

การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดายสำหรับ
ผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

นางสาวมารีญา ปั่นณะกิจการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACTIVITY PLANS TO ENHANCE NOTE READING
SKILLS BASED ON KODÁLY'S APPROACH FOR EARLY ADULT PIANO STUDENTS

Miss Maria Bunnagitkarn

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Music Education

Department of Art, Music and Dance Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ
การอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัย
ผู้ใหญ่ตอนต้น

โดย

นางสาวมารีญา ปั่นณะกิจการ

สาขาวิชา

ดนตรีศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ตัญญา อุทัยสุข)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร.ชนิตา ตังเดชะหิรัญ)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

มารีญา ปันณะกิจการ : การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดายสำหรับผู้เรียนเปียโนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น. (THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACTIVITY PLANS TO ENHANCE NOTE READING SKILLS BASED ON KODÁLY'S APPROACH FOR EARLY ADULT PIANO STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์, หน้า 217.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดายสำหรับผู้เรียนเปียโนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านโน้ตด้านความรู้ และศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนจากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดายสำหรับผู้เรียนเปียโนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น วิธีการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการสืบค้นเอกสารและเป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ วัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีช่วงอายุระหว่าง 25-30 ปี และไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรี จำนวน 10 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดายสำหรับผู้เรียนเปียโนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น 2) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน 3) แบบวัดเจตคติ 4) แบบสังเกตพฤติกรรม 5) แบบประเมินความพึงพอใจ และ 6) แบบบันทึกหลังการเรียนการสอน และวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองโดย t-test และหาค่าขนาดอิทธิพล

ผลการวิจัย มีดังนี้ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดายสำหรับผู้เรียนเปียโนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น แบ่งออกเป็น 7 หัวข้อ ได้แก่ แนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และ หมายเหตุ โดยมีรายละเอียดการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 7 แผน ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโคดายนั้นจะมุ่งเน้นพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตโดยเริ่มจากการสอนขบร่อง ทั้งมีการใช้หลักการสอนผู้ใหญ่เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดนตรีสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียนวัยผู้ใหญ่

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งเป็น 2.1) กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม ($M = 58.58$, $SD = 3.85$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 48.9$, $SD = 7.61$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต ($M = 13.3$, $SD = 0.97$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 11.9$, $SD = 0.42$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3) กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ ($M = 34.60$, $SD = 4.28$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 27.30$, $SD = 7.21$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.4) ด้านเจตคติแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ 1) ประเมินโดยผู้เรียน และ 2) ประเมินโดยผู้สอน ผลการประเมินโดยผู้เรียนซึ่งใช้แบบวัดเจตคติและแบบบันทึกหลังเรียนประเมินความพึงพอใจ พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจหลังการเรียนการสอนอยู่ในความพึงพอใจมาก ส่วนผลการประเมินโดยผู้สอนซึ่งใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง

ภาควิชา ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา ดนตรีศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ปีการศึกษา 2556

5583424027 : MAJOR MUSIC EDUCATION

KEYWORDS: ACTIVITY PLANS / NOTE READING / KODALY / EARLY ADULT / PIANO

MARIA BUNNAGITKARN: THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACTIVITY PLANS TO ENHANCE NOTE READING SKILLS BASED ON KODÁLY'S APPROACH FOR EARLY ADULT PIANO STUDENTS. ADVISOR: ASSOC. PROF.NARUTT SUTTHACHIT, Ph.D., pp. 217

The objective of this research is to develop piano learning activity plans based on Kodály's approach for early adult piano students and to study the learning outcome in note reading skills, knowledge and attitude. The research employed documentary inquiry and quasi-experimental research strategy. The survey samples were 10 early adult piano students aged 25-30 with no music background. The participants were divided into an experimental group and a control group of five students each. The six research instruments were 1) note reading skills lesson based on kodály's approach for early adult piano students 2) a pretest and a posttest 3) attitude test 4) behavior observation form 5) student satisfaction survey were also collected at the end of every class and 6) reflection notes from teachers and students. The data analysis consisted of t-test and effect size.

The findings are: 1) The seven note reading skills lesson based on Kodály's approach for early adult piano students consisted of seven topics which are concepts, objectives, contents, learning activities, teaching materials, measurement and evaluation and comments. The content of Seven activity development plans which follows Kodály's approach focuses on reading skills which teaching singing is the prior activity. Furthermore, the use of adult educational principles can help the piano class go along smoothly and efficiently that suited with the early adult piano students' demands.

2) The learning outcomes were divided into: 2.1) The summary in the experimental group ($M = 58.58$, $SD = 3.85$) was significantly higher than that of the controlled group ($M = 48.9$, $SD = 7.61$) at .05 level 2.2) The note reading skills in the experimental group ($M = 13.3$, $SD = 0.97$) was significantly higher than that of the controlled group ($M = 11.9$, $SD = 0.42$) at .05 level 2.3) Knowledge in the experimental group ($M = 34.60$, $SD = 4.28$) was significantly higher than that of the controlled group ($M = 27.30$, $SD = 7.21$) at .05 level 2.4) Attitude test was divided in 2 parts: 1) Learner's self evaluation 2) instructor's evaluation For the learning outcome, there was no significant difference between the experimental group and the controlled group in the attitude at .05 level. Satisfaction rate in experimental group ($M = 2.86$, $SD = 0.15$) was significantly higher than that of the controlled group ($M = 2.37$, $SD = 0.34$) at .05 level. In addition, learning behaviors which evaluated by the instructor's observation, the experimental and the control group had a learning behavior average in high level.

Department: Art, Music and Dance
Education

Student's Signature

Advisor's Signature

Field of Study: Music Education

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ให้ความกรุณาถ่ายทอดความรู้ทางด้านดนตรีศึกษา แนวคิดในการสอนดนตรีแบบโคตาย วิธีคิดที่เป็นระบบระเบียบ ตลอดจนให้คำแนะนำซึ่งเป็นแนวทางที่ดีต่อการทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงการทุ่มเทเวลาในการตรวจวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งต่อพระคุณที่อาจารย์มอบให้ศิษย์เสมอมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ดร.ตนิญา อุทัยสุข ที่ทุ่มเทเวลาในการถ่ายทอดความรู้ในการวิจัยด้านดนตรีศึกษา และให้แง่คิดดีๆ ในการวางแผนการทำงาน รวมถึงคอยช่วยเหลือ แนะนำ ในการปรับปรุงและแก้ไขวิทยานิพนธ์จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ออกมาสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์ดร.ชนิดา ตังเดชะหิรัญ ที่ให้ความกรุณามาเป็นกรรมการสอบให้กับผู้วิจัย ทั้งยังคอยให้ความช่วยเหลือตลอดจนให้คำแนะนำดีๆ และกำลังใจที่มอบให้ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ออกมาสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ อาจารย์วิภาวรรณ จำเนียรพันธ์ อาจารย์ดร.นที เชียงชนะ อาจารย์ศิริรัตน์ สุขชัย ที่สละเวลาในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และอาจารย์อดิพร ศงสภาค ที่สละเวลาในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการให้คะแนนในการทดสอบ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกๆ ท่านในสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อบรมสั่งสอนและถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย

ขอขอบคุณผู้เรียนทุกๆ ท่านที่สละเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้

ขอขอบคุณรุ่นพี่และเพื่อนร่วมรุ่นของผู้วิจัย ที่คอยให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาโดยตลอดตั้งแต่วันแรกของการเรียนจนถึงวันสุดท้ายของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณครอบครัวของผู้วิจัยที่คอยให้คำปรึกษา เป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฑ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ตอนที่ 1 ภาพรวมของวัยผู้ใหญ่.....	9
1.1 พัฒนาการแต่ละช่วงของวัยผู้ใหญ่.....	9
1.2 ลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่.....	12
ตอนที่ 2 ทักษะการอ่านโน้ต.....	16
2.1 ความสำคัญและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโน้ต.....	16
2.2 หลักการสอนดนตรีตามแนวคิดโคดาเย.....	17
2.3 การรับรู้ทางดนตรี.....	21
2.4 การสอนทักษะการอ่านโน้ตจากหนังสือแบบเรียนเปียโนสำหรับผู้ใหญ่ทั่วไป.....	24
ตอนที่ 3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	26
3.1 ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	26
3.2 ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	27

ตอนที่ 4 เจตคติ	31
4.1 ความหมายของเจตคติ	32
4.2 องค์ประกอบของเจตคติ	32
4.3 วิธีการวัดเจตคติ.....	33
ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	37
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	40
ขั้นที่ 1 เตรียมการ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
ขั้นที่ 2 กำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling).....	42
ขั้นที่ 3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผลและนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ตอนที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับ ผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น	48
ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจ และ ด้านเจตคติ) และรายด้าน จากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ก่อนและหลังการทดลอง	55
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการวิจัย	84
อภิปรายผลการวิจัย	87
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	95
รายการอ้างอิง	98
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก.....	105
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	106
ภาคผนวก ข.....	107
โครงการสอน.....	108

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคคาย.....	110
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตแบบปกติ.....	156
ภาคผนวก ค.....	193
ตารางบันทึกแสดงวันของการเรียนการสอน	194
ผลสรุปหลังการเรียนการสอนทั้ง 7 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	195
ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนการสอนในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	196
ตัวอย่างแบบบันทึกหลังการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอน	197
ประมวลภาพบรรยากาศการเรียนการสอน	198
ภาคผนวก ง	199
แบบวัดทักษะการอ่านโน้ตก่อนและหลังการทดลอง	200
แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการทดลอง	204
แบบวัดเจตคติ	209
แบบสังเกตพฤติกรรม	212
แบบบันทึกหลังสอน	215
แบบบันทึกหลังเรียนของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน	216
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	217

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงขอบเขตของเนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้	5
ตารางที่ 2 แสดงถึงพัฒนาการทางด้านต่างๆ ของวัยผู้ใหญ่ในช่วงวัยต่างๆ	10
ตารางที่ 3 แสดงถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ของ Knowles และ Jarvis	14
ตารางที่ 4 แสดงถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่อย่างรอบด้าน	15
ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการสอนดนตรีตามแนวคิดโคคายและทฤษฎีการรับรู้ทางดนตรีของกอร์ดอน	23
ตารางที่ 6 ตารางเปรียบเทียบแสดงการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีของ Edwin Gordon, Zoltán Kodály และแบบ Traditional Method (Labuta & Smith, 1997)	23
ตารางที่ 7 เนื้อหารายละเอียดการสอนทักษะการอ่านโน้ตจากหนังสือแบบเรียนเปียโนระดับขั้นต้นวัยผู้ใหญ่ทั่วไป	25
ตารางที่ 8 แสดงความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งนี้	26
ตารางที่ 9 แสดงระดับของพฤติกรรมด้านการปฏิบัติเป็น 7 ชั้น	29
ตารางที่ 10 แสดงความหมายของเจตคติ	32
ตารางที่ 11 แสดงองค์ประกอบด้านสติปัญญา ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านพฤติกรรม	33
ตารางที่ 12 แสดงวิธีการวัดเจตคติ ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมีอยู่หลายวิธี ดังนี้	33
ตารางที่ 13 ลักษณะของประชากรที่ใช้ศึกษาแบ่งตามอายุ	42
ตารางที่ 14 สรุปลักษณะการทดลองในแต่ละสัปดาห์	46
ตารางที่ 15 แสดงเนื้อหาสาระแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 แผน	53
ตารางที่ 16 เปรียบเทียบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ	54
ตารางที่ 17 แสดงรายละเอียดในหัวข้อที่แตกต่างกันจากการเปรียบเทียบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ	55
ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ตและความรู้ความเข้าใจ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	57
ตารางที่ 19 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบทักษะการอ่านโน้ตและแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง	57

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนรายด้าน (ด้านทักษะการอ่านโน้ตและด้านความรู้ความเข้าใจ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	58
ตารางที่ 21 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ต ความรู้ความเข้าใจ และด้านเจตคติ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	59
ตารางที่ 22 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบในภาพรวมด้านทักษะการอ่านโน้ตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	60
ตารางที่ 23 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในภาพรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	60
ตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตรายด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้องของการอ่านโน้ต ความถูกต้องของจังหวะและด้านความไพเราะระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	61
ตารางที่ 25 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	62
ตารางที่ 26 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	62
ตารางที่ 27 แสดงผลคะแนนจากแบบวัดเจตคติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง ...	67
ตารางที่ 28 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ภาพรวมด้านเจตคติระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	67
ตารางที่ 29 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบวัดเจตคติทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองในรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ด้านความรักดนตรี และด้านการอ่าน	68
ตารางที่ 30 ตารางแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในบันทึกหลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	70
ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 แผน.....	71
ตารางที่ 32 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์จากความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากการเรียนการสอนทั้ง 7 แผนการจัดกิจกรรม	71
ตารางที่ 33 แสดงผลการวิเคราะห์จากแบบสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในภาพรวม (ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียน และด้านความพร้อมในการเรียน)....	73

ตารางที่ 34 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและ
 กลุ่มควบคุมในด้านความรู้ความเข้าใจ 74

ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่ม
 ควบคุมในด้านความพอใจในการเรียน 75

ตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่ม
 ควบคุมในด้านความพร้อมในการเรียน..... 76

ตารางที่ 37 ตารางแสดงภาพรวมบันทึกหลังการสอนของผู้สอน ระหว่างกลุ่มโคตตายและกลุ่มปกติ . 78

ตารางที่ 38 ตารางแสดงภาพรวมแสดงการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของของผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่าน
 โน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจและด้านเจตคติ 79

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 Zoltán Kodály	18
ภาพที่ 2 แสดงสัญญาณมือประกอบการร้องโน้ต ซอล-ฟา.....	19
ภาพที่ 3 สัญลักษณ์เป็นภาพ	20
ภาพที่ 4 สัญลักษณ์แทนจังหวะตัวโน้ต.....	20
ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	39
ภาพที่ 6 การควบคุมตัวแปรเรื่องเพศ (Stratified random sampling)	43

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญแผนภูมิ

หน้าที่

แผนภูมิที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมด้านทักษะการอ่านและความรู้ก่อน และหลัง การทดลอง.....	63
แผนภูมิที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่าน โน้ต ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	64
แผนภูมิที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในภาพรวม และ รายด้าน (การอ่านชื่อโน้ต จังหวะและความไพเราะ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการ ทดลอง	65
แผนภูมิที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ก่อนและหลังการทดลอง	66
แผนภูมิที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมด้านเจตคติและราย	69
แผนภูมิที่ 6 กราฟแสดงภาพรวมระดับความพึงพอใจของผู้เรียนในการเรียนแต่ละแผนการจัดการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	72
แผนภูมิที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบร้อยละค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนระหว่างการทดลอง	77

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้เป็นพัฒนาการหนึ่งของชีวิตที่ไม่มีวันจบสิ้นบุคคลเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะช่วงอายุใดต่างต้องเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวอยู่เสมอ โดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่สนใจศึกษาความรู้ เพื่อมาตอบสนองความต้องการหรือสนับสนุนพัฒนาการของตนเองให้ดียิ่งขึ้นไป (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549; สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2547) วัยผู้ใหญ่ นับเป็นวัยที่มีช่วงระยะเวลาที่ยาวนาน วัยผู้ใหญ่สามารถแบ่งออกเป็นช่วงวัยผู้ใหญ่ 3 ช่วงวัยคือ วัยผู้ใหญ่ตอนต้น 18 - 35 ปี วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง 35 - 60 ปี และผู้ใหญ่วัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป พัฒนาการของผู้ใหญ่แต่ละช่วงวัยต่างมีความแตกต่างทางการเปลี่ยนแปลงด้านการใช้ชีวิตประจำวัน การทำความเข้าใจและให้ความสำคัญกับลักษณะทางกายภาพจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถทางการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะวัยผู้ใหญ่ตอนต้นนับเป็นช่วงระยะเวลาในการวางรากฐานของชีวิตเพื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่อย่างเต็มตัว เปรียบได้กับพัฒนาการด้านต่างๆ เช่นเดียวกับวัยเด็กคือ เป็นพัฒนาการที่เกิดจากภาวะซึ่งเกิดขึ้นจากความพร้อมตามวัยและอายุ เปรียบเสมือนจุดเริ่มต้นช่วงระยะเวลาของการทดลองเพื่อเผชิญและแสวงหาแนวทางชีวิตที่ต้องการ การเรียนรู้จากประสบการณ์ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นนี้ถือว่ามีความสำคัญ (Harvighurst, 1953; ฌรุตส์ สุทธิจิตต์, 2541; เพ็ญพิไล ฤทธาภรณ์, 2550; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549; สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน, 2526; สุชา จันทน์เอม, 2542; อนุชา พัฒนรัตน์โมฬี, 2553)

ปัจจุบันการเรียนดนตรีไม่ได้จำกัดอยู่ในเฉพาะวัยเด็ก ผู้ใหญ่เป็นอีกวัยหนึ่งที่สนใจในดนตรี โดยมีวัตถุประสงค์คือความอยากรู้อยากเห็นในดนตรี มีความต้องการที่จะร้องเพลงหรือเล่นเครื่องดนตรีบางชิ้นที่ตนเองชอบ (ฌรุตส์ สุทธิจิตต์, 2541) ในกลุ่มของผู้เรียนดนตรีวัยผู้ใหญ่ เปียโนเป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งที่มีความนิยมมากที่สุด (Bowles, 1991; Cooper, 2001; Lawrence, 1967; กมลลา ชิตช่วง, 2541) และกลุ่มผู้ใหญ่ที่อายุ 25 ปีขึ้นไป ผู้ใหญ่เลือกเรียนเปียโนเพื่อความพึงพอใจเป็นหลักเปรียบเสมือนการมาเรียนเพื่อให้รางวัลแก่ตนเอง (Uszler, Gordon, & Smith, 2000) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจูทราส (Jutras) ที่แสดงให้เห็นว่าการเรียนเปียโนสำหรับวัยผู้ใหญ่ นั้นส่วนใหญ่เรียนเพื่อการผ่อนคลายและความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นสำคัญ (Jutras, 2006) จากการได้เรียนบทเพลงที่คุ้นเคยหรือบทเพลงที่นิยม (Reeves, 2012) และที่สำคัญคือ ผู้เรียนได้รู้จักดนตรีผ่านบทเพลงที่มีความหลากหลาย ทั้งดนตรีที่มีแบบแผนอย่างดนตรีคลาสสิกหรือดนตรีที่ได้รับความนิยม ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนควรให้ผู้เรียนได้เรียนบทเพลงที่หลากหลาย นับเป็นการสร้างทางเลือกให้แก่ผู้เรียนในการค้นพบแนวดนตรีที่ตนเองสนใจ

การจัดการเรียนการสอนดนตรีให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ เป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลให้การสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น ผู้สอนควรมีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับพัฒนาการ และลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางให้การเตรียมตัวของผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนดีและมีประสิทธิภาพ (Bowles, 1991; Flowers & Murphy, 2001; ฌูรท์ สุทธิจิตต์, 2541; สมคิด อิศระวัฒน์, 2543) และทำให้ผู้เรียนวัยผู้ใหญ่เห็นคุณค่าที่ดีจากประสบการณ์ในการเรียนดนตรี ส่งผลให้ผู้ใหญ่มีความต้องการและมีแรงจูงใจ นำไปสู่ความสนใจและความสามารถที่จะเรียนต่อไปถ้าผู้เรียนมีความพอใจ (Kidd, 1973)

ในการเรียนดนตรี ทักษะด้านการอ่านโน้ตเป็นพื้นฐานทักษะสำคัญที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนา เพราะความสามารถทางการอ่านโน้ตที่ดีนั้นจะทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกบทเพลงได้ด้วยตนเองจากการอ่านโน้ต (วิภาพร อำไพพิทักษ์วงศ์, 2552) ประหยัดเวลาในการฝึกซ้อมบทเพลงใหม่ๆ และช่วยให้เก็บรายละเอียดสาระสำคัญต่างๆในโน้ตเพลงได้เป็นอย่างดี (อติพร คงสภาพ, 2554) ผู้เรียนดนตรีควรมีความเข้าใจอย่างน้อยที่สุดคือการอ่านโน้ตออก เพราะโน้ตเป็นสัญลักษณ์ดนตรีที่ใช้บันทึกแทนเสียงดนตรีซึ่งแสดงถึงระดับและลักษณะของเสียงดนตรี ทั้งนี้ยังเปรียบเสมือนกับตัวอักษรที่ใช้บันทึกแทนภาษาที่ใช้ระหว่างผู้ประพันธ์และนักดนตรี ทำให้โน้ตดนตรีเป็นสื่อที่สำคัญ (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551; ฌัชชา โสคติยานุรักษ์, 2548) ในการเรียนเปียโนควรเริ่มต้นด้วยการเรียนทักษะด้านการอ่านโน้ตก่อน (Lunner Ullman อ้างถึงในสุนันท์ สุขเจริญ, 2529) เพราะการอ่านโน้ตมีความเกี่ยวข้องกับความเข้าใจในเรื่องจังหวะ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนดนตรี และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนสำหรับการเรียนทักษะอื่นๆ (Harley, 2007; ฌูรท์ สุทธิจิตต์, 2544; ฌัชชา โสคติยานุรักษ์, 2548; สมนึก อุ่นแก้ว, 2537; สุกรี เจริญสุข, 2532) ดังนั้นทักษะการอ่านโน้ตถือเป็นส่วนสำคัญในการเรียนที่ควรจัดให้มีอยู่ในพื้นฐานทางดนตรีที่ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติดนตรีได้อย่างถูกต้อง (Udtaisuk, 2005)

การสอนทักษะการอ่านโน้ตสามารถสอนได้หลายวิธี วิธีการสอนที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก และนิยมใช้กันมากในการสอนตั้งแต่วัยเด็กคือ วิธีการสอนตามแนวคิดโคดาไล (Kodály, 1882-1967) โคดาไลเป็นนักประพันธ์เพลง นักดนตรีวิทยา และนักการศึกษาดนตรีคนสำคัญของชาวฮังการี และได้พัฒนาพื้นฐานการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในประเทศฮังการีจนเป็นแบบแผนที่ใช้ในปัจจุบัน วิธีการสอนของโคดาไลยังเป็นที่รู้จักและมีการนำไปใช้เป็นหลักในการสอนดนตรี จุดมุ่งหมายในการสอนวิธีนี้คือต้องการให้มีความรู้ทางดนตรีสามารถอ่านและเขียนโน้ตดนตรีได้ วิธีการสอนโคดาไลจึงให้ความสำคัญของเรื่องจังหวะและการอ่านโน้ตในการเรียนดนตรี ที่ผู้เรียนควรมีเสียงในความคิดเมื่อเห็นโน้ต และสามารถนึกจังหวะจากการเห็นโน้ตดนตรีได้อย่างเป็นรูปธรรมจากการใช้สัญลักษณ์และการออกเสียง โดยมุ่งเน้นที่ทักษะการร้องและอ่านโน้ตเพื่อนำไปสู่การเล่นเครื่องดนตรี ทักษะการอ่านโน้ต

จึงเป็นเป้าหมายเบื้องต้นในระบบของโคคายที่จะต้องมาก่อนการเรียนดนตรีขั้นอื่นๆ ในหลักสูตรการศึกษา (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541; ธวัชชัย นาควงษ์, 2544)

การสอนทักษะการอ่านโน้ตจัดเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนซึ่งจะต้องมีการวัดและประเมินผลหลังการเรียนการสอน การวัดผลนั้นควรวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อศึกษาเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (Bloom, 1956; Colaizzi, 1973; Marton & Saljo, 1976; ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544) โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรครอบคลุมด้านการปฏิบัติ ความรู้ ความคิด และทัศนคติ ซึ่งการดำเนินการให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายทั้งสามด้าน ทำให้ผู้เรียนมีความสุข ความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้จึงเกิดขึ้นส่งผลทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (สมคิด อิศระวัฒน์, 2543) ดังนั้นการวัดและการประเมินผลที่ดีจะส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุผล

จากการกล่าวข้างต้นเห็นได้ว่า ช่วงวัยผู้ใหญ่สามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ วัยผู้ใหญ่ตอนต้น วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง และผู้ใหญ่วัยสูงอายุ หากเปรียบกับการเรียนรู้ดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555)ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ดนตรีควรที่จะเริ่มเรียนให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้นวัยผู้ใหญ่ตอนต้นควรได้รับการพัฒนาด้านดนตรีก่อนผู้ใหญ่ช่วงวัยอื่น ๆ เนื่องจากวัยผู้ใหญ่ตอนต้นมีช่วงอายุที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับผู้ใหญ่ช่วงวัยอื่น และเปรียบเสมือนจุดเริ่มต้นช่วงระยะของการทดลองเพื่อเผชิญและแสวงหาแนวทางชีวิตที่ต้องการและพอใจ ทั้งยังมีพัฒนาการที่พร้อมในการเรียนและสามารถมุ่งในการพัฒนา ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเล่นดนตรีได้อย่างเต็มที่ (Uszler et al., 2000)การเรียนดนตรี โดยเฉพาะเปียโน เป็นสิ่งที่ได้รับความนิยมมากจากผู้เรียนในวัยผู้ใหญ่ ปัจจุบันสถาบันดนตรีต่างๆที่เป็นที่รู้จักในประเทศไทย มีการเพิ่มหลักสูตรการเรียนเปียโนรองรับผู้เรียนในวัยผู้ใหญ่เพื่อเปิดโอกาสทางด้านการศึกษาดนตรี หลักสูตรเปียโนที่ได้รับความนิยมมีหลากหลาย อาทิ หลักสูตรเปียโนฮออลลิโอนาร์ด หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดและหลักสูตรบาสเตียน (Tanchanpong, 2003; อติพร ศงสภาค, 2554) และในการเรียนการสอนเปียโนเรื่องทักษะการอ่านโน้ตถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนดนตรี ส่วนวิธีการสอนดนตรีพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ได้ศึกษาถึงการนำแนวคิดโคคายไปประยุกต์ใช้ในการเรียนทางด้าน การอ่านโน้ตสากลและพัฒนาแผนการเรียนรู้นิวริชาดนตรีสากลในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา (เดชาชัย สุจริตจันทร์, 2549; ธวัชชัย นาควงษ์, 2544; พงษ์ลดา นาควิเชียร, 2537; วรวิทย์ จันทร์เพ็ง, 2549; ศุภกร มรกต, 2535) ซึ่งจากงานวิจัยต่าง ๆ ยังไม่พบว่ามีงานวิจัยที่นำแนวคิดโคคายมาใช้เป็นฐานในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตสำหรับผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการเรียนการสอนดนตรีของผู้เรียนในวัยผู้ใหญ่ ซึ่งมีความสำคัญที่นำคำนึงถึง เปรียบเสมือนเป็นตัวแทนที่สำคัญของการศึกษาดนตรี เพื่อจะได้มองเห็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อเพิ่มทางเลือกในการเรียนการสอนสำหรับวัยผู้ใหญ่ให้หลากหลายมากขึ้น โดยศึกษาถึงการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัย

ผู้ใหญ่ตอนต้น และทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะ ด้านความรู้ และเจตคติทางดนตรีหลังการเรียน จากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คำถามการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียน เปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นควรมีลักษณะอย่างไร
2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ เพิ่มขึ้น และมีเจตคติ ที่ดีต่อการ เรียนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้ เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น หรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ต ตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้ เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ และศึกษาเจตคติที่มีต่อการ เรียนจากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ต ตามแนวคิด โคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

สมมติฐานการวิจัย

กลุ่มผู้เรียนที่เรียนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิด โคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความ เข้าใจ และเจตคติสูงกว่ากลุ่มผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้เรียนที่มีช่วงอายุ 25-30 ปี ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรีมาก่อน จำนวน 10 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 5 คนและกลุ่มควบคุม 5 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการ เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อให้สามารถดำเนินการทดลองได้อย่างต่อเนื่อง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ต ตามแนวความคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ตัวแปรตาม คือ

2.1 ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านโน้ต ได้แก่ ความถูกต้องของการอ่านโน้ตและ จังหวะ รวมทั้งความไพเราะ

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้ความเข้าใจทางการอ่านโน้ตจากการเรียนในแต่ละ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งเป็นลักษณะความรู้ทางด้านความจำและความเข้าใจ

2.3 เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน จากการทำแบบวัดด้านเจตคติ และ แบบบันทึกหลังการเรียนสอนของผู้เรียน รวมถึงแบบสังเกตพฤติกรรมจากผู้สอนที่ช่วยในการศึกษา เจตคติของผู้เรียน

ตัวแปรควบคุม คือ อายุ 25-30 ปี และไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรี

3. ระยะเวลา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในลักษณะการสืบค้น วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร และการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - experimental Designs) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง (The Pretest-Posttest Design with Nonequivalent Groups) มีระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 60 นาที/คน รวม 70 ชั่วโมง

4. การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาการสอนทักษะการอ่านโน้ตจากหนังสือแบบเรียน เปียโนสำหรับผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ระดับขั้นต้น (เล่ม 1) ของหลักสูตรแบบเรียนทั้ง 3 หลักสูตรในการใช้ สอนสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ คือ หลักสูตรเปียโนฮอลลีโอนาร์ด (Barbara, Fred, Mona, & Karen, n.d.) หลักสูตรเปียโนอัลเฟรด (Willard, Morton, & Amanda, 1994) และหลักสูตรเปียโน บาสเตียน (Bastien, 1977)

จากการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกขอบเขตของเนื้อหาสาระโดยคำนึงถึงความ เหมาะสมกับระยะเวลาในการศึกษา ผู้เรียน และครอบคลุมเนื้อหาการเรียนรู้นี้ในระดับเบื้องต้นมากที่สุด เพื่อที่เป็นพื้นฐานการเรียนในระดับต่อไป ทั้งนี้สามารถสรุปและกำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่ นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงขอบเขตของเนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้

เนื้อหา	รายละเอียดของเนื้อหา
รายละเอียด	Monophonic
โน้ตตั้งแต่ $C^3 - G^4$	โน้ตบนบรรทัด 5 เส้น (กุญแจซอล-ฟา)
สัญลักษณ์ของตัวโน้ตและตัวหยุด	ตัวโน้ต ได้แก่ โน้ตตัวกลม (●) โน้ตตัวดำ (♩) โน้ตตัวดำประจุด (♩.) โน้ตตัวขาว (♩) โน้ตตัวขาวประจุด (♩.) โน้ตเข้บัตหนึ่งชั้น (♩) ตัวหยุด ได้แก่ ตัวหยุดตัวกลม (—) ตัวหยุดตัวขาว (⏏) ตัวหยุดตัวดำ (♩) และตัวหยุดเข้บัตหนึ่งชั้น (♩)

อัตร่าจ้งหะ	อัตร่าจ้งหะ ๕ และ ๔
การควบคุมลักษณะเสียง (Articulation)	เครื่องหมายการอ่านเสียงสั้น หรือ Staccato (↓) เครื่องหมายเชื่อมเสียง หรือ Slur (⤴)
บทเพลงที่ใช้ในการศึกษา	บทเพลงที่อยู่ในบันไดเสียง C เมเจอร์ โดยมีรูปแบบตำแหน่งของการอ่านโน้ต แต่ละบทเพลงอยู่ในช่วง Five Finger Pattern ที่ Position C และ Middle C
กุญแจ	Treble Clef (๑) และ Bass Clef (๒)

5. ทักษะการอ่านโน้ต หมายถึง ความสามารถในการอ่านโน้ตของผู้เรียน เป็นความสามารถในด้านการอ่านโน้ตได้ตามเกณฑ์การวัดที่กำหนด คือ 1. ความถูกต้อง ได้แก่ ความถูกต้องของการอ่านชื่อโน้ตและจ้งหะ 2. ความไพเราะ

นียมศัพท์

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางในการสอนแต่ละคาบเรียนและมีความต่อเนื่องกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านมา ประกอบด้วย 7 หัวข้อได้แก่ แนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน และหมายเหตุ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคตาย หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นตามหลักการสอนการอ่านโน้ตโดยประยุกต์ใช้หลักการสอนผู้ใหญ่และวิธีการสอนตามแนวคิดโคตายคือ 1) โทนิคซอล-ฟา 2) สัญญาณมือ 3) สัญลักษณ์ของจ้งหะ และ 4) การร้อง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตามการสอนการอ่านโน้ตจากหนังสือแบบเรียนเปียโนสำหรับผู้ใหญ่ทั่วไป ซึ่งประกอบไปด้วยหลักสูตรเปียโนฮอลลีโอนาร์ด *Hal Leonard Student Piano Library for Adult* (Barbara et al., n.d.) หลักสูตรเปียโนอัลเฟรด *Adult All-In-One Course* (Willard et al., 1994) และหลักสูตรบาสเตียน *The Older Beginner Piano Course* (Bastien, 1977)

การอ่านโน้ต หมายถึง การอ่านโน้ตดนตรีในลักษณะต่างๆ แบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ 1. การอ่านโน้ตในบรรทัด 5 เส้น (กุญแจซอล) มีระยะช่วงเสียงของโน้ตตั้งแต่ $C^3 - G^4$ โดยอ่านเป็นชื่อโน้ต (Letter names) ได้แก่ A-B-C-D-E-F-G และการอ่านเป็นระดับเสียง ได้แก่ Do Re Mi Fa Sol La Ti 2. การอ่านถูกต้องตามค่าความยาวของตัวโน้ตและตัวหยุด ได้แก่ โน้ตตัวกลม โน้ตตัวดำ โน้ตตัวดำประจุก โน้ตตัวขาว โน้ตตัวขาวประจุก โน้ตเข้บัตหนึ่งขึ้น ถูกต้องตามตัวหยุดได้แก่ ตัวหยุดตัวกลม ตัว

หยุดตัวขาว ตัวหยุดตัวดำ และตัวหยุดเข้บัตหนึ่งชั้น 3. การอ่านถูกต้องตามการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) ได้แก่ เครื่องหมายเชื่อมเสียง (Slur) และเครื่องหมายเสียงสั้น (Staccato)

ทักษะการอ่านโน้ต หมายถึง ความสามารถในการอ่านโน้ตของผู้เรียน เป็นความสามารถในด้านการอ่านโน้ตได้ตามเกณฑ์การวัดที่กำหนดคือ 1. ความถูกต้อง ได้แก่ ความถูกต้องของการอ่านชื่อโน้ตและจังหวะ 2. ความไพเราะ

ความรู้ทางการอ่านโน้ต หมายถึง เนื้อหาความรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งเป็นลักษณะความรู้ทางด้านความจำและความเข้าใจ

ผู้เรียนเปียโน หมายถึง ผู้เรียนเปียโนอายุ 25-30 ปี ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรี

ผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านโน้ต หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังทางด้านทักษะการอ่านโน้ต โดยวัดจากการทำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้ หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจทางการอ่านโน้ตดนตรีที่คาดหวังของผู้เรียนโดยวัดจากการทำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดขึ้นและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม ได้แก่ ด้านปัญญา ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านพฤติกรรม รวมถึงความรู้สึกของผู้เรียนหลังจากการเรียนรู้จากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น
2. ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านโน้ต ผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้ และเจตคติที่มีต่อการเรียนจากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น
3. เพิ่มทางเลือกในการเรียนการสอนดนตรีในวัยผู้ใหญ่ให้หลากหลายมากขึ้นและช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนดนตรีสำหรับผู้เรียนวัยผู้ใหญ่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิด โคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นการพัฒนาแผนกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระการสอนทักษะการอ่านโน้ตความสามารถทางด้านอ่านโน้ตเป็นพื้นฐานสำคัญทางดนตรีเพื่อพัฒนาฝีมือทางดนตรีได้เร็วยิ่งขึ้น ส่วนวิธีการสอนดนตรีตามแนวคิดโคตตายเป็นที่นิยมและยอมรับกันทั่วโลก ใช้หลักการร้องเป็นรูปแบบการสอนโดยเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ซึ่งจากเนื้อหาสาระดังกล่าว ทางผู้วิจัยต้องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำมาศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ และด้านเจตคติ รวมถึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ภาพรวมของวัยผู้ใหญ่

- 1.1 พัฒนาการแต่ละช่วงของวัยผู้ใหญ่
- 1.2 ลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

ตอนที่ 2 ทักษะการอ่านโน้ต

- 2.1 ความสำคัญและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโน้ต
- 2.2 วิธีการสอนอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตาย
- 2.3 การรับรู้ทางดนตรี
- 2.4 การสอนอ่านโน้ตของหนังสือแบบเรียนเปียโนสำหรับผู้ใหญ่ทั่วไป

ตอนที่ 3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 3.1 ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.2 ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตอนที่ 4 เจตคติ

- 4.1 ความหมายของเจตคติ
- 4.2 องค์ประกอบของเจตคติ
- 4.3 วิธีการวัดเจตคติ

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 ภาพรวมของวัยผู้ใหญ่

ในการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนทุกคนจำเป็นต้องศึกษาถึงด้านพัฒนาการแต่ละช่วงของวัยผู้ใหญ่ ด้านลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ หลักการสอนผู้ใหญ่ เพื่อที่จะได้รู้เข้าใจถึงลักษณะและความต้องการของผู้เรียนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.1 พัฒนาการแต่ละช่วงของวัยผู้ใหญ่

วัยใหญ่นับเป็นวัยที่มีช่วงเวลาอายุยาวนานและมีความสำคัญต่อชีวิตอย่างมาก คือเริ่มตั้งแต่การสิ้นสุดวัยรุ่นประมาณ 20 – 25 ปี (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549) เป็นต้นไปจนถึงวัยชรา จากการศึกษาานิยามความหมายของคำว่าผู้ใหญ่ คือบุคคลซึ่งผ่านขั้นตอนในชีวิตไม่ว่าเป็นการเริ่มมีอาชีพ การเลือกคู่ครองเริ่มต้นมีครอบครัว มีบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความแข็งแกร่งด้านสุขภาพและร่างกาย รวมถึงเป็นบุคคลที่มีแนวคิดประสบการณ์ต่างกัน โดยมีเป้าหมายและค่านิยมในชีวิตแตกต่างกันไป (Harvighurst, 1953; Verduin & McEwen, 1984) จากการศึกษาวรรณกรรมพบว่า ได้มีการแบ่งกลุ่มวัยผู้ใหญ่ออกเป็นสามช่วงวัย (Harvighurst, 1953; ญรุธ สุธจรจิตต์, 2541; เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์, 2550; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549; สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน, 2526; สุขาจันทน์เอม, 2542; สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2555) ในที่นี้เพื่อให้เห็นชัดเจนขึ้นในการกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ จึงแบ่งวัยผู้ใหญ่ออกเป็น 3 ระยะอย่างคร่าวๆ โดยพิจารณาจากบทความภารกิจเชิงพัฒนาการตามที่สังคมยอมรับ ตามแนวของเฮฟวิกเฮิร์ท (Harvighurst, 1953 อ้างถึงในเชียรศรี วิวิธสิริ, 2527; สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2555) ดังนี้

1. วัยผู้ใหญ่ตอนต้น	อายุ 18–35 ปี
2. วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง	อายุ 35–60 ปี
3. ผู้ใหญ่วัยชราหรือวัยสูงอายุ	อายุ 60 ปีขึ้นไป

การแบ่งช่วงอายุของวัยผู้ใหญ่ตามเฮฟวิกเฮิร์ทได้กำหนดขึ้น เพื่อศึกษารูปแบบของการพัฒนาการทางด้านต่างๆ ในแต่ละช่วงอายุของวัยผู้ใหญ่ จากการรวบรวมข้อมูลทางวรรณกรรมสามารถสรุปเป็นตารางพัฒนาการทางด้านต่างๆ ของวัยผู้ใหญ่ทั้ง 3 ช่วงอายุดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงถึงพัฒนาการทางด้านต่างๆ ของวัยผู้ใหญ่ในช่วงวัยต่างๆ

พัฒนาการ	วัยผู้ใหญ่ตอนต้น	วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง	ผู้ใหญ่วัยชราหรือวัยสูงอายุ
1. ด้านกายภาพ	- ร่างกายพัฒนามาจุดสมบูรณ์สุดของร่างกาย - การรับรู้ต่างๆ มีความสมบูรณ์เต็มที่ เช่น สายตา การได้ยิน	- ความสามารถทางด้านร่างกายเริ่มเสื่อมถอยลง เช่น การมองเห็น การได้ยิน ความจำ ฯลฯ	- สมรรถภาพทางร่างกายมีความเสื่อมถอยอย่างชัดเจนทุกด้าน เช่น การได้ยิน สายตา การรับรู้ ความจำ ความสนใจ
2. ด้านสติปัญญาและการเรียนรู้	- สมอ้อมมีการพัฒนาการอย่างเต็มที่มีความสามารถทางสติ ปัญญา คุณภาพของความคิดเป็นระบบมีความสัมพันธ์กัน และมีความคิดรูปแบบนามธรรม รู้จักจดจำ ประสบการณ์เรียนรู้ ทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ - วัยนี้เป็นระยะที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำการสอน	- มีการพัฒนาทางสติปัญญาใกล้เคียงกับในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีความคิดเป็นเหตุผลมากขึ้น	- มีความเสื่อมถอยลงในทางสติปัญญา ลงบ้าง แต่เรื่องประสบการณ์นั้นเพิ่มขึ้นอยู่
3. ด้านจิตใจและอารมณ์	- มีการควบคุมอารมณ์ที่ดีขึ้น มีความมั่นคงทางจิตใจ - แสวงหาเอกลักษณ์หรือความเป็นตัวเอง	- มีความมั่นคงทางด้านจิตใจสูง และควบคุมอารมณ์เป็นอย่างดีเป็นช่วงอายุที่มีความมั่นคงในการทำงานมากขึ้น	- มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน เช่น ความสนใจลดลง แรงจูงใจลดลงและเกิดความแปรปรวนทางด้านอารมณ์มากขึ้น แสดงนิสัยของตนเองขึ้นชัดเจน

ที่มา: สังเคราะห์จาก (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541; เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์, 2550; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549; อุ๋นตา นพคุณ, 2527)

จากการศึกษาภาพรวมพัฒนาการทางด้านต่างๆ พบว่าในวัยผู้ใหญ่ทั้ง 3 ช่วง มีความแตกต่างไปตามช่วงอายุของวัยซึ่งส่งผลให้เกิดความแตกต่างทุกด้านทำให้ต้องศึกษาทำความเข้าใจ เพื่อให้เข้าใจถึงธรรมชาติของแต่ละช่วงชีวิต วัยผู้ใหญ่ตอนต้น 18-35 ปี มีด้านกายภาพพัฒนาสูงที่สุด ซึ่งความสามารถของอวัยวะ ในวัยเริ่มผู้ใหญ่จะเป็นวัยที่มีกำลังกายและสุขภาพดีเต็มที่ ดังนั้นคนในวัยนี้จึงสามารถฝึกฝนลักษณะต่างๆ ได้ดี ส่วนความสามารถและประสิทธิภาพของร่างกายจะมีเต็มที่ในระยะอายุ 25 ปี หลังจากนั้นความเจริญความกระฉับกระเฉงทางร่างกายโดยทั่วไปและจะมีการเสื่อมถอยลดลง (เชียรศรี วิวิธสิริ, 2527) ในวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง 35-60 ปี จะเกิดการเสื่อมถอยอย่างเห็นได้ชัดเจนในผู้ใหญ่วัยชราหรือวัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ในส่วนด้านของสติปัญญาและการเรียนรู้ วัยผู้ใหญ่ตอนต้น 18-35 ปี และวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง 35-60 ปี ไม่มีความแตกต่างกันมาก ส่วนผู้ใหญ่วัยชราหรือวัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไปมีความเสื่อมถอยลงในทางสติปัญญาลงบ้างเล็กน้อยแต่มีการเติมเต็มด้วยประสบการณ์ในชีวิตแทน โดยในด้านของสติปัญญาและการเรียนรู้ บุคคลจะพัฒนาความคิดสติปัญญาขั้น formal operation เต็มที่ในช่วงระยะปลายของวัยรุ่น จนถึงอายุ 30 ปี (Jones & Conrad, 1933; Wechsler, 1955) โดยจากการวิจัยด้านสติปัญญาพบว่าปัจจุบันช่วงพัฒนา การของสติปัญญาระดับนี้ได้ยืดออกไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ในกลุ่มประชากรหลายวัฒนธรรม (Gormly & Brodzinsky, 1989; Lefrancois, 1990) และคงอยู่สูงสุดไปจนถึงวัยกลางคน ถึงแม้ว่าจะใช้เวลาศึกษาอะไรบางอย่างนานกว่าเมื่อเทียบกับที่เรียนตอนอายุน้อยกว่า แต่คุณภาพผลการเรียนการศึกษาจะดีกว่า (เชียรศรี วิวิธสิริ, 2527) และมีผู้ให้เหตุผลว่าแนวโน้มนี้เกิดจากปัจจัยต่างๆ หลายสาเหตุเช่น ประสบการณ์ในวัยเด็กโดยเฉพาะเด็กในสังคมเมืองขยายช่วงยาวขึ้น โดยนักจิตวิทยาส่วนมากมีความเชื่อว่า บุคคลที่มีความพร้อมที่จะเรียนอย่างลึกซึ้งและฝึกฝนในวิชาการต่างๆ จริงจัง และมีความสามารถในการแสวงหาและใช้ความรู้จะมีวุฒิภาวะในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์, 2550; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549) เพราะสติปัญญาจะช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วจึงควรได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ (สุชา จันทน์เอม, 2542) และหลังจากนั้นอาจค่อยๆ ลดลงอันเนื่องจากปัญหาสุขภาพร่างกายที่อ่อนแอ นอกจากนี้แชร์และพาร์ (Schaie & Parr, 1981) กล่าวว่า ช่วงเวลาของชีวิตวัยผู้ใหญ่ที่แตกต่างกันทำให้ความสามารถในการเรียนของคนต่างกันด้วย ส่วนด้านจิตใจและอารมณ์วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง 35-60 ปี เป็นวัยที่มีความมั่นคงทางจิตใจสูงที่สุดเมื่อเทียบกับทุกช่วง วัยผู้ใหญ่ตอนต้น 18-35 ปี เริ่มควบคุมอารมณ์ได้ดี ส่วนผู้ใหญ่วัยชราหรือวัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไปจะแสดงนิสัยของตนเองชัดเจนและเกิดความแปรปรวนทางด้านอารมณ์มากขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของความแตกต่างกันในแต่ละช่วงวัยไม่ว่าจะเป็นด้านกายภาพ ด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ ด้านจิตใจและอารมณ์ และการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อช่วงวัยที่มีความพร้อมนั้นก็ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวัยผู้ใหญ่ตอนต้นช่วงอายุที่ 18-35 ปี เป็นวัยที่มีความพร้อมของด้าน

ต่างๆ ที่ดีในแทบทุกด้าน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะเลือกศึกษาวัยผู้ใหญ่ตอนต้นช่วงอายุที่ 18-35 ปี โดยในที่นี้ผู้วิจัยจะจำกัดขอบเขตของการศึกษาวัยผู้ใหญ่ตอนต้นช่วงอายุ 25-30 ปี เนื่องจากในช่วงอายุระหว่าง 18-24 ปี นั้นยังอยู่ระหว่างในช่วงวัยของการศึกษา การเป็นผู้ใหญ่ที่พึ่งตัวเองทางเศรษฐกิจได้ต้องยืดระยะเวลาออกไป อีกทั้งยังทำให้เด็กมีวุฒิภาวะทางจิตใจช้ากว่ายุคสมัยที่ผ่านมา (Bischof, 1969; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549) แสดงให้เห็นได้ว่าในช่วงกลุ่มอายุวัยผู้ใหญ่ตอนต้นนี้ยังมีความแตกต่างกันในเรื่องของพัฒนาการ สำหรับบุคคลอายุ 25-30 ปี เป็นช่วงวัยที่สิ้นสุดมาจากช่วงวัยรุ่น และถือได้ว่าเป็นวัยเริ่มต้นใหม่ของชีวิตวัยผู้ใหญ่ เป็นช่วงระยะเวลาที่บุคคลมีความเจริญเติบโต สุขภาพแข็งแรงมากที่สุด โดยในช่วงนี้เป็นระยะที่มีการพัฒนาตนเองจากวัยหนุ่มสาวมาเป็นวัยผู้ใหญ่และเริ่มต้นประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นระยะที่สังคมส่วนใหญ่ยอมรับอย่างเต็มที่แล้วว่าบุคคลวัยนี้เป็นผู้ใหญ่ (สมบุญรณ์ ศาลยาชีวิน, 2526) ซึ่งมีคุณลักษณะตามที่ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาเพื่อให้ผลจากการศึกษามีความชัดเจนและเกิดความแตกต่างน้อยที่สุดจากปัจจัยแทรกซ้อนต่างๆ นอกจากนี้ยังไม่ทำให้เกิดความแตกต่างภายในช่วงวัยเดียวกันมากเกินไป

1.2 ลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

ลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่คือพื้นฐานแห่งปัจจัยการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เพื่อเพิ่มบรรยากาศในการเรียนรู้มีความน่าสนใจมากขึ้น และเสริมแรงจูงใจในการเรียนของผู้ใหญ่ ลักษณะการเรียนรู้ที่สำคัญของผู้ใหญ่จะช่วยวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางหลักการสอนในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้ใหญ่ต่อไป

วัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นวัยที่มีโอกาสทดลองทำกิจกรรม เพื่อให้ตนเองและผู้อื่นพอใจ หากมีความพอใจจะรู้สึกมีความสุขซึ่งเป็นการประสานกันของสิ่งเรียกว่า “การมีเอกลักษณ์แห่งตน” วัยผู้ใหญ่ตอนต้นมักมีคำถามว่า “เราทำให้ความทะเยอทะยานของเราเป็นจริงอย่างไร” “เริ่มตรงไหน” “หรือไปทางไหนดี” แม้ว่าจะมีงานประจำที่เป็นอาชีพหลัก แต่ผู้อยู่ในวัยนี้มีความกระตือรือร้นและมีความหวังสร้างความฝันของตนให้เป็นความจริง (Erikson, 1963; Harvighurst, 1972; เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์, 2550) จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ของผู้ใหญ่วัยนี้เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองเป็นหลักมากกว่าเป็นการเรียนรู้ในภาคบังคับ

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติ การลงมือกระทำจริง จะด้วยวิธีการที่ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าวสามารถจำแนกได้ 3 ด้าน คือ พฤติกรรมทางความรู้ เปลี่ยนแปลงจากไม่รู้เป็นรู้ พฤติกรรมทางทักษะ เปลี่ยนแปลงจากทำไม่เป็นให้ทำเป็น และพฤติกรรมทางทัศนคติ เปลี่ยนแปลงจากความรู้สึกไม่ชอบให้ชอบ หรือจากชอบเป็นไม่ชอบ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเรียนรู้อาจเป็นได้ทั้งกระบวนการและผลที่ได้รับ (เชียรศรี วิวิธสิริ, 2534)

ความเหมาะสมและความพร้อมของผู้ใหญ่ในด้านพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา อายุ ความสามารถและประสบการณ์ รวมถึงแรงจูงใจ ทักษะ และความต้องการของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยในกระบวนการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่ดี (อาชัญญา รัตนอุบล, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับ ฌูธส์ สุทธิจิตต์ (2541) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน การตอบสนองต่อสภาพการณ์ในกระบวนการเรียนการสอนที่มีส่วนสัมพันธ์กับการถ่ายโอนการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ ซึ่งปัจจัยที่ครูผู้สอนควรคำนึงถึงในอันดับแรกเป็นเรื่องของความสามารถของผู้เรียนที่จะรับประสบการณ์ใหม่ๆ ได้แก่ เรื่องของความพร้อม ประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นเรื่องของกิจกรรมการเรียนการสอน และความต้องการมีส่วนร่วมในประสบการณ์ใหม่ๆ เนื่องจากความสนใจและเจตคติของผู้เรียน และจากปัจจัยสำคัญต่างๆ นี้จะโยงต่อไปถึงปัจจัยอื่นๆ เช่น ความถนัด สภาพแวดล้อม การจูงใจ ความจำ ฯลฯ ล้วนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ (ฌูธส์ สุทธิจิตต์, 2541) โดยสอดคล้องกับ Kidd (1973) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับการงาน ความเป็นอยู่ บทบาท และภารกิจของบุคคลนั้น ฉะนั้นลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมควรจะตอบสนองความต้องการของผู้ใหญ่และสามารถเรียนรู้ได้ดี และ Knowles (1980) ได้กล่าวว่า การใช้ประสบการณ์เป็นแหล่งสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากมโนทัศน์ของตนเองของผู้ใหญ่จะเป็นผู้ที่พึ่งตนเองและเกิดมาจากประสบการณ์ที่มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันจะสามารถนำมาใช้ช่วยผู้ใหญ่ในเรื่องของการเป็นผู้นำตนเอง หรือการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพได้มากขึ้นด้วย โดยจะมุ่งนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในปัจจุบันและจะเป็นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติโดยนักวิชาการ (Cross, 1996; Draves, 1986) ที่มีความเชื่อว่าการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและมีโอกาสค้นพบปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองเป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่มีความสอดคล้องกับประเด็นสำคัญที่มาสโลว์ (Maslow อ้างถึงในอาชัญญา รัตนอุบล, 2550) ได้กล่าวไว้คือ เป้าหมายของการศึกษา คือ การพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ หรือการช่วยให้บุคคลเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่เขาสามารถจะเป็นได้ และมีผู้ศึกษาพฤติกรรมของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จากผลงานของฮูล (Houle) พบว่าผู้ใหญ่ที่มาเรียนนั้น มาร่วมกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ด้วยเหตุผลพื้นฐานคือ มีเป้าหมายเฉพาะบางอย่างอยู่ในใจ ต้องการเข้าร่วมกับสังคม มีกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ (Houle อ้างถึงในเชียรศรี วิวิธสิริ, 2527) จากลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่กล่าวข้างต้นสามารถสรุปวิเคราะห์ควบคู่ไปกับวิธีการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ ซึ่งมีความสอดคล้องกับที่นักการศึกษาผู้ใหญ่ได้ทำการศึกษาถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ไว้มากมาย ในที่นี้ผู้วิจัยขอกกล่าวถึงแนวคิดของนักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญคือ Knowles (1978) และ Jarvis (1983) เพื่อความเข้าใจในลักษณะของผู้ใหญ่ได้ชัดเจนขึ้น มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ของ KNOWLES และ JARVIS

Knowles	Jarvis
<ul style="list-style-type: none"> ● ความต้องการและความสนใจ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากว่าตรงกับความต้องการและความสนใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา ● สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่ <ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะได้ผลดีถ้าหากถือเอาตัวผู้ใหญ่เป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ● การวิเคราะห์ประสบการณ์ เนื่องจากประสบการณ์เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้ใหญ่ ● ผู้ใหญ่ต้องการเป็นผู้นำตนเอง ความต้องการที่อยู่ในส่วนลึกของผู้ใหญ่ คือ การมีความต้องการในการนำตนเองได้ ● ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคล จะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละบุคคลเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ● การเรียนรู้ของผู้ใหญ่เป็นไปตามความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Basic human need) ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ ความต้องการการยอมรับนับถือ และความต้องการบรรลุศักยภาพสูงสุดแห่งตน ● ผู้ใหญ่ในฐานะผู้เรียนชอบที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ● นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากจะมีสิ่งเหล่านี้ติดตัวมาด้วย คือ <ul style="list-style-type: none"> - ประสบการณ์ต่างๆ - ความหมายต่อสถานการณ์การเรียนรู้ - ความต้องการในการเรียนรู้ ● นักศึกษาผู้ใหญ่จะมีลักษณะบางประการต่อสถานการณ์ในการเรียนรู้ คือ ความเชื่อมั่นในการเรียนรู้ ความชื่นชมในตนเอง และการรับรู้ในตนเอง <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีถ้าหากไม่มีการข่มขู่ให้เกิดความกลัว - ผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนปฏิบัติต่อเขาในฐานะที่เขาเป็นผู้ใหญ่

ที่มา: สังเคราะห์จาก (Jarvis, 1983; Knowles, 1978)

จากตารางข้างต้นแสดงภาพรวมของการศึกษาลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เห็นว่า แนวคิดของโนลส์และจาวิส มีความสอดคล้องกันโดยทั้งสองแนวคิดต่างให้ความสำคัญต่อผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ โดยสามารถสรุปเป็นสาระสำคัญและค่านึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ 5 ประการ คือ

1. ความต้องการของผู้ใหญ่
2. กระบวนการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่ชอบมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้
3. ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่จะเชื่อมโยงกับการเรียนรู้
4. ความต้องการเป็นผู้นำในตนเอง
5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ปัจจัยดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นแนวทางเพื่อวิเคราะห์และสรุปเพื่อหาหลักการสอนผู้ใหญ่ต่อไป

จากการศึกษาหลักการสอนผู้ใหญ่จากการนักการศึกษาพบว่าหลักการสอนผู้ใหญ่ทั่วไปของโนลส์ (Knowles, 1954) มีเนื้อหาครอบคลุมลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ได้ครบทั้ง 5 ประการ

(Jarvis, 1983; Knowles, 1978) และมีหลักการสอนผู้ใหญ่ที่ผู้สอนควรปฏิบัติเพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อรองรับลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่อย่างรอบด้านสามารถอธิบายด้วยตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่อย่างรอบด้าน

หลักการสอนผู้ใหญ่ทั่วไป	ลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
1. ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ให้ชัดเจน	1. ความต้องการของผู้ใหญ่
2. ผู้เรียนต้องการที่จะศึกษาหาความรู้	1. ความต้องการของผู้ใหญ่
3. จัดบรรยากาศและกระบวนการของการเรียนรู้ให้เหมาะสม	2. กระบวนการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
4. สภาพการณ์ทางกายภาพทั่วไป	
5. ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4. ความต้องการเป็นผู้นำในตนเอง
6. การเรียนมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน	3. ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ใหญ่
7. ผู้สอนควรจรรยาบรรณเนื้อหาวิชาที่ตนเองสอนเป็นอย่างดี	
8. ผู้สอนควรมีความกระตือรือร้น	
9. ระดับการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน	5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล
10. การสอนควรยืดหยุ่นตามผู้เรียน	5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล
11. ผู้สอนควรมีความรู้ลึกซึ้งทางด้านการเจริญงอกงาม	
12. ผู้สอนควรมีแผนงานที่ยืดหยุ่นได้	

ที่มา (Knowles, 1954)

จากตารางข้างต้นทางผู้วิจัยได้วิเคราะห์และคัดเลือกเนื้อหาหลักการสอนผู้ใหญ่ทั่วไปของ โนลส์ (Knowles, 1954) ที่ตรงกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ 5 ประการ คือ 1. ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ให้ชัดเจน 2. ผู้เรียนมีความต้องการที่จะศึกษาและเรียนรู้ 3. จัดบรรยากาศและกระบวนการของการเรียนรู้ให้เหมาะสม 4. ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ 5. การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน 6. ระดับของการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน และ 7. การสอนควรยืดหยุ่นตามผู้เรียน หลักการสอนผู้ใหญ่ทั่วไปของโนลส์ทั้ง 7 ข้อที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญและยึดแนวทางหลักการสอนผู้ใหญ่ทั่วไปของโนลส์ทั้ง 7 ข้อในการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตาย สำหรับผู้เรียนเปียนโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

ตอนที่ 2 ทักษะการอ่านโน้ต

โน้ต คือ สัญลักษณ์ที่ใช้บันทึกแทนเสียงดนตรี ซึ่งแสดงถึงความสั้นยาวและความสูง – ต่ำของเสียง ดนตรี ตัวโน้ตเปรียบเสมือนกับตัวอักษรที่ใช้บันทึกแทนภาษาพูด (ณัชชา โสคติยานุรักษ์, 2548) ผู้ที่เล่นดนตรีจึงต้องมีความสามารถในการอ่านโน้ต เพื่อสามารถเล่นดนตรีตามโน้ตได้ถูกต้อง ดังนั้นผู้ที่ศึกษาวิชาการดนตรีโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่สอนดนตรีจึงควรมีความรู้ความเข้าใจใน ความสำคัญ ความสำคัญและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโน้ต ศึกษาถึงหลักการสอน และการรับรู้ทางดนตรี เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้นดนตรีให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 ความสำคัญและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโน้ต

ทักษะทางการอ่านโน้ตเป็นทักษะสำคัญอย่างยิ่ง จัดเป็นทักษะหนึ่งที่จะช่วยในการปฏิบัติดนตรี โดยทักษะการอ่านถือเป็นหนึ่งในพฤติกรรมที่มีความสำคัญที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนอ่านโน้ตดนตรีอย่างมีความหมาย อีกทั้งยังเป็นทักษะสามารถแสดงออกทางดนตรีด้วยตนเอง อาจกล่าวได้ว่าทักษะดนตรีทางด้านต่างๆ พัฒนาอย่างดีเมื่อผู้เรียนดนตรีมีทักษะการอ่านโน้ตดี

โน้ตดนตรีจะบันทึกคุณสมบัติทางดนตรีที่สำคัญไว้ 2 องค์ประกอบคือ 1. ระดับเสียง (Pitch) หมายถึง ความสูง-ต่ำของระดับเสียงดนตรี ซึ่งสามารถบันทึกได้โดยใช้ บรรทัด 5 เส้น หรือเส้นน้อย (Staves or Ledger Line) และกุญแจประจำหลัก (Clef) 2. จังหวะ (Note Value) หมายถึง ระยะเวลาของดนตรีในทุกๆ แ่ง รวมถึงอัตราความสั้น-ยาวของเสียงระดับต่างๆ ของตัวโน้ต ซึ่งมีประกอบอยู่ในส่วนของประโยค แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 2.1) จังหวะเคาะ เป็นหน่วยที่บอกช่วงเวลาของดนตรี โดยการเคาะจังหวะให้ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอจนกว่าจะจบบทเพลง 2.2) จังหวะทำนอง เป็นช่วงเวลาที่เสียงดังออกมา มีทั้งเสียงสั้นเสียงยาวสลับกันไป หรือบางครั้งก็สลับด้วยความเงียบ ซึ่งแล้วแต่บทเพลงนั้นๆ โดยความสั้น-ยาว ของเสียง หรือความเงียบในจังหวะทำนอง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับจังหวะในทางดนตรี ได้แก่ ตัวโน้ตและตัวหยุด (Note and Rest) โน้ตโยงเสียง (Tied note) โน้ตประจุด (Dotted note) ห้องเพลง (Measure) เครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time Signature) เมื่อจังหวะและระดับเสียงเกิดการรวมกันจึงเกิดเป็นทำนองเพลงขึ้นมา (Manoff, 1984; ณัชชา โสคติยานุรักษ์, 2548; พิชัย ปรีชญาณุสรณ์, 2529; รุ่งรติศญา ไวอาษา, 2551; สมนึก อุ้นแก้ว, 2537) นอกจากนี้ทักษะการอ่านโน้ตจะประกอบไปด้วยระดับเสียงและจังหวะทั้งนี้ อรรถวรรณ บรรจงศิลป์ (2538) ยังได้กล่าวถึงสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึกในทักษะการอ่านโน้ตอีกด้วย

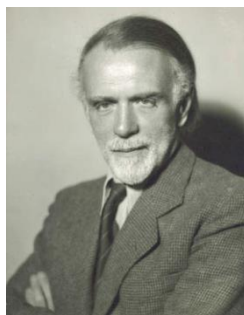
การอ่านโน้ตจัดเป็นทักษะหนึ่งในการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี สิ่งสำคัญในการเรียนวิชาดนตรีคือการอ่านชื่อตัวโน้ตให้ได้ทั้ง 2 กุญแจ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจได้ตีมากขึ้น ในการเรียนบทเรียนต่อไป (Manoff, 1984) สามารถแบ่งวิธีการอ่านโน้ตดนตรีสากลออกเป็น 2 ระบบคือ (ณัชชา โสคติยานุ

รักษ์, 2548) 1. ระบบตัวอักษร (Letter name System) มีระบบการอ่านเป็นชื่อโน้ต ระบบนี้มีความเหมาะสมกับผู้ศึกษาวิชาการดนตรีในระดับเริ่มต้นเพราะใช้อักษรโรมันซึ่งเป็นที่รู้จักและคุ้นชินเป็นอย่างดี ในระบบนี้มีการเรียกชื่อโน้ตต่างๆ คือ A-B-C-D-E-F-G 2. ระบบโซ-ฟา (Sol-Fa System) เป็นการอ่านเป็นระดับเสียง แบ่งออกเป็น 2 ระบบคือ 2.1 ระบบโดคงที่ (Fixed Do) เป็นการอ่านออกเสียงที่ไม่มีการปรับตำแหน่งระดับเสียงดนตรี เป็นระบบที่นิยมใช้กันทั่วไปโดยเฉพาะในการปฏิบัติเครื่องดนตรี เป็นการอ่านเป็นระดับเสียงดนตรี 2.2 ระบบโดเคลื่อนที่ (Movable Do) คือระบบ Tonic sol-fa เสียงของโน้ตบนบันไดเสียงเมเจอร์คือ doh, ray, me ,fah, soh, lah, ti โดยเสียง doh เป็นเสียงของโน้ตในขั้นโทนิคและเสียงในระดับอื่นๆ จะปรับแปรตามกันไปเป็นลำดับ ซึ่งการอ่านโน้ตดนตรีนั้นนอกจากจะอ่านด้วยการปฏิบัติเครื่องดนตรีแล้ว การอ่านปากเปล่านั้นนับเป็นแนวทางที่ทำให้ผู้อ่านสามารถสื่อความหมายทางดนตรี และสัมผัสความรู้สึกกับเสียงดนตรีได้ชัดเจนใกล้ชิดยิ่งขึ้น ทำให้โอกาสที่จะเข้าถึงดนตรีก็มากขึ้น โดยลักษณะการอ่านโน้ตสามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ 1. การอ่านโน้ตแบบทั่วไป คือ การอ่านโน้ตที่ผู้เรียนดนตรีฝึกซ้อมหรือฝึกหัดในการเรียนดนตรีหรือเล่นดนตรี โดยมีได้มีเวลาหรือสิ่งใดเป็นตัวกำหนด เป็นการฝึกซ้อมมาก่อนที่จะเล่นดนตรี 2. การอ่านโน้ตแบบฉับพลันคือ การอ่านโน้ตที่ผู้เรียนไม่เคยเห็นมาก่อนในทันที (Udtaisuk, 2005; นพพร ด้านสกุล, 2541)

กล่าวได้ว่าการอ่านโน้ตเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งในการศึกษาดนตรี ฉะนั้นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจดนตรี หรือสิ่งที่จะเป็นสื่อในการแสดงออกทางดนตรีจึงมักต้องผ่านขั้นตอนการแปลหรือการใช้สัญลักษณ์ดนตรีเสมอ อาจกล่าวได้ว่าทักษะดนตรีต่างๆ จะพัฒนาได้อย่างดีเมื่อผู้เรียนดนตรีมีทักษะการอ่านที่ดี คือ ความสามารถในการอ่านโน้ตด้วยความแม่นยำในด้านความถูกต้องของจังหวะ ระดับเสียง รวมถึงสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก ในการพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งหวังเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถที่ดีในด้านการอ่านและความรู้เข้าใจในด้านการอ่านที่ถูกต้องเพื่อเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ทักษะดนตรีในด้านอื่นๆ ต่อไป

2.2 หลักการสอนดนตรีตามแนวคิดโคคาย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการสอนดนตรีต่างๆ และได้เลือกหลักการสอนดนตรีของโคคาย โดยผู้วิจัยมีความมุ่งหวังว่าหลักการสอนดนตรีของโคคายนั้นจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านโน้ตของผู้เรียนในการเรียนดนตรีได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 1 ZOLTÁN KODÁLY

ที่มา: WWW.BACH-CANTATAS.COM

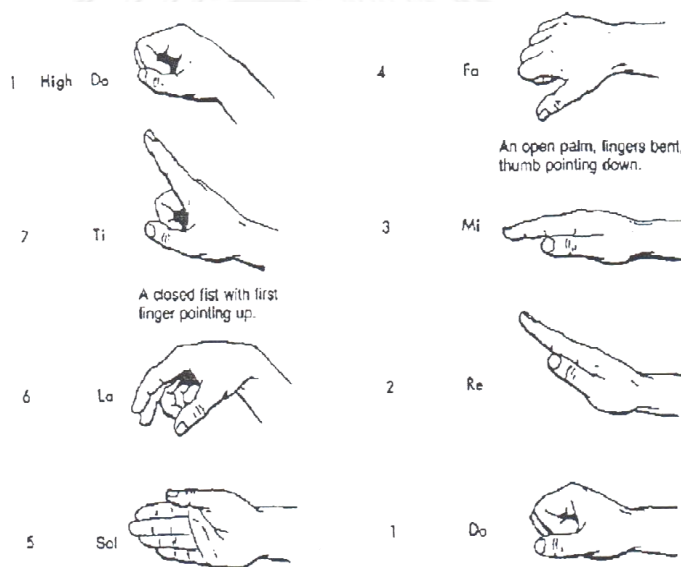
Zoltán Kodály (ค.ศ. 1882-1967) เป็นนักประพันธ์เพลง (Composer) ชาวฮังการี ในระยะต่อมามีชื่อเสียงในฐานะนักวิชาการทั้งทางด้านดนตรีและสาขาอื่นๆ คือ นักค้นคว้าทางดนตรี พื้นบ้าน นักภาษาศาสตร์ นักดนตรีวิทยา (Musicologist) นักดนตรีศึกษา (Music Educator) และนักปรัชญา ด้วยความที่โคดาายเป็นคนรักชาติมากจึงได้ร่วมขบวนการทุกอย่างที่จะทำให้ฮังการีเป็นชาติที่มีทุกอย่างเป็นของตนเองและไม่ขึ้นกับชาติใด ด้วยแนวคิดนี้รวมกับความสามารถทางด้านดนตรี ในระยะต่อมาโคดาวยจึงพยายามทำทุกทางเพื่อต้องการถ่ายทอดวัฒนธรรมด้านดนตรีให้กับชาวฮังการี และเริ่มสนใจการเรียนการสอนดนตรีและได้คิดค้นรวบรวมวิธีการสอนดนตรีซึ่งกล่าวถึงหลักการปรัชญา ตลอดจนเทคนิควิธีการสอนไว้อย่างละเอียดเป็นขั้นตอน ทำให้วิธีการสอนดนตรีของโคดาวยเป็นวิธีการสอนดนตรีที่หลายประเทศทั่วโลกมีความสนใจและนำไปเป็นหลักในการสอนดนตรีอย่างกว้างขวาง (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541)

โคดาวยเป็นผู้วางรากฐานทางดนตรีศึกษาไว้อย่างน่าสนใจ ที่พัฒนาขึ้นบนรากฐานของการกลั่นกรองเป็นอย่างดีหลักการสำคัญของวิธีการโคดาวยคือ ดนตรีเป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญของชีวิตมนุษย์ ซึ่งควรได้รับการพัฒนา โดยเฉพาะการฟังและการร้องเพลงเป็นทักษะดนตรีที่ควรเน้นเป็นอันดับแรก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและซาบซึ้งในดนตรี นำไปสู่การอ่าน การเล่นดนตรี และการสร้างสรรค์ นอกจากนี้โคดาวยกล่าวไว้ว่าบทเพลงที่ควรนำมาใช้ควรเป็นบทเพลงที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด เพื่อเป็นพื้นฐานในด้านความเข้าใจในการเรียนรู้ และในระยะต่อมามี้นำเพลงชั้นสูงที่มีคุณค่ามาใช้ในการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่าหลักการนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสอนดนตรีในทุกประเทศทั่วโลกได้ โดยหลักการสำคัญตามแนวคิดโคดาวยมีดังนี้

1. โทนิคซอล-ฟา (Tonic Sol-fa) คือ การใช้ระบบการเรียกชื่อตัวโน้ต ซึ่งมาจากภาษาละติน คือ โด เร มิ ฟา โซ ลา ที (do re mi fa so la ti) ในการร้องและอ่าน โดยใช้โดเป็นเสียงหลักหรือโทนิคในบันไดเสียงเมเจอร์ และลาเป็นเสียงหลักหรือโทนิคในบันไดเสียงไมเนอร์ ซึ่งเรียกว่า การร้องแบบโดเคลื่อนที่ (movable do) ซึ่งทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในเรื่องของระบบเสียง (Tonality) เป็นอย่างดี การใช้ระบบโดเคลื่อนที่ในการอ่านโน้ตจึงเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเห็นความแตกต่างของระดับเสียง

เดียวกัน หรือตัวโน้ตตัวเดียวกันแต่ทำหน้าที่แตกต่างกัน วิธีการนี้ผู้เรียนจึงสามารถอ่านโน้ตและร้องเพลงอย่างคล่องแคล่วในทุกบันไดเสียง ผู้เรียนจึงสามารถร้องเพลงทุกเพลงโดยใช้ชื่อตัวโน้ต โด เร มี ฟา ซอล ลา ที เหมือนกับว่าผู้เรียนกำลังร้องเพลงในบันไดเสียงโด ไม่ว่าผู้เรียนร้องเพลงอยู่ในบันไดเสียงอื่นก็ตาม (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555) ผู้เริ่มเทคนิคนี้คือ Sarah Ann Glover เมือง Norwich ในประเทศอังกฤษ โดยให้ชื่อว่า Norwich Sol-fa ต่อมาจอห์น เคอร์เวน (John Curwen) นำเทคนิคนี้มาปรับปรุงและเรียกว่า Tonic Sol-fa มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอนทักษะการอ่านโน้ตกับคนทั่วๆ ไปให้อ่านโน้ตเป็นซึ่งเทคนิคนี้เป็นที่ยอมรับและแพร่หลายมากในประเทศอังกฤษ (Allen, 1989)

2. สัญญาณมือ โดยใช้ควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต เพื่อแทนระดับเสียงต่างๆ เป็นสิ่งช่วยให้การเรียนรู้เรื่องระดับเสียงเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ระดับเสียงต่างๆ ง่าย และเป็นไปตามหลักพัฒนาการของการเรียนรู้ โดยสัญญาณมือแทนระดับเสียงนี้ โคตตายัดแปลงมาจากสัญญาณมือที่จอห์น เคอร์เวน คิดขึ้นมาโดยมีลักษณะมือแทนระดับเสียงต่างๆ ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงสัญญาณมือประกอบการร้องโน้ต ซอล-ฟา (CHOKSY, 1999)

3. สัญลักษณ์แทนจังหวะ โคตตายมีการใช้ระบบสัญลักษณ์ต่างๆแทนจังหวะ เพื่อให้การเรียนรู้เรื่องจังหวะเป็นรูปธรรม โดยในระยะแรกใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะเป็นลักษณะรูปภาพ ต่อมาเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ต แล้วจึงนำตัวโน้ตมาใช้ และยังกำหนดเสียงในการเรียกสัญลักษณ์ต่างๆ ไว้ เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการตบมือด้วย สัญลักษณ์ต่างๆ ใช้มีดังนี้

- สัญลักษณ์เป็นภาพ โดยมีหลักคือ ขนาดใหญ่แทนจังหวะยาว ขนาดเล็กแทนจังหวะสั้น

ภาพที่ 3 สัญลักษณ์เป็นภาพ

- สัญลักษณ์แทนจังหวะตัวโน้ต

สัญลักษณ์ระบบโคตาย	เสียง	ตัวโน้ต
	ทา	♪
ก	ทื ทื	♪♪
จ	ทุ	♪
จ.	โท	♪.
๐	เท	๐
กก	ทื - ทื	♪♪
กก	ทื - ทื	♪♪
ก. ก	ทาย - ทื	♪. ♪
ก (๓)	ทริโตะ	♪ (๓)
ก ก	ชินโคพา	♪ ♪
ก.	ทิมริ	♪.
ก.	ทิม	♪.

ภาพที่ 4 สัญลักษณ์แทนจังหวะตัวโน้ต (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544)

4. การร้อง โคตายนเน้นการร้องเป็นหลัก การเล่นเครื่องดนตรีเป็นกิจกรรมจัดให้กับผู้เรียน ในระยะต่อมา การร้องรวมไปถึงทักษะการอ่านโน้ตด้วยในกระบวนการนี้ โดยโคตายนเน้นการฝึกให้ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับเรื่องระดับเสียงและจังหวะของทำนองโดยสม่ำเสมอ วิธีการหนึ่งคือฝึกให้ผู้เรียนยินเสียงในทำนองความคิด คือการให้ผู้เรียนร้องเพลงและให้หยุดร้องแต่ให้ร้องในใจเป็นระยะๆ สลับกันไป ตามสัญญาณผู้สอนกำหนดให้ ทำให้ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับเสียงทั้งในความคิดและสามารถร้อง นอกจากนี้ยังเน้นให้จดจำเกี่ยวกับระดับเสียง และบทเพลงเรียนไปด้วยเสมอ

5. การสร้างสรรค์ เนื่องจากวิธีการของโคตายนเน้นการร้องเป็นกิจกรรมหลักการสร้างสรรคจึงมักออกมาในรูปของการร้อง โคตายนมักเน้นเสมอว่าการเลือกใช้เพลงนั้นควรเลือกเพลงที่ดี ซึ่งมีลักษณะของประโยคเพลงที่เด่นชัดมีวรรคตอน เมื่อผู้เรียนเริ่มเข้าใจโครงสร้างของเพลง ผู้สอนเริ่มต้นฝึกให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ ประโยคของเพลงต่อจากประโยคผู้สอนซึ่งมีลักษณะของจังหวะและเป็นทำนอง

จากการศึกษาวิธีการสอนดนตรีตามแนวคิดโคคายข้างต้น สรุปได้ว่าวิธีการสอนดนตรีตามแนวคิดโคคายเป็นวิธีการสอนดนตรีที่มีรูปแบบการสอนเป็นรูปธรรม เพราะดนตรีเป็นเรื่องของเสียง ส่วนสัญลักษณ์เป็นเพียงภาษาเพื่อถ่ายทอดเสียง พร้อมทั้งคิดวิธีการเรียนการสอนดนตรี โดยเน้นการร้องเป็นหลักซึ่งรวมไปถึงการอ่านโน้ตด้วย วิธีการสอนของโคคายจึงมุ่งส่งเสริมในเรื่องการร้องและการอ่านโน้ต ใช้สัญลักษณ์จากภาษาละติน หรือระบบการอ่านโน้ตแบบซอล-ฟา ประกอบกับการใช้สัญญาณมือ เพื่อช่วยในการอ่านและการสอนดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555) เป็นวิธีที่น่าสนใจผู้วิจัยจึงนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีในการพัฒนากิจกรรมด้านทักษะการอ่านโน้ตสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ในครั้งนี้ โดยเห็นว่าแนวคิดในการสอนดนตรีของโคคายมีจุดเด่นในการส่งเสริมและพัฒนาดนตรีอย่างมีระบบระเบียบจากง่ายไปยากเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ดนตรีอย่างมีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน ดังนั้นหลักการสำคัญตามแนวคิดโคคายที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในครั้งนี้คือ 1) โทนิคซอล-ฟา (Tonic Sol-fa) 2) สัญญาณมือ 3) สัญลักษณ์ของจังหวะ และ 4. การร้อง

2.3 การรับรู้ทางดนตรี

Edwin Gordon เป็นนักวิจัย อาจารย์ ผู้เขียน และวิทยากร ด้านดนตรีศึกษาที่มีชื่อเสียง (Mark, 2013) ผลงานของเขาได้รับการตีพิมพ์และนำเสนออย่างกว้างขวางผลงานที่สำคัญได้แก่ การศึกษาด้านความถนัดทางดนตรี (Music Aptitudes) การรับรู้ทางดนตรี (Audiation) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางดนตรี (Music Learning Theory) รูปแบบเสียงและจังหวะ (Tonal and Rhythm Patterns) แบบทดสอบความถนัดทางดนตรี (Music Aptitude Tests- MAT) ที่ได้รับความนิยมในระดับโลกและอื่นๆ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางดนตรีของกอร์ดอน (Music Learning Theory) ถูกสร้างขึ้นจากพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทั่วไปของฮินส์และเปียเจท์ รวมถึงมีรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นลำดับขั้นเช่นเดียวกัน โดยหัวใจหลักในส่วนประกอบของทฤษฎีการเรียนรู้ทางดนตรี สามารถแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ การเรียนรู้แบบ Discrimination learning และการเรียนรู้แบบ inference Learning โดยทฤษฎีการเรียนรู้ทางดนตรีนั้นสามารถปรับได้ใช้ตามความเหมาะสมของผู้เรียนแต่ละคน (Abeles, Hoffer, & Klotman, 1995) โดยให้ความสำคัญกับการรับรู้ทางดนตรี (Audiation) ของผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาด้านการฟัง และการร้องเป็นอันดับแรกพร้อมกับการสะสมรูปแบบเสียงและจังหวะ (Tonal and Rhythm Patterns) เพื่อนำไปสู่พื้นฐานของดนตรีในด้านทักษะการอ่านที่ดี และทักษะด้านอื่นๆ ต่อไป วิธีการเรียนรู้ทางดนตรีของกอร์ดอนมีเนื้อหาที่เป็นลำดับขั้นทั้งในเรื่องของเสียงและจังหวะ กอร์ดอนใช้วิธีการสอนระบบโดเคลื่อนที่ (Movable do) และให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาการของการได้ยินเสียงภายในตนเอง (Inner hearing) ของผู้เรียนได้ (Labuta & Smith, 1997)

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ ได้กล่าวถึงว่า ในการสอนอ่านโน้ตสากล เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายนั้นควรเริ่มจากรูปธรรมมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถอ่านโน้ตดนตรีได้อย่างมีความหมายและให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทางด้านทักษะการอ่านได้อย่างเต็มประสิทธิภาพนั้นคือ 1. การสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์ 2. นำเสนอดนตรีให้เป็นรูปธรรม 3. พัฒนาและฝึกทักษะดนตรีพื้นฐานให้ครบถ้วนโดยเน้นการร้องเพลง 4. เรียนรู้โดยกระบวนการสร้างสรรค์ดนตรี และ 5. การสอนอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่องสัมพันธ์กัน นอกจากนี้แล้วการเลือกโน้ตเพลงเพื่อนำมาสอนอ่าน ควรให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนและเหมาะสมกับเรื่องที่จะสอนในแต่ละตอนด้วยเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจยิ่งขึ้น (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555)

อรวรรณ บรรจงศิลป์ (2538) ได้กล่าวถึงทักษะพื้นฐานทางดนตรีว่า ควรจัดให้มีทักษะทางดนตรีหลายๆด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการฟังเพลง ทักษะด้านการร้องเพลง ทักษะการเล่นเครื่องดนตรี และเครื่องประกอบจังหวะ ทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง ทักษะการสร้างสรรค์ดนตรี และทักษะการอ่านโน้ต

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า รูปแบบการสอนดนตรีโดยใช้เสียงก่อนสัญลักษณ์เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรีที่ตรงกับนักการศึกษาด้านดนตรีหลายท่านกล่าวไว้ (e.g. Mainwaring, 1951; Kohut, 1985; Suzuki, 1993; Gordon, 1997; Schleuter, 1997) ในขั้นแรกของการสอนดนตรีนั้นเริ่มต้นจากการฟัง ควรให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับโน้ตดนตรีด้วยการฟังเพลงที่ผู้เรียนรู้จัก ซ้ำๆ หลังจากนั้นจึงสอนสัญลักษณ์ของโน้ตดนตรีให้กับผู้เรียนต่อไป โดยสิ่งสำคัญในการปฏิบัติดนตรีคือการที่ผู้เรียนเห็นสัญลักษณ์หรือโน้ตแล้วได้ยินเสียงภายใน จากนั้นจึงปฏิบัติเสียงที่ได้ยินออกมา (McPherson & Gabrielsson, 2002) ซึ่งวิธีการเรียนรู้ทางดนตรีของนักดนตรีศึกษาที่มีชื่อเสียงหลายคน มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับวิธีการสอนตามแนวคิดโคดาย ที่ได้เสนอแนวคิดการจัดการเรียนการสอนดนตรีไว้ว่า การสอนดนตรีควรเริ่มต้นจากเสียงก่อนสัญลักษณ์ นอกจากนี้หลักการพื้นฐานหลายประการของโคดายยังเหมือนกับของเพสตาลอสซี ชาวสวิส และเคส เตนเบิร์ก ชาวเยอรมัน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2535) เห็นได้ว่าแนวคิดวิธีการสอนของโคดายในการเรียนการสอนดนตรีมีลักษณะเป็นเหตุเป็นผล และมีการจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากบนพื้นฐานของแนวคิดโคดายได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนรับรู้ดนตรีในลักษณะของเสียงง่ายขึ้น แสดงให้เห็นถึงการเรียงลำดับความยากง่าย ตลอดจนเป็นพื้นฐานในการฝึกทักษะอื่นๆ ทางดนตรีต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการสอนดนตรีตามแนวคิดโคดายและทฤษฎีการรับรู้ทางดนตรีของกอร์ดอน และตารางเปรียบเทียบแสดงการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีของ Edwin Gordon, Zoltán Kodály และแบบ Traditional Method ดังตารางที่ 5 และตารางที่ 6 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการสอนดนตรีตามแนวคิดโคดาเยและทฤษฎีการรับรู้ทางดนตรีของกอร์ดอน

หลักการสอนดนตรีตามแนวคิดโคดาเย	กระบวนการเรียนรู้				ทฤษฎีการรับรู้ทางดนตรีของกอร์ดอน
	ฟัง	อ่าน	เขียน	คิด	
1. โทนิคซอล-ฟา (Sol-fa)	✓ ✓				<u>1. การฟัง</u>
2. สัญญาณมือ		✓ ✓			<u>2. การอ่าน</u> <u>2.1 การอ่านในใจ</u> <u>2.2 การอ่านขณะเล่น</u>
3. สัญลักษณ์แทนจังหวะ		✓			
4. การร้อง		✓			
5. การสร้างสรรค์	✓ ✓ ✓ ✓		✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓ ✓	<u>3. การเขียนโน้ต</u> <u>4. การจำโน้ตได้</u> <u>5. การเขียนโน้ตจากความจำ</u> <u>6. การต้นหรือสร้างสรรค์เพลง</u> <u>7. การเขียนโน้ตหรือการอิมโพรไวส์</u>

ที่มา: (Labuta & Smith, 1997; ฌูทซ์ สุทธิจิตต์, 2555)

ตารางที่ 6 ตารางเปรียบเทียบแสดงการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีของ EDWIN GORDON, ZOLTÁN KODÁLY และแบบ TRADITIONAL METHOD (LABUTA & SMITH, 1997)

Rhythm Symbol	Edwin Gordon	Zoltán Kodály	Traditional Method
	Du	Ta	One
	Du da	Ti ti	One and
	Du	Ta a	One Two

♩	Du de	Ta i ti	One (Two) and
♩	Du	Ta a a	One Two Three
♩	Du	Ta a a a	One Two Three Four

วิธีการสอนของโคคายเป็นที่รู้จักและนำไปใช้เป็นหลักในการสอนดนตรีกันทั่วโลก หลักการของการสอนทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายพบว่าการสอนดนตรีควรเริ่มต้นจากเสียงก่อน สัญลักษณ์ มุ่งพัฒนาความรู้โดยทั่วๆ ไปโดยใช้กิจกรรมการร้องเป็นหลักซึ่งรวมไปถึงการอ่านโน้ตด้วย โดยผู้ร้องเพลงมีเพียงระดับเสียงต่างๆ เป็นเนื้อร้อง จากนั้นการสอนซึ่งระดับเสียงด้วยสัญลักษณ์จากภาษาละตินหรือระบบซอล-ฟา จึงเริ่มขึ้นพร้อมๆ กับการใช้สัญญาณมือแสดงระดับเสียงต่างๆ แต่ผู้เรียนยังไม่เรียนรู้เรื่องตัวโน้ตหรือภาษาดนตรี เมื่อถึงระยะหนึ่งซึ่งผู้เรียนพร้อม การรับรู้เรื่องสัญลักษณ์ของระดับเสียงด้วยการเขียนจึงเริ่มขึ้น ด้วยการเขียนตัวย่อของตัวโน้ตแต่ละตัวและให้ผู้เรียนเริ่มอ่าน ในลักษณะเดียวกันในช่วงขั้นตอนนี้ ผู้เรียนเริ่มอ่านโน้ตดนตรีทั้งจากสัญญาณมือและสัญลักษณ์ทางภาษาควบคู่กันไป ต่อมาเมื่อผู้เรียนสามารถรับรู้เรื่องจังหวะและระดับเสียงดีแล้วจึงนำแนวคิดทั้งสองมารวมกันเป็นการเขียนตัวโน้ตเส้นแทนระดับโน้ต จังหวะ และตัวย่อของระดับเสียงแทนระดับเสียงต่างๆ เป็นการเริ่มต้นอ่านภาษาดนตรีของผู้เรียนและเมื่อผู้เรียนเรียนรู้เรื่องสัญลักษณ์ทางดนตรีคือบรรทัดห้าเส้นและโน้ตดนตรีจึงสามารถอ่านหรือขับร้องจากสัญลักษณ์เหล่านี้ในที่สุด

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การอ่านโน้ตสามารถแบ่งได้ 2 หัวข้อ ดังนี้ 1. การอ่านสัญลักษณ์ของตัวโน้ต ตัวหยุด และจังหวะ 2. สัญลักษณ์ที่ใช้สำหรับการแสดงอารมณ์ความรู้สึก การอ่านโน้ตเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญทักษะหนึ่งในการศึกษาดนตรี ดังนั้นในการเรียนการสอนอ่านโน้ตควรเป็นไปอย่างมีขั้นตอนต่อเนื่องสัมพันธ์กัน โดยผ่านทักษะทางดนตรีหลายๆ ด้าน ตัวอย่างเช่น ด้านการฟัง การร้อง หรือการเล่น เพื่อเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการนำมาสู่ความรู้ความเข้าใจสามารถอ่านออกเขียนได้อย่างเป็นรูปธรรม (Roger, 1978; ฌูธส์ สุทธิจิตต์, 2535; ฌัชชา โสคติยานุรักษ์, 2548; นพพร ด่านสกุล, 2541; พิชัย ปรชัญญานุสรณ์, 2529; สมชาย อมะรักษ์, 2532; สุกรี เจริญสุข, 2532)

2.4 การสอนทักษะการอ่านโน้ตจากหนังสือแบบเรียนเปียโนสำหรับผู้ใหญ่ทั่วไป

ในการวิจัยครั้งนี้การสอนทักษะการอ่านโน้ตจากหนังสือแบบเรียนเปียโนสำหรับผู้ใหญ่เป็นการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากหนังสือแบบเรียนวิชาเปียโนสำหรับผู้ใหญ่ระดับขั้นต้น (เล่ม 1) จากหลักสูตรที่ได้รับความนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันได้แก่ หลักสูตรเปียโนฮอลลีโอนาร์ด *Hal Leonard Student Piano Library for Adult* (Barbara et al., n.d.) หลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

Adult All-In-One Course (Willard et al., 1994) และหลักสูตรบาสเตียน *The Older Beginner Piano Course* (Bastien, 1977)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างของผู้เรียนเป็นผู้ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรีมาก่อน และกำลังที่จะเรียนเนื้อหาแบบเรียนเปียโนสำหรับผู้ใหญ่ในระดับขั้นต้น (เล่ม 1) ขอบเขตของเนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนด เนื้อหาสาระให้มีความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถดำเนินการทดลองได้อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาทดลอง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาด้านการสอนทักษะอ่านโน้ตจากแบบเรียนทั้ง 3 หลักสูตรตามขอบเขตของเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ เพื่อสรุปเป็นรายละเอียดรูปแบบเนื้อหาการเรียนการสอนในการศึกษาค้นคว้านี้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 เนื้อหารายละเอียดการสอนทักษะการอ่านโน้ตจากหนังสือแบบเรียนเปียโนระดับขั้นต้นวัยผู้ใหญ่ทั่วไป

เนื้อหา	หลักสูตรอัลเฟรด (Willard et al., 1994)	หลักสูตรบาสเตียน (Bastien, 1977)	หลักสูตรฮอลลีบาร์ด (Barbara et al., n.d.)
เริ่มต้นบทเรียน	การอธิบายถึงเนื้อหาสาระความรู้ของบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโน้ต		
ลำดับของโน้ต			
ตำแหน่งการอ่านโน้ต	- C Major Five Finger ที่ Position C และ Middle C ตามลำดับ	- C Major Five Finger ที่ Position C และ Middle C ตามลำดับ	- C Major Five Finger ที่ Position C และ Middle C ตามลำดับ
ลักษณะการอ่านโน้ต (Melodic Intervals)	√	√	√
ระบบตัวอักษรการอ่านโน้ต ABCDEFG	√	√	√
กุญแจเสียง		√	√
		√	√
อัตราจังหวะ		√	√
		√	√
ลำดับขั้นคู่เสียง	คู่ 2	√	√

	คู่ 3	√	√	√
	คู่ 4	√	√	√
	คู่ 5	√	√	√
การควบคุม ลักษณะเสียง (Articulation)	เสียงสั้น (Staccato)	√	√	√
	เชื่อมเสียง (Slur)	√	√	√
การปฏิบัติการอ่านโน้ต		<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มจากการปรบมือพร้อมกับนับจังหวะโน้ตจากทเพลง - ให้อ่านตามตำแหน่งการเล่นที่ระบุ - ให้เล่นพร้อมกับการนับจังหวะ - ให้เล่นพร้อมกับร้องหรือพูดชื่อโน้ตกำกับ - ให้เล่นและร้องเพลงอย่างใดอย่างหนึ่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มจากการปรบมือพร้อมกับนับจังหวะโน้ตจากทเพลง - ให้อ่านตามตำแหน่งการเล่นที่ระบุ - ให้เล่นอีกครั้งพร้อมกับนับจังหวะ - ให้เล่นพร้อมกับร้องชื่อโน้ตกำกับ 	<ul style="list-style-type: none"> - การปรบมือและนับจังหวะโน้ตจากทเพลง - ให้อ่านตามตำแหน่งการเล่นที่ระบุ

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่าหนังสือแบบเรียนสำหรับผู้ใหญ่ทั้ง 3 หลักสูตรนั้นมีลำดับการสอนอ่านโน้ตที่คล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของเนื้อหาสาระความรู้ในระดับพื้นฐานเบื้องต้น ระบบการอ่านโน้ต โดยให้ความสำคัญในเรื่องของรูปแบบจังหวะของโน้ต ระดับของเสียง อัตราจังหวะ ชั้นคู่เสียง เครื่องหมายทางดนตรี และการปฏิบัติการอ่านโน้ตโดยการตบมือ นับจังหวะ ร้อง เล่น เป็นลำดับเพื่อเป็นพื้นฐานนำไปสู่ทักษะการอ่านโน้ตและการเรียนในเนื้อหาสาระระดับสูงต่อไป

ตอนที่ 3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการเตรียมการและเป็นหลักฐานในการจัดการเรียนรู้ โดยมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการทำให้แผนการสอนและองค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

3.1 ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตารางที่ 8 แสดงความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

สำลี รักสุทธี และคณะ	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บูรณาการของหน่วยนิเทศการศึกษาควรประกอบไปด้วย 9 หัวข้อดังนี้ 1. สาระสำคัญ 2. จุดประสงค์การเรียนรู้ 3. เนื้อหา 4. กิจกรรมการเรียนรู้
-------------------------	--

(2544)	การสอน 5. สื่อและอุปกรณ์ 6. การวัดและการประเมินผล 7. กิจกรรมเสนอแนะ 8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา 9. บันทึกการสอน
สมคิด อิศระ วัฒน์ (2543)	การวางแผนการทำงานว่าผู้สอนจะสอนอย่างไรให้ได้ผลตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ เพื่อให้บรรลุผลตามที่กำหนด และส่วนประกอบของแผนการสอนควรประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน คือ 1. วัตถุประสงค์ของการสอน 2. การคัดเลือกเนื้อหาวิชา 3. กิจกรรมการเรียนการสอน 4. วัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูล และ 5. การประเมินผล
ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544)	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ แนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และหมายเหตุเพื่อไว้บันทึกในการสังเกตผู้เรียนหรือปรับปรุงขณะจัดการเรียนการสอน โดยลักษณะแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเอกสารสำหรับใช้เป็นแนวทางการสอนดนตรีโดยมีความต่อเนื่องกับโครงการสอนที่ได้วางแผนไว้เป็นระยะ
สมนึก ภัททิยธนี (2549)	ลักษณะแผนการสอนหรือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้เกิดความชัดเจนเกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนโดยทั่วไป ควรประกอบไปด้วยองค์ประกอบดังนี้ 1. ความคิดรวบยอด 2. จุดประสงค์การเรียนรู้ 3. เนื้อหา 4. กิจกรรมการเรียนการสอน 5. สื่อและวัสดุใช้ 6. การวัดและประเมินการเรียนรู้

จากตารางสรุปว่าองค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากทั้ง 3 ท่านกล่าวมาเมื่อนำมาพิจารณาแล้วเห็นว่าทั้ง 3 ท่าน ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบแต่ละข้อเพื่อเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการจัดการเรียนการสอน โดยเห็นตรงกันว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย 1. สารสำคัญ (แนวคิด) 2. จุดประสงค์ 3. เนื้อหาสาระ 4. กิจกรรมการเรียนการสอน 5. สื่อการสอน 6. การวัดและประเมินผล

3.2 ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีทั่วไปของ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544) มาใช้ในการประกอบการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากมีการเขียนแผนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรีโดยตรงและมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบที่สำคัญกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั่วไปในข้างต้น ทำให้มีความเหมาะสมในการนำมาใช้เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้ และสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีทั่วไปมีรายละเอียดสำคัญดังนี้

1. แนวคิด ในแผนการจัดกิจกรรมแต่ละฉบับ ควรมีการเสนอแนวคิดผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนรับหลังจากการเรียนรู้ไว้ เพื่อใช้เป็นการกำหนดแนวทางในการจัดเสนอเนื้อหาและกิจกรรมให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่วางไว้

2. จุดประสงค์ ช่วยกำหนดการเรียนการสอนเด่นชัด ควรเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ การเสนอแนะจุดประสงค์โดยใช้กริยาสามารถสังเกตเห็นว่าผู้เรียนกระทำสิ่งต่างๆ กำหนดไว้ ซึ่งเป็น

ประโยชน์ในการสอนโดยตรง การกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาและกิจกรรม การกำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนจะช่วยให้ผู้เรียนมีทิศทางในการเรียนรู้ ทั้งยังสามารถเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะต่างๆ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน โดยในการดำเนินการสอนผู้ใหญ่ว่าแต่ละครั้ง ผู้สอนจำเป็นต้องมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่าต้องการจะให้เกิดอะไรขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับนักการศึกษา (Bloom, 1956; Colaizzi, 1973; Marton & Saljo, 1976; สังกัด อุทรานันท์, 2529) ที่มีความเชื่อว่าผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียนให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้านคือ

2.1 ด้านความรู้ความคิด (Cognitive Domain) จัดเป็นวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับความสามารถทางปัญญาสามารถ โดย เบนจามิน บลูม (Bloom, 1956) นักการศึกษาชาวอเมริกา และคณะ ได้อธิบายพฤติกรรมในด้านการคิดเป็น 6 ขั้นตอน โดยเรียงลำดับของการเกิดความสามารถทางปัญญาจากต่ำสุดถึงขั้นสูงสุด ได้ดังนี้ 1) ความรู้ 2) ความเข้าใจ 3) การนำไปใช้ 4) การวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ และ 6) การประเมินค่า ซึ่งพฤติกรรมในระดับ “รู้ จำ และ เข้าใจ” เป็นลักษณะการเรียนรู้เพียงผิวเผิน (Surface Learning) ซึ่งไม่นานก็จะลืม (Marton & Saljo, 1979) ผู้สอนจึงต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้มีระดับสูงขึ้น นั่นคือ เมื่อผู้เรียนเรียนแล้วผู้เรียนมีความสามารถในการนำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าได้ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นการเรียนรู้แบบลึก (Deep Learning) ทำให้ผู้เรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ (สมคิด อิศระวัฒน์, 2543)

2.2 ด้านความรู้สึก (Affective Domain) จัดเป็นวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับจิตใจ ความรู้สึก เช่น ความสนใจ เจตคติ ความซาบซึ้ง คุณค่า แครทวอล บลูมและเมเซีย (Krathwohl, Bloom, & Masia, 1964) ได้แบ่งพฤติกรรมด้านความรู้สึกเป็น 5 ขั้น คือ 1) การรับรู้สิ่งเร้า จากการได้รับประสบการณ์จากสภาพแวดล้อม (สิ่งของ ผลงาน หรือข้อมูล) แล้วเกิดการรับรู้เข้าใจถึงลักษณะสำคัญของสิ่งนั้น เป็นการสร้างความพร้อมที่จะเรียนรู้ขั้นต่อไป 2) การตอบสนองเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการตอบสนองต่อประสบการณ์ด้วยความเต็มใจ ยินยอม และพอใจ 3) การสร้างคุณค่า เป็นการเลือกปฏิบัติในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนเกิดเป็นลักษณะของเจตคติและความซาบซึ้งในเรื่องนั้น 4) การจัดระบบคุณค่า เป็นกระบวนการคิด พิจารณา แล้วทำการจัดระบบด้วยการพิจารณาบทบาทและความสำคัญ 5) การสร้างลักษณะนิสัย เป็นค่านิยม ความรู้สึก ความคิด และค่านิยม หล่อหลอมจนกลายเป็นความประพฤติ คุณสมบัติ และลักษณะนิสัยเฉพาะตัว

2.3 ด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) จัดเป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับทักษะในการเคลื่อนไหวอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย โดย ซิมป์สัน (Simpson, 1966) ได้แบ่งระดับของพฤติกรรมด้านการปฏิบัติเป็น 7 ขั้น จากการรับรู้ต่ำสุดถึงการรับรู้สูงสุด ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงระดับของพฤติกรรมด้านการปฏิบัติเป็น 7 ชั้น

ระดับ	ชื่อเรียก	คำอธิบาย
1	การรับรู้	การรับรู้ของอวัยวะทางด้านความรู้สึก การรับรู้ว่าการกระทำนั้นๆ เป็นอย่างไร
2	การเตรียมพร้อมปฏิบัติ	การเตรียมการปรับตัวหรือความพร้อมในการกระทำ
3	การตอบสนองตามที่มีคนนำ	การแสดงพฤติกรรมของแต่ละคนภายใต้การแนะนำของผู้สอน เช่น การเลียนแบบ หรือการลองผิดลองถูก
4	ปฏิบัติได้	สามารถฝึกฝนจนเกิดความชำนาญทำได้อย่างคล่องแคล่ว
5	การตอบสนองที่ซับซ้อน	การเคลื่อนไหวสามารถแสดงออกได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ
6	การดัดแปลงให้เหมาะสม	กระทำได้ดีซึ่งสูงขึ้น ละเอียด พลิกแพลง ดัดแปลงให้ดีขึ้นเรื่อยๆ
7	ทำงานเป็นนิสัย	ทำโดยอัตโนมัติ

3. เนื้อหาสาระ ควรเป็นเนื้อหาที่มีขอบเขต และความยากง่ายเหมาะสมกับเวลาในการสอน และควรมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ แนวคิด และกิจกรรม (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544) มีความสอดคล้องเช่นเดียวกันกับ สังก อุทรานันท์ (2529) นอกจากนี้ในการจัดเนื้อหาสาระ (Tyler (1949)) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเกี่ยวกับการจัดเนื้อหา 3 ด้าน คือ 1) ความต่อเนื่องของเนื้อหา 2) การจัดลำดับก่อนหลัง เป็นการให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องของเนื้อหาเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ หรือปัจจัยอื่น ๆ ในการเรียนการสอน 3) การจัดระเบียบเนื้อหาให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน สามารถนำสิ่งที่ได้รับในบทเรียนไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. กิจกรรม เป็นกระบวนการที่จะต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและมีความเชื่อมโยงกับจุดประสงค์ การดำเนินกระบวนการที่มีส่วนทำให้จุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้บรรลุผลสำเร็จได้ การกำหนดกิจกรรมควรคำนึงถึงจุดประสงค์และแนวคิดเป็นสำคัญ โดยให้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหา และในการกำหนดกิจกรรมควรใช้ทักษะดนตรีเป็นพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะดนตรีไปพร้อมๆ กับการเรียนเนื้อหาดนตรี ทักษะรวมทั้งกิจกรรมในแต่ละคาบการเรียนควรมีลักษณะต่างๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับ อารมณ์ ใจเที่ยง (2546) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน รวมถึงเนื้อหาของวิชา เพื่อผู้สอนจะได้จัดกิจกรรมและเทคนิควิธีการสอนให้เหมาะสม และให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรมุ่งหวัง ในที่สุด และในด้านของขั้นตอนในการกำหนดกิจกรรมและการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับที่ Tyler (1949) กล่าวคือ ผู้สอนต้องพิจารณาถึงจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนก่อน พร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงวิธีการที่จะทำให้จุดประสงค์เหล่านั้นเกิดขึ้น หลังจากนั้นหากิจกรรมที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอนที่เรากำหนด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการอย่างสูงสุดรวมถึงได้รับความรู้

ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ บลูม แบ่งรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอนว่า หากแบ่งตามจุดประสงค์หลักของการศึกษา สามารถแบ่งรูปแบบได้สอนเป็น 3 ด้าน คือ 1) รูปแบบกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัย (มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้และความสามารถทางสติปัญญา) 2) รูปแบบกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายด้านทักษะพิสัย (มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านร่างกาย) และ 3) รูปแบบกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายด้านจิตพิสัย (มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านอารมณ์และสังคม) (Bloom, 1956) ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนและเนื้อหาที่ควรกำหนดขึ้นให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านของผู้เรียน ทั้งในด้านพุทธิพิสัย (ความรู้) ด้านทักษะพิสัย (ทักษะ) และด้านเจตคติ (ความพึงพอใจ)

5. สื่อการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมอย่างมาก ซึ่งโดยปกติการเรียนดนตรีมักมีสื่อการเรียนประกอบเสมอ เพราะสื่อและอุปกรณ์เหล่านี้ทำให้ผู้เรียนเห็นสิ่งที่ครูต้องการสอนเป็นรูปธรรมมากขึ้น ในการนำไปสู่สาระดนตรี รวมถึงสามารถสร้างแรงจูงใจและความสนใจให้แก่ผู้เรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546) ดังนั้น ครูผู้สอนต้องมีการเลือกสื่อและอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ระดับความสามารถและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ว่ารูปแบบใดจะช่วยทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (กิตานันท์ มลิทอง, 2531) โดยจำรง บัวศรี ได้กล่าวถึง ประเภทของสื่อการเรียนการสอนและหลักในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ 1) สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุ เช่น สี แผ่นภาพ เสียง เป็นต้น 2) สื่อการเรียนการสอนประเภทอุปกรณ์ เช่น กล้องถ่ายรูป คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และ 3) สื่อการเรียนการสอนประเภทระบบ เช่น ระบบการสอนแบบโปรแกรม เป็นต้น เนื่องจากสื่อมีหลากหลายประเภท ในการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ต้องพิจารณาว่าสื่อการเรียนการสอนนั้นสามารถช่วยผู้เรียนพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนได้หรือไม่

6. การวัดและการประเมินผล ในการเรียนการสอนดนตรี วิธีการประเมินผล คือ การสังเกตในการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน จากความสามารถในการปฏิบัติทักษะดนตรีต่างๆ ขณะดำเนินการสอน (ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2544) นอกจากนี้การวัดผลและการประเมินผลเป็นกิจกรรมที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับการสอนผู้ใหญ่ การประเมินจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ชี้บ่งว่าการสอนดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ และเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน หากต้องปรับปรุงแก้ไขหรือควรดำเนินการเรื่องใด เนื่องจากเป็นตัวชี้ให้เห็นว่าการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์หรือผลอย่างไร การกำหนดการวัดผลจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับจุดประสงค์และกิจกรรมผู้เรียนกระทำ ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์ไปถึงเนื้อหาด้วย ถ้าผู้สอนรู้จักใช้การประเมินเป็นเครื่องมือได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมจะช่วยให้การสอนบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี (สมคิด อิศระวัฒน์, 2543)

นอกจากนี้อาจมีการวัดและประเมินผลในตอนท้ายของการเรียนการสอนในแต่ละคาบการ สอนด้วยเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละครั้งที่สอน โดยหลักการของการวัดและการประเมิน ผลควรคำนึงถึง 1. ความเที่ยงตรง (Validity) และ 2. ความเชื่อถือ (Reliability) ทำให้การประเมินมี ความเชื่อถือ และวิธีการวัดและการประเมินผล โดยทั่วไปจะกระทำในสองลักษณะคือการวัดและการ ประเมินผลเป็นระยะๆ ในระหว่างเรียนหรือการวัดและประเมินผลเชิงกระบวนการ (Formative Evaluation) และการวัดและประเมินผลรวมหลังจากการเรียนเสร็จสิ้นลงหรือการประเมินผลเชิง ผลงาน (Summative Evaluation) ซึ่งการวัดและการประเมินผลทั้งสองลักษณะนี้ช่วยให้ผู้สอนผล การประเมินครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกด้าน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544)

7. หมายเหตุ การบันทึกหมายเหตุเป็นสิ่งที่ใช้เพื่อบันทึกข้อสังเกต หรือสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นใน กระบวนการเรียนการสอนผู้สอนคิดว่าควรบันทึกไว้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอน หรือการเตรียมการสอนในครั้งต่อไป ดังนั้นภายหลังจากสอนแต่ละครั้งผู้สอนรวบรวมสิ่งคิดว่าเป็น ประโยชน์หรือข้อสังเกตต่างๆไว้ และบันทึกไว้ในหัวข้อหมายเหตุนี้

ดังนั้นในการสอนผู้ใหญ่มักจะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์แต่ละกลุ่มมีหลายชั้นหลายระดับ ผู้สอน ผู้ใหญ่จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจว่าควรเลือกระดับใดจึงจะบังเกิดผลกับผู้เรียนมากที่สุด นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดโดยทั่วไปควรประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ด้านความรู้ความคิด ความรู้สึก และการปฏิบัติ ในการสอนทุกครั้งเท่าที่จะทำได้ โดยการเน้นในแต่ละเป้าหมายอาจมีปริมาณไม่ เท่ากันอาจขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหา วัตถุประสงค์จึงควรมีความเฉพาะเจาะจง ซึ่งบอกถึงการ กระทำอย่างชัดเจนของผู้เรียนว่า ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้บ้าง หลังจากเรียนจบและการกระทำของ ผู้เรียนที่ระบุนั้นจะต้องสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอน หากผู้สอนสามารถ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนได้ จะช่วยให้ครูสามารถเลือกวิธีการสอน กิจกรรมในชั้นเรียน สื่อการเรียน การสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมเพื่อให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ดังนั้นในการวิจัยผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีทั่วไปของ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544) มาบูรณาการกับหลักการสอนผู้ใหญ่และแนวคิดโคคายมาปรับใช้ในการ พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตสำหรับผู้เรียนเปียโนระดับขั้นต้นวัย ผู้ใหญ่ เพื่อให้มีความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนซึ่ง แสดงถึงการมีเจตคติที่ดีนอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต้องมีพัฒนาการก้าวหน้าขึ้นอีก ด้วย

ตอนที่ 4 เจตคติ

การประเมินผลเจตคติดนตรีเป็นสิ่งหนึ่งในงานวิจัยผู้วิจัยต้องการศึกษาในการทำวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากสิ่งที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์และความสามารถของผู้ใหญ่ที่สำคัญอีกด้านหนึ่งคือ เจตคติ ใน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนระดับ
ขั้นต้นวัยผู้ใหญ่ผู้นั้นผู้เรียนต้องมีความสุขในการเรียนรู้ ในการวัดเจตคติผู้สอนจึงต้องมีความเข้าใจใน
เบื้องต้น ในที่นี้ขอกกล่าวถึงความหมายของเจตคติ องค์ประกอบของเจตคติ และวิธีการวัดเจตคติ
เนื่องจากเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการทำการศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้

4.1 ความหมายของเจตคติ

ในการเรียนการสอนเจตคติเป็นสิ่งที่วัดได้ยากที่สุด เนื่องจากเป็นความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ภายใน
จิตใจของผู้เรียน ผู้สอนจึงควรศึกษาและมีความรู้ความเข้าใจถึงความหมายของเจตคติ มีนักการศึกษา
และนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงความหมายของเจตคติ

ความหมายของเจตคติ	
พจนานุกรมฉบับ บัณฑิตยสถาน (2535)	เป็นท่าที ความรู้สึก และแนวความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
Allport (1954)	สภาวะของความพร้อมทางจิตใจซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้เป็น แรงกำหนดทิศทางของปฏิกริยาระหว่างบุคคลมีต่อบุคคล สิ่งของและสถานการณ์ เกี่ยวข้อง
Belkin & Skydell (1979)	แนวโน้มบุคคลตอบสนองในทางพอใจหรือไม่พอใจต่อสถานการณ์ต่างๆ
Plotnik (1999)	ความเชื่อหรือความเห็นใดๆ จากการประเมินสิ่งของบุคคล หรือสถานการณ์ต่างๆ ต่อเนื่องจากเชิงลบจนถึงเชิงบวกและสิ่งนั้นมีผลทำให้บุคคลมีแนวโน้มแสดง พฤติกรรมในแนวทางแน่นอนต่อสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์นั้นๆ
ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544)	รสนิยม ความชอบ ความมีสุนทรีย์ และความซาบซึ้งซึ่งเป็นเรื่องเกิดขึ้นภายในจิตใจ อารมณ์ ซึ่งผู้เรียนอาจแสดงให้เห็นเป็นพฤติกรรมอย่างเด่นชัด หรือไม่แสดง ออกเป็นพฤติกรรมก็ได้

สรุปว่า เจตคติ หมายถึง ความสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคลแต่ละคนมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
แล้วแสดงออกมาทางพฤติกรรม ในลักษณะอาจเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย พอใจ ไม่พอใจ ต่อสิ่งใดๆ เพื่อ
ตอบสนองต่อสิ่งทำให้เกิดความรู้สึก ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือสถานการณ์นั้นๆ

4.2 องค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติ หรือการก่อตั้งเจตคติ สำคัญในการเกิดเจตคติต้องมีองค์ประกอบ
พื้นฐาน (Abeles et al., 1995) นักจิตวิทยาและนักการศึกษากล่าวถึงเจตคติโดยทั่วไปว่ามี

องค์ประกอบใน 3 ลักษณะคือ องค์ประกอบด้านสติปัญญา ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านพฤติกรรม ไว้
ลักษณะต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงองค์ประกอบด้านสติปัญญา ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านพฤติกรรม

1. องค์ประกอบด้านสติปัญญา (Cognitive Component)	2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึกรู้สึก (Affective Component)	3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component)
เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจของบุคคลมีต่อสิ่ง เรานั้นๆ เพื่อเป็นเหตุสรูป ความ และรวมเป็นความเชื่อ หรือช่วยในการประเมินค่าสิ่ง เรานั้นๆ	เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกรู้สึก หรือ อารมณ์ของบุคคล มีความสัมพันธ์กับ สิ่งเร้า ต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจาก บุคคลประเมินค่าสิ่งเร้านั้น แล้วพบว่า พอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ ต้องการ ดีหรือเลว	เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อม หรือความโน้มเอียงบุคคลประพฤติ ปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าใน ทิศทางสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเชื่อ หรือความ รู้สึก ของบุคคลรับจากการประเมินค่าให้ สอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกมีอยู่

สำหรับผู้วิจัยมีความเห็นว่าเจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด
ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีแนวคิดว่าการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบของเจตคติให้ครบทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านปัญญา 2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก และ 3. องค์ประกอบด้าน
พฤติกรรม โดยเห็นว่าทั้ง 3 ด้านนี้มีความสัมพันธ์กันแต่อาจมีมากน้อยแตกต่างกันไป

4.3 วิธีการวัดเจตคติ

การวัดเจตคติเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน สามารถนำข้อมูลจากการวัดมา
ปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนประเมินผลการเรียนการสอนอย่างดียิ่ง และเป็นเรื่อง
ละเอียดอ่อนและซับซ้อน ต้องอาศัยการตอบสนองออกมาเป็นถ้อยคำภาษาหรือพฤติกรรมภายนอก
การประเมินเจตคติคนตรี ควรเป็นการประเมินผลกระทำสม่ำเสมอเป็นลักษณะของการประเมินผลเชิง
กระบวนการทั้งเพื่อให้ข้อมูลเชื่อถือ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544) และในการเรียนการสอนคนตรี ควรหา
วิธีการที่จะวัดเจตคติของผู้เรียนให้ได้อย่างแท้จริงเท่าที่จะทำได้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง
วิธีการวัดเจตคติ ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมีอยู่หลายวิธี ดังนี้ (ธีรฤทธิ เอกะกุล, 2550; รวีวรรณ อังคนุรักษ์
พันธุ์, 2533; วรรณดี แสงประทีปทอง, 2536; วรรณณี แกมเกตุ, 2551; สุชีรา ภัทรายุตวรรัตน, 2545)

ตารางที่ 12 แสดงวิธีการวัดเจตคติ ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมีอยู่หลายวิธี ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ (Interview)	เป็นการสนทนา หรือพูดคุยกันอย่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข้อมูลตามมีการวางแผนไว้ ล่วงหน้า ซึ่งเป็นวิธีง่ายและตรงไปตรงมาที่สุด และเพื่อให้คำตอบจากผู้ตอบไม่ บิดเบือน ผู้สัมภาษณ์อาจต้องสร้างบรรยากาศในการสัมภาษณ์อย่างเป็นกันเอง เพื่อให้ผู้ตอบสบายใจและไม่เคร่ง เครียดและแน่ใจว่าคำตอบของเขาเป็นความลับ
----------------------------	---

2. การสังเกต (Observation)	เป็นการศึกษาคุณลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลรวมถึงปรากฏการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นเพื่อค้นหาความจริงโดยอาศัยประสาทสัมผัสทั้งห้าของผู้สังเกตโดยตรง ทำให้รับข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) หรือข้อมูลมีความน่าเชื่อถือเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับตัวผู้สังเกตต้องเป็นกลาง และควรสังเกตหลายๆ ช่วงเวลา
3. การรายงานตนเอง (Self-Report)	โดยให้ผู้ถูกสอบรายงานความรู้สึกมีต่อเรื่องราว หรือเหตุการณ์นั้นออกมา ว่าชอบหรือไม่ชอบอย่างไร ด้วยการพูด หรือเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ซึ่งสิ่งแสดงออกมาสามารถกำหนดเป็นค่าคะแนนเจตคติ เช่น แบบทดสอบหรือมาตรวัดวิธีของเทอร์สโตน (Thurstone's scale) วิธีของลิเคิร์ต (Likert's scale) และวิธีของออสกู๊ด (Osgood's scale) และกัทท์แมน (Guttman's scale) เป็นต้น
4. เทคนิคจินตนาการ (Projective Techniques)	เป็นลักษณะการใช้สิ่งเร้าลักษณะไม่ค่อยชัดเจนกระตุ้นให้บุคคลระบายความรู้สึกออกมา เพื่อกระตุ้นให้แสดงปฏิกิริยาความรู้สึก ความคิดเห็นออกมาเพื่อสังเกตดูว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกอย่างไร
5. การวัดทางสรีระภาพ (Psychological Measurement)	เป็นการใช้เครื่องมือไฟฟ้าหรือเครื่องมืออื่นๆ ในการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย เนื่องด้วยเจตคติต่อสิ่งหนึ่งมีองค์ประกอบสำคัญคือ มีความรู้สึกในทางชอบหรือไม่ชอบและความรู้สึกนี้อาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ขึ้นอยู่กับเรื่องราวของบุคคล ถ้าใช้เครื่องมือวัดสรีระละเอียดก็สามารถพบความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ แต่เนื่องด้วยเครื่องมือนี้มีราคาสูงและผู้ใช้ต้องมีความรู้ทางสรีระเป็นอย่างดี ดังนั้นวิธีการนี้จึงยังไม่แพร่หลาย

จากตารางข้อมูลข้างต้นวิธีการวัดเจตคติ เห็นว่า มีหลายวิธีสามารถใช้วัดเจตคติ ทั้งนี้การเลือกวิธีนำมาใช้อาจต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ของวัตถุประสงค์ ผู้ทดสอบ และสถานการณ์ต่างๆ เพื่อเข้าใจพื้นฐานความคิดและข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนอย่างชัดเจนที่สุด ดังนั้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย เห็นว่าวิธีการประเมินเจตคติต่อการเรียนดนตรี ควรเป็นวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ได้แสดงเจตคติที่มีต่อดนตรีออกมา โดยใช้วิธีการรายงานตนเอง (Self-Report) ในการให้ผู้เรียนทำแบบวัดเจตคติผู้วิจัยสร้างขึ้น และทำแบบบันทึกหลังจากการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เขียนแสดงความรู้สึกและความพึงพอใจในการเรียนแต่ละครั้ง นอกจากนี้ผู้สอนจะใช้วิธีการสังเกตผู้เรียนร่วมด้วย ทั้งนี้เพื่อสังเกตถึงพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างละเอียดซึ่งเป็นวิธีการทำสะดวก การสังเกตจึงถือเป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้วัดเจตคติที่ดี โดยผู้วิจัยคำนึงถึงการสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นกันเองเพื่อผู้เรียนสามารถแสดงถึงความรู้สึกและพฤติกรรมออกมาอย่างเต็มที่ และคำนึงถึงการตั้งคำถามกระซิบรัดกุมในแบบวัดเพื่อเข้าใจง่ายและให้ผู้เรียนสามารถแสดงเจตคติออกมาอย่างชัดเจน

ดังเห็นว่าการวัดผลและประเมินผลทางดนตรีนั้นสามารถแจกแจงการวัดประเมินผลการเรียนออกมาถึง 3 ส่วนด้วยกันคือ ด้านทักษะ ปัญหา และเจตคติ ในแต่ละส่วนของการวัดประเมินผลต่างมีวัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอนและวิธีการวัดประเมินผลแตกต่างกันออกไปเพื่อการวัดผล

และประเมินผลมีประสิทธิภาพ และผลการประเมินออกมาตรงตามสภาพจริงซึ่งการวัดประเมินผลมีประสิทธิภาพอันนำไปสู่ผลการวัดประเมินมีทั้งความเที่ยงและความตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอน

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษารวบรวมและข้อมูลในงานวิจัยการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นแสดงให้เห็นว่าการศึกษานแนวคิดการสอนของโคคายทำให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางดนตรีซึ่งรวมถึงกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตสำหรับผู้ใหญ่ตอนต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลตามมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านโน้ต ความรู้ และมีเจตคติที่ดี นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปดังนี้

การศึกษาการเรียนรู้ของผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่พบว่าประชากรเป็นวัยผู้ใหญ่หันมาศึกษาดนตรีมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนเปียโนศึกษาเป็นกิจกรรมยามว่าง (Tanchanpong, 2003) การเรียนดนตรีของผู้ใหญ่สามารถกระตุ้นให้เกิดประสิทธิภาพได้โดยผู้สอนต้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจนถึงความต้องการของผู้ใหญ่รวมถึงการมีส่วนร่วม และแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนเกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ต้องการผู้สอนให้กำลังใจที่ดีจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนเปียโน ทั้งยังช่วยเก็บผู้เรียนไม่ให้สูญหายไป (Jutras, 2006) การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องถึงเรื่องการคัดเลือกแบบเรียนหนังสือและกลยุทธ์ในการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ในงานวิจัย สามารถเก็บข้อมูลของผู้เรียนและผู้สอนพร้อมทั้งเปรียบเทียบและหนังสือแบบเรียนสำหรับผู้ใหญ่ทั้งหมด 4 เล่ม ได้แก่ *Adult All-In-One Course* มีการใช้บทเพลงสอนเป็นเพลงทั่วไป มีเนื้อหาไม่ยากเกินไปข้อเสนอแนะควรเพิ่มบทเรียนเสริมพร้อมทั้งหาเพลงผู้เรียนชื่นชอบสำหรับ *Piano For Adults* มีการใช้บทเพลงที่ดีเยี่ยม แต่สำหรับความยากง่ายของเนื้อหานั้นอ่อนมาก ครูผู้สอนควรเพิ่มเติมแบบฝึกหัดให้กับผู้เรียนมากขึ้น ส่วน *Adult Piano Adventures* หนังสือเล่มนี้มีกิจกรรมเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นวัยผู้ใหญ่ แต่อ่อนเรื่องของบทเพลงครูผู้สอนจึงควรเพิ่มเติมเรื่องนี้ และ *The Older Beginner Piano Course* หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยเพลงดั้งเดิมและคุ้นเคย เนื้อหาที่มีความยากขึ้นปานกลางข้อเสนอแนะควรเพิ่มบทเรียนเสริม (Tanchanpong, 2003) ส่วนงานวิจัยของ Reeves (2012) กล่าวถึงการเปรียบเทียบบทเรียนเป็นหลักสูตรการสอนเปียโนสำหรับผู้ใหญ่ คือเปรียบเทียบแบบเรียนสำหรับผู้ใหญ่แบบปกติกับแบบเรียนสำหรับผู้ใหญ่แบบการันตนาการซึ่งจากงานวิจัยพบว่าแบบเรียนมีการันตนาการมีการเลือกใช้บทเพลงในการสอนคุ้นหูเป็นที่รู้จัก บทเพลงได้รับความนิยมและเหมาะสมกับผู้เรียนวัยผู้ใหญ่มากกว่าแบบเรียนปกติ อีกทั้งแบบเรียนมีการันตนาการมีการเพิ่มเนื้อหาสร้างกิจกรรมเหมาะสมให้กับผู้ใหญ่ออกกำลังกายอีกด้วย

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นศึกษาการอ่านโน้ตดนตรีทันทีที่เห็นสำหรับผู้เรียนเปียโนระดับกลางเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดสภาพปัญหาการเรียนการสอนวิชาดนตรีการแก้ไข ปัญหาแบ่งเป็น 2 ระยะ คือระยะสั้นการสอนในเรื่องของกระสวนจังหวะก่อนการเล่น โดยการอ่านโน้ตดนตรีทันทีที่เห็น ควรฝึกให้ผู้เรียนรู้วิธีการเรียน ใช้คีตปฏิภาณ ควรฝึกเทคนิคปรากฏในบทเพลงก่อนการปฏิบัติ ส่วนระยะยาวครูผู้สอน เปียโนและผู้บริหารดนตรีควรให้ความสำคัญของการเรียนการสอนการอ่านโน้ตดนตรีทันทีที่เห็นมากขึ้น กำหนดวิชาการสอนการอ่านโน้ตดนตรีทันทีที่เห็น สำหรับเปียโนเป็นวิชาบังคับของนักศึกษาวิชาเอกเปียโนและควรเปิดหลักสูตรการแสดงและการสอนเปียโนในระดับ ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกในระดับอุดมศึกษา (นคร คำร้อง, 2544) และงานวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนทักษะการปฏิบัติไวโอลอนเชลโลและความสามารถในการประยุกต์โน้ตดนตรีปฏิบัติไวโอลอนเชลโลในด้านทำนองและจังหวะ ผลการวิจัย พบว่าการสอนโดยวิธีการร้องโน้ตทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติไวโอลอนเชลโลเพลง Twinkle Twinkle little star ทั้ง 8 Variation มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการสอนโดยวิธีการอ่านโน้ต (วีระ ถาวร, 2544) สอดคล้องกับการวิจัยของ ฮาร์กิสส์ พบว่าจะต้องเน้นความสามารถในด้านการร้องเพลงจากการอ่านโน้ตด้วย (Hargiss อ้างถึงใน สุรินทร์ สุขเจริญ, 2529)

การศึกษาแนวคิดโคตตายเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรียนโดยการสอนตามแนวคิดของโคตตายกับการสอนตามแนวคิดของเบอร์เกตันและบอร์ดแมน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรียนโดยการสอนตามแนวคิดของโคตตายกับการสอนตามแนวคิดของเบอร์เกตันและบอร์ดแมน แตกต่างกันระดับมีความสำคัญ .05 และพบว่าผู้เรียนกลุ่มสอนตามแนวคิดของโคตตาย มีคะแนนทักษะการร้องเพลง และทักษะการอ่านโน้ตสูงกว่ากลุ่มสอนตามแนวคิดของเบอร์เกตันและบอร์ดแมน ระดับความมีนัยสำคัญ.05 (พงษ์ลดา นาควิเชียร, 2537) เช่นเดียวกันกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านโน้ตทักษะตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนระดับชั้นต้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีโดยใช้แนวคิดโคตตายพบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นพร้อมทั้งค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการเรียน พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูงโดยแบ่งพฤติกรรมกรรมการเรียนแบ่งเป็น 3 ด้าน คือด้านปัญญา ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านความรับผิดชอบ พบว่าอยู่ในระดับสูง (นิศาชล บังคม, 2553)

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าการเรียนการสอนตามแนวคิดโคตตายมีการทดลองในกลุ่มวัยเด็กผลของการวิจัยพบว่าสามารถเพิ่มประสิทธิภาพพัฒนาผู้เรียนในด้านการอ่านโน้ตได้ดีขึ้น และพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเรียนทั้ง 3 ด้าน คือด้านปัญญา ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านความรับผิดชอบ (นิศาชล บังคม, 2553) นอกจากนี้จากการศึกษาวิจัยต่างประเทศพบว่าวัยผู้ใหญ่มีความสนใจในการศึกษาดนตรีมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนเปียโน เพื่อเป็นกิจกรรมพิเศษยาม

ว่าง การเรียนเปียโนสำหรับวัยผู้ใหญ่ นั้น ส่วนใหญ่เรียนเพื่อการผ่อนคลายและความสนุกสนาน เพลิดเพลินเป็นสำคัญจากการได้เรียนบทเพลงที่คุ้นเคยหรือบทเพลงที่นิยม และแบบเรียนเปียโน สำหรับผู้ใหญ่ทั่วไปยังมีจุดอ่อน เช่น ไม่มีแบบฝึกหัดที่เหมาะสมสำหรับผู้ใหญ่ ไม่มีบทเพลงที่เหมาะสม สำหรับผู้ใหญ่ หรือการใช้เทคนิคในการสอนที่อ่อนเกินไป สามารถแก้ไขด้วยการเสริมบทเรียนในการ เรียนเปียโนสำหรับผู้ใหญ่ที่มีแบบฝึกหัดสำหรับผู้ใหญ่ มีการคัดเลือกบทเพลงที่เหมาะสม และกำหนด ขอบเขตเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในที่นี้ผู้วิจัยได้นำการเรียนการสอนตามแนวคิดโคคายมากับใช้วัย ผู้ใหญ่เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ต เป็นผลให้เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนาผู้เรียนในด้านการอ่านโน้ตการเรียนทั้ง 3 ด้าน คือด้านปัญญา ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้าน พฤติกรรมได้ดีขึ้น

ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ต ตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ในการวางกรอบแนวคิดเรื่องหลักการสอน ผู้ใหญ่ทางผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าถึงพัฒนาการของผู้ใหญ่ตลอดจนถึงลักษณะการเรียนรู้ของ ผู้ใหญ่ (Jarvis, 1983; Knowles, 1978) เพื่อสรุปผลและนำผลลัพธ์มาศึกษาหาแนวทางหลักการสอน ผู้ใหญ่ หลักการสอนผู้ใหญ่ได้จากการศึกษาแนวคิดคือหลักเกณฑ์ในการสอนผู้ใหญ่ของโนลส์ (Knowles, 1954) นำมาสรุปรวมได้หลักการ 7 ข้อดังนี้

1. ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ให้ชัดเจน
2. ผู้เรียนมีความต้องการที่จะศึกษาและเรียนรู้
3. จัดบรรยากาศและกระบวนการของการเรียนรู้ให้เหมาะสม
4. ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
5. การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน
6. ระดับของการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน
7. การสอนควรยืดหยุ่นตามผู้เรียน

การดำเนินการจัดทำแผนทั้งสองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ต ในครั้งนี้ ได้คำนึงถึงแนวคิดหลักเกณฑ์ในการสอนผู้ใหญ่ของโนลส์ (Knowles, 1954) และแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีทั่วไป (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544) แต่ในด้านการพัฒนาแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการสอนตามแนวคิดโคคายและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จะแตกต่างกันในเรื่องของหลักการสอนที่ใช้ในการจัดการสอน

ส่วนของการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตโดยวิธีการสอนตาม แนวคิดโคคาย ได้มุ่งเน้นส่งเสริมในเรื่องการร้องและการอ่านโน้ต โดยมีการใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อ

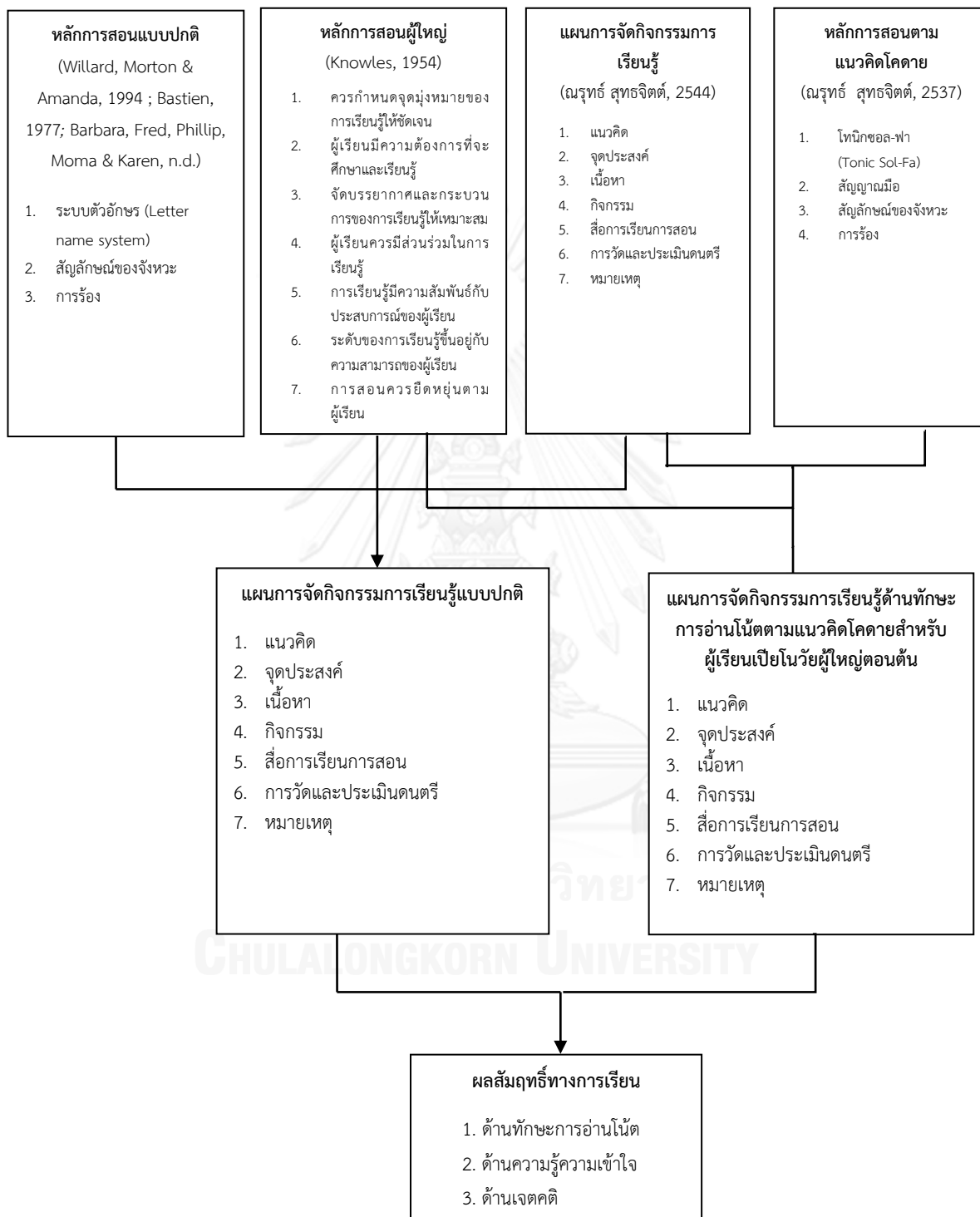
ช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีลักษณะเป็นรูปธรรม มีระบบระเบียบจากง่ายไปยากเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ขั้นตอนหรืออย่างมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ได้มีการประยุกต์ใช้วิธีการสอนทั้ง 4 แบบดังนี้

1. โทนิคซอล-ฟา (Tonic Sol-Fa)
2. สัญญาณมือ
3. สัญลักษณ์ของจังหวะ
4. การร้อง

การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตในครั้งนี้ ได้คำนึงถึงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีทั่วไป เพื่อเป็นเอกสารสำคัญที่ผู้สอนควรจัดเตรียมอย่างละเอียดครบถ้วน สอดคล้องและสัมพันธ์กัน ตลอดระยะเวลาเรียน เพื่อประสิทธิภาพที่ดีในการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ณรุทธ์ สุทรจิตต์, 2544)

1. แนวคิด
2. จุดประสงค์
3. เนื้อหา
4. กิจกรรม
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผลดนตรี
7. หมายเหตุ

จากนั้นนำมาสังเคราะห์และสร้างแผนการจัดกิจกรรมด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดายสำหรับนักเรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นโดยประยุกต์ใช้แนวคิดโคดาย และหลักการสอนผู้ใหญ่ ซึ่งสร้างแผนออกมาประกอบไปด้วย แนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล เพื่อพัฒนาทางด้านทักษะการอ่านโน้ตของผู้เรียน ซึ่งในการวิจัยนี้จะวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ด้านได้แก่ ด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านเจตคติ ดังที่แสดงเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ต ตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนระดับขั้นต้นวัยผู้ใหญ่ และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่มีต่อการเรียนจากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนระดับขั้นต้นวัยผู้ใหญ่ ในลักษณะการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Designs) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง (The Pretest – Posttest Design with Nonequivalent Groups) โดยมีการกำหนดรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการวิจัยและระยะเวลาในการทดลอง แบ่งเป็นขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

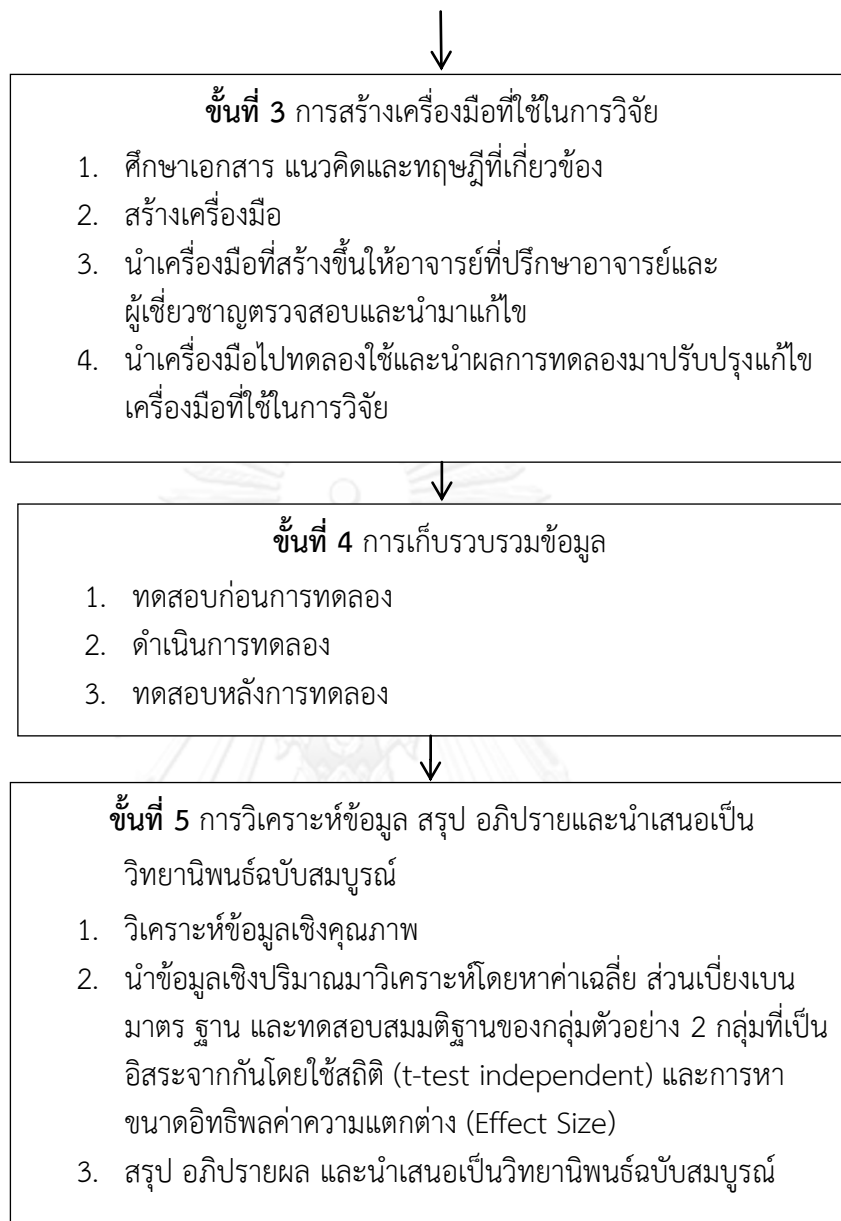
1. ขั้นเตรียมการ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ชี้นำเครื่องมือไปใช้ในการทดลอง
5. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผลและนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. พัฒนาการของวัยผู้ใหญ่
2. ลักษณะการเรียนรู้วัยผู้ใหญ่
3. หลักการสอนผู้ใหญ่
4. วิธีการสอนตามแนวคิดโคคาย
5. การสอนทักษะอ่านโน้ตจากหนังสือแบบเรียนเปียโนทั่วไปสำหรับผู้ใหญ่
6. การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
7. การวัดและประเมินผลดนตรีด้านทักษะ ความรู้ และเจตคติ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 กำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ต่อมาควบคุมตัวแปรเรื่องเพศ (Stratified random) หลังจากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อแบ่งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมการ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบในการวิจัยในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1.1 ศึกษาพัฒนาการของวัยผู้ใหญ่ ได้แก่ การแบ่งช่วงวัยผู้ใหญ่ และพัฒนาการของวัยผู้ใหญ่
- 1.2 ศึกษาหลักการสอนผู้ใหญ่ ได้แก่ ลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ หลักการสอนของผู้ใหญ่
- 1.3 ศึกษาแนวคิดและวิธีการสอนดนตรีของโคตาย

- 1.4 ศึกษาทักษะการอ่านโน้ต ได้แก่ ความสำคัญของทักษะการอ่านโน้ต รายละเอียดในการสอนทักษะการอ่านโน้ตตามหนังสือแบบเรียนเปียโนทั่วไปสำหรับผู้ใหญ่ และการสอนทักษะการอ่านโน้ตของโคดาย
- 1.5 ศึกษาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการสอนดนตรี
- 1.6 ศึกษาการวัดและประเมินผลดนตรี ได้แก่ ความหมาย หลักการและวิธีการวัดและประเมินผลดนตรี เกณฑ์การประเมินผล การวัดประเมินผลด้านทักษะดนตรี ความรู้และการวัดประเมินผลด้านเจตคติ
- 1.7 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 กำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2.1 ประชากร

ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีช่วงอายุ 25-30 ปี ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรีมาก่อน

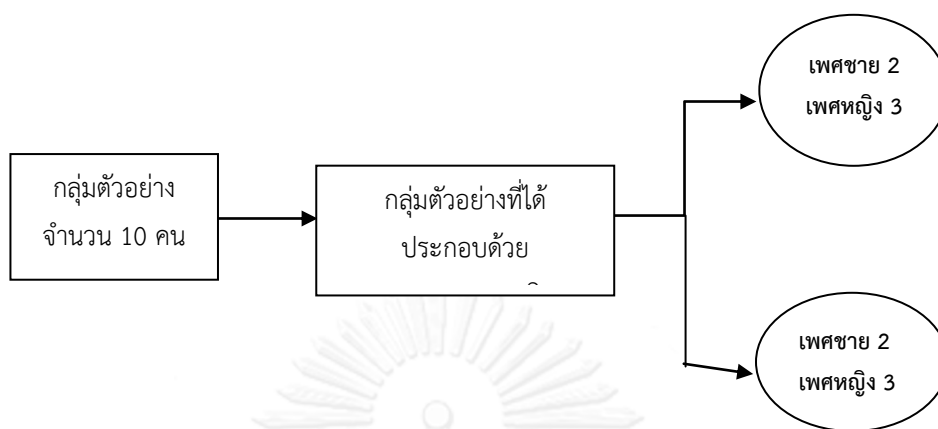
2.2 กลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 10 คน โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้ ผู้ใหญ่ตอนต้น จำนวน 10 คน มีช่วงอายุ 25-30 ปี

ตารางที่ 13 ลักษณะของประชากรที่ใช้ศึกษาแบ่งตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)
25	2
26	3
27	1
28	1
29	1
30	2
รวม	10

2.2.2 หลังจากคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง นำกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการควบคุมตัวแปรเรื่องเพศ (Stratified random sampling) โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีเพศชายจำนวน 2 คน เพศหญิงจำนวน 3 คน

ภาพที่ 6 การควบคุมตัวแปรเรื่องเพศ (STRATIFIED RANDOM SAMPLING)

2.2.3 ต่อมาทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อทำการแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองต่อไป

ขั้นที่ 3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

3.1 การสร้างแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 แผนคือ แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนระดับชั้นต้นวัยผู้ใหญ่ตอนต้นและแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ โดยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนระดับชั้นต้นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อประกอบในการใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 7 แผน ในแต่ละแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้เวลาแผนละ 60 นาที โดยสอนสัปดาห์ละ 2 แผน รวม 70 ชั่วโมง

ขั้นตอนวิธีการในการดำเนินการสร้างแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะ วิธีการสอนตามแนวคิดโคคตาย ศึกษาหลักการสอนผู้ใหญ่ สำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เพื่อกำหนดเนื้อหาสาระในแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 คัดเลือกเพลงที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนเปียโนระดับชั้นต้นวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีอายุ 25-30 ปี จำนวน 6 เพลง โดยบทเพลงทั้งหมด ที่นำมาใช้มีการวิเคราะห์เนื้อหาขอบเขตการอ่านโน้ตแล้วมีจำนวนครบตามโครงการสอน โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเพลงดังนี้

1. เลือกบทเพลงที่มีเนื้อหาขอบเขตการอ่านโน้ตที่ใกล้เคียงกัน
2. ช่วงเสียงไม่กว้างมากเกินไป

3. จังหวะไม่ซับซ้อน

4. อัตราจังหวะคงที่และง่าย

5. บทเพลงที่มีความหลากหลายหรือบทเพลงที่คุ้นเคยเช่น เพลงพื้นบ้าน เพลงสมัยนิยม เพลงคลาสสิก เป็นต้น

จากเกณฑ์การคัดเลือกเพลงนี้ จะช่วยให้การเลือกเพลงมาใช้เป็นสื่อในการจัดแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 3 นำเนื้อหาสาระมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในการสร้างแผนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 4 นำแผนการจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา การจัดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ (ภาคผนวก หน้า 106)

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงและแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ภาคผนวก หน้า 106)

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

3.2.1 แบบทดสอบการอ่านโน้ต ได้แก่ แบบทดสอบทักษะด้านการอ่านโน้ตก่อนและหลังการทดลอง และแบบทดสอบด้านความรู้ก่อนและหลังการทดลอง (ภาคผนวก หน้า 200 - 204)

ขั้นตอนวิธีการดำเนินการสร้างแบบทดสอบ มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโน้ต ในด้านทักษะการอ่านและความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางดนตรี เพื่อสร้างแบบทดสอบ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ และพิจารณาเลือกสรรเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจัดทำเกณฑ์ในการประเมิน

ขั้นที่ 3 สร้างแบบทดสอบทักษะและแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโน้ต แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงและแก้ไขแบบทดสอบด้านทักษะการอ่านโน้ตก่อนและหลังการทดลองตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ภาคผนวก หน้า 106)

3.2.2 การวัดเจตคติ ได้แก่ แบบวัดเจตคติ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกความรู้สึกของผู้เรียนหลังจากการเรียนการสอน แบบบันทึกหลังการเรียนการสอนของผู้สอน

การวัดเจตคติ แบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ 1) ประเมินโดยผู้เรียน ซึ่งใช้แบบวัดเจตคติ และ แบบบันทึกหลังการเรียนการสอนของผู้เรียน 2) ประเมินโดยผู้สอน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบบันทึกหลังการเรียนการสอนของผู้สอน เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยวัดเจตคติของผู้เรียนในชั้นเรียน

ขั้นตอนวิธีการดำเนินการสร้างแบบวัดเจตคติ มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติเพื่อนำมาสร้างเป็นข้อความในการวัดเจตคติ

ขั้นที่ 2 จัดแบ่งข้อความตามองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ ด้านความรักคนตรี และด้านการอ่าน (ภาคผนวก ง หน้า 209)

ขั้นที่ 3 นำแบบวัดเจตคติที่สร้างขึ้นซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ ด้านความรักคนตรี และด้านการอ่าน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบด้านภาษา และเนื้อหาจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ (ภาคผนวก หน้า 106)

ขั้นตอนวิธีการดำเนินการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้วิธีการสังเกตทางอ้อม

ขั้นที่ 2 จัดแบ่งข้อความตามองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียน และด้านความพร้อมในการเรียน (ภาคผนวก หน้า 212)

ขั้นที่ 3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียน และด้านความพร้อมในการเรียน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบด้านภาษาและเนื้อหาจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงและแก้ไขแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ (ภาคผนวก หน้า 106)

ขั้นตอนวิธีการดำเนินการสร้างแบบบันทึกหลังการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอน มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวัดเจตคติ การทำบันทึกหลังเรียนและหลังสอน ตลอดจนการบันทึกข้อมูลในแต่ละครั้งที่ดำเนินการสอน เพื่อสร้างแบบบันทึกจากการเรียนการสอน (ภาคผนวก หน้า 215 - 216)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์และพิจารณาเลือกสรรหัวข้อมาใช้สำหรับบันทึกหลังการเรียนและการสอนพร้อมออกแบบลักษณะของแบบบันทึกและแบบประเมินให้เหมาะสม

ขั้นที่ 3 สร้างแบบบันทึกหลังเรียนและหลังสอนพร้อมแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้สอน แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบด้านภาษา และเนื้อหาจากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ (ภาคผนวก หน้า 106)

ตารางที่ 14 สรุปกิจกรรมการทดลองในแต่ละสัปดาห์

สัปดาห์ ที่	แผนที่	แบบทดสอบ ทักษะด้าน การอ่าน ก่อนการ ทดลอง	แบบทดสอบ ด้านความรู้ ก่อนการ ทดลอง	แบบทดสอบ ทักษะด้าน การอ่าน หลังการ ทดลอง	แบบทดสอบ ด้านความรู้ หลังการ ทดลอง	แบบ วัด เจต คติ	แบบ สังเกต พฤติกรรม	แบบ บันทึก หลัง การ เรียน	แบบ ประเมิน ความ พึง พอใจ
1	ก่อน เรียน	✓	✓						
1	1						✓	✓	✓
2	2						✓	✓	✓
2	3						✓	✓	✓
3	4						✓	✓	✓
3	5						✓	✓	✓
4	6						✓	✓	✓
4	7						✓	✓	✓
5	หลัง เรียน			✓	✓	✓			

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง รวมระยะเวลา 5 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การคัดเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 คัดเลือกผู้เรียนที่มีช่วงอายุ 25-30 ปี ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรีมาก่อน

ขั้นที่ 2 จัดกลุ่มผู้เรียนวัยใหญ่ตอนต้นเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 5 คน และกลุ่มควบคุม 5 คน โดยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน มีเพศชาย 4 คนเพศหญิง 6 คน ต่อมาควบคุมตัวแปรเรื่องเพศ (Stratified random sampling) แบ่งเป็นเพศชาย 2 คนเพศหญิง 3 คนต่อกลุ่ม จำนวน 2 กลุ่ม หลังจากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อแบ่งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล (สัปดาห์ที่ 1-5)

ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง

ขั้นที่ 1 นำผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ทำแบบทดสอบด้านทักษะการอ่านโน้ต และแบบทดสอบด้านความรู้ก่อนการทดลอง

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแบบตัวต่อตัว โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่

ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านโน้ตแบบปกติ รวมทั้งหมด 7 แผน ใน 1 แผนใช้เวลา 60 นาที สัปดาห์ละ 2 แผน รวม 70 ชั่วโมง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกปัญหา และวิธีการแก้ไขไว้ในหัวข้อหมายเหตุ ของทุกแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีการบันทึกภาพใน วีดีโอ

ขั้นที่ 3 ระหว่างการทดลองทั้ง 7 แผน ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึก หลังการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอน เพื่อช่วยวัดเจตคติของผู้เรียนในชั้นเรียนทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ขั้นที่ 4 หลังการทดลอง ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบทดสอบ ทักษะด้านการอ่านโน้ต แบบทดสอบด้านความรู้ และแบบวัดเจตคติหลังการทดลอง

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผลและนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่าน โน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนระดับขั้นต้นวัยผู้ใหญ่ และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะ การอ่านโน้ต ความรู้และเจตคติ จากการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตาม แนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการ ทดลองโดยการทดสอบโดยใช้การทดสอบสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกันโดยใช้ โปรแกรม SPSS ในการหาค่าโดยใช้สถิติ (t-test independent) และใช้โปรแกรม G* power version 3.1.9.2 ในการหาค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) และแปลผลขนาดอิทธิพลค่าความแตกต่าง โดยใช้วิธีเปิดตารางอำนาจการทดสอบของโคเฮน (Cohen, 1992) ซึ่งได้แบ่งขนาดอิทธิพลออกเป็น 3 ระดับคือ ขนาดเล็ก (Small effect size) เท่ากับ 0.2 ขนาดกลาง (Medium effect size) เท่ากับ 0.5 และขนาดใหญ่ (Large effect size) เท่ากับ 0.8 แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง ประกอบและความเรียง

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมของวัยผู้ใหญ่ตอนต้นตอนต้นที่ใช้ประกอบ กับแบบวัดเจตคติ และแบบบันทึกหลังการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอน เป็นข้อมูลในการ อภิปรายผล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4. สรุป อภิปรายผล และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น โดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านการอ่านโน้ต และความรู้ และเจตคติ) และรายด้านจากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

ในการนำเสนอข้อมูลเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นการนำเสนอข้อมูลในลักษณะการบรรยายเพื่อให้ทราบถึงลักษณะและวิธีการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

1.2 รายละเอียดเนื้อหาแผนที่ได้จากการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ต ตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น จำนวน 7 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 เปรียบเทียบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

1.1 รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคทาย สำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคทายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่จัดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 7 แผน แต่ละแผนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนละ 1 ชั่วโมง โดยแต่ละแผนจะมีความต่อเนื่องของเนื้อหาสาระและเป็นระบบระเบียบ ผู้สอนจึงต้องมีความรู้ในรูปแบบของการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 7 หัวข้อคือ 1) แนวคิด 2) จุดประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรม 5) สื่อการเรียนการสอน 6) การวัดและประเมินผล และ 7) หมายเหตุ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544) โดยข้อมูลดังกล่าวสามารถเขียนเป็นรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดังนี้

แผนการสอนเรื่อง หัวข้อเนื้อหา.....

แผนการสอนที่.....

ชื่อผู้เรียน.....

เวลา.....

1 คน / 1 คาบ / 60 นาที

วัน.....

แนวคิด

.....

จุดประสงค์

.....

เนื้อหา

.....

กิจกรรม

.....

สื่อการเรียนการสอน

.....

การวัดและประเมินผล

.....

หมายเหตุ

1) ปัญหา

1.1) ผู้เรียน

.....

1.2) ผู้สอน

.....

2) แนวทางแก้ไขปัญหา

2.1) ผู้เรียน

.....

2.2) ผู้สอน

.....

ในส่วนขององค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้ มีสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน ในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระของแต่ละหัวข้อในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างละเอียดและควรเขียนเนื้อหาในแต่ละหัวข้อให้สอดคล้องกัน องค์ประกอบที่สำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีรายละเอียดดังนี้ (ภาคผนวก หน้า 110)

1. หัวข้อ เป็นส่วนที่แสดงให้รู้ถึงเนื้อหาสาระที่จะสอนในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หัวข้อ เป็นคำสำคัญที่แสดงถึงเนื้อหาที่จะสอน ซึ่งควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนและเป็นตัวกำหนดเนื้อหาที่สอนให้อยู่ในขอบเขต และรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแผนการสอนนั้น เช่น แผนการสอนที่ จำนวนผู้เรียน/ จำนวนคาบ/ระยะเวลา ชื่อผู้เรียน วันและเวลา

2. แนวคิด เป็นความคิดรวบยอดที่ผู้เรียนมีในเรื่องที่สอน ดังนั้นการเขียนแนวคิดผู้สอนต้องเขียนให้ครอบคลุมกับเนื้อหาสาระ

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นเครื่องกำหนดทิศทางในการสอนว่าจะสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ตามเป้าหมายในสิ่งใดบ้าง หรือให้ผู้เรียนมีความเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม และในการสอนผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียนให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้านคือ ด้านความรู้ความคิด ด้านความรู้สึกรู้ และด้านการปฏิบัติ

4. เนื้อหา เป็นส่วนที่ผู้สอนรวบรวม เรียบเรียง และจัดระบบของเนื้อหา ทำความเข้าใจก่อนจัดการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงว่าสิ่งนั้นผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ และต้องทำให้สิ่งที่เรียนเชื่อมโยงกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว และต้องมีการเลือกเนื้อหาบทเรียนให้สอดคล้องกับแนวคิด จุดประสงค์ และกิจกรรมที่ตั้งไว้ รวมทั้งผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้รับในบทเรียนไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. กิจกรรม เป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมอย่างมีระบบของผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ด้านเนื้อหาดนตรีไปพร้อมกับทักษะดนตรีตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะกิจกรรมในแต่ละคาบการเรียนควรมีลักษณะต่างๆ กัน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

5.1 ขั้นนำ เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่ความพร้อมก่อนที่จะเริ่มเรียนเนื้อหาสาระ โดยผู้สอนอาจทำการทบทวนบทเรียนเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว เพื่อเป็นการสำรวจประสบการณ์เดิมและเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

5.2 ขั้นสอน เป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมในการสอนเนื้อหาสาระว่าจะจัดลำดับการสอนแต่ละขั้นอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการนำเสนอถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องได้รับและปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะของกิจกรรมก็จะมีลักษณะหลายรูปแบบแตกต่างกันไป เช่น การร้อง การฟัง การเคลื่อนไหว การเล่น ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้กระบวนการคิด ฝึกการปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน นอกจากนี้ผู้สอนยังได้นำหลักการสอนผู้ใหญ่ มาปรับใช้ในขั้นตอนของการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ในการช่วยให้การสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น

5.3 ขั้นสรุป เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกิจกรรมการเรียนการสอนโดยในขั้นตอนนี้ผู้สอนและ ผู้เรียนมักจะร่วมกันสรุปและอภิปรายสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด เพื่อเป็นการประเมินผลหลังเรียน โดยอาจให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติหรือตอบคำถามจากผู้สอน

6. สื่อการเรียนการสอน เป็นส่วนสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ชัดเจนและเร็วขึ้น ตลอดจนช่วยสร้างความสนใจได้ดี และจะช่วยให้การสอนดำเนินไปได้ราบรื่นและสะดวกต่อตัวแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดและให้ลักษณะของการเรียนเนื้อหาสาระเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยสื่อที่ใช้ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้ (ภาคผนวก หน้า 196)

6.1 บทเพลง ควรเป็นบทเพลงที่ผู้เรียนคุ้นหู มีความเหมาะสมกับอายุและระดับชั้นของผู้เรียน รวมถึงมีความสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาสาระกับสิ่งที่จะเรียนรู้

6.2 แผนภูมิเพลง ควรมีขนาดใหญ่ชัดเจน อ่านง่าย เห็นชัดเจน เหมาะสมกับการเรียนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วยสัญลักษณ์ หรือโน้ตดนตรี และคำร้อง ผู้เรียนสามารถขีดเขียนได้

6.3 แผนภูมิสัญลักษณ์จังหวะ ควรมีขนาดใหญ่ อ่านง่าย และชัดเจน ซึ่งประกอบไปด้วยสัญลักษณ์ของจังหวะและเสียงที่ใช้แทนสัญลักษณ์จังหวะนั้น

6.4 กระดานรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ควรมีขนาดใหญ่ เห็นชัดเจน เพื่อประกอบการเรียนการสอน

6.5 แผนภาพทิศทางการขึ้นลงของทำนอง ควรมีขนาดใหญ่ เห็นชัดเจน เพื่อประกอบการอธิบายทิศทางการขึ้นลงของทำนอง เพื่อช่วยในการอ่านโน้ตได้ง่ายยิ่งขึ้น

6.6 เปียโน ควรเป็นเปียโน Upright หรือ Grand Piano เนื่องจากมีเสียงที่มีคุณภาพและเหมาะกับการฟัง

6.7 กลอง เป็นสื่อในการเรียนรู้เรื่องจังหวะ เนื่องจากกลองเป็นเครื่องเคาะจังหวะ โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมและปฏิบัติโดยการเรียนรู้กับสื่อ

6.8 ใบความรู้ เป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ผู้สอนได้จัดทำหรือสรุปเนื้อหาในแต่ละครั้งที่เรียนให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำกลับไปทบทวนเนื้อหาสาระจากบทเรียนที่เรียนมาได้

7. การวัดและประเมินผล เป็นการสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ควรมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ และช่วยให้ผู้สอนทราบว่า การสอนที่ผ่านมา ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์บรรลุตามจุดประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดไว้หรือไม่ และมีตอนใดหรือจุดประสงค์ข้อใดบ้างที่ยังไม่บรรลุ ทำให้ผู้สอนสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ตรงจุด การวัดประเมินผลที่ใช้ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มักจะมีการวัดและประเมินผลในตอนท้ายของการเรียนการสอนในแต่ละคาบการสอนด้วยเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนในแต่ละครั้งที่สอน โดยให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ความคิด ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านการปฏิบัติ มีดังนี้

7.1 การสังเกต เป็นสิ่งที่ผู้สอนสังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียนโดยผู้เรียนไม่รู้ตัว

7.2 การตอบคำถามจากผู้สอน เป็นสิ่งที่ผู้สอนทดสอบความเข้าใจของผู้เรียน ซึ่งคำถามควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนด้วย

7.3 การเขียนแบบบันทึกความรู้สึกหลังจากการเรียนของผู้เรียนและการสอนของผู้สอน (ภาคผนวก หน้า 197)

8. หมายเหตุ เป็นส่วนที่ผู้สอนได้บันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน หลังจากการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้สอนได้ทบทวนและพิจารณาปัญหาหรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ในการนำมาหาวิธีแก้ปัญหาในการเรียนครั้งต่อไป โดยแบ่งเป็น 2 หัวข้อคือ ปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีการแก้ไขปัญหา

1.2 รายละเอียดเนื้อหาแผนที่ได้จากการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น จำนวน 7 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากตารางแสดงที่ 15 แสดงเนื้อหาสาระแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 แผนที่ผู้วิจัยได้จัดทำครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่อนหนังสือแบบเรียนสอนผู้ใหญ่ทั่วไป คือ

ประจูด (J.) ตัวหยุดของโน้ต ตัวขาว (■)และ ตัวหยุดของโน้ต ตัวกลม (●)																	
6 - ระดับเสียง โน้ต G ³ -C ⁴ - โน้ตชั้นคู่ 4	เพลง We Wish You a Merry Christ mas	√		√	√					√	√	√	√	√	√	√	√
7 - โน้ตตัวขาว ประจูด (J.) - โน้ตชั้นคู่ 5 - Articulation	เพลง Spring		√	√	√	√				√	√	√	√	√	√	√	√
- ทดสอบหลัง เรียน	-	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√

1.3 เปรียบเทียบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดาเยสำหรับ ผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ต
ตามแนวคิดโคดาเยและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

ข้อเปรียบเทียบ	เนื้อหา	บทเพลง	วิธีการสอน	หลักการสอนผู้ใหญ่	หลักการสอนดนตรี
เหมือนกัน	√	√		√	
ต่างกัน			√		√

จากตารางที่ 16 เป็นการเปรียบเทียบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการ
อ่านโน้ตตามแนวคิดโคดาเยและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จะเห็นได้ว่าทั้ง 2 แผนการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมือนกันในเรื่องเนื้อหา และบทเพลงดังตารางข้างต้นจาก (ตารางที่
15) และ มีความแตกต่างกันในเรื่องของ วิธีการสอน และหลักการสอน โดยจะกล่าวถึงรายละเอียดใน
หัวข้อที่แตกต่างกันในรูปแบบดังตารางที่ 17 ได้ดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงรายละเอียดในหัวข้อที่แตกต่างกันจากการเปรียบเทียบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านไต่ตามแนวคิดโคตยาและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

หัวข้อ	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านไต่ตามแนวคิดโคตยา	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
1) วิธีการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - วิธีการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้สอนมีบทบาทในด้านคอยช่วยเหลืออำนวยความสะดวกมากกว่า - การสอนแบบผู้เรียนมีส่วนร่วม - เน้นการร้องเป็นหลัก - กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - มีกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การร้อง การฟัง การเคลื่อนไหว การเล่น เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - วิธีสอนที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนไม่มีบทบาทมากนัก ซึ่งจะเป็นผู้รับฟังและปฏิบัติตามผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ - การสอนแบบบรรยายและสาธิต - สอนตามเนื้อหาในเอกสารประกอบการสอนส่วนที่เป็นเนื้อหา - ไม่ได้กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด - กิจกรรมค่อนข้างซ้ำและเป็นไปตามลำดับขั้น
2) หลักการสอนดนตรี	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์ - การเรียนรู้เป็นรูปธรรม - การพัฒนาและฝึกทักษะดนตรีพื้นฐานที่หลากหลาย เช่น การฟัง การเคลื่อนไหว การเล่น ฯลฯ โดยเน้นการร้องเพลง - การสอนอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่องสัมพันธ์กัน 	<ul style="list-style-type: none"> - สอนสัญลักษณ์ไปพร้อมกับการอ่าน - การเรียนรู้เป็นรูปธรรม - การพัฒนาและฝึกทักษะดนตรีพื้นฐาน เป็นเพียงการเคลื่อนไหว และการเล่น ไม่เน้นการร้องเพลง - การสอนอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านไต่ตามแนวคิดโคตยาและด้านเจตคติ) และรายด้าน จากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านไต่ตามแนวคิดโคตยาสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ก่อนและหลังการทดลอง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านไต่ตามแนวคิดโคตยาและเจตคติจากการพัฒนาทักษะการอ่านไต่ตามแนวคิดโคตยาสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test คำนวณค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) และเป็นการแสดงการทดสอบสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ โดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลเป็น 5 ตอนดังนี้

2.1 ผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมและรายด้าน ด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมและรายด้าน ด้านทักษะการอ่านโน้ต (ด้านความถูกต้องของชื่อโน้ต จังหวะ และความไพเราะ) ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านเจตคติ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติภาพรวมและรายด้านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง โดยแบ่งตามเครื่องมือในการวัด ดังนี้

2.3.1 แบบวัดเจตคติ

2.3.1.1 ภาพรวม ผลการวิเคราะห์จากแบบวัดเจตคติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในภาพรวม (ด้านการเรียนรู้ ด้านความรักดนตรี และด้านการอ่าน) หลังการทดลอง

2.3.1.2 ผลการวิเคราะห์รายด้าน จากแบบวัดเจตคติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ด้านความรักดนตรี และด้านการอ่าน หลังการทดลอง

2.3.1.3 แบบบันทึกหลังเรียนของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน

2.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรม

2.3.2.1 ภาพรวม ผลการวิเคราะห์จากแบบสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในภาพรวม (ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียน และด้านความพร้อมในการเรียน)

2.3.2.2 ผลการวิเคราะห์รายด้าน จากแบบสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียน ด้านความพร้อมในการเรียน)

2.3.2.3 แบบบันทึกหลังการสอนของผู้สอน

2.4 สรุปตารางภาพรวมแสดงการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของทักษะการอ่านโน้ต ความรู้ เจตคติ และความพึงพอใจ

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้อักษรย่อและสัญลักษณ์ต่างๆ แทนค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง
M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบ t-test
d	หมายถึง	ค่าขนาดอิทธิพล

2.1 ผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมและรายด้าน ด้านทักษะการอ่านโน้ต และด้านความรู้ความเข้าใจ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมและรายด้าน ในด้านทักษะการอ่านโน้ตและรู้ความเข้าใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยแบ่งเป็น 3 ตารางคือ ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตารางที่ 19 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบทักษะการอ่านโน้ตและแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง และตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนรายด้าน (ด้านทักษะการอ่านโน้ตและด้านความรู้ความเข้าใจ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ตและรู้ความเข้าใจ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การเปรียบเทียบ	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
กลุ่มทดลอง	5	9.10	3.65	.51
กลุ่มควบคุม	5	8.00	3.10	

จากตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 9.10$, $SD = 3.65$) และกลุ่มควบคุม ($M = 8.00$, $SD = 3.10$) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 19 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบทักษะการอ่านโน้ตและแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
	ทักษะการอ่านโน้ต	ความรู้ความเข้าใจ			ทักษะการอ่านโน้ต	ความรู้ความเข้าใจ		
ผู้เรียน	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	รวม		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	รวม	
1	0	4	5	9	0	3.5	3	6.5

2	0	4	6	10	0	1	5	6
3	0	7	4	11	0	0	7	7
4	0	7.5	5	12.5	0	6	1	7
5	0	0	3	3	0	8.5	5	13.5
รวม			45.5		รวม		40	

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนรายด้าน (ด้านทักษะการอ่านโน้ตและด้านความรู้ความเข้าใจ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แบบทดสอบ	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม		
	N	M	SD	t	M	SD	t
1. ทักษะการอ่านโน้ต	5	.00	.00		.00	.00	
2. ความรู้ความเข้าใจ	5	9.10	3.65	.51	8.00	3.10	.51

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ไม่สามารถหาค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบก่อนเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้ เนื่องจากผู้เรียนทั้งสองกลุ่มไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรี จึงไม่สามารถทำแบบทดสอบดังกล่าวได้ แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลการทดสอบก่อนเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตไม่แตกต่างกัน และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนด้านความรู้ความเข้าใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 9.10$, $SD = 3.65$) และกลุ่มควบคุม ($M = 8.00$, $SD = 3.10$) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนในภาพรวม ด้านทักษะการอ่านโน้ต และด้านความรู้ความเข้าใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในทุกด้าน (ภาพรวมด้านทักษะการอ่านโน้ตและด้านความรู้ความเข้าใจ)

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมและรายด้าน ด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านเจตคติ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมและรายด้าน ในด้านทักษะการอ่านโน้ตและด้านความรู้ความเข้าใจ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง โดยแบ่งเป็น 6 ตารางคือ ตารางที่ 21 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ต ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง ตารางที่ 22 แสดงผลคะแนนในภาพรวมจากแบบทดสอบด้านทักษะการอ่านโน้ตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง ตารางที่ 23 แสดงผลการวิเคราะห์รายด้านเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านทักษะการอ่านโน้ตในภาพรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง ตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตรายด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้องของการอ่านโน้ต ความถูกต้องของจังหวะ และด้านความไพเราะ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง ตารางที่ 25 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง และตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความรู้ความเข้าใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ตารางที่ 21 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ต ความรู้ความเข้าใจ และด้านเจตคติ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

การเปรียบเทียบ	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
กลุ่มทดลอง	5	58.58	3.85	2.54*
กลุ่มควบคุม	5	48.9	7.61	

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 21 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 58.58$, $SD = 3.85$) และกลุ่มควบคุม ($M = 48.9$, $SD = 7.61$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมหลังการทดลองแตกต่างกัน

จากการคำนวณได้ขนาดอิทธิพลค่าความแตกต่าง (effect size) เท่ากับ ($d = 1.61$) ซึ่งมากกว่า .08 นั้นแสดงว่า ผลที่เกิดจากการทดลองมีค่าสูง (effect size ระดับสูง) แสดงถึงผลที่เกิดจากการทดลองอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 22 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบในภาพรวมด้านทักษะการอ่านโน้ตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
ผู้เรียน	ชื่อโน้ต	จังหวะ	ความไพเราะ	รวม	ผู้เรียน	ชื่อโน้ต	จังหวะ	ความไพเราะ	รวม
	(5)	(5)	(5)	(15)		(5)	(5)	(5)	(15)
1	5	5	4	14	1	4.5	4.5	2.5	11.5
2	5	4.5	2.5	12	2	5	3.5	3	11.5
3	5	5	4	14	3	5	4.5	3	12.5
4	5	5	4	14	4	5	4	3	12
5	5	4.5	3	12.5	5	5	5	2	12
รวม			66.5		รวม			59.5	

ตารางที่ 23 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในภาพรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

การเปรียบเทียบ	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
กลุ่มทดลอง	5	13.3	0.97	2.95*
กลุ่มควบคุม	5	11.9	0.42	

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 23 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในภาพรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 13.3, SD = 0.97$) และกลุ่มควบคุม ($M = 11.9, SD = 0.42$) หลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตหลังการทดลองแตกต่างกัน

จากการคำนวณได้ขนาดอิทธิพลค่าความแตกต่าง (effect size) เท่ากับ ($d = 1.87$) ซึ่งมากกว่า .08 นั้นแสดงว่า ผลที่เกิดจากการทดลองมีค่าสูง (effect size ระดับสูง) แสดงถึงผลที่เกิดจากการทดลองอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตรายด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้องของการอ่านโน้ต ความถูกต้องของจังหวะและด้านความไพเราะ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ทักษะการอ่านโน้ต	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
1. ความถูกต้องของการอ่านโน้ต	5.00	.00	1.00	4.90	.22	1.00
2. ความถูกต้องของจังหวะ	4.80	.27	1.77	4.30	.57	1.77
3. ความไพเราะ	3.50	.71	2.14*	2.70	.45	2.14*

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการอ่านโน้ตทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้องของการอ่านโน้ต ความถูกต้องของจังหวะ และความไพเราะ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง พบว่า

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความถูกต้องของการอ่านโน้ต ระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 5.00$, $SD = .00$) และกลุ่มควบคุม ($M = 4.90$, $SD = 0.22$) หลังการทดลอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต (ความถูกต้องของการอ่านโน้ต) หลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการอ่านโน้ตด้านความถูกต้องของจังหวะ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ด้านความถูกต้องของจังหวะ หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 4.80$, $SD = 0.27$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 4.30$, $SD = 0.57$) เล็กน้อยแต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต (ด้านความถูกต้องของจังหวะ) หลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตด้านความไพเราะระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ด้านความไพเราะ ระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 3.50$, $SD = 0.71$) และกลุ่มควบคุม ($M = 2.70$, $SD = 0.45$) หลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและ

กลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต (ด้านความไพเราะ) หลังการทดลองแตกต่างกัน

ตารางที่ 25 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ผู้เรียน	กลุ่มทดลอง			ผู้เรียน	กลุ่มควบคุม		
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	รวม		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	รวม
1	18	13	31	1	24	10	34
2	25	13	38	2	11	9	20
3	24	13	37	3	15.5	7	22.5
4	25	13	38	4	23	13	36
5	20	9	29	5	13	11	24
รวม		173		รวม		136.5	

ตารางที่ 26 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

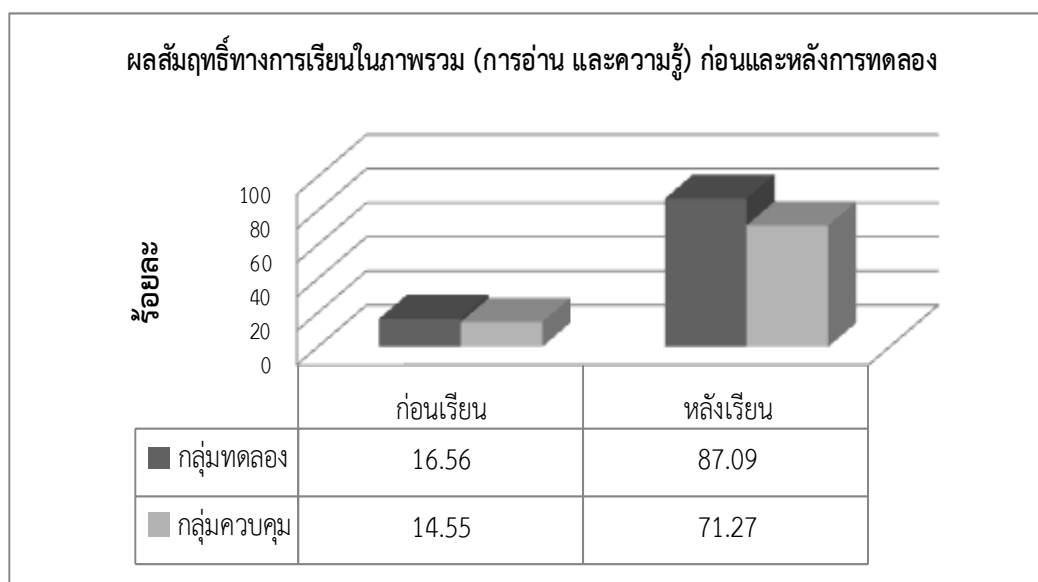
การเปรียบเทียบ	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
กลุ่มทดลอง	5	34.60	4.28	1.95*
กลุ่มควบคุม	5	27.30	7.21	

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 26 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความรู้ความเข้าใจหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 34.60$, $SD = 4.28$) และกลุ่มควบคุม ($M = 27.30$, $SD = 7.21$) หลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน

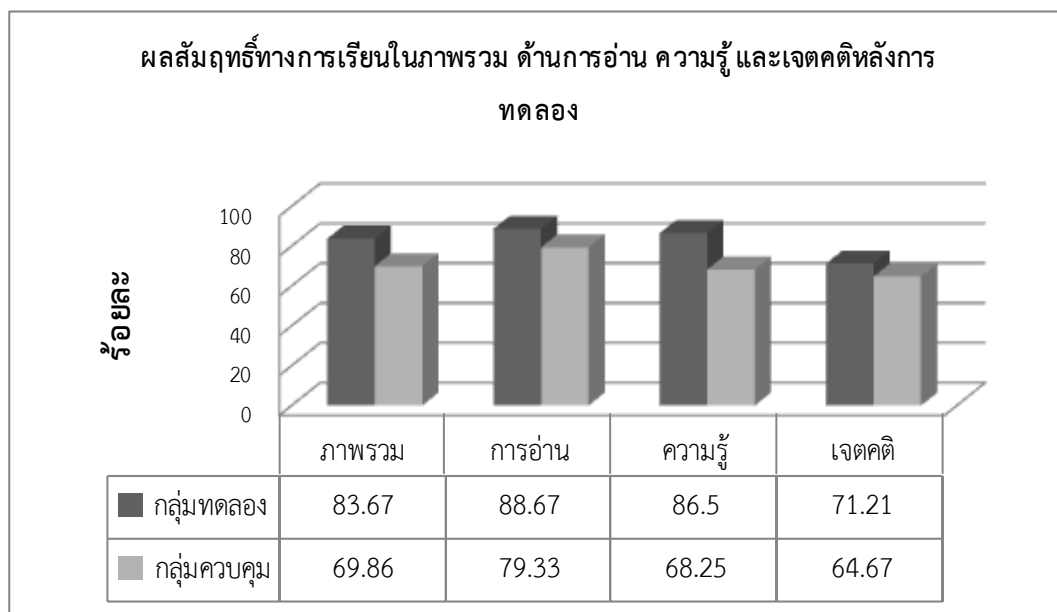
จากการคำนวณได้ขนาดอิทธิพลค่าความแตกต่าง (effect size) เท่ากับ ($d = 1.23$) ซึ่งมากกว่า .08 นั่นแสดงว่า ผลที่เกิดจากการทดลองมีค่าสูง (effect size ระดับสูง) แสดงถึงผลที่เกิดจากการทดลองอยู่ในระดับมาก

ในส่วนต่อไปนี้เป็นกรนำเสนอแผนภูมิเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ตและความรู้) และรายด้านก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

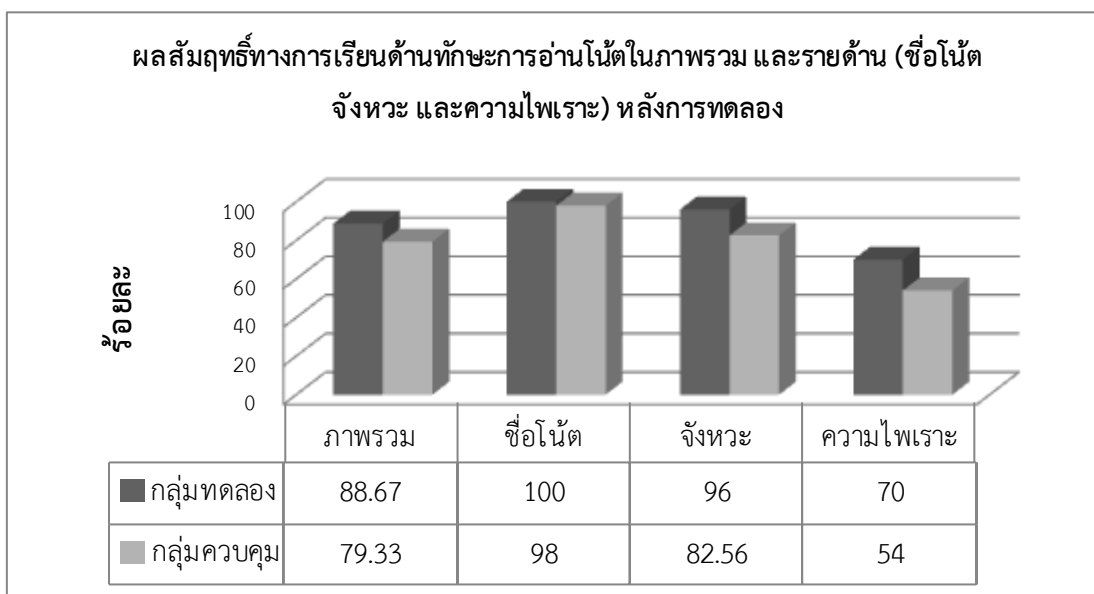
แผนภูมิที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมด้านทักษะการอ่านและความรู้ก่อนและหลังการทดลอง

จากแผนภูมิที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านและความรู้) ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ร้อยละ 16.56) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (ร้อยละ 14.55) แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและความรู้ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการทดลอง พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มของคะแนนสูงขึ้นจากก่อนการทดลอง แต่สำหรับกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุม (ร้อยละ 87.09 และ 71.27 ตามลำดับ) ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

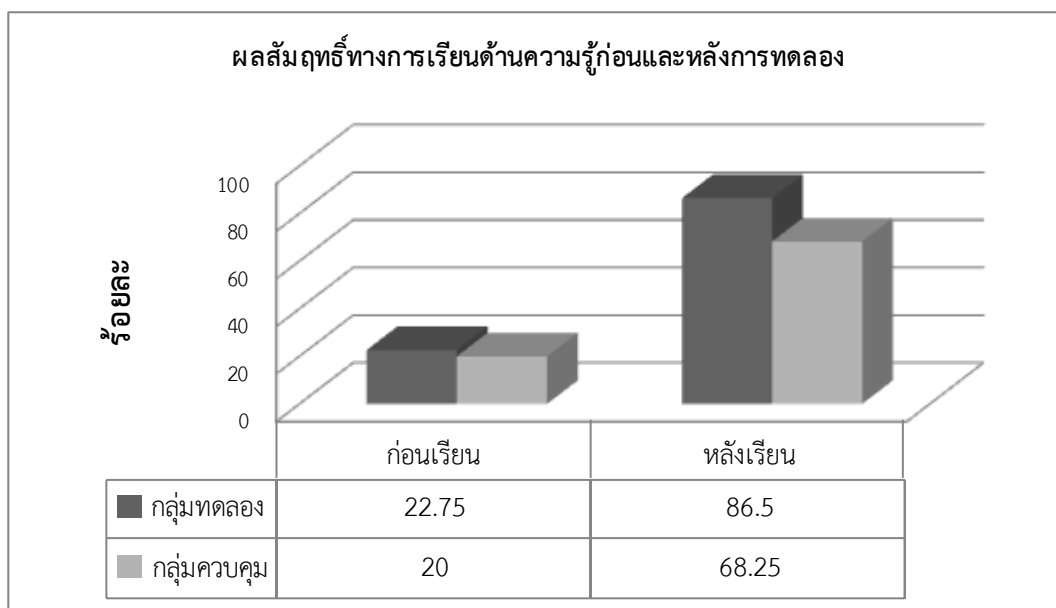
แผนภูมิที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่าน โน้ต ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

จากแผนภูมิที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่าน โน้ต ความรู้ และเจตคติ) (ร้อยละ 83.67) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (ร้อยละ 69.86) และเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า กลุ่มทดลองมีร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งด้านทักษะการอ่าน โน้ต ความรู้และเจตคติสูง กว่ากลุ่มควบคุมหลังการทดลอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แผนภูมิที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในภาพรวม และรายด้าน (การอ่านชื่อนี้ต จิงหวะและความไพเราะ) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

จากแผนภูมิที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในภาพรวม และรายด้าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในภาพรวม (การอ่านโน้ต จิงหวะและความไพเราะ) (ร้อยละ 88.67) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (ร้อยละ 79.33) และเมื่อพิจารณา รายด้าน กลุ่มทดลองมีร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในการอ่านชื่อนี้ต จิงหวะ และความไพเราะสูงกว่ากลุ่มควบคุม เพียงแต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในการอ่านชื่อนี้ต จิงหวะ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในด้านความไพเราะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แผนภูมิที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ก่อนและหลังการทดลอง

จากแผนภูมิที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ก่อนและหลังการทดลอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้เฉลี่ยของกลุ่มทดลอง (ร้อยละ 22.75 และ 86.5 ตามลำดับ) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (ร้อยละ 20 และ 68.25 ตามลำดับ) แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ก่อนการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการทดลอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลสัมฤทธิ์ภาพรวมและรายด้าน ด้านเจตคติระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง โดยแบ่งตามเครื่องมือในการวัด ดังนี้

ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบวัดเจตคติการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่างการทดลองผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การจัดระดับความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติไว้ดังนี้

เกณฑ์การจัดระดับคะแนนด้านเจตคติ

- ระดับคะแนนด้านเจตคติ 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- ระดับคะแนนด้านเจตคติ 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับมาก
- ระดับคะแนนด้านเจตคติ 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง
- ระดับคะแนนด้านเจตคติ 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับน้อย
- ระดับคะแนนด้านเจตคติ 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

2.3.1 แบบวัดเจตคติ

2.3.1.1 ภาพรวม ผลการวิเคราะห์จากแบบวัดเจตคติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในภาพรวม (ด้านการเรียนรู้ ด้านความรักคนตรี และด้านการอ่าน) หลังการทดลอง

ตารางที่ 27 แสดงผลคะแนนจากแบบวัดเจตคติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ผู้เรียน	กลุ่มทดลอง						กลุ่มควบคุม						
	คะแนนรวมรายด้าน			คะแนนเฉลี่ย (5คะแนน)			คะแนนรวมรายด้าน			คะแนนเฉลี่ย (5คะแนน)			
	การ เรียนรู้	ความ รัก คนตรี	การ อ่าน	การ เรียนรู้	ความ รัก คนตรี	การ อ่าน	การ เรียนรู้	ความ รัก คนตรี	การ อ่าน	การ เรียนรู้	ความ รัก คนตรี	การ อ่าน	
1	15	51	25	5	4.64	2.27	1	13	44	22	4.33	4	2
2	14	51	23	4.67	4.64	2.09	2	12	27	12	4	2.46	1.09
3	12	41	17	4	3.73	1.55	3	14	44	18	4.67	4	1.64
4	12	43	23	4	3.64	2.09	4	15	35	12	5	3.18	1.09
5	12	52	26	4	4.73	2.36	5	14	53	17	4.67	4.82	1.55
	SD			0.47	0.54	0.31	SD			0.38	0.90	0.39	
	คะแนนเฉลี่ยรวม			4.33	4.28	2.07	คะแนนเฉลี่ยรวม			4.53	3.69	1.48	

ตารางที่ 28 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ภาพรวมด้านเจตคติระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

การเปรียบเทียบ	N	M	SD	T
กลุ่มทดลอง	5	3.56	0.38	1.24
กลุ่มควบคุม	5	3.23	0.45	

จากตารางที่ 28 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ภาพรวมด้านเจตคติระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองพบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ภาพรวมด้านเจตคติหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 3.56$, $SD = 0.38$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 3.23$, $SD = 0.45$) เล็กน้อยแต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ภาพรวมด้านเจตคติหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

2.3.1.2 ผลการวิเคราะห์รายด้าน จากแบบวัดเจตคติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ด้านความรักคนตรีและด้านการอ่านหลังการทดลอง

ตารางที่ 29 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบวัดเจตคติทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองในรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ด้านความรักคนตรีและด้านการอ่าน

เจตคติ	กลุ่มทดลอง			ระดับเจตคติ	กลุ่มควบคุม			ระดับเจตคติ
	M	SD	t		M	SD	t	
1. ด้านการเรียนรู้	4.33	0.47	-0.74	มากที่สุด	4.53	0.38	-0.74	มากที่สุด
2. ด้านความรักคนตรี	4.28	0.54	1.243	มากที่สุด	3.70	0.90	1.243	มาก
3. ด้านการอ่าน	2.07	0.31	2.67*	น้อย	1.47	0.39	2.67*	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.56	0.38		มาก	3.23	0.45		ปานกลาง

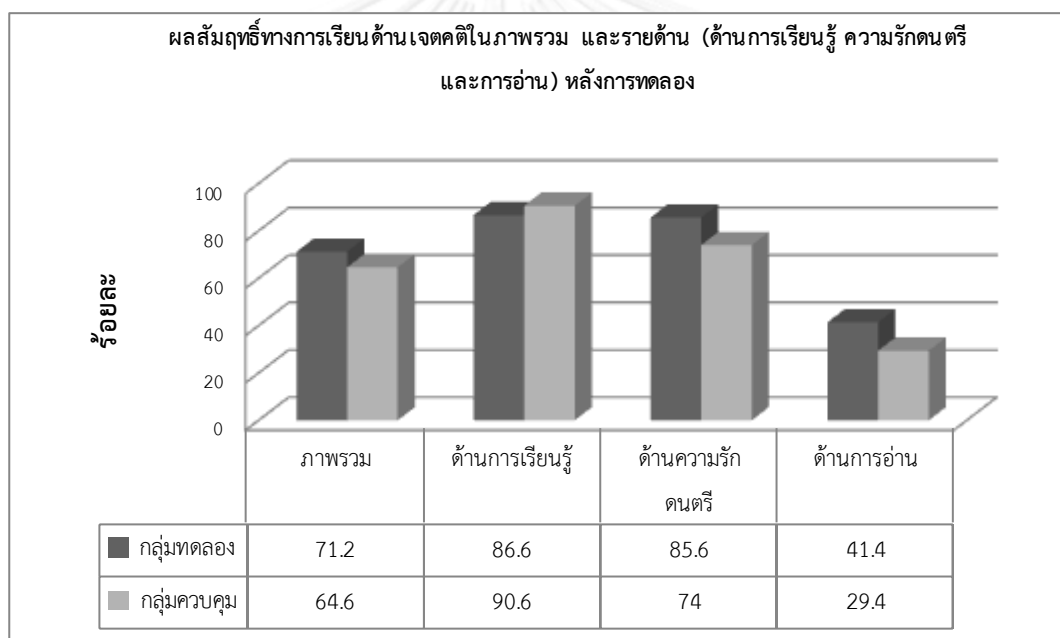
*P < 0.05

จากตารางที่ 29 พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยทางการเรียนด้านเจตคติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.56, SD = 0.38$) กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยทางการเรียนด้านเจตคติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.23, SD = 0.45$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยทางการเรียนด้านเจตคติ ในด้านการเรียนรู้มากที่สุด ($M = 4.33, SD = 0.47$) โดยมีเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการอ่านมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 2.07, SD = 0.31$) โดยมีเกณฑ์อยู่ในระดับน้อย สำหรับกลุ่มควบคุมพบว่า มีค่าเฉลี่ยทางการเรียนด้านเจตคติ ในด้านการเรียนรู้มากที่สุด ($M = 4.53, SD = 0.38$) โดยมีเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านพฤติกรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 1.47, SD = 0.39$) โดยมีเกณฑ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในด้านการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 4.33, SD = 0.47$) น้อยกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 4.53, SD = 0.38$) เล็กน้อยแต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติหลังการทดลองในด้านการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

ด้านความรักคนตรี หลังการทดลองพบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในด้านความรักคนตรีระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 4.28, SD = 0.54$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 3.70, SD = 0.90$) เล็กน้อยแต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติหลังการทดลองในด้านความรักคนตรีไม่แตกต่างกัน

ด้านการอ่าน หลังการทดลองพบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในด้านการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 2.07, SD = 0.31$) และกลุ่มควบคุม ($M = 1.47, SD = 0.39$) หลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติหลังการทดลองในด้านการอ่านแตกต่างกัน

แผนภูมิที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมด้านเจตคติและรายด้านหลังการทดลอง

จากแผนภูมิที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมด้านเจตคติ (ด้านการเรียนรู้ ด้านความรักคนตรี และด้านการอ่าน) และรายด้านหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมด้านเจตคติ (ร้อยละ 71.2) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (ร้อยละ 64.6) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มทดลองมีร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งด้านความรักคนตรีและด้านการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม ส่วนในด้านการเรียนรู้พบว่ากลุ่มควบคุม (ร้อยละ 90.6) สูงกว่ากลุ่มทดลอง

(ร้อยละ 86.6) เพียงแต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และด้านความรักดนตรี ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.1.3 แบบบันทึกหลังเรียนของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน จำนวน 7 ครั้ง และความพึงพอใจจากบันทึกหลังเรียนของผู้เรียน

จากการที่ผู้เรียนบันทึกข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในบันทึกหลังเรียน จำนวน 7 ครั้ง ผู้วิจัย ได้ดำเนินการรวบรวมแล้วสรุปข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 30 ตารางแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในบันทึกหลังเรียนระหว่างกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความหมาย
กลุ่มทดลอง (กลุ่มโคตาย)	ผู้เรียนแสดงความชื่นชอบมีความ สนุกสนานในการเรียนการสอน และ ขาดการฝึกซ้อมบ้าง ผู้เรียนชื่นชอบ การจัดการเรียนรู้ของผู้สอนในทุกด้าน	ผู้เรียนชอบและสนุกสนานกับการร่วม กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านโน้ตดนตรี ตามวิธีการสอนโคตาย
กลุ่มควบคุม (กลุ่มปกติ)	ผู้เรียนแสดงความเห็นถึงเรื่องการอ่าน โน้ตมีความยาก และขาดการฝึกซ้อม ผู้เรียนเกิดความเครียดหากเจอ บทเรียนที่มีความยากขึ้น แต่ผู้เรียนชื่นชอบ ชอบบทเพลงการเรียนการสอน สนุกสนาน	ผู้เรียนชอบบทเพลงในการเรียนการ สอนแต่เสนอให้ปรับปรุงการจัดการ เรียนรู้แบบปกติให้ง่ายกว่าที่เป็นอยู่

ความพึงพอใจของผู้เรียนจากแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 แผน มีเกณฑ์การจัดระดับ ประเมินความพึงพอใจ ดังนี้

1.00 – 1.66 = พึงพอใจน้อย

1.67 – 2.34 = พึงพอใจปานกลาง

2.35 – 3.00 = พึงพอใจมาก

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 แผน

แผนที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	SD	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	SD
	(15 คะแนน)	(3 คะแนน)		(15 คะแนน)	(3 คะแนน)	
1	15	3	0.00	15	3	0.00
2	13	2.6	0.55	11	2.2	0.84
3	14	2.8	0.45	10	2	0.20
4	14	2.8	0.45	11	2.2	0.84
5	15	3	0.00	12	2.4	0.89
6	14	2.8	0.45	11	2.2	1.1
7	15	3	0.00	13	2.6	0.55
คะแนนเฉลี่ยรวม (105 คะแนน)	100	2.86	0.15	83	2.37	0.36
		(พึงพอใจ มาก)			(พึงพอใจ มาก)	

ตารางที่ 32 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์จากความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากการเรียนการสอนทั้ง 7 แผนการจัดกิจกรรม

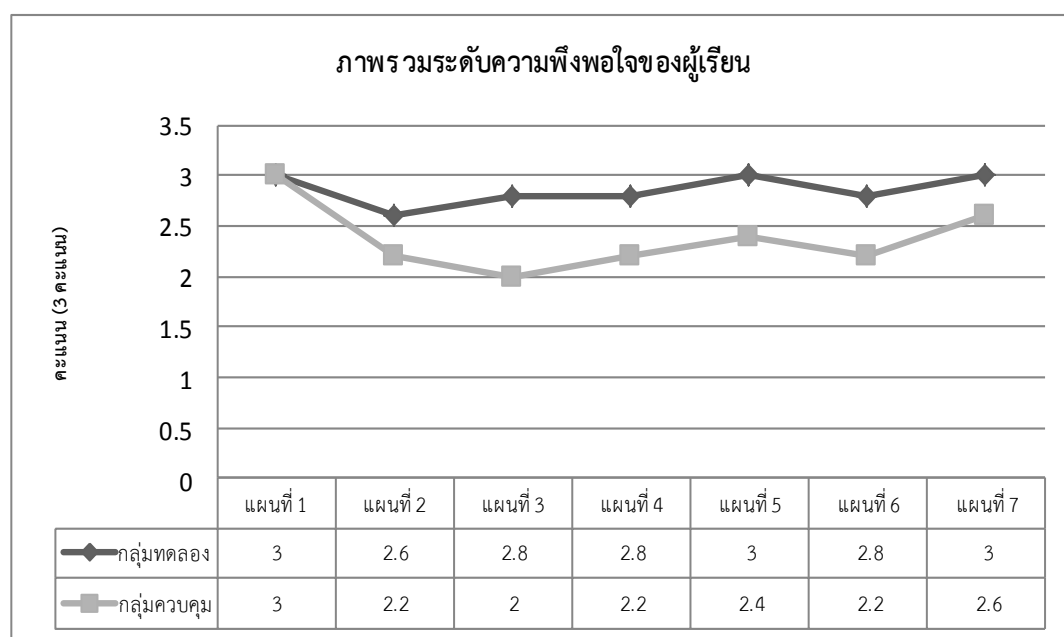
การเปรียบเทียบ	N	M	SD	t
กลุ่มทดลอง	5	2.86	0.15	3.49**
กลุ่มควบคุม	5	2.37	0.36	

**P < 0.01

จากตารางที่ 32 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์จากความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากการเรียนการสอนทั้ง 7 แผนการจัดกิจกรรมพบว่า ค่าเฉลี่ยจากความพึงพอใจระหว่างกลุ่มทดลอง ($M = 2.86$, $SD = 0.15$) และกลุ่มควบคุม ($M = 2.37$, $SD = 0.36$) หลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากการเรียนการสอนทั้ง 7 แผนการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน

จากตารางที่ 31 และ 32 แสดงผลการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากการเรียนการสอนทั้ง 7 แผนการจัดกิจกรรม จากการประเมินความพึงพอใจจากบันทึกหลังเรียนของ

ผู้เรียนทั้ง 7 ครั้ง พบว่า ภาพรวมของคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เรียนทั้งกลุ่มทดลอง ($M = 2.86, SD = 0.15$) และผู้เรียนกลุ่มควบคุม ($M = 2.37, SD = 0.34$) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณารายแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 ครั้ง พบว่าคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มควบคุมในทุกๆ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนภูมิที่ 6 กราฟแสดงภาพรวมระดับความพึงพอใจของผู้เรียนในการเรียนแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากแผนภูมิที่ 6 เป็นการประเมินภาพรวมระดับความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากการเรียนในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะมีลักษณะความพึงพอใจของผู้เรียนแตกต่างกันไป เมื่อพิจารณารายแผนเห็นได้ว่าผู้เรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีระดับความพึงพอใจลดลงแล้วค่อยๆ เพิ่มขึ้นอย่างมากในแผนที่ 5 และแผนที่ 7 และพบว่า การเรียนในแผนที่ 2 แผนที่ 3 แผนที่ 4 และแผนที่ 6 ของกลุ่มควบคุมผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรม

ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน เพื่อช่วยวัดเจตคติของผู้เรียนระหว่างการทดลอง ในการนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่างการทดลองเป็นการใช้สถิติเชิงบรรยายโดยนำเสนอค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นสรุปเป็นระดับระดับพฤติกรรมการเรียน โดยแบ่งเป็น 4 ตารางคือ ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในภาพรวม ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในด้านความรู้ความเข้าใจ ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในด้านความพอใจในการเรียน และตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในด้านความพร้อมในการเรียน

ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่างการทดลองผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การจัดระดับพฤติกรรมเพื่อเป็นข้อมูลประกอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติไว้ดังนี้

เกณฑ์การจัดระดับพฤติกรรมการเรียน

คะแนนระดับพฤติกรรมการเรียน 1.00 – 1.66 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการเรียนต่ำ

คะแนนระดับพฤติกรรมการเรียน 1.67 – 2.34 หมายถึง ระดับพฤติกรรมเรียนปานกลาง

คะแนนระดับพฤติกรรมการเรียน 2.35 – 3.00 หมายถึง ระดับพฤติกรรมเรียนสูง

2.3.2.1 ภาพรวม ผลการวิเคราะห์จากแบบสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในภาพรวม

ตารางที่ 33 แสดงผลการวิเคราะห์จากแบบสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในภาพรวม (ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียน และด้านความพร้อมในการเรียน)

พฤติกรรม	กลุ่มทดลอง		ระดับพฤติกรรม	กลุ่มควบคุม		ระดับพฤติกรรม
	<i>M</i>	<i>SD</i>		<i>M</i>	<i>SD</i>	
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	2.92	0.06	สูง	2.74	0.09	สูง
2. ด้านความพอใจในการเรียน	2.83	0.10	สูง	2.47	0.27	สูง

3. ด้านความพร้อมในการเรียน	2.94	0.05	สูง	2.79	0.12	สูง
ค่าเฉลี่ย	2.90	0.06	สูง	2.67	0.14	สูง

จากตารางที่ 33 พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 2.90$, $SD = 0.06$) และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 2.67$, $SD = 0.14$) เมื่อพิจารณารายด้าน กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความพร้อมในการเรียนมากที่สุด ($M = 2.94$, $SD = 0.05$) โดยมีเกณฑ์อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านความพอใจในการเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 2.83$, $SD = 0.10$) โดยมีเกณฑ์อยู่ในระดับสูง สำหรับกลุ่มควบคุมพบว่า มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความพร้อมในการเรียนมากที่สุด ($M = 2.79$, $SD = 0.12$) โดยมีเกณฑ์อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านความพอใจในการเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 2.47$, $SD = 0.27$) โดยมีเกณฑ์อยู่ในระดับสูง

2.3.2.2 ผลการวิเคราะห์รายด้านจากแบบสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียน ด้านความพร้อมในการเรียน)

ตารางที่ 34 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในด้านความรู้ความเข้าใจ

ด้านความรู้ความเข้าใจ	กลุ่มทดลอง		ระดับพฤติกรรม	กลุ่มควบคุม		ระดับพฤติกรรม
	M	SD		M	SD	
1. ความเข้าใจเนื้อหา	3.00	.00	สูง	3.00	.00	สูง
2. การตอบคำถาม	3.00	.00	สูง	2.94	.08	สูง
3. ความสามารถในการอ่าน	2.77	0.19	สูง	2.34	0.24	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.92	0.06	สูง	2.76	0.09	สูง

จากตารางที่ 34 พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง ($M = 2.92$, $SD = 0.06$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเข้าใจเนื้อหาและการตอบคำถามมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีระดับพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 3.00$, $SD = .00$) ส่วนด้านความสามารถในการอ่านมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโดยมีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M =$

2.77, $SD = 0.19$) สำหรับกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง ($M = 2.76$, $SD = 0.09$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความเข้าใจเนื้อหาามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีระดับพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 3.00$, $SD = .00$) ส่วนด้านความสามารถในการอ่านมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโดยมีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.34$, $SD = 0.24$)

ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในด้านความพอใจในการเรียน

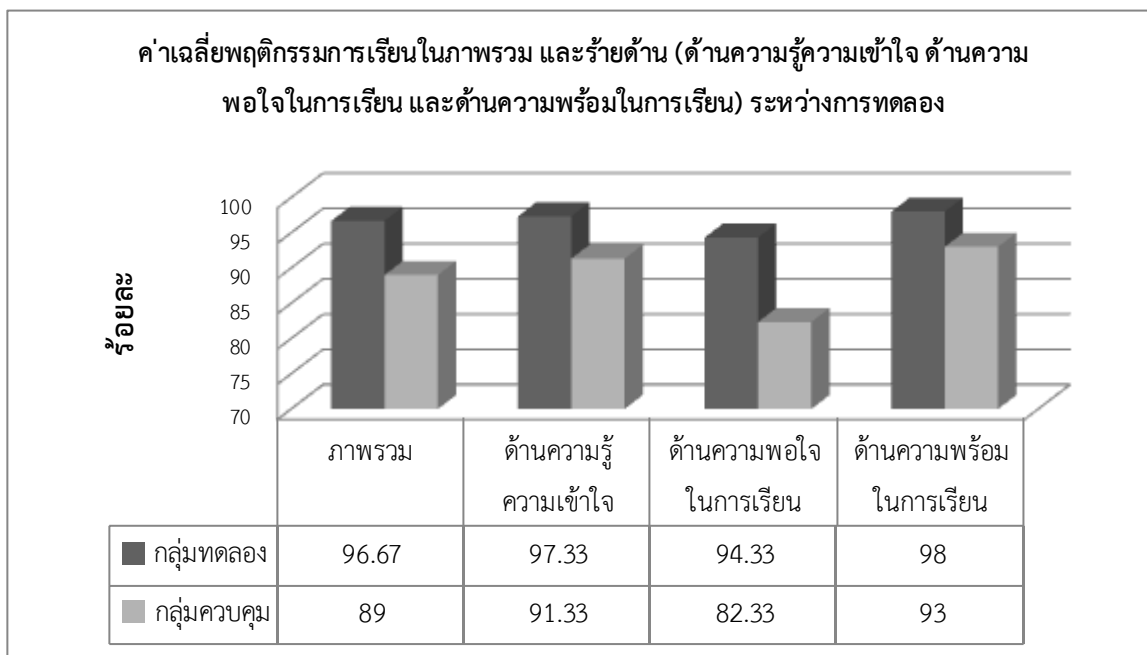
ด้านความพอใจในการเรียน	กลุ่มทดลอง		ระดับพฤติกรรม	กลุ่มควบคุม		ระดับพฤติกรรม
	<i>M</i>	<i>SD</i>		<i>M</i>	<i>SD</i>	
1. มีความสุขในการเรียนรู้	2.91	0.13	สูง	2.60	0.34	สูง
2. ความรู้สึกต่อบทเพลง	2.60	0.28	สูง	2.20	0.24	ปานกลาง
3. ความรู้สึกต่อครู	2.97	0.06	สูง	2.60	0.40	สูง
ค่าเฉลี่ย	2.83	0.10	สูง	2.47	0.31	สูง

จากตารางที่ 35 พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความพอใจในการเรียน อยู่ในระดับสูง ($M = 2.83$, $SD = 0.10$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรู้สึกต่อครูมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีระดับพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 2.97$, $SD = 0.06$) ส่วนด้านความรู้สึกต่อบทเพลงมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโดยมีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 2.6$, $SD = 0.28$) สำหรับกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความพอใจในการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 2.47$, $SD = 0.31$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน มีความสุขในการเรียนรู้และ ความรู้สึกต่อครูมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีระดับพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 2.60$, $SD = 0.34$ และ 0.40) ส่วนด้านความรู้สึกต่อบทเพลงมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโดยมีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.20$, $SD = 0.24$)

ตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในด้านความพร้อมในการเรียน

ด้านความพร้อมในการเรียน	กลุ่มทดลอง		ระดับพฤติกรรม	กลุ่มควบคุม		ระดับพฤติกรรม
	<i>M</i>	<i>SD</i>		<i>M</i>	<i>SD</i>	
1. ด้านการเรียน	3.00	.00	สูง	3.00	.00	สูง
2. การให้ความร่วมมือในกิจกรรม	3.00	.00	สูง	3.00	.00	สูง
3. การแก้ไขปัญหา	2.83	0.16	สูง	2.35	0.31	สูง
ค่าเฉลี่ย	2.94	0.05	สูง	2.78	0.10	สูง

จากตารางที่ 36 พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความพร้อมในการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 2.94, SD = 0.05$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเรียนและการให้ความร่วมมือในกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีระดับพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 3.00, SD = .00$) ส่วนด้านการแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโดยมีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 2.83, SD = 0.16$) สำหรับกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความพร้อมในการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 2.78, SD = 0.10$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเรียนและการให้ความร่วมมือในกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีระดับพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 3.00, SD = .00$) ส่วนด้านการแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโดยมีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูง ($M = 2.35, SD = 0.31$)

แผนภูมิที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบร้อยละค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนระหว่างการทดลอง

จากแผนภูมิที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบร้อยละค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่างการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีร้อยละค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมในด้านภาพรวม (ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียน และด้านความพร้อมในการเรียน) (ร้อยละ 96.67) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มทดลองมีร้อยละค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียน และด้านความพร้อมในการเรียน (ร้อยละ 97.33 ร้อยละ 94.33 และร้อยละ 98 ตามลำดับ)

2.3.2.3 แบบบันทึกหลังการสอนของผู้สอน จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน หลังจากการเรียนการสอน จำนวน 7 ครั้ง ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมแล้วสรุปข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 37 ตารางแสดงภาพรวมบันทึกหลังการสอนของผู้สอนระหว่างกลุ่มโคคายและกลุ่มปกติ

กลุ่ม	บันทึกหลังสอนของผู้สอน	ความหมาย
กลุ่มทดลอง (กลุ่มโคคาย)	ผู้เรียนตั้งใจเรียนและมีการโต้ตอบระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในการร้องโน้ต ทำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนานกับกิจกรรมที่ผู้สอนจัดเตรียมให้ และเป็นกันเองกับผู้สอน <u>ความรู้สึกผู้เรียนมีความเป็นตัวของตัวเองสนุกสนาน</u> พฤติกรรมของผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียน และสามารถนำความรู้ที่เรียนได้รับมาประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี หลังการเรียนผู้เรียนมีการร้องขอบทเพลงใหม่ๆ เสมอ มีการซักถามความรู้ต่างๆ ไปที่สนใจเพิ่มเติม และหลังจากการเรียนแผนจัดกิจกรรมจบผู้เรียนมีความสนใจที่จะศึกษาวิชาดนตรีต่อไป	ผู้เรียนตั้งใจเรียนและอ่านโน้ตไปพร้อมกับผู้สอนมีความสนุกสนานเป็นกันเองพร้อมทั้งประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับในการเรียนด้วย
กลุ่มควบคุม (กลุ่มปกติ)	ผู้เรียนมีความพยายามและตั้งใจในการเรียนดี แต่มี <u>ปัญหาที่พบในเรื่องของการอ่านโน้ต ซึ่งต้องอาศัยการจดจำตัวโน้ต</u> ทำให้ส่งผลต่อการปฏิบัติทักษะ <u>รู้สึกยากท้อและเกร็งในช่วงแรก</u> ความรู้สึกต่อการเรียนในแผนแรกๆผู้เรียนมีอาการตื่นเต้นและขาดความมั่นใจในการเล่นแต่ถ้ามีการฝึกซ้อมเพิ่มเติมผู้เรียนจะสามารถอ่านโน้ตได้ พฤติกรรมของผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียนบทเพลง <u>พร้อมทั้งซักถามหากเกิดความสงสัย</u> มีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับ หลังการเรียนแผนกิจกรรมการเรียนผู้เรียนยังมีความสนใจที่จะศึกษาวิชาดนตรีต่อไป	ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนเป็นอย่างดี มีความรู้สึกเกร็งและท้อในช่วงแรก ผู้เรียนมีความตั้งใจในการฝึกร้อง พร้อมทั้งซักถามหากมีข้อสงสัย

2.4 สรุปตารางภาพรวมแสดงการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของของผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านโน้ต ความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และความพึงพอใจของผู้เรียน

ตารางที่ 38 ตารางแสดงภาพรวมแสดงการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของของผลสัมฤทธิ์ด้าน ทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจและด้านเจตคติ

t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม				
ภาพรวม	ด้านทักษะการ อ่านโน้ต	ด้านความรู้ความ เข้าใจ		
ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ($\alpha = .05$)	ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ($\alpha = .05$)	ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ($\alpha = .05$)		
t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม				
ภาพรวม	ด้านทักษะการ อ่านโน้ต	ด้านความรู้ความ เข้าใจ	ด้านเจตคติ	ด้านความพึงพอใจ
แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ($\alpha = .05$)	แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ($\alpha = .05$)	แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ($\alpha = .05$)	ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ ($\alpha = .05$)	แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ($\alpha = .01$)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า หลังการทดลอง กลุ่มผู้เรียนที่เรียนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเป็โนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จากผลการทดลองสรุปได้ว่า หลังการทดลองผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และความพึงพอใจ) กลุ่มทดลอง ($M = 58.58, SD = 3.85$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 48.9, SD = 7.61$) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านโน้ตหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง ($M = 13.3, SD = 0.97$) และกลุ่มควบคุม ($M = 11.9, SD = 0.42$) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ ($M = 34.60, SD = 4.28$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 27.30, SD = 7.21$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมด้านเจตคติหลังการทดลองกลุ่มทดลอง ($M = 3.56, SD = 0.38$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 3.23, SD = 0.45$) แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมด้านความพึงพอใจหลังการทดลองกลุ่มทดลอง ($M = 2.86, SD = 0.15$) สูงกว่า

กลุ่มควบคุม ($M = 2.37, SD = 0.36$) หลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นผลการวิจัยจึงเป็นไปตามสมมติฐานเพียงบางส่วนคือ ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการทดลองจากรูปแบบการสอนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านโน้ตและด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าผู้เรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางด้านเจตคติ พบว่าทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีสาระสำคัญ ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ และศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนจากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ต ตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

สมมติฐานการวิจัย

กลุ่มผู้เรียนที่เรียนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจ และเจตคติสูงกว่ากลุ่มผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในลักษณะการสืบค้น วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Designs) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง (The Pretest-Posttest Design with None - equivalent Groups)

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบในการวิจัยในหัวข้อดังต่อไปนี้ วัยผู้ใหญ่ ได้แก่ พัฒนาการวัยผู้ใหญ่ การแบ่งช่วงวัยผู้ใหญ่ ลักษณะการเรียนรู้วัยผู้ใหญ่ หลักการสอนผู้ใหญ่ รูปแบบการสอน ได้แก่ ศึกษาแนวคิดและวิธีการสอนดนตรีของโคตาย การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการสอนดนตรีทั่วไป เจตคติและวิธีการวัด รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 กำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2.1 ประชากร คือ ผู้เรียนที่มีช่วงอายุ 25-30 ปี ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรีมาก่อน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้เรียนที่มีช่วงอายุ 25-30 ปี ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรีมาก่อน ที่ได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 10 คน ต่อมาควบคุมตัวแปรเรื่องเพศ (Stratified random) หลังจากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อแบ่งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ขั้นที่ 3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบทักษะด้านการอ่านก่อนและหลังการทดลอง แบบทดสอบด้านความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการทดลอง แบบวัดเจตคติ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบบันทึกหลังการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 กำหนดเนื้อหาสาระของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 3 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 4 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงและแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จากนั้นนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 6 นำผลที่ได้จากการทดลองกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการทั้งหมด 3 ขั้นตอน รวมระยะเวลา 4 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการทดลอง (สัปดาห์ที่ 1) ทำการคัดเลือกผู้เรียนที่มีช่วงอายุ 25-30 ปี ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรีมาก่อน และจัดผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 5 คน และกลุ่มควบคุม 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 10 คน ต่อมาควบคุมตัวแปรเรื่องเพศ (Stratified random) หลังจากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อแบ่งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบทักษะด้านการอ่านโน้ต แบบทดสอบด้านความรู้ก่อนการทดลอง

ขั้นตอนที่ 2 ระหว่างการทดลอง (สัปดาห์ที่ 1-4) ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่

ตอนต้น ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีทั้งหมด 7 แผน ใน 1 แผน ใช้เวลา 60 นาที สัปดาห์ละ 2 แผน และสอนกลุ่มควบคุมโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาไว้ในหัวข้อหมายเหตุของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งมีการบันทึกภาพขณะทำการสอน และระหว่างทดลองผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และแบบบันทึกหลังการเรียนการสอน เพื่อเก็บข้อมูลด้านเจตคติของผู้เรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ขั้นตอนที่ 3 หลังการทดลอง (สัปดาห์ที่ 5) ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบทดสอบทักษะด้านการอ่านโน้ต โดยมีการบันทึกภาพวิดีโอในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำผลการบันทึกให้กับผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นกรรมการในการให้คะแนน ทำแบบทดสอบด้านความรู้ความเข้าใจ และทำแบบวัดเจตคติหลังการทดลอง

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผลและนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ และศึกษาเจตคติ จากการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการทั่วไปของวัยผู้ใหญ่ ลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ หลักการสอนผู้ใหญ่ ศึกษาแนวคิดและวิธีการสอนดนตรีของโคตตาย การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เจตคติและวิธีการวัด ด้วยวิธีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการสร้างแผนการจัดกิจกรรม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล ด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจและเจตคติตามขั้นตอน ดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองโดยใช้การทดสอบสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกันโดยใช้สถิติ (t-test independent) และคำนวณหาค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบและความเรียง

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนที่ใช้ประกอบกับการวัดเจตคติและแบบบันทึกหลังการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอน เป็นข้อมูลในการอภิปรายผล

3. สรุป อภิปรายผลและนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

ผลการทดลองเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ประกอบด้วย 7 หัวข้อดังนี้

1. แนวคิด เป็นผลรวมของการเรียนหรือการมีประสบการณ์กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นนามธรรม
2. จุดประสงค์ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนมีหรือบรรลุผล และเป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนกระทำได้ หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งด้านทักษะ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านเจตคติ
3. เนื้อหา เป็นส่วนที่แสดงเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนจะได้เรียน มีความสัมพันธ์กับแนวคิด วัตถุประสงค์ และกิจกรรม นอกจากนี้เนื้อหาควรมีขอบเขตและความยากง่ายเหมาะสมกับช่วงอายุ และระยะเวลาในการสอน
4. กิจกรรม การจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ด้านทักษะดนตรีไปพร้อมกับการเรียนเนื้อหาสาระในระหว่างการเรียนการสอน และให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้
 - 4.1 ขั้นนำ เป็นขั้นแนะนำเพลงที่จะเรียนใหม่ และเป็นการทบทวนบทเรียนให้กับผู้เรียนจากสิ่งที่เรียนไปแล้ว ใช้เวลาประมาณ 5 นาที
 - 4.2 ขั้นสอน เป็นขั้นของการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ และประกอบด้วยกิจกรรมหลายรูปแบบ อาจมีการยืดหยุ่นบ้างตามความต้องการของผู้เรียนและเพื่อให้ผู้เรียนไม่รู้สึกรำคาญ
 - 4.3 ขั้นสรุป กิจกรรมสุดท้ายของการเรียนการสอน โดยผู้สอนและผู้เรียนจะทำการสรุปและอภิปรายร่วมกัน เพื่อเป็นการประเมินผลหลังเรียน (นอกจากนี้อาจมีการเพิ่มเติมบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนเพื่อเป็นแบบฝึกหัดให้กับผู้เรียนได้ตามความเหมาะสมหรือความต้องการของผู้เรียน)
5. สื่อการเรียนการสอน เป็นสื่อการเรียนรู้ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน เช่น เครื่องดนตรี แผนภูมิเพลง ฯลฯ ช่วยให้เกิดลักษณะนามธรรมของดนตรีเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

6. การวัดและประเมินผล เป็นการสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ลักษณะสำคัญของการประเมินผลคือ วิธีการวัด และมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยในแผนการจัดกิจกรรมได้ใช้การสังเกตเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการสอน และมีการประเมินผลก่อนและหลังจากการเรียนรู้จากแผนการจัดกิจกรรม

7. หมายเหตุ เป็นส่วนที่ผู้สอนใช้บันทึกสิ่งต่างๆ และข้อสังเกตที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน ในการบันทึกข้อปัญหาที่พบเพื่อแก้ไขในการเรียนการสอนครั้งต่อไป

ตอนที่ 2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต ความรู้ความเข้าใจและเจตคติ ของผู้เรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

ข้อมูลเชิงปริมาณ ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test และการคำนวณหาอิทธิพลค่าความแตกต่าง (Effect Size) โดยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม พบว่า หลังจากที่ได้รับการทดลองแล้วกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และขนาดอิทธิพลค่าความแตกต่าง (Effect Size) เป็นขนาดใหญ่ หมายความว่า เมื่อเปรียบเทียบผลการสอนของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคตายและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ พบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด โคตายมีประสิทธิภาพความแตกต่างสูงกว่าอยู่ในระดับมาก

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต หลังจากที่ได้รับการทดลองแล้วพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มทดลอง ($M = 13.3, SD = 0.97$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 11.9, SD = 0.42$) และมีขนาดอิทธิพลค่าความแตกต่าง ($d = 1.87$) เป็นขนาดใหญ่ หมายความว่า ผลทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต ระหว่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคตายและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ พบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคตายมีประสิทธิภาพความแตกต่างสูงกว่าอยู่ในระดับมาก

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า หลังจากที่ได้รับการทดลองแล้วผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มทดลอง ($M = 34.60, SD = 4.28$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 27.30, SD = 7.21$) และมีขนาดอิทธิพลค่าความแตกต่าง ($d = 1.23$) เป็นขนาดใหญ่ หมายความว่า ผลทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจระหว่าง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคคายและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ พบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคคายมีประสิทธิภาพความแตกต่างสูงกว่าอยู่ในระดับมาก

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติ และค่าเฉลี่ยการประเมินความรู้สึกพึงพอใจ ซึ่งประเมินโดยผู้เรียน และค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียน ซึ่งประเมินโดยผู้สอน

4.1 ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติ พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยด้านเจตคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ($M = 3.56, SD = 0.38$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 3.23, SD = 0.45$)

4.2 จากบันทึกหลังการเรียน ได้ให้ผู้เรียนบันทึกหลังสอนและประเมินถึงความรู้สึกพึงพอใจ ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยความรู้สึกพึงพอใจของผู้เรียนจากแผนการเรียน จากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 แผนของผู้เรียน พบว่าภาพรวมของคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เรียนกลุ่มทดลอง ($M = 2.86, SD = 0.15$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 2.37, SD = 0.34$) และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ทั้งนี้ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มต่างมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการเรียนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 แผนอยู่ในระดับสูง

4.3 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียน พบว่า ทั้งกลุ่มทดลอง ($M = 2.90, SD = 0.06$) และกลุ่มควบคุม ($M = 2.67, SD = 0.14$) มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมในการเรียนอยู่ในระดับสูง ในแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียน และด้านความพร้อมในการเรียน พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง ($M = 2.92, SD = 0.06$) ด้านความพอใจในการเรียน อยู่ในระดับสูง ($M = 2.83, SD = 0.10$) และด้านความพร้อมในการเรียน อยู่ในระดับสูง ($M = 2.94, SD = 0.05$) สำหรับกลุ่มควบคุมพบว่า มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับสูง ($M = 2.76, SD = 0.09$) ด้านความพอใจในการเรียน อยู่ในระดับสูง ($M = 2.47, SD = 0.31$) และด้านความพร้อมในการเรียน อยู่ในระดับสูง ($M = 2.78, SD = 0.10$)

สมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า หลังการทดลอง กลุ่มผู้เรียนที่เรียนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านโน้ต ด้านความรู้ความเข้าใจ และเจตคติ สูงกว่ากลุ่มผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จากผลการทดลอง สรุปได้ว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลอง ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนที่เรียนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น และกลุ่มควบคุม ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนที่เรียน

จากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลอง ($M = 58.58, SD = 3.85$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 48.9, SD = 7.61$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลอง ($M = 13.3, SD = 0.97$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 11.9, SD = 0.42$) ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลอง ($M = 34.60, SD = 4.28$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 27.30, SD = 7.21$) แต่ในด้านเจตคติ กลุ่มทดลอง ($M = 3.56, SD = 0.38$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 3.23, SD = 0.45$) แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานบางส่วน

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวางแผนและออกแบบการดำเนินงานวิจัย

ตอนที่ 2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

ตอนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ตและด้านความรู้) และรายด้านจากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

ตอนที่ 4 ผลการอภิปรายกลุ่มหลังจากการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคตายและกลุ่มที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

ตอนที่ 5 การอภิปรายในสิ่งที่ค้นพบเพิ่มเติม

ในส่วนต่อไปเป็นการนำเสนอรายละเอียดของการอภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวางแผนและออกแบบการดำเนินงานวิจัย

การทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการควบคุมปัจจัยต่างๆ ที่อาจทำให้มีผลต่องานวิจัยในครั้งนี้ได้ ดังนี้ (Campbell & Stanley, 1963)

1. การทดสอบ (Testing) การทดสอบของกลุ่มตัวอย่างในตอนเริ่มต้นทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2. การคัดเลือกตัวอย่าง (selection) มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการคือไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรี และเมื่อทำการทดสอบแล้วไม่เกิดความแตกต่างกัน

3. การขาดหายของตัวอย่าง (mortality) จากการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถควบคุมการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างได้เป็นอย่างดี เพื่อให้ได้ข้อมูลครบตามจำนวนที่กำหนดและไม่สูญหาย

ข้อจำกัดในการวิจัย ได้แก่

1. เวลาในการทำงานวิจัย การวิจัยครั้งนี้อาจมีระยะเวลาในการติดตามผลที่น้อยเกินไป ดังนั้นถ้าหากมีระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควรอาจจะทำให้เห็นผลการวิจัยที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

2. บุคลากร เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้มีเพียงกลุ่มละ 5 คน ซึ่งค่อนข้างน้อยและไม่ได้มาจากการสุ่ม แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยก็ได้ละเอียดและพยายามที่จะทำการจัดกลุ่มให้เหมาะสมที่สุดโดยการคำนึงถึงเรื่องเพศ และช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดาเย สำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดาเยสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่พัฒนาขึ้นมีรูปแบบการเขียนทั้งหมด 7 หัวข้อดังนี้ 1) แนวคิด 2) จุดประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรม 5) สื่อการเรียนการสอน 6) การวัดและประเมินผล และ 7) หมายเหตุ โดยผู้วิจัยได้นำมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องกันในแต่ละสัปดาห์ ลักษณะแผนที่จัดทำขึ้นผู้เรียนจะได้เรียนรู้ในการพัฒนาและฝึกทักษะดนตรีพื้นฐานได้ครบถ้วนโดยมุ่งเน้นทักษะการร้องเป็นสำคัญโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีพัฒนาการของการได้ยินเสียงภายในตนเอง (Inner hearing) โดยการพัฒนาทักษะการอ่านผ่านทักษะทางดนตรีหลายๆ ด้าน อย่างมีขั้นตอนต่อเนื่องสัมพันธ์กันตัวอย่างเช่น ด้านการฟัง การร้อง หรือการเล่น เพื่อเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการนำมาสู่ความรู้ความเข้าใจสามารถอ่านออกเขียนได้อย่างเป็นรูปธรรม (Roger, 1978; ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544; ณัชชา โสคติยานุรักษ์, 2548; พิชัย ปรัชญานุสรณ์, 2529; สมชาย อมระรักษ์, 2532; สุกวี เจริญสุข, 2532) หลังจากนั้นจึงสอนสัญลักษณ์ของโน้ตดนตรีให้กับผู้เรียนต่อไป เพื่อให้การสอนบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย วิธีการนี้สอดคล้องกับหลักการเสียงก่อนสัญลักษณ์ตั้งต้นการศึกษาทางด้านดนตรีหลายท่าน (e.g. Mainwaring, Kohut, Duckworth, Suzuki, Gordon และ Schleuter อ้างถึงใน McPherson & Gabrielsson, 2002; ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555) กล่าวไว้ว่าสิ่งสำคัญในการปฏิบัติดนตรีคือการที่ผู้เรียนเห็นสัญลักษณ์หรือโน้ตแล้วได้ยินเสียงภายในจากนั้นจึงปฏิบัติเสียงที่ได้ยินออกมา ซึ่งสอดคล้องกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ (Lowe, 2004 อ้างถึงในภัทรภร ผลิตากุล

, 2552) ในเรื่องของการเล่นเพลงว่าจะต้องร้องหรือเรียนรู้ในเรื่องของเสียง และการเคลื่อนไหวร่างกายให้เหมาะสมกับจังหวะของเพลง เป็นการให้ผู้เรียนได้ฟัง และรับรู้ถึงความรู้สึก และโครงสร้างของเพลง

ผู้สอนต้องศึกษา ทำความเข้าใจ และวางแผนว่าจะสอนอย่างไร เพื่อให้รายละเอียดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และสามารถปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคลได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหาสาระ ผู้สอนควรมีความรู้ในเรื่องหลักการสอนผู้ใหญ่และประยุกต์ใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนดนตรีให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ การสอนในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำหลักการสอนผู้ใหญ่จากการวิเคราะห์จากการศึกษาเอกสาร (Jarvis, 1983; Knowles, 1954) ประกอบด้วย 7 หัวข้อคือ 1. ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ให้ชัดเจน 2. ผู้เรียนต้องการที่จะศึกษาหาความรู้ 3. จัดบรรยากาศและกระบวนการของการเรียนรู้ให้เหมาะสม 4. ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ 5. การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน 6. ระดับของการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนและ 7. การสอนควรยืดหยุ่นตามผู้เรียน มาประยุกต์ใช้ในการเตรียมการวางแผนก่อนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสถานการณ์ในการเรียนการสอนขณะนั้น เช่น ผู้เรียนแต่ละคนอาจมีความสามารถในการเรียนรู้และปฏิบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งในการสอนผู้สอนอาจมีการยืดหยุ่นในเรื่องของผลลัพธ์โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความต้องการและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งนี้ผู้ที่สอนผู้เรียนในวัยผู้ใหญ่จึงจำเป็นต้องมีความรู้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องหลักการสอนผู้ใหญ่ เพื่อจัดการเรียนการสอนดนตรีให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนสอดคล้องกับ (Jutras, 2006) กล่าวว่า ถ้าผู้สอนมีความเข้าใจในหลักการสอนที่ดี และทำให้ผู้เรียนยังเห็นว่าการเรียนยังเป็นประโยชน์ จะทำให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนต่อไป และการสูญหายของผู้เรียนจะไม่เกิดขึ้น

สำหรับบทเพลงที่คัดเลือกมาใช้ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีการใช้บทเพลงที่สั้นๆ และคันทูหรือบทเพลงที่นิยม และใช้บทเพลงเดิมในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนง่ายและให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ว่าไม่ยากจนเกินไป และมีการเปลี่ยนบทเพลงสำหรับบทเรียนใหม่ทุกแผนการจัดกิจกรรมเพื่อทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและไม่เบื่อหน่ายกับการเรียนทั้งได้รู้จักบทเพลงที่หลากหลาย (Reeves, 2012) หากมีข้อจำกัดเช่น ผู้เรียนบางคนไม่สามารถจดจำบทเพลงที่เปลี่ยนไปทุกสัปดาห์ได้ ผู้สอนอาจทำการคัดเลือกหนึ่งบทเพลงเดิมที่ผู้เรียนเคยเรียนเพื่อนำมาใช้ต่อการเรียนการสอนในแผนการจัดกิจกรรมได้ ทั้งนี้บทเพลงนั้นต้องมีเนื้อหาสาระครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดกิจกรรมนั้น

ตอนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ตและความรู้ความเข้าใจ) รายด้าน และด้านเจตคติจากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเป็โนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

การอภิปรายข้อค้นพบการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเป็โนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นแบ่งเป็น 4 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม (ด้านทักษะการอ่านโน้ต ความรู้ และเจตคติ) ประเด็นที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต ประเด็นที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ และประเด็นที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติ

ประเด็นที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุมและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และมีขนาดค่าอิทธิพลขนาดใหญ่แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคคายสำหรับผู้เรียนเป็โนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ที่ผู้เรียนกลุ่มทดลองได้เรียนช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมให้กับผู้เรียนได้มากเมื่อเปรียบเทียบกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติของกลุ่มควบคุม เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนของกลุ่มทดลอง มีการเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิด ในระหว่างการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมในการปฏิบัติทักษะการฟัง การร้อง การอ่านตลอดจนทักษะการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้ใหญ่ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดลงมือปฏิบัติและนำสิ่งที่เคยรู้มาเชื่อมโยง (สมคิด อิศระวัฒน์, 2543) ทำให้กิจกรรมการสอนบรรลุผลได้เป็นอย่างดีส่งผลให้ด้านอื่นๆ ดีขึ้นตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อของกลุ่มควบคุมที่เน้นวิธีการสอนแบบบรรยายและส่วนของการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่มีหลากหลายเท่ากับกลุ่มควบคุมทั้งนี้จึงอาจส่งผลต่อการเรียนในภาพรวมตามลำดับ

ประเด็นที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตในภาพรวม พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาผลในรายด้าน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในด้านความถูกต้องของการอ่านโน้ตและความถูกต้องของจังหวะของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจาก 1) วิธีการสอนในแผนการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบโคคายและแบบปกติ อาจมีความแตกต่างกันในเชิงหลักการ วิธีการสอน เทคนิค แต่ท้ายสุดแล้วหนึ่งในจุดประสงค์ของการสอนทั้งสองวิธีคือผู้เรียนจะต้องมีทักษะการอ่านโน้ต 2) หลังจากการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม ได้มีการทบทวนบทเรียนในตอนท้ายของกิจ

กรรมการเรียนในแต่ละครั้งร่วมกับผู้สอน ทำให้ผู้เรียนได้ทบทวนและมีความเข้าใจในการอ่านโน้ตมากขึ้น ซึ่งในกรณีที่ผู้สอนพบว่าข้อผิดพลาดในการอ่านโน้ต ก็จะมีการช่วยเหลือแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้อย่างมีความแม่นยำหรือมีความเข้าใจที่มากขึ้น 3) ความถูกต้องของจังหวะที่ไม่มี ความแตก ต่างกัน เนื่องจากวิธีการสอนในเรื่องจังหวะของทั้งสองกลุ่มได้ให้ความสำคัญในเรื่องของ จังหวะก่อนการอ่านโน้ตซึ่งผู้เรียนทุกคนก็ต้องได้รับพื้นฐานและมีความพร้อมในพื้นฐานความเข้าใจ ในเรื่องจังหวะก่อน หลังจากนั้นกระบวนการของทักษะการอ่านโน้ตจะตามมาเป็นลำดับ ในทาง กลับกันผลสัมฤทธิ์ในด้านของความไพเราะ พบว่ากลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมและมีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญ จึงเป็นผลทำให้ภาพรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตมี ความแตกต่างกัน ทั้งนี้ความไพเราะที่แตกต่างกัน เนื่องจากกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มโคตายได้มีการเน้น วิธีการร้องเป็นหลักซึ่งเปรียบเสมือนแบบ ผีกัดที่ใช้ฝึกเทคนิค (ภัทรภร ผลิตากุล, 2552) โดยเริ่มจาก การสอนร้องผู้เรียนต้องร้องเพลงให้มีคุณภาพ ไพเราะ ต่อเนื่องและมีระดับเสียงที่ถูกต้อง ไม่เพี้ยน ซึ่ง หากผู้เรียนบางคนไม่สามารถทำได้ครูผู้สอนจะใช้สัญญาณมือช่วย ในการแก้ไขระดับเสียงให้ถูกต้อง และจากการสอบทักษะการอ่านพบว่า ผู้เรียนในกลุ่มทดลองอ่านโน้ตโดยมีความไพเราะของเสียง ดนตรี แม้ว่าจะอ่านหรือร้องไม่ตรงกับระดับเสียงบ้าง แต่ทั้งนี้ผู้เรียนได้เล็งเห็นถึงความ สำคัญของ ระดับเสียงและพยายามที่จะหาระดับเสียงเสียงให้เจอ ต่างกับที่กลุ่มควบคุมที่อ่านโน้ตซึ่งอาจมองข้าม ในเรื่องของความไพเราะของเสียง เนื่องจากการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะเน้นการอ่านและการเล่น ตามโน้ตที่ได้เห็น อีกทั้งมีส่วนของการร้องค่อนข้างน้อยการร้องไม่ได้ใช้บทเพลงเป็นสื่อ จึงทำให้การ พัฒนาด้านการอ่านในเรื่องของความไพเราะของกลุ่มควบคุมนี้เป็นไปน้อยกว่ากลุ่มทดลอง เพราะการ อ่านของกลุ่มควบคุมเป็นเพียงเพื่อมุ่งเน้นแต่ความสามารถในการอ่านที่ถูกต้อง จากผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตดัง กล่าวได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ลดา นาควิเชียร (2537) พบ ว่า ผู้เรียนกลุ่มที่สอนตามแนวคิดของโคตายมีคะแนนทักษะการร้อง และทักษะการอ่านโน้ตสูงกว่า กลุ่มที่สอนตามแนว คิดของเบอร์เกตันและบอร์ดแมน และสอดคล้องกับที่ (Bastien, 1995; Bloom, 1985; Lyke, 1996; Uszler, Gordon & Smith, 1995 อ้างถึงในภัทรภร ผลิตากุล, 2552) กล่าวว่าการสอนการเล่นเปียโนไม่ได้เพียงแต่สอนเล่นแค่เพลง แต่ครูควรสอดแทรกความเป็นดนตรีให้ผู้เรียน สามารถเข้าใจเนื้อหาของเพลง และถ่ายทอดบทเพลงได้ออกมาอย่างไพเราะเพราะเป็นเรื่องของลีลา และคุณภาพ และความเป็นนักดนตรีและคุณภาพเสียงเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมสุนทรียภาพทางด้าน ดนตรี (กีฎะ เพิ่มพูล, 2554)

ประเด็นที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องมาจากผู้สอนได้คำนึงถึงแผนการจัดกิจกรรมที่หลากหลายกว่ากลุ่มควบคุม

เช่น การร้อง การฟัง เล่นเคลื่อนไหว การเล่นเครื่องดนตรี และการใช้สื่อการเรียนการสอน ประกอบการเรียนรู้ในการทำกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนก็ต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้คือ ในขั้นตอนของกิจกรรมจะเน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดพร้อมกับการปฏิบัติหรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Active Learners) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้โดยการกระทำอาจเป็นผลให้ผู้เรียนมีความรู้และจดจำได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับนักวิชาการต่างๆ (Cross, 1996; Draves, 1986) ได้เสนอว่า หากผู้ใหญ่ได้เรียนรู้ด้วยการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็น และได้ลงมือทำ จะทำให้เรียนรู้ได้ดีและเร็ว ทั้งยังทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ในขณะที่กลุ่มควบคุมมีกิจกรรมที่มีได้กระตุ้นความคิดมากนัก ส่งผลให้ความคงทนในการเรียนรู้เกิดขึ้นได้น้อย (สมคิด อิศระวัฒน์, 2543) กลายเป็นลักษณะการเรียนรู้แบบผิวเผิน (Surface Learning) ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ประเด็นที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติ พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก 1) ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีความต้องการที่จะเรียน 2) มีความเชื่อว่าการมาเรียนจะเป็นประโยชน์ 3) เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน 4) การเรียนดนตรีเป็นสิ่งที่ผู้เรียนยังไม่เคยได้ผ่านมาก่อนทำให้ไม่สามารถหาข้อเปรียบเทียบความรู้สึกลงในการเรียนได้ ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มจึงมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน (ณรุทธ์ สุทนต์, 2541) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางเจตคติด้านการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมและแตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากเจตคติเป็นสิ่งที่วัดได้ยาก และข้อจำกัดของระยะเวลาในการทดลองมีเพียง 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน และการให้ผู้เรียนบันทึกความรู้สึกหลังการเรียนที่มีการประเมินความพึงพอใจจากการเรียนของผู้เรียนในแต่ละแผนการจัดกิจกรรม เพื่อช่วยวัดเจตคติของผู้เรียน พบว่า การที่ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางเจตคติด้านการอ่านแตกต่างกัน เป็นเพราะผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีความกล้าที่จะพูดคุยและสอบถามผู้สอนเมื่อตนเองเกิดปัญหาได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งมีความพยายามและรู้สึกสนุกต่อการฝึกร้องโน้ตเพลงแม้ว่าบทเพลงนั้นจะมีความยาก ต่างจากกลุ่มควบคุมที่อาจไม่กล้าซักถามผู้สอนอย่างเต็มที่เมื่อเกิดปัญหา และขาดความมั่นใจในการร้องหรือเล่นบทเพลงเมื่อเจอบทเพลงที่ยาก และจากระดับค่าเฉลี่ยแบบสังเกตพฤติกรรมในภาพรวมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอใจในการเรียนและด้านความพร้อมในการเรียนอยู่ในระดับสูง เนื่องมาจากแผนการจัดกิจกรรมของกลุ่มทดลองมีการเรียงลำดับการสอนที่ละชั้นจากง่ายไปยากและผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายน่าสนใจทำให้ผู้เรียนสนุกและมีความเข้าใจ จึงทำให้

ผู้เรียนสามารถร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ได้โดยไม่รู้สึกลำบาก ขณะที่กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านความรู้ความเข้าใจในด้านการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง อาจมีสาเหตุมาจากกิจกรรมขณะเรียนในกลุ่มควบคุมมีลักษณะเป็นแบบการบรรยายค่อนข้างซ้ำและไม่มีการเรียนรู้อื่นๆ ที่หลากหลาย ทำให้บางครั้งผู้เรียนเกิดความรู้สึกและมองว่าการอ่านโน้ตเป็นสิ่งที่ยาก จึงเกิดความไม่มั่นใจในการอ่านในที่สุด ด้านความพอใจในการเรียน ในเรื่องของความรู้สึกต่อบทเพลงของกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นผลมาจากการอ่านโน้ตของบทเพลงที่ผู้เรียนไม่มีความมั่นใจทั้งยังส่งผลทำให้การเล่นสำหรับบทเพลงนั้นๆ เป็นไปได้ยาก ในทางกลับกันกลุ่มทดลองที่มีการเน้นการร้องเพื่อให้ผู้เรียนมีเสียงในหัวก่อนเมื่อได้เล่นบทเพลงทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำได้ดี และมีความมั่นใจในการร้อง การอ่านโน้ตและการปฏิบัติทักษะที่ดี

แม้ว่าวิธีการเรียนการสอนของทั้งสองกลุ่มจะมีความแตกต่างกัน ในบางประเด็นจากที่กล่าวมาข้างต้น แต่ทำให้ยิ่งทราบได้ว่าความพึงพอใจของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มต่างอยู่ในระดับของความพึงพอใจมาก จากการเรียนรู้จากแผนการจัดกิจกรรมทั้ง 7 แผน ทั้งนี้ถ้าผู้สอนมีความเข้าใจในตัวผู้เรียนดี ก็จะมีผลทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนต่อไป (Kidd, 1973)

ตอนที่ 4 ผลการอภิปรายกลุ่มหลังการเรียนของผู้เรียนกลุ่มที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคตายและกลุ่มที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

ผู้เรียนกลุ่มที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคตาย มีความพึงพอใจกับวิธีการสอนตามแนวคิดโคตายที่เน้นการร้องเป็นหลัก ซึ่งช่วยทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ และคุ้นเคยกับการร้องจังหวะและทำนอง ของบทเพลงก่อน หลังจากนั้นเมื่อมีการอ่านโน้ต จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น นำไปสู่การปฏิบัติทักษะที่ดี ทั้งนี้ผู้เรียนทุกคนต่างมีความรู้สึกสนุกสนาน และอยากที่จะเรียน พร้อมกับฝึกฝนทักษะต่อไป ในขณะที่เดียวกันกลุ่มที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีความพึงพอใจ สนุกสนาน และเข้าใจในบทเรียนกับวิธีการสอนที่ได้เรียน แต่ในขณะที่เดียวกันผู้เรียนกลุ่มปกติก็มีความคิดเห็นว่า การเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคตายนั้นมีความน่าสนใจ ถ้าหากได้เรียนด้วยแผนนี้ อาจจะทำให้ตนเองมีความเข้าใจ สามารถพัฒนาทักษะการอ่าน และทักษะปฏิบัติได้ดีขึ้น

ตอนที่ 5 การอภิปรายในสิ่งที่ค้นพบเพิ่มเติม

สิ่งที่ค้นพบเพิ่มเติมนอกเหนือจากสิ่งที่ต้องการศึกษาในงานวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นต่างๆ ดังนี้

ผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีทักษะการร้องที่ดีขึ้นและมีความจำในบทเพลงที่เรียนได้ดี เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ได้เน้นให้ผู้เรียนฝึกร้องให้มีคุณภาพในทุกๆ กิจกรรม ทั้งเป็นบทเพลงที่มีความเหมาะสม จึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่ยากจนเกินไปในการร้องและมีความสุขสนุกสนานไปกับกิจกรรม ก่อนการเรียนปฏิบัติเครื่องดนตรี และนอกจากการร้องจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ยินเสียงในทำนอง ความคิดและจดจำเกี่ยวกับระดับเสียงแล้ว ผู้สอนยังสังเกตได้ว่าการร้องยังช่วยส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มทดลองในเรื่องของทักษะการเล่นเครื่องดนตรี ซึ่งผู้เรียนสามารถฝึกเล่นได้อย่างคล่องแคล่ว และเมื่อเล่นผิดผู้เรียนก็สามารถที่จะแก้ไขได้ด้วยตนเองจากการหาระดับเสียงที่ถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนเล่นจากการได้ยินเสียงภายใน (Inner hearing) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเสียงก่อนสัญลักษณ์ตามที่นักการศึกษาด้านดนตรีหลายท่านกล่าวไว้ (Labuta & Smith, 1997; McPherson & Gabrielsson, 2002; ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2555) ว่าสิ่งสำคัญในการปฏิบัติดนตรีคือการที่ผู้เรียนเห็นสัญลักษณ์หรือโน้ตแล้วได้ยินเสียงภายในแล้วจากนั้นจึงปฏิบัติเสียงที่ได้ยินออกมา ส่วนกลุ่มควบคุมมีส่วนของการร้องค่อนข้างน้อยและเป็นลักษณะของการร้องโน้ตไม่ได้ใช้บทเพลงเป็นสื่อ ทำให้ในการพัฒนาทักษะการร้องของกลุ่มควบคุมนี้เป็นไปน้อยกว่ากลุ่มทดลอง เมื่อเข้าสู่กิจกรรมของทักษะการเล่นดนตรี พบว่าผู้เรียนในกลุ่มควบคุมนี้มีความคล่องแคล่วและความมั่นใจในการเล่นแต่ละบทเพลงเป็นไปได้ดีกว่ากลุ่มทดลอง

ผู้เรียนในกลุ่มทดลองที่เรียนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตาย หลังจากที่มีการที่ผู้เรียนได้เรียนจบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 ครั้งแล้ว ผู้สอนได้สังเกตเห็นผู้เรียนได้ลองเล่นบทเพลงที่ผู้เรียนเคยได้ยินหรือคุ้นเคยกับเครื่องดนตรีโดยการฝึกกวดหาระดับเสียงของบทเพลงนั้น หลังจากนั้นผู้เรียนก็สามารถแกะระดับเสียงของโน้ตในบทเพลงนั้นออกมาได้เป็นบทเพลงที่ถูกต้อง ทั้งในเรื่องของตัวโน้ตและจังหวะของทำนอง ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง และเป็นจุดเริ่มต้นที่อาจทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อดนตรีมากยิ่งขึ้น

จากการสอบถามครูผู้สอนวิชาเปียโนผู้ใหญ่ในวัยผู้ใหญ่ในเรื่องการอ่านโน้ตพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้มีการสอนเนื้อหาบทเรียนเป็นไปตามหนังสือแบบเรียนทั่วไป และการอ่านโน้ตด้วยระบบตัวอักษร (A B C D E F G) โดยผู้สอนให้ความเห็นว่า การอ่านโน้ตในระบบตัวอักษรนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เข้าใจได้ง่ายเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องทฤษฎีและคอร์ด แต่ในการเรียนการสอนอ่านโน้ตจะมีการเพิ่มเติมและแนะนำในเรื่องของการให้ผู้เรียนได้รู้จักการอ่านโน้ตในระบบโซ-ฟา ควบคู่กับการ

เรียนแบบระบบตัวอักษร เพื่อต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกการอ่านโน้ตแบบระดับเสียง (โด เร มี ฟา ซอล) โดยผู้สอนมีความเชื่อว่าการอ่านโน้ตแบบระดับเสียงจะช่วยให้เกิดผู้เรียนมีความเข้าใจในการเรียนหรือเล่นบทเพลงต่างๆ ได้ดีขึ้น ทั้งนี้ผู้สอนอาจหยิบยกนำวิธีการสอนโดยการประยุกต์ใช้แนวคิด โคคายมาเป็นแนวทางในการสอนได้ ซึ่งสามารถช่วยให้การสอนได้ผลที่ดีขึ้นและสามารถนำไปใช้ได้จริง จากสภาพความเป็นจริงการสอนการอ่านโน้ตไม่ว่าจะเป็นการอ่านด้วยระบบใดก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่า นับว่าเป็นสิ่งที่ดีหากผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้ทั้งสองระบบ

จากการสอบถามถึงจุดประสงค์ความต้องการของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มก่อนการเรียนแผนการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ พบว่าผู้เรียนที่มาเรียนส่วนใหญ่มีจุดประสงค์คือ ผู้เรียนบางคนมีความต้องการมีความสามารถในการเล่นดนตรีสักชิ้นได้ ต้องการที่จะทำตามความฝันของตนให้เป็นจริง บางคนต้องการเล่นดนตรีเพื่อความผ่อนคลายหรือเพื่อความสนุกสนาน บางคนต้องการมาเรียนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเอง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานของ ฮูล (Houle) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ พบว่าผู้ใหญ่ที่มาเรียนนั้นมีเหตุผลพื้นฐานคือ มีเป้าหมายเฉพาะบางอย่างอยู่ในใจ ต้องการมีกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ตอนต้นเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองเป็นหลัก (Erikson, 1963; Harvighurst, 1972; เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์, 2550)

หลังจากการเรียนแผนการจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นทั้ง 7 แผน พบว่าผู้เรียนทุกคนต่างมีความรู้สึกดีต่อดนตรีมากขึ้นแม้ว่าผู้เรียนบางคนอาจจะมองว่าเป็นสิ่งที่ยากสำหรับตนเอง แต่การได้มาเรียนทำให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง ทั้งยังมีความรู้สึกสนุกสนานและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี เนื่องจากเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เรียนต้องการ ทำให้ผู้เรียนทุกคนอยากที่จะเรียนรู้ดนตรีต่อไป ทั้งนี้ผู้สอนเห็นว่าสิ่งสำคัญต่างๆ ที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จนั้นคือ การที่ผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องจิตวิทยาและหลักการสอนผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ ซึ่งจะทำให้ผู้สอนมีความเข้าใจถึงความต้องการในตัวผู้เรียนได้เป็นอย่างดี พร้อมกับการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์ไปด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วนที่สำคัญ คือ 1. ครูหรือผู้สอน 2. นักเรียนหรือผู้เรียน 3. สาระ ซึ่งได้แก่ ระบบการจัดการสาระ เนื้อหา ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและดนตรีศึกษา และ 4. การเรียนการสอน เช่น เทคนิควิธีสอน สถานที่ สื่อ ฯลฯ (Steiner, 1998)

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ดำเนินการทดลองกับผู้เรียนที่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรี ซึ่งหากนำไปศึกษากับผู้เรียนที่มีพื้นฐานทางดนตรีหรือผู้เรียนในวัยอื่นๆ อาจเห็นผลที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้เพราะแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ผู้สอนได้

ทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของผู้เรียนในวัยนี้ ไม่ว่าจะเป็น พัฒนาการของผู้เรียน ลักษณะการเรียนรู้ และหลักการสอน เพื่อได้รู้และเข้าใจถึงลักษณะและความต้องการของผู้เรียน ในการนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนหรือปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้สอนควรทำความเข้าใจกับองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมในทุกรายละเอียด หัวข้อ ได้แก่ แนวคิด จุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอนการวัดและการประเมินผล และหมายเหตุ เพื่อให้จัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และสามารถปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคลได้

1.3 เนื้อหาและบทเพลงในการสอนสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ บทเพลงที่นำมาใช้อาจเป็นบทเพลงเดิมหรือบทเพลงที่หลากหลาย แต่ควรจัดให้มีความสอดคล้องกัน ระหว่างบทเพลงและเนื้อหาสาระดนตรีที่ผู้เรียนควรได้รับครบถ้วน

1.4 ผู้สอนสามารถนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้กับการสอนเครื่องดนตรีประเภทอื่นสำหรับผู้เรียนในวัยเดียวกันได้

1.5 ผู้สอนควรร้องเพลงที่จะสอนให้ถูกต้องและไพเราะ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน

1.6 การจัดการเรียนรู้ในการสอนผู้ใหญ่ นอกจากที่ผู้สอนควรมีความรู้เกี่ยวกับผู้เรียนแล้ว การสอนผู้ใหญ่ให้ได้ผลมีใช้อยู่ที่การสอนเพื่อให้ผู้ใหญ่มีความรู้เท่านั้น แต่ผู้สอนควรคำนึงถึงเรื่องของเจตคติของผู้เรียนซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ เพราะเจตคติของผู้เรียนเป็นอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งในการทำให้ผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ตัดสินใจที่จะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ เพราะความเชื่อที่มีในตนเอง

1.7 การสอนผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ทุกครั้งควรกำหนดเป้าหมายให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความคิด ด้านความรู้สึกรู้ และด้านการปฏิบัติ หรืออีกนัยหนึ่งคือภายหลังจากการเรียนรู้แล้วผู้เรียนมีความรู้ มีโอกาสฝึกปฏิบัติ และมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียน

1.8 จากผลสัมฤทธิ์ทางด้านเจตคติที่ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าวิธีการสอนโดยการบรรยายนั้นสามารถนำมาใช้สำหรับการสอนผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ได้เช่นกัน เพียงแต่ผู้สอนนั้นอาจมีการปรับเปลี่ยนเทคนิคหรือวิธีการเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

1.9 ภาพรวมจากผลการศึกษาในครั้งนี้ มีผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าพอใจ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า งานวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นอีกทางเลือกสำหรับผู้สอนที่สนใจอาจนำไปใช้ในการสอนบทเรียนสำหรับผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการทดลองในระยะเวลาสั้น ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้ระยะเวลาเพิ่มขึ้น เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้มีเพียง 7 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และในการทดลองแต่ละครั้งมีเวลาประมาณ 60 นาทีเท่านั้น อีกทั้งทุกๆ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก็มีเนื้อหาสาระใหม่เพิ่มเติมจากเดิม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการวิเคราะห์จัดทำโครงการสอนระยะยาว เพื่อเพิ่มจำนวนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความละเอียดในเนื้อหาสาระนั้นๆ ในการเพิ่มแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ เพื่อเพิ่มระยะเวลาที่ใช้สำหรับการฝึกหัดหรือทบทวนบทเรียน จนผู้เรียนเกิดความชำนาญและความเข้าใจอย่างแท้จริงก่อนที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาสาระใหม่ และอาจทำให้เห็นผลการทดลองที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 เนื่องจากผู้ใหญ่ในปัจจุบันมีความสนใจในการเรียนดนตรีมากยิ่งขึ้น ควรมีการศึกษาวิจัยกับผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ในช่วงวัยอื่นๆ เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยนั้นๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสอนผู้เรียนในวัยผู้ใหญ่ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านโน้ตกับเครื่องดนตรีเปียโนหรือเครื่องดนตรีอื่นๆ โดยการเปรียบเทียบการสอนระหว่างการประยุกต์ใช้วิธีการสอนตามแนวคิดโคตายกับวิธีการสอนในรูปแบบอื่นๆ เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้และเพิ่มทางเลือกในการสอนดนตรีในวัยผู้ใหญ่ให้มีความหลากหลายมากขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลลา ชิตช่วง. (2541). การเรียนเปียโนของผู้หญิงในสังคมไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล, บัณฑิตวิทยาลัย.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2531). เทคโนโลยีศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัญญา เพิ่มพูล. (2554). ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการบรรเลงระนาดเอก และฆ้องวงใหญ่. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- คมสันต์ วงศ์วรรณ. (2551). ดนตรีตะวันตก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. (2527). จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. (2534). จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2535). แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541). จิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2544). พฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2555). ดนตรีศึกษา: หลักการและสาระสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2548). ทฤษฎีดนตรี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดชาชัย สุจริตจันทร์. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรี เรื่องการอ่านโน้ตสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามวิธีการสอนของโคดายกับวิธีการสอนแบบปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2544). โคลด์สู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2550). การวัดเจตคติ. อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซทการพิมพ์.
- นคร คำร้อง. (2544). การศึกษาการสอนอ่านโน้ตดนตรีทันทีที่เห็นสำหรับนักเรียนเปียโนในระดับกลางกรณีศึกษา: การสอนเปียโนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นพพร ด้านสกุล. (2541). ทฤษฎีโน้ตสากล. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นิศาชล บังคม. (2553). การพัฒนาแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดโคดายสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พงษ์ลดา นาควิเชียร. (2537). ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานตามแนวคิดของโคดาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- พิชัย ปรัชญานุสรณ์. (2529). สู่โลกดนตรี. กรุงเทพมหานคร: หนึ่งเจ็ดการพิมพ์.
- เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์. (2550). พัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมดาเพรส.
- ภัทรภร พลิตากุล. (2552). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เปียโนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานสำหรับเด็กอายุ 9-11 ปี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. (2533). การวัดทัศนคติเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งรติศญา ไวอาษา. (2551). คอร์สเรียนเปียโนระดับเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เอ็มไอเอส.
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2536). การวัดเจตคติ. วารสารการวัดผลการศึกษา, 42(มกราคม - เมษายน 2536), 52-65.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวิชัย จันทร์เพ็ง. (2549). การพัฒนาแผนการเรียนรู้ กลุ่มสาระศิลปะ เรื่องขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทิดไทยวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการสอนตามแนวคิดของโคดา. (ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิภาพร อำไพพิทักษ์วงศ์. (2552). สื่อการสอนดนตรีชนิดเกมกระดานแนวคิดเกมเศรษฐีเพื่อสอนอ่านโน้ตของนักเรียนเปียโนขั้นต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วีระ ถาวร. (2544). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสอนทักษะการปฏิบัติไวโอลอนเชลโล ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยวิธีการอ่านโน้ตกับวิธีการร้องโน้ต ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์จอห์น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศรีเรื่อน แก้วก้วาล. (2549). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภกร มรกต. (2535). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงอยู่ของการเรียนรู้โน้ตสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- สังัด อุทรานันท์. (2529). การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพมหานคร: มปท.
- สมคิด อิสระวัฒน์. (2543). การสอนผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- สมชาย อมะรักษ์. (2532). ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). การวัดผลการศึกษา. กาศสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมนึก อุ่นแก้ว. (2537). ทฤษฎีดนตรีแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: จูนพับลิชชิ่ง.
- สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. (2526). จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. เชียงใหม่: ลานนาการพิมพ์.

- สำลี รักสุทธี และคณะ. (2544). เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- สุกรี เจริญสุข. (2532). จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุชา จันทน์เอม. (2542). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชีรา ภัทรายุตวรรตน์. (2545). คู่มือการวัดทางจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: เมติคัล มีเดีย.
- สุนันท์ สุขเจริญ. (2529). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโน้ตสากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการสอนที่ใช้เปียโนกับการสอนที่ใช้บัตรคีบอร์ด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2547). จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2555). จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อติพร ศงสภาด. (2554). การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมการจำบทเพลงสำหรับนักเรียนเปียโนอายุ 11-12 ปี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- อนุชา พัฒนรัตน์โมฬี. (2553). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการสะสมรูปแบบของจังหวะ ด้วยสื่อการสอนสองทางเพื่อฝึกการอ่านโน้ตแบบฉับพลันสำหรับนักเรียนกีตาร์ในระดับชั้นต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- อรวรรณ บรรจงศิลป์. (2538). การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2550). พัฒนาการ การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมสำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารมณ์ ใจเที่ยง. (2546). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- อุ้นตา นพคุณ. (2527). การเรียนการสอนผู้ใหญ่เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Abeles, H. F., Hoffer, C. R., & Klotman, R. H. (1995). *Foundations of music education*. New York: Schirmer.
- Allen, E. L. (1989). *Tonic sol-fa: Its Role in Nineteenth Century Music Literacy in the United Kingdom*. (Doctoral Dissertation), The University of Alabama.
- Barbara, K., Fred, K. P., K., Mona, R., & Karen, H. (n.d.). *Hal Leonard Student Piano Library Adult Piano Method*. United States of America: Hal Leonard.
- Bastien, J. (1977). *The Older Beginner Piano Course Level 1*. San Diego: Kjos West.
- Bischof, L. S. (1969). *Adult Psychology*. New York: Harper & Row.
- Bloom, B. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives*. New York: Mckay.

- Bowles, C. L. (1991). Self-expressed adult music education interests and music experiences. *Journal of Research in Music Education*, 39, 191-205.
- Campbell, D. T., & Stanley, J. C. (1963). Experimental and quasi-experimental designs for research on teaching *Handbook of research on teaching* (pp. 171-246). Chicago, IL: Rand McNally.
- Choksy, L. (1999). *The Kodaly Method I*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Cohen, J. (1992). A Power Primer. *Psychological Bulletin*, 112, 155-159.
- Colaizzi, P. F. (1973). *Reflection and Research in Psychology*. Iowa Kendall Hunt Publishing Co.
- Cooper, T. L. (2001). Adults' perceptions of piano study: Achievements and experiences. *Journal of Research in Music Education*, 49, 156-168.
- Cross, P. K. (1996). *Adults as Learners*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Draves, W. A. (1986). *How to Teach Adults*. Chicago Illinois: Follett Publishing.
- Erikson, E. H. (1963). *Childhood and Society*. New York: W.W. Norton and C.
- Flowers, P. J., & Murphy, J. W. (2001). Talking about music: Interviews with older adults about their music education, preferences, activities, and reflections. *Applications of Research in Music Education*, 20(1), 26-32.
- Gormly, A. V., & Brodzinsky, D. M. (1989). *Lifespan Human Development*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Harley, R. (2007). The New Guitar Class: Reading Music. *Musician Educateur Au CANADA*, 4 (Summer 2007), 63-65.
- Harvighurst, R. J. (1953). *Human development and education*. New York:: Longmans,Green.
- Harvighurst, R. J. (1972). *Development Tasks and Education*. New York: Mckay.
- Jarvis, P. (1983). *Adult and Continuing Education: Theory and Practice*. Beckenham: Croom Helm.
- Jones, H. E., & Conrad, H. S. (1933). The growth and decline of intelligence: a study of a homogeneous group between the ages of ten and sixty. *Genetic Psychology Monographs*, 13, 223-298.
- Jutras, P. J. (2006). The Benefits of Adult Piano Study as Self-Reported by Selected Adult Piano Students. *Journal of Research in Music Education*, 54 (2), 97-110.
- Kidd, J. R. (1973). *How Adults Learn*. New York:: Association Press.
- Knowles, M. S. (1954). *Informal Adults Education*. New York: Association Press.
- Knowles, M. S. (1978). *The adult learner: a neglected species*. Houston: Gulf Pub. Co.: Book Division.

- knowles, M. S. (1980). *The modern practice of adult education: From pedagogy to andragogy*. Englewood Cliffs: Prentice Hall/Cambridge.
- Krathwothl, D. R. I., Bloom, B. S., & Masia, B. B. (1964). *Taxonomy of Educational Objectives Handbook 2: Affective Domain*. New York: Mckay.
- Labuta, J. A., & Smith, D. A. (1997). *Music education :historical contexts and perspectives*. New Jersey: The Lehigh Press.
- Lawrence, S. J. D., N. (1967). Factors relating to carryover of music training into adult life. *Journal of Research in Music Education*, 15, 23-31.
- Lefrancois, G. R. (1990). *The Lifespan*. California: : Wadsworth Publishing.
- Manoff, T. (1984). *The Music Kit*. New York: Norton & Company
- Marton, F., & Saljo, R. (1976). On Qualitative Differences in Learning II: Outcome as A Function of the Learner's Perception of the Task. *British Journal of Educational Psychology*, 46, 115-127.
- Marton, F., & Saljo, R. (1979). "Learning in the Learner's Perspective, III: Level of Difficulty seen as a Relationship Between the Reader and the Text": Reports Form the Institute of Education.
- McPherson, G. E., & Gabrielsson, A. (2002). From sound to sign. *The science and psychology of music performance*, 99-115.
- Reeves, N. J. (2012). *An Analysis and Comparison of Two Recreational Music Making Adult Piano Curricula and Two Beginning Adult Piano Curricula*. (Master of Art in Music), San Diego State University.
- Roger, E. (1978). *How to read music*. London: Penguin group.
- Schaie, K. W., & Parr, J. (1981). *Intelligence*. In: A W Chickering (ed.) *The Modern American College: Responding to the New Realities of Diverse Students and Changing Society*. California: Jossey-Bass.
- Simpson, E. J. (1966). *The Classification of Educational Objectives : Psychomotor Domain III*. Washington, DC: Gryphon House.
- Steiner, E. (1998). *Methodology of Theory Building*. Sydney: Educology Research Associates.
- Tanchanpong, P. (2003). *Adapting Selected Piano Method Books and Teaching Strategies for Use With Senior Citizen Piano Students*. (Doctoral of Musical Arts), West Virginia University.
- Tyler, R. W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Udtaisuk, D. B. (2005). *A Theoretical Model of Piano Sightplaying Components*. (Doctor of Philosophy), Missouri University of Missouri-Columbia.

- Uszler, M., Gordon, S., & Smith, S. M. (2000). *The Well-Tempered Keyboard Teacher*. USA: Thomson Learning.
- Verduin, J. R., & McEwen, D. N. (1984). *Adults and Their Leisure : The Need for Lifelong Learning*. U.S.A: C.C. Thomas.
- Wechsler, D. (1955). *Wechsler Adult Intelligence Scale Manual*. New York: Psychological Corporation.
- Willard, A. P., Morton, M., & Amanda, V. L. (1994). *Adult All-in-One Course: Lesson, Theory, Technic Level 1*. United States of America: Alfred Publishing.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1.1 อาจารย์วิภาวรรณ จำเนียรพันธุ์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1.2 อาจารย์ศิริรัตน์ สุขชัย

อาจารย์หัวหน้าภาควิชาธุรกิจดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

1.3 อาจารย์ ดร.นัทธี เชียงชนะนา

อาจารย์ประจำภาควิชาทฤษฎีดนตรี วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์วิภาวรรณ จำเนียรพันธุ์

อาจารย์ศิริรัตน์ สุขชัย

อาจารย์ ดร.นัทธี เชียงชนะนา

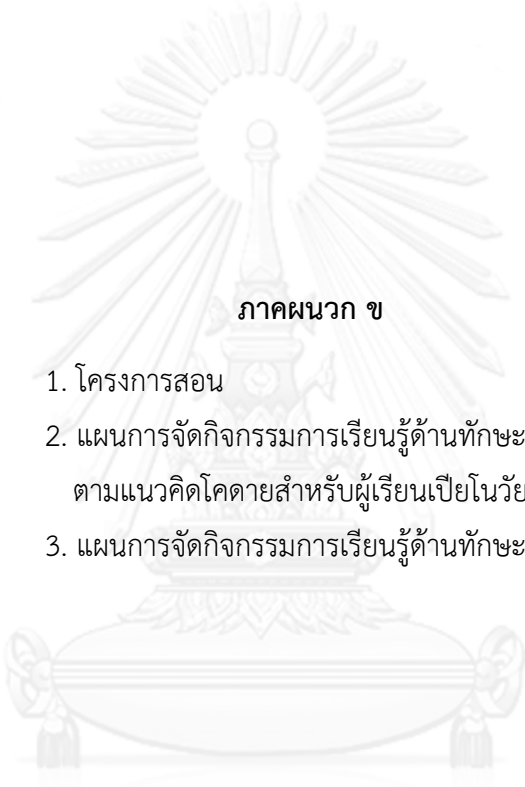
2. ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้คะแนนการทดสอบทักษะการอ่านโน้ต

2.1 อาจารย์อติพร ศงสภาค

อาจารย์พิเศษวิชาดนตรีสำหรับเด็กเล็ก และวิชาเปียโนโรงเรียนดนตรีสยามกมลการ
ปทุมวัน

อาจารย์อติพร ศงสภาค

ภาคผนวก ข

1. โครงการสอน
2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ต
ตามแนวคิดโคดายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตแบบปกติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

และตัวหยุด ของโน้ตตัวขาว (■) และตัวหยุด ของโน้ตตัวกลม (●)																	
6 - ระดับเสียง โน้ต G ³ -C ⁴ - โน้ตชั้นคู่ 4	เพลง We Wish You a Merry Christ mas	√		√	√					√	√	√	√	√	√	√	
7 - โน้ตตัวขาว ประจูด (๘.) - โน้ตชั้นคู่ 5 - Articulation	เพลง Spring		√	√	√	√				√	√	√	√	√	√	√	√
- ทดสอบหลัง เรียน	-	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคคาย

แผนการสอนเรื่อง จังหวะตบ จังหวะทำนอง

แผนการสอนที่ 1

ค่าของโน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และตัวกลม (♫)

ทำนองและการวางมือในการเล่นเปียโน

1 คน/ 1 คาบ / 90 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวคิด

1. การเริ่มต้นด้วยทำนองและการวางมือที่ถูกต้องจะช่วยให้สามารถเล่นเปียโนได้ง่ายและสามารถควบคุมการเล่นเปียโนได้ดีขึ้น
2. จังหวะตบ หมายถึง จังหวะพื้นฐานที่สม่ำเสมอเท่ากันตลอดทั้งเพลงคล้ายกับจังหวะการเต้นของหัวใจ
3. จังหวะทำนอง เป็นจังหวะของเสียงทุกเสียงของแนวทำนอง อาจจะสั้น-ยาว หรือเท่ากับจังหวะตบและอาจเป็นรูปแบบที่สม่ำเสมอหรือไม่สม่ำเสมอก็ได้
4. โน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และตัวกลม (♫) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล
5. การใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียงต่างๆ ควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้เรื่องระดับเสียงเป็นรูปธรรมมากขึ้น

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถร้องเพลงหนูมาลีได้
2. ผู้เรียนสามารถร้องเพลงหนูมาลีและปรับมือในจังหวะตบและจังหวะทำนองได้
3. ผู้เรียนสามารถระบุความแตกต่างระหว่างจังหวะตบและจังหวะทำนองได้
4. ผู้เรียนสามารถร้องเพลงหนูมาลีแบบซอล-ฟา ได้
5. ผู้เรียนสามารถอ่านสัญญาณมือเพลงหนูมาลีได้
6. ผู้เรียนสามารถอ่านและปฏิบัติตามสัญลักษณ์จังหวะเพลงหนูมาลีได้
7. ผู้เรียนสามารถนั่งเล่นเปียโนด้วยท่าทางและการวางมือที่ถูกต้อง
8. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และตัวกลม (♫) ได้

เนื้อหา

ประวัติเพลงหนูมาลี

เพลงหนูมาลีเป็นเพลงสำหรับเด็กที่นำมาทำนองมาจากเพลง Mary had a Little Lamp เป็นเพลงพื้นเมือง ประพันธ์โดย Sarah Josepha Buell Hale (1788 - 1879) นักเขียนชาวอเมริกัน ซึ่งนำมาใส่เนื้อร้องภาษาไทยโดย หม่อมหลวงฉวีรัตน์ บุนนาค ดังนี้

เพลงหนูมาลี

$\frac{4}{4}$

m r d r | m m m | r r r | m s s |

หนู มา ลี มี ลูก แมว เหมียว ลูก แมว เหมียว ลูก แมว เหมียว

m r d r | m m m | r r m r | d

หนู มา ลี มี ลูก แมว เหมียว ขน มัน คล้าย สำ ลี

จังหวะ หมายถึง ช่วงเวลาที่ดำเนินอยู่ในขณะบรรเลงดนตรี มีหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงและแนวประสานเสียงต่างๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน จังหวะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. จังหวะตบหรือจังหวะเคาะ เป็นจังหวะพื้นฐานที่เท่ากันโดยตลอด ไม่ว่าจังหวะดนตรีจะมีความยาว สั้น หรือหยุด จังหวะตบจะดำเนินไปเรื่อยๆ อย่างสม่ำเสมอ คล้ายกับจังหวะการเต้นของหัวใจ

2. จังหวะทำนอง เป็นจังหวะของเสียงทุกเสียงของแนวทำนอง อาจจะมีเสียงสั้นบ้างยาวบ้าง สลับกันไป หรือเท่ากับจังหวะตบ และอาจเป็นรูปแบบที่สม่ำเสมอหรือไม่สม่ำเสมอก็ได้

ค่าของตัวโน้ต เป็นสัญลักษณ์ที่บันทึกแทน ความสั้น-ยาวของเสียง

ค่าของตัวโน้ต	ชื่อ	ความสั้น-ยาว
o	ตัวกลม	4 จังหวะตบ
♪	ตัวขาว	2 จังหวะตบ
♩	ตัวดำ	1 จังหวะตบ

สัญญาณมือ

ในเพลงหนูมาลีมีการใช้สัญญาณมือควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต (โด, เร, มี) เพื่อแทนระดับเสียงต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องระดับเสียง และช่วงห่างของระดับเสียงได้อย่างชัดเจน ดังต่อไปนี้

ที่มา: (Choksy, 1999)

สัญลักษณ์จังหวะ

โคตายได้กำหนดเสียงที่ใช้ในการเรียกสัญลักษณ์แทนจังหวะตัวโน้ตต่างๆ ไว้ เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการตบมือไว้ด้วย (ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2544) ในเพลงหนูมาลีได้นำสัญลักษณ์แทนจังหวะตัวโน้ตมาใช้ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ของโคตาย	การออกเสียง	ตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น
	ทา	
	ทุ	
o	เท	

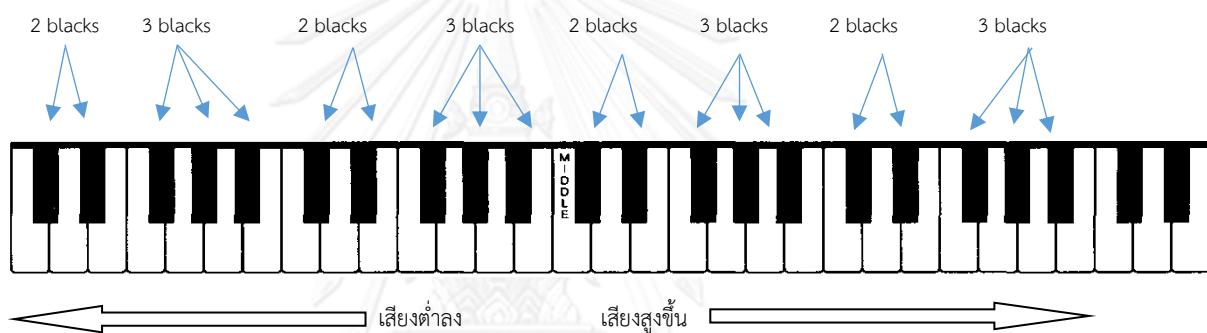
ท่านั่งและการวางมือในการเล่นเปียโน เนื่องจากการบรรเลงเปียโนอยู่ในท่านั่ง จึงควรจัดท่า นั่งให้มีความเหมาะสม ดังนี้

1. การวางเก้าอี้เปียโน ควรขนานกับเครื่องเปียโนและอยู่ในระยะที่สามารถนั่งและวางแขนได้สะดวก
2. การนั่ง ควรนั่งหลังตรงโดยหันหน้าไปทางศูนย์กลางของเปียโน เนื่องจากขณะเล่นต้องอาศัยการเคลื่อนไหวทั้งทางซ้ายและขวาไปตามโน้ตเพลงและไม่นั่งชิดหรือห่างกับเปียโนมากเกินไป เพื่ออยู่ในระยะที่สามารถมองโน้ตดนตรีได้อย่างชัดเจน
3. การวางเท้า ควรวางให้ราบกับพื้นห่างกันเล็กน้อยโดยไม่ไขว้ขา

4. การวางนิ้วมือ ข้อมือไม่หล่นและวางให้สูงกว่าแป้นเปียโน พร้อมกับการวางนิ้วมือบนแป้นให้โค้งเป็นธรรมชาติ ให้ปลายนิ้วสัมผัสกับแป้นเปียโนเท่านั้น ส่วนแขนควรอยู่ในระยะที่รู้สึกสบายต่อการเล่น ไม่เกร็งหรือออกแรงยกให้สูง หัวไหล่และข้อศอกให้ปล่อยลงมาโดยไม่ยกขึ้น

คีย์บนเปียโน

คีย์บอร์ดของเปียโนจะประกอบด้วยคีย์สีขาวและคีย์สีดำวางสลับกันเป็นชุด คีย์สีขาวจะวางเรียงชิดกันตลอด ส่วนคีย์สีดำจะวางแทรกสลับช่วง ซึ่งมี 2 กลุ่มคือ กลุ่มของคีย์สีดำ 2 อันและกลุ่มของคีย์สีดำ 3 อัน โดยจะอยู่สลับกันไปเรื่อยๆ คีย์ที่อยู่ด้านขวามือจะเป็นเสียงสูงและถ้าย้ายมือมาทางซ้ายมือจะเห็นว่าเสียงต่ำลง

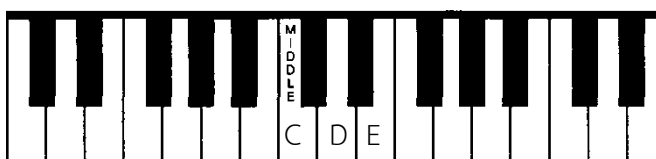

บนคีย์เปียโน จะใช้ตัวอักษรแทนชื่อระดับเสียง โดยเริ่มต้นไล่จาก A ไป G แล้ววนกลับมาซ้ำชุดเดิมอีกจนเสียงสูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งชื่อเรียกจากตัวอักษรทั้ง 7 ตัว จะแทนด้วยระดับเสียง ลา (A), ที (B), โด (C), เร (D), มี (E), ฟา (F) และ ซอล (G)

รูปแสดงชื่อของแต่ละคีย์สีขาว และแสดงให้เห็นว่ามีการใช้ชื่อคีย์วนซ้ำไปเรื่อยๆ บนคีย์บอร์ดเปียโน

จากบทเพลงหนูมาลีจุดเริ่มต้นที่ผู้เรียนจะต้องรู้จัก คือ โน้ตเสียง โด (Do) หรือ C โน้ตเสียง เร (Re) หรือ D โน้ตเสียง E หรือ มี (Mi) ซึ่งเมื่อดูจากคีย์บอร์ดแล้วเราจะหาดำแหน่งโน้ต จากภาพได้ดังนี้

จากภาพด้านบนตำแหน่งของเสียง “C” จะเป็นตำแหน่งของคีย์สีขาวอยู่ทางซ้ายของกลุ่มคีย์สีดำชุด 2 อัน และตำแหน่งคีย์เสียง C ที่อยู่ใกล้กึ่งกลางของคีย์บอร์ดที่สุดเรียกว่า “C ตัวกลาง” หรือ “Middle C” โดยการเล่นโน้ตทางขวามือที่อยู่เหนือ C ตัวกลางขึ้นมามักจะใช้มือขวาเล่น และการเล่นโน้ตทางซ้ายมือที่ต่ำกว่า C ลงมากมักจะใช้มือซ้ายเล่น

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ผู้เรียนทำแบบทดสอบทักษะและแบบทดสอบความรู้ด้านการอ่านโน้ตก่อนเรียน
- 1.2 ผู้สอนเล่าประวัติเพลงหนูมาลีให้ผู้เรียนฟัง

2. การเรียนเนื้อหาสาระ

- 2.1 ผู้สอนร้องเพลงหนูมาลีให้ผู้เรียนฟัง
- 2.2 ผู้เรียนร้องเพลงหนูมาลีตามครูที่ละวรรค โดยผู้สอนแนะนำในเนื้อเพลงและระดับเสียงให้ถูกต้อง
- 2.3 ผู้สอนและผู้เรียนร้องเพลงหนูมาลี พร้อมกับปรบมือตามจังหวะที่สม่ำเสมอ
- 2.4 ผู้สอนและผู้เรียนร้องเพลงหนูมาลี พร้อมกับปรบมือตามเนื้อร้อง
- 2.5 ผู้สอนซักถามเกี่ยวกับลักษณะการปรบมือในรอบแรกว่าต่างจากรอบที่สองอย่างไร (การตบมือเท่ากันตลอด สม่ำเสมอ หรือไม่สม่ำเสมอ สั้นบ้าง ยาวบ้าง)
- 2.6 ผู้สอนอธิบายการปรบมือตามจังหวะแบบแรกเรียกว่า “จังหวะตบ” และการปรบมือแบบที่สองเรียกว่า “จังหวะทำนอง”
- 2.7 ผู้เรียนปรบมือในจังหวะตบ และร้องเพลงหนูมาลี โดยให้ผู้เรียนสังเกตจังหวะของทำนอง บางตอนว่ามีจังหวะตบกี่ครั้ง
- 2.8 ผู้สอนกับผู้เรียนช่วยกันสรุปว่าจังหวะตบของทำนองบางตอนมี 2 จังหวะตบ และ 4 จังหวะตบ
- 2.9 ผู้สอนให้แผนภูมิเนื้อเพลงหนูมาลีกับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเขียนสัญลักษณ์ (|) ใต้เนื้อเพลงที่มีเสียงหรือจังหวะที่มีความยาว 1 จังหวะตบ เขียนสัญลักษณ์ “๑” ตรงเสียงหรือจังหวะที่มีความยาว 2 จังหวะตบ และเขียนสัญลักษณ์ “๐” และเสียงหรือจังหวะที่มีความยาว 4 จังหวะตบ
- 2.10 ผู้สอนอธิบายว่า เราใช้สัญลักษณ์ “|” แทนเสียงหรือจังหวะที่มีความยาว 1 จังหวะตบ อ่านออกเสียงว่า ทา ใช้ “๑” แทนเสียงหรือจังหวะที่มีความยาว 2 จังหวะตบ อ่านออกเสียงว่า ทู-อู และใช้ “๐” แทนเสียงหรือจังหวะที่มีความยาว 4 จังหวะตบ อ่านออกเสียงว่า เท-เอ-เอ-เอ

- 2.11 ผู้เรียนปรบมือเพลงหนูมาลี ตามจังหวะทำนอง และอ่านออกเสียงสัญลักษณ์จังหวะ
แบบทา ทู-อู เท-เอ-เอ-เอ (ผู้สอนคอยแนะนำออกเสียงให้ต่อเนื่องกัน ไม่ให้เสียงขาดกัน)
- 2.12 ผู้สอนร้องเพลงหนูมาลีแบบซอล-ฟา ให้ผู้เรียนร้องตาม โดยผู้สอนแนะนำในเรื่องระดับ
เสียงให้ถูกต้อง
- 2.13 ผู้เรียนร้องเพลงหนูมาลีตามสัญญาณมือ (โต เร มี) ที่ผู้สอนทำ
- 2.14 ผู้สอนกับผู้เรียนสนทนากันถึงลักษณะ ความหมายและค่าของสัญลักษณ์ “ | ” ซึ่ง
สามารถเขียนเป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากลคือ “ ♩ ” เรียกว่า โน้ตตัวดำ
(♩) อ่านว่า ทา มีความยาวของจังหวะ 1 จังหวะ โน้ตตัวขาว (♪) อ่านว่า ทู-อู มีความ
ยาวจังหวะ 2 จังหวะ และโน้ตตัวกลม (◐) อ่านว่า เท-เอ-เอ-เอ มีความยาวจังหวะ 4
จังหวะ
- 2.15 ผู้สอนอธิบายท่าทางการนั่งและการวางนิ้วมือบนเปียโนที่ถูกต้อง รวมถึงแนะนำ
คีย์บอร์ดและตำแหน่งคีย์บนเปียโน
- 2.16 ผู้สอนถามผู้เรียนว่าในเพลงหนูมาลี มีโน้ตระดับเสียงใดบ้าง (โต เร มี)
- 2.17 ผู้สอนให้ผู้เรียนลองหาดำแหน่งเสียง โต เร มี บนเปียโน
- 2.18 ผู้สอนอธิบายว่าระดับเสียง โต เร มี ก็คือตำแหน่งคีย์ของ C D E บนเปียโน โดยการ
เล่นเพลงหนูมาลีจะใช้มือขวาวางในตำแหน่ง Middle C
- 2.19 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลงหนูมาลี โดยผู้สอนคอยช่วยเหลือแนะนำการวางมือและการ
เล่นที่ถูกต้อง

3. ชั้นสรุป

- 3.1 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องการเล่นเปียโนด้วยท่าทางและการวางมือที่
ถูกต้อง
- 3.2 ผู้เรียนร้องเพลงพร้อมกับปรบมือตามจังหวะตบและจังหวะทำนองเพลงหนูมาลี
- 3.3 ผู้สอนกับผู้เรียนสนทนากันถึงลักษณะ ความหมายและค่าความยาวของโน้ตตัวดำ (♩)
โน้ตตัวขาว (♪) และโน้ตตัวกลม (◐)

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเนื้อเพลงหนูมาลี
2. ดินสอ
3. เปียโน
4. รูปภาพทำนองและการวางมือในการเล่นเปียโน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้เรียนร้องเพลงหนูมาลีได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนปรบมือจังหวะตบและจังหวะทำนองได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนอธิบายความแตกต่างระหว่างจังหวะตบกับจังหวะทำนองได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนสามารถร้องเพลงหนูมาลีแบบซอล-ฟาได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนอ่านสัญญาณมือเพลงหนูมาลีได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนอ่านและปฏิบัติตามพยางค์จังหวะ ทา (๑) พู-อุ (๑) และเท-เอ-เอ-เอ (๐) ได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนนั่งเล่นเปียโนด้วยท่าทางและการวางมือที่ถูกต้อง
8. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวดำ (๑) ตัวขาว (๑) และตัวกลม (๐) ได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคคาย

แผนการสอนเรื่อง ระดับเสียง $C^4 - G^4$ (กัญแจซอล)

แผนการสอนที่ 2

อัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$

1 คน / 1 คาบ/ 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวคิด

1. ระดับเสียง โด เร มี ฟา ซอล เป็นระดับเสียงทางดนตรี
2. โน้ตตัวดำ (♩) โน้ตตัวขาว (♪) และโน้ตตัวกลม (♫) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล
3. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ หมายถึง เลข 2 ตัวที่เขียนซ้อนกันในลักษณะ $\frac{2}{4}$ หรือ $\frac{3}{4}$ บันทึกลงไว้ตอนต้นของบทเพลง หลังกัญแจประจำหลัก เพื่อบ่งบอกว่าบทเพลงนั้นเป็นบทเพลงในจังหวะใด
4. การใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงต่างๆ ควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้เรื่องระดับเสียงเป็นรูปธรรมมากขึ้น
5. ระดับเสียงทางดนตรีสามารถเขียนแทนได้โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่าโน้ตดนตรี ซึ่งสามารถอ่านได้จากบรรทัด 5 เส้น โดยมีกัญแจประจำหลักกำกับอยู่หน้าสุดของบรรทัด 5 เส้น
6. บรรทัดห้าเส้นเป็นเครื่องหมายพื้นฐานที่สำคัญในการบันทึกโน้ตดนตรีและบอกตำแหน่งความสูง-ต่ำของระดับเสียง
7. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{4}{4}$ หมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 4 จังหวะและให้โน้ตตัวดำ (♩) เป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถร้องเพลง Jingle Bells ได้
2. ผู้เรียนสามารถอ่านสัญลักษณ์มือเพลง Jingle Bells ตามที่ครูทำได้
3. ผู้เรียนสามารถปรบมือตามจังหวะทำนองเพลง Jingle Bells ได้
4. ผู้เรียนสามารถอ่านสัญลักษณ์จังหวะเพลง Jingle Bells ได้
5. ผู้เรียนสามารถร้องตามจังหวะทำนองเพลง Jingle Bells แบบซอล-ฟา ได้
6. ผู้เรียนสามารถตีกลองตามอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ เพลง Jingle Bells ได้

7. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Jingle Bells บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้กฎแจประจําหลักซอลได้
8. ผู้เรียนสามารถบันทึกโน้ตสากล โด (C) เร (D) มี (E) ฟา (F) ซอล (G) บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้กฎแจประจําหลักซอลได้

เนื้อหา

ประวัติเพลงจิงเกิลเบลล์

เพลงจิงเกิลเบลล์ (Jingle Bells) ประพันธ์โดยเจมส์ ลอร์ด เพียร์พอนต์ (James Lord Pierpont, 1822-1893) เดิมมีชื่อว่า “One Horse Open Sleigh” เดิมเพลงนี้ได้ถูกแต่งขึ้นสำหรับร้องในวันขอบคุณพระเจ้า (Thanksgiving day) เป็นประเพณีของชาวอเมริกัน โดยจุดประสงค์เดิมคือเพื่อเป็นการรำลึกถึงพวกเพียวริตันชาวอังกฤษ ที่เข้ามาตั้งรกรากในโลกใหม่ (อเมริกา) เมื่อปี ค.ศ. 1620 ต่อมาเพลงได้เปลี่ยนชื่อเรียกว่า Jingle Bells ด้วยความที่เพลง Jingle Bells ฟังง่าย ร้องง่าย ผู้คนก็เลยนำมาร้องซ้ำในช่วงคริสต์มาส จนกลายเป็นเพลงประจำเทศกาลคริสต์มาสของอเมริกาและของโลกไปในเวลาต่อมา

Jingle Bells

ทำนอง Gillbert DeBenedetti

เนื้อร้อง James Lord Pierpont

C = do

5

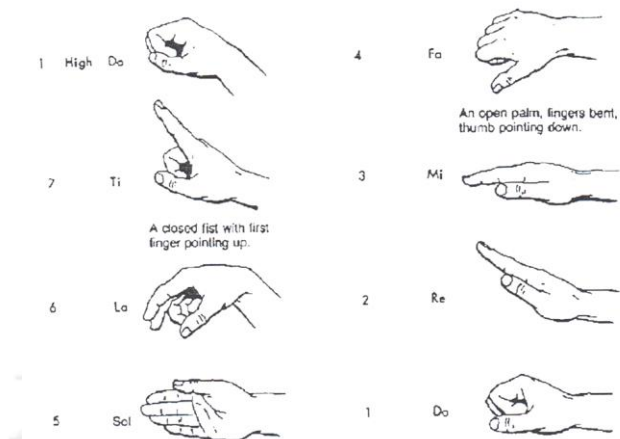
9

13

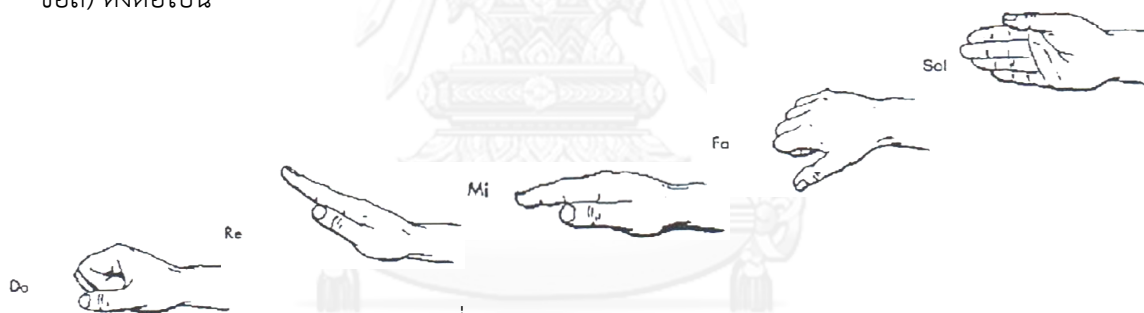
Jin gle bells, Jin - gle, bells, Jin gle all the way,
 Oh, what fun it is to ride a one horse o - pen sleigh,
 Jin gle, bells, Jin gle, bells, Jin - gle all the way,
 Oh, what fun it is to ride a one horse o - pen sleigh.

สัญญาณมือ

โคดาวยัดแปลงมาจากสัญญาณมือที่ จอห์น เคอร์เวน (John Curwen) คิดขึ้นมา การใช้สัญญาณมือควบคู่ไปกับการอ่านโน้ตเพื่อแทนระดับเสียงต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องระดับเสียงและช่วงห่างของระดับเสียงได้อย่างชัดเจน ดังต่อไปนี้

และในเพลง Jingle Bells มีการใช้สัญญาณมือควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต (โด, เร, มี ฟา และ ซอล) ดังต่อไปนี้

ที่มา: (Choksy, 1999)

สัญลักษณ์จังหวะ

โคดาวยังได้กำหนดเสียงที่ใช้ในการเรียกสัญลักษณ์ต่างๆไว้ เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการตบมือได้ด้วยในเพลง Jingle Bells ได้นำเอาสัญลักษณ์ต่างๆ แทนจังหวะมาใช้ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ของโคดาวย	การออกเสียง	ตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น
♪	ทา	♪

♪	ทุ	♪
○	เท	○

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ เป็นเครื่องหมายที่กำหนดว่ามีอัตราจังหวะกี่จังหวะในหนึ่งห้องเพลงและใช้ตัวโน้ตใดเป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะประกอบด้วย ตัวเลข 2 ตัวซ้อนกัน บนที่กไว้ตอนต้นของบทเพลง หลังกุญแจประจำหลัก

เลขตัวบน หมายถึง จำนวนจังหวะในหนึ่งห้องเพลง

เลขตัวล่าง หมายถึง เลขประจำตัวโน้ตที่ใช้เป็นเกณฑ์ตัวละหนึ่งจังหวะ

ตัวอย่างเช่น เครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{2}{4}$ หมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 2 จังหวะ และใช้โน้ตตัวดำเป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{3}{4}$ หมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 3 จังหวะ และใช้โน้ตตัวดำเป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{4}{4}$ หมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 4 จังหวะ และใช้โน้ตตัวดำเป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

เส้นกันห้อง

เส้นกันห้อง (Bar Line) เส้นกันห้องใช้สำหรับแบ่งบรรทัด 5 เส้นออกเป็นส่วนๆ เท่าๆกันเพื่อใช้สำหรับกำหนดอัตราจังหวะของดนตรี และแบ่งดนตรีออกเป็นท่อนๆ ส่วนเส้นจบ (Double Bar Lines) สำหรับบอกท่อนจบเพลง

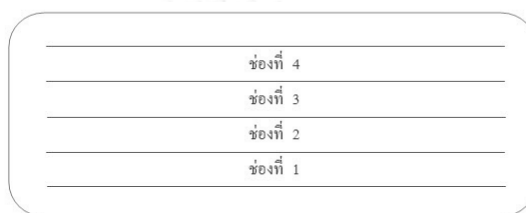

บรรทัดห้าเส้น (Staff) ใช้สำหรับการบันทึกตัวโน้ตเพื่อให้รู้ว่าโน้ตที่กำหนดให้นั้นมีระดับเสียงสูงหรือต่ำระดับใด ทำให้โน้ตแต่ละตัวมีความแตกต่างกัน การบันทึกโน้ตลงในบรรทัด 5 เส้นจะใช้ทุกเส้นและทุกช่องของบรรทัด 5 เส้น และการกำหนดตำแหน่งเส้นของบรรทัด 5 เส้น จะกำหนดให้เส้นที่อยู่ด้านล่างสุดเป็นเส้นที่ 1 โดยเส้นที่ 2, 3, 4 และ 5 จะอยู่ถัดขึ้นไปตามลำดับ ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 ตำแหน่งเส้นของบรรทัด 5 เส้น

การกำหนดตำแหน่งช่องในบรรทัด 5 เส้น จะกำหนดให้ช่องที่อยู่ด้านล่างสุดเป็นช่องที่ 1 ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 ตำแหน่งช่องในบรรทัด 5 เส้น

กุญแจประจำหลัก (Clef) เป็นเครื่องหมายพื้นฐานทางดนตรี ที่ใช้กำหนดชื่อระดับเสียงลงในบรรทัดห้าเส้น โดยจะกำหนดระดับเสียงแตกต่างกันออกไป

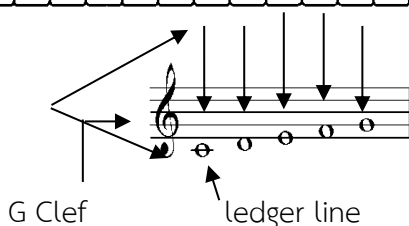
G – Clef หรือ Treble Clef เรียกว่า กุญแจประจำหลัก G เพราะเป็นเครื่องหมายที่บ่งชี้โน้ตเนื่องจากศูนย์กลางของกุญแจประจำหลักคาบอยู่บนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น ซึ่งเป็นตำแหน่งของโน้ต G (ซอล)

กุญแจประจำหลัก G (G – Clef) \Rightarrow

กุญแจประจำหลัก Treble Clef เป็นกุญแจที่ใช้กับเครื่องดนตรีที่มีเสียงสูงๆ เสียงร้องในระดับสูง และใช้เขียนโน้ตเปียโนสำหรับเล่นด้วยมือขวา

Middle C

G Clef

ledger line

ตัวโน้ต เป็นสัญลักษณ์แทนเสียง และเป็นเครื่องหมายที่สามารถปฏิบัติโดยการออกเสียง ในที่นี้คือ ความยาวในการออกเสียง โน้ตแต่ละลักษณะมีความยาวในการออกเสียงแตกต่างกัน

ระดับเสียง หมายถึง ความสูง-ต่ำ ของเสียงดนตรี ซึ่งมีชื่อเรียกเรียงตามลำดับ จากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง ดังนี้ ชื่อระดับเสียง (โด เร มี ฟา ซอล ลา ที) ชื่อตัวอักษร (C D E F G A B)

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ผู้สอนทบทวนเนื้อหาจากการเรียนในครั้งก่อน
- 1.2 ผู้สอนเล่าประวัติเพลง Jingle Bells ให้ผู้เรียนฟัง

2. การเรียนเนื้อหาสาระ

- 2.1 ผู้สอนร้องเพลง Jingle Bells ให้ผู้เรียนฟัง
- 2.2 ผู้เรียนร้องเนื้อเพลง Jingle Bells ตามครูที่ละวรรค โดยครูแนะนำในเรื่องเนื้อเพลงและระดับเสียงให้ถูกต้อง
- 2.3 ผู้สอนทำสัญญาณมือเพลง Jingle Bells ให้ผู้เรียนร้องตามจนคล่อง
- 2.4 ผู้สอนปรบมือตามจังหวะทำนองเพลง Jingle bells โดยให้ผู้เรียนปรบมือตาม แล้วถามผู้เรียนว่าตรงกับท่อนใด
- 2.5 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองเพลง Jingle bells และออกเสียงสัญลักษณ์แบบ ทา ทู
- 2.6 ผู้เรียนอ่านสัญลักษณ์จังหวะโดยการออกเสียงหรือปรบมือ จากแผนภูมิแสดงสัญลักษณ์จังหวะเพลง Jingle Bells
- 2.7 ผู้สอนเขียนตัวย่อของตัวโน้ตแต่ละตัวที่สัญลักษณ์จังหวะเพลง Jingle Bells และสอนให้ผู้เรียนเริ่มอ่านตัวย่อของสัญลักษณ์เสียง ดังนี้ d แทน โด r แทน เร m แทน มี f แทน ฟา และ s แทน ซอล
- 2.8 ผู้เรียนร้องเพลง Jingle Bells ระบบซอล-ฟา โดยผู้สอนเน้นการร้องในเรื่องระดับเสียงให้ถูกต้อง
- 2.9 ผู้เรียนร้องเพลง Jingle Bells ครูตีกลองในจังหวะตบ $\frac{4}{4}$ ให้ผู้เรียนฟังคือ $\hat{1} \ 2 \ 3 \ 4$ ผู้เรียนฟังและสังเกตการตีจังหวะของผู้สอนว่าเน้นจังหวะหนัก-เบาอย่างไร
- 2.10 ผู้เรียนตีกลองตามจังหวะตบในอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ ในขณะที่ครูร้องเพลง
- 2.11 ผู้สอนอธิบายถึงเครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{4}{4}$ ว่า เพลงนั้นมี 4 จังหวะใน 1 ห้องเพลงคือ $\hat{1} \ 2 \ 3 \ 4$ โดยจังหวะที่ 1 เป็นจังหวะหนัก แต่จังหวะที่ 3 ที่ขีดเส้นใต้จะเน้นหรือหนักน้อยกว่าจังหวะแรก ส่วนจังหวะที่ 2 และ 4 เป็นจังหวะเบา
- 2.12 ผู้สอนเขียนอัตราจังหวะและใส่จังหวะเน้นลงไป ผู้เรียนตีกลองตามอัตราจังหวะ ดังนี้

- 2.13 ผู้สอนสรุปและอธิบายเรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะในเพลง Jingle Bells
- 2.14 ผู้เรียนฝึกอ่านโน้ตเพลง Jingle Bells บนบรรทัด 5 เส้น
- 2.15 ผู้สอนอธิบายเรื่องบรรทัด 5 เส้น กุญแจประจำหลักซอล และการบันทึกโน้ตสากลลงในบรรทัด 5 เส้น พร้อมอธิบายตำแหน่งของระดับเสียง C (โด) D (เร) E (มี) F (ฟา) G (ซอล) บนบรรทัด 5 เส้น
- 2.16 ผู้เรียนฝึกเขียนโน้ตสากลในระดับเสียงโด เร มี ฟา ซอล ลงบนบรรทัด 5 เส้น
- 2.17 ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells โดยผู้สอนคอยแนะนำและช่วยเหลือ

3. ชั้นสรุป

- 3.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปทบทวนเรื่องอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$
- 3.2 ผู้เรียนร้องโน้ตเพลง Jingle Bells จากการอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้นบนกุญแจประจำหลักซอล

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิโน้ตเพลง Jingle Bells
2. แผนภูมิแสดงสัญลักษณ์จังหวะเพลง Jingle Bells
3. แผนภูมิแสดงสัญลักษณ์เสียงเพลง Jingle Bells
4. กระดาษบรรทัด 5 เส้น
5. ดินสอ
6. กลอง
7. เปียโน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้เรียนร้องเพลง Jingle Bells ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนอ่านสัญญาณมือประกอบระดับเสียง โด เร มี ฟา ซอล ได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองเพลง Jingle Bells ได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนอ่านสัญลักษณ์จังหวะเพลง Jingle Bells ได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนร้องซอล-ฟา เพลง Jingle Bells ตามจังหวะทำนองได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนตีกลองตามอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ ได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนอ่านโน้ตสากลระบบซอล-ฟา บนบรรทัด 5 เส้นได้อย่างถูกต้อง
8. ผู้เรียนบันทึกโน้ตสากลในระดับเสียง โด เร มี ฟา ซอล ลงในบรรทัด 5 เส้น ได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดาเย
แผนการสอนเรื่อง ระดับเสียงโน้ต C³ - G³ (กุญแจฟา) **แผนการสอนที่ 3**
ทิศทางการทำนอง

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวคิด

1. ระดับเสียง โด เร มี ฟา ซอล เป็นระดับเสียงทางดนตรี
2. โน้ตตัวดำ (●) โน้ตตัวขาว (◐) และโน้ตตัวกลม (◑) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล
3. ระดับเสียงทางดนตรีสามารถเขียนแทนได้โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า โน้ตดนตรี สามารถอ่านและบันทึกได้จากบรรทัด 5 เส้น โดยมีกุญแจประจำหลักกำกับอยู่หน้าสุดของบรรทัดห้าเส้น
4. บรรทัดห้าเส้นเป็นเครื่องหมายพื้นฐานที่สำคัญในการบันทึกโน้ตดนตรีและบอกตำแหน่งความสูง-ต่ำของระดับเสียง
5. ทิศทางของทำนองอาจจะเคลื่อนที่ไปในหลายทิศทาง เช่น ขึ้น ลง หรืออยู่กับที่
6. การใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงต่างๆ ควบคู่ไปกับการอ่านโน้ตเป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้เรื่องระดับเสียงเป็นรูปธรรมมากขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถร้องเพลง Jingle Bells ได้
2. ผู้เรียนสามารถอ่านสัญลักษณ์มือเพลง Jingle Bells ตามที่ครูทำได้
3. ผู้เรียนสามารถทำสัญลักษณ์มือประกอบระดับเสียง โด เร มี ฟา ซอล ได้
4. ผู้เรียนสามารถร้องตามพยางค์จังหวะทำนองเพลง Jingle Bells ได้
5. ผู้เรียนสามารถบันทึกโน้ตสากล C D E F G บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้กุญแจประจำหลักฟา
6. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Jingle Bells ในบรรทัด 5 เส้นได้ ภายใต้กุญแจประจำหลักฟา
7. ผู้เรียนสามารถบอกทิศทางของทำนองเพลง Jingle Bells ได้

เนื้อหา

Jingle Bells

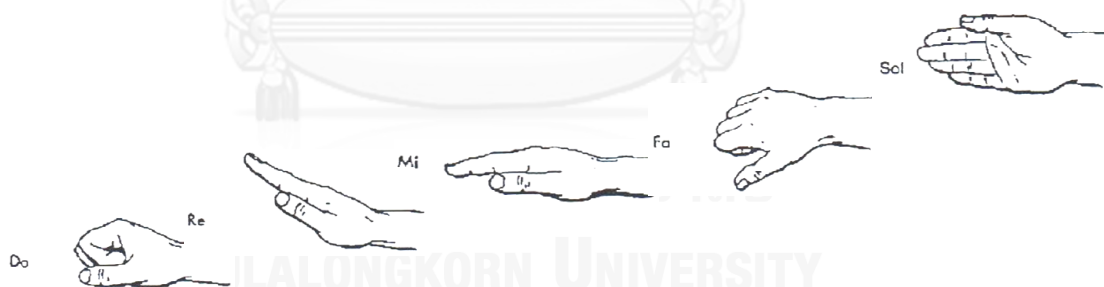
ทำนอง *Gilbert DeBenedetti*เนื้อร้อง *James Lord Pierpont*

C = do

Jin gle, bells, Jin - gle, bells, Jin - gle all the way,
 5
 Oh, what fun it is to ride a one horse o - pen sleigh,
 9
 Jin gle, bells, Jin - glr, bells, Jin - gle all the way,
 13
 Oh, what fun it is to ride a one horse o - pen sleigh.

สัญญาณมือ

ในเพลง Jingle Bells มีการใช้สัญญาณมือควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต (โด, เร, มี ฟา และซอล) ดังต่อไปนี้

ที่มา: (Choksy, 1999)

พยางค์จังหวะ

โคตตายังได้กำหนดเสียงที่ใช้ในการเรียกสัญลักษณ์ต่างๆ ไว้ เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการตบมือได้ด้วย ในเพลง Jingle Bells ได้นำเอาสัญลักษณ์ของจังหวะมาใช้ในรูปแบบจังหวะดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ของโคดา	การออกเสียง	ตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น
	ทา	
	ทู	
	เท	

ทิศทางของทำนอง

การดำเนินทำนองจากโน้ตตัวหนึ่งไปยังโน้ตตัวถัดไป มีอยู่ 3 ทิศทาง คือ ทิศทางขึ้น ถ้าโน้ตตัวหลังมีระดับเสียงสูงกว่า หรือทิศทางลง ถ้าโน้ตตัวหลังมีระดับเสียงต่ำกว่า แต่ถ้าโน้ตซ้ำอยู่ที่ระดับเสียงเดิม ก็เรียกว่า ทิศทางคงที่ ในเพลง Jingle bells มีทิศทางของทำนองทั้งขึ้น ลง และคงที่ที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

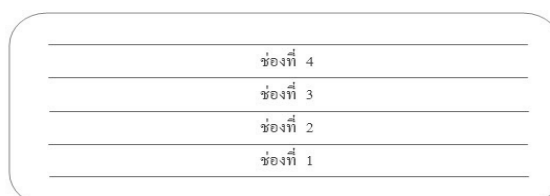

บรรทัดห้าเส้น (Staff) ใช้สำหรับการบันทึกตัวโน้ตเพื่อให้รู้ว่าโน้ตที่กำหนดให้นั้นมีระดับเสียงสูงหรือต่ำระดับใด ทำให้โน้ตแต่ละตัวมีความแตกต่างกัน การบันทึกโน้ตลงในบรรทัด 5 เส้นจะใช้ทุกเส้นและทุกช่องของบรรทัด 5 เส้น และการกำหนดตำแหน่งเส้นของบรรทัด 5 เส้น จะกำหนดให้เส้นที่อยู่ด้านล่างสุดเป็นเส้นที่ 1 โดยเส้นที่ 2, 3, 4 และ 5 จะอยู่ถัดขึ้นไปตามลำดับ ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 ตำแหน่งเส้นของบรรทัด 5 เส้น

การกำหนดตำแหน่งช่องในบรรทัด 5 เส้น จะกำหนดให้ช่องที่อยู่ด้านล่างสุดเป็นช่องที่ 1 ดังรูปที่ 2

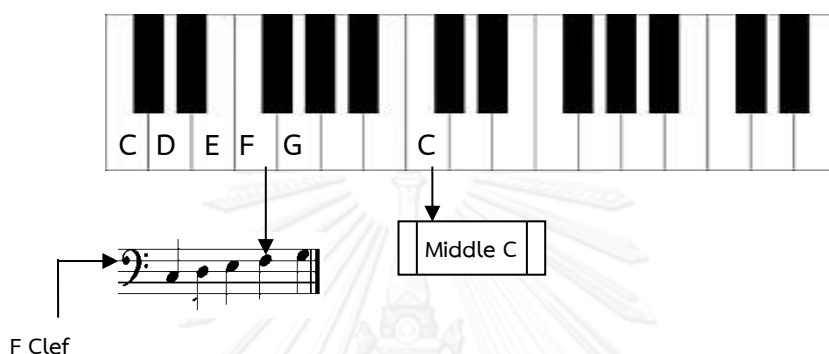
รูปที่ 2 ตำแหน่งช่องในบรรทัด 5 เส้น

กุญแจประจำหลัก (Clef) เป็นเครื่องหมายพื้นฐานทางดนตรี ที่ใช้กำหนดชื่อระดับเสียงลงในบรรทัดห้าเส้น โดยจะกำหนดระดับเสียงแตกต่างกันออกไป

F - Clef หรือ Bass Clef เรียกว่า กุญแจประจำหลัก F เพราะเป็นเครื่องหมายที่บ่งชี้โน้ต เนื่องจากศูนย์กลางของกุญแจประจำหลักคาบอยู่บนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ซึ่งเป็นตำแหน่งของโน้ต F

กุญแจประจำหลัก F (F - Clef) \Rightarrow

กุญแจประจำหลัก Bass Clef เป็นกุญแจที่ใช้กับเครื่องดนตรีที่มีเสียงต่ำ เสียงร้องในระดับเสียงต่ำ และใช้เขียนโน้ตเปียโนสำหรับเล่นด้วยมือซ้าย

รูปแสดงตำแหน่งโน้ตต่างๆ บนบรรทัด 5 เส้นในกุญแจประจำหลักฟาที่อยู่บนลิ่มนิ้วเปียโน

ระดับเสียง หมายถึง ความสูง-ต่ำ ของเสียงดนตรี ซึ่งมีชื่อเรียกเรียงตามลำดับ จากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงดังนี้ ชื่อระดับเสียง (โด เร มี ฟา ซอล ลา ที) ชื่อตัวอักษร (C D E F G A B) โดยสามารถเขียนแทนได้โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า โน้ตดนตรี

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ผู้สอนทบทวนเนื้อหาและบทเพลง Jingle Bells จากการเรียนครั้งก่อน

2. การเรียนเนื้อหาสาระ

2.1 ผู้เรียนร้องเพลง Jingle Bells ระบบซอล-ฟา โดยผู้สอนคอยแนะนำในเรื่องระดับเสียงให้ถูกต้อง

2.2 ผู้เรียนร้องเพลง Jingle Bells ตามสัญญาณมือ (โด, เร, มี, ฟา, ซอล) ที่ผู้สอนทำ

2.3 ผู้เรียนฝึกทำสัญญาณมือเพลง Jingle Bells พร้อมกับผู้สอน

2.4 ผู้สอนทบทวนจังหวะเพลง Jingle Bells โดยให้ผู้เรียนอ่านพยางค์จังหวะ จากแผนภูมิแสดงสัญลักษณ์จังหวะเพลง Jingle Bells พร้อมกับปรบมือตามจังหวะทำนอง

2.5 ผู้สอนอธิบายเรื่องการอ่านโน้ตและการบันทึกโน้ตสากลบนบรรทัด 5 เส้น ในกุญแจประจำหลักฟา

2.6 ผู้สอนบอกตำแหน่งของระดับเสียง โด เร มี ฟา ซอล ในกุญแจประจำหลักฟา บนบรรทัด 5 เส้น

- 2.7 ผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกบันทึกโน้ตเพลง Jingle Bells ในกัญแจประจำหลักฟา
- 2.8 ผู้เรียนดูแผนภูมิโน้ตเพลง Jingle Bells บนบรรทัด 5 เส้น และอ่านโน้ตแบบซอล-ฟา
- 2.9 ผู้สอนนำแผนภูมิการอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น เพลง Jingle Bells ให้ผู้เรียนดูและให้ผู้เรียนอ่านโน้ตแบบซอล-ฟา
- 2.10 ผู้สอนอธิบายและสรุปถึงการใช้กัญแจ “ซอล” กับกัญแจ “ฟา” ว่าจะทำให้เสียงที่อยู่บนบรรทัด 5 เส้น แม้ว่าจะเทียบลำดับเส้นเดียวกันแต่จะได้โน้ตเป็นคนละเสียงกัน โน้ตที่อยู่ระดับเส้นที่สูงกว่าจะมีเสียงสูงกว่า และการที่มี 2 กัญแจนี้ก็เพื่อสะดวกการเขียนโน้ตตามระดับเสียงที่ต้องการและใช้เล่นโน้ตเป็นส่วนมาก
- 2.11 ผู้สอนกดโน้ตห้องที่ 1 และ 2 ในเพลง Jingle Bells บนเปียโนให้ผู้เรียนฟัง โดยให้ผู้เรียนสังเกตทิศทางการขึ้นลงของเสียง แล้วอภิปราย
- 2.12 ผู้สอนอธิบายทิศทางการขึ้นลงของเสียงจากเพลง Jingle Bells ดังแผนภาพทิศทางการขึ้นลง
- 2.13 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells ด้วยมือซ้าย และร้องโน้ตแบบระบบซอล-ฟาตามจังหวะทำนอง โดยผู้สอนคอยช่วยเหลือและแนะนำ

3. ชั้นสรุป

- 3.1 ผู้สอนทบทวนเรื่องการอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น ในระดับเสียง โด เร มี ฟา ซอล และให้ผู้เรียนช่วยหาตำแหน่งของระดับเสียงบนบรรทัด 5 เส้น ในกัญแจประจำหลักฟา
- 3.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ทิศทางการทำนองเพลง Jingle Bells
- 3.3 ผู้เรียนร้องเพลง Jingle Bells แบบระบบซอล-ฟา จากบรรทัด 5 เส้น

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง Jingle Bells
2. แผนภาพทิศทางการทำนองเพลง Jingle Bells
3. กระดาน
4. ปากกาไวท์บอร์ด
5. กระดาษบรรทัด 5 เส้น
6. เปียโน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้เรียนร้องเพลง Jingle Bells ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนร้องโน้ตระบบซอล-ฟาเพลง Jingle Bells ตามสัญญาณมือครูได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนทำสัญญาณมือเพลง Jingle Bells ประกอบระดับเสียงได้อย่างถูกต้อง

4. ผู้เรียนอ่านสัญลักษณ์จังหวะเพลง Jingle Bells ได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนบันทึกโน้ตสากล C D E F G บนบรรทัดห้าเส้น ในกุญแจประจำหลักฟาได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนอ่านโน้ตโด เร มี ฟา ซอล บนบรรทัดห้าเส้น ในกุญแจประจำหลักฟาได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนวิเคราะห์ทิศทางของทำนองเพลง Jingle Bells ได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคคาย

แผนการสอนเรื่อง โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งซ้ัน (♩) ตั๋วหุคของตั๋วดำ (♩)

แผนการสอนที่ 4

อ้ตราจ้งหะ ๕

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ช้ชื่อผู้เร่เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวค้ด

1. โน้ตตั๋วเข้บ้ตหนึ่งซ้ัน (♩) เป็นส้ญล้กษณ์แทนอ้ตราจ้งหะของโน้ตสากล
2. ตั๋วหุคของตั๋วดำ (♩) เป็นส้ญล้กษณ์แทนความเจ้บของเส้ียงคนตรีซ้่วขณะหนึ่ง ซ้่มี ความยาวของอ้ตราจ้งหะเท่ากับโน้ตตั๋วดำ (♩)
3. เครื่องหมายกำหนดจ้งหะ หมายถึง เลข 2 ตั๋วที่เช้ยนซ้่อนกันล้กษณ์ $\frac{2}{4}$ หรือ $\frac{3}{4}$ บันท้กไว้ต่อนต้นของบทเพลง ๕ หลังกุญแจประจำล้ก เพื่อบ่งบอกว้่าบทเพลงน้ันเป็นบท เพลงในอ้ตราจ้งหะใด
4. เครื่องหมายกำหนดจ้งหะหมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 3 จ้งหะ และให้โน้ตตั๋วดำ (♩) เป็นเกณฑ์ตั๋วละ 1 จ้งหะ

จุดประสงค้การเร่เรียนรู้

1. ผู้เร่เรียนสามารถร้องเพลง Clementine ได้
2. ผู้เร่เรียนสามารถต้กลองตามอ้ตราจ้งหะ $\frac{3}{4}$ เพลง Clementine ได้
3. ผู้เร่เรียนสามารถปรบมือจ้งหะทำนองและจ้งหะตบเพลง Clementine ได้
4. ผู้เร่เรียนสามารถอ่านส้ญล้กษณ์จ้งหะทำนองเพลง Clementine ได้
5. ผู้เร่เรียนสามารถร้องโน้ตเพลง Clementine แบบซอล-ฟา ได้
6. ผู้เร่เรียนสามารถอ่านส้ญญานมือประกอบเพลง Clementine ได้
7. ผู้เร่เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของโน้ตตั๋วเข้บ้ตหนึ่งซ้ัน (♩) ตั๋วหุคของตั๋วดำ (♩)

เนื้อหา

เพลง Clementine

เพลงนี้เป็นเพลงพื้นบ้านของอเมริกาตะวันตก คาดว่าเกิดขึ้นราวปี ค.ศ.1848-1849 เป็นช่วงของยุคตื่นทองของอเมริกา ได้มีผู้นำมาร้องเล่นต่อๆ กันมา ทั้งอเมริกาและประเทศอื่นๆ รวมทั้งประเทศไทยเรา มักจะได้ยินหรือได้ฟังและได้ร่วมร้องกับเพื่อนหรือฮัมเพลงนี้กันมาบ้างแล้ว

Clementine

ทำนอง: Gilbert DeBenedetti

Oh, my dar-ling Oh my dar-ling Oh my dar-ling Clem-en-tine. Thou art

5
Lost and gone for-ev-er, dread-ful sor-ry Clem-en-tine.

สัญญาณมือ

เพลง Clementine มีการใช้สัญญาณมือควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต (โด, เร, มี, ฟา, ซอล)
ดังต่อไปนี้

ที่มา: (Choksy, 1999)

พยางค์จังหวะ

ในเพลง Clementine ได้นำเอาสัญลักษณ์ต่างๆ มาใช้ในการออกเสียงแทนจังหวะดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ของโคตตาย	การออกเสียง	ตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น
	ทา	♪
♪	ทู	♪
□	ที - ที	♪♪
○	เท	○

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ เป็นเครื่องหมายที่กำหนดว่ามีอัตราจังหวะกี่จังหวะในหนึ่งห้องเพลง และใช้ตัวโน้ตใดเป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะประกอบด้วย ตัวเลข 2 ตัวซ้อนกัน บนทีกไว้ตอนต้นของบทเพลง หลังกุญแจประจำหลัก

เลขตัวบน หมายถึง จำนวนจังหวะในหนึ่งห้องเพลง

เลขตัวล่าง หมายถึง เลขประจำตัวโน้ตที่ใช้เป็นเกณฑ์ตัวละหนึ่งจังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{3}{4}$ หมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 3 จังหวะ และใช้โน้ตตัวดำเป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

โน้ตตัวเข้บัตหนึ่งชั้น (♪) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากลที่ใช้แทนเสียงดนตรี ถ้ากำหนดให้โน้ตตัวดำมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ โน้ตตัวเข้บัตหนึ่งชั้น (♪) จะมีค่าเท่ากับ $\frac{1}{2}$ จังหวะ หรือโน้ตตัวเข้บัตหนึ่งชั้น (♪♪) 2 ตัว จะมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ

จังหวะหยุด เป็นความเงียบของเสียงดนตรีชั่วขณะ ซึ่งกำหนดความสั้นยาวของอัตราจังหวะ โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า ตัวหยุด และมีความยาวหรือมีค่าเท่ากับค่าของตัวโน้ตนั้นด้วย

ตัวหยุดของโน้ตตัวดำ (♩) เป็นสัญลักษณ์แทนความเงียบของเสียงดนตรีชั่วขณะ ซึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวดำ (♪)

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ผู้สอนทบทวนเนื้อหาจากบทเรียนในครั้งก่อน
- 1.2 ผู้สอนเล่าประวัติเพลง Clementine ให้ผู้เรียนฟัง

2. การเรียนเนื้อหาสาระ

- 2.1 ผู้สอนร้องเนื้อเพลง Clementine และให้ผู้เรียนร้องตามครูทีละวรรค โดยผู้สอนแนะนำในเรื่องเนื้อเพลงและระดับเสียงให้ถูกต้อง
- 2.2 ผู้เรียนร้องเพลง Clementine และตีกลองจังหวะตบในอัตราจังหวะ³ ผู้เรียนฟังและสังเกตการตีกลองของผู้สอนว่ามีจังหวะเป็นอย่างไร (หนัก-เบา-เบา)
- 2.3 ผู้เรียนฟังเพลงที่ผู้สอนร้อง และตีกลองจังหวะ หนัก-เบา-เบา ตามจังหวะตบของเพลง
- 2.4 ผู้สอนสรุปและอธิบายเรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะ³ ในเพลง Clementine
- 2.5 ผู้สอนทำสัญญาณมือเพลง Clementine ให้ผู้เรียนร้องตามจนคล่อง
- 2.6 ผู้สอนร้องเพลง Clementine แบบซอล-ฟา พร้อมกับปรบมือจังหวะทำนองเพลงในตอนแรก แล้วให้ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะตบ โดยให้ผู้เรียนสังเกตจังหวะตบบางช่วงว่ามีจังหวะทำนองกี่ครั้งและมีลักษณะเสียงเช่นไร
- 2.7 ผู้เรียนร้องทำนองเพลง Clementine แบบซอล-ฟา พร้อมกับตีกลองในจังหวะตบไปด้วย
- 2.8 ผู้สอนอธิบายค่าของโน้ตตัวเข้บ็ตหนึ่งชั้น (♩) อ่านว่า ที มีอัตราจังหวะ ½ จังหวะ หรือโน้ตตัวหนึ่งชั้น 2 ตัว (♪) อ่านว่า ที - ที มีอัตราจังหวะเท่ากับ 1 จังหวะ หรือเท่ากับค่าของโน้ตตัวดำ (♩) เท่ากับ 1 ตัว
- 2.9 ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปจังหวะทำนองเพลง Clementine โดยการเขียนสัญลักษณ์จังหวะ
- 2.10 ผู้เรียนอ่านสัญลักษณ์จังหวะเพลง Clementine จากแผนภูมิแสดงสัญลักษณ์จังหวะ
- 2.11 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองเพลง Clementine
- 2.12 ผู้เรียนร้องเพลง Clementine โดยระบบซอล-ฟา จากแผนภูมิโน้ตเพลง
- 2.13 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Clementine โดยผู้สอนคอยช่วยเหลือและแนะนำการเล่น

3. ชั้นสรุป

- 3.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมอภิปรายและสรุปลักษณะอัตราจังหวะ³
- 3.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความหมายและค่าของโน้ตตัวเข้บ็ตหนึ่งชั้น (♩) ตัวหยุดของตัวดำ (♩)
- 3.3 ผู้เรียนร้องเพลง Clementine พร้อมปรบมือตามจังหวะตบ

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง Clementine
2. แผนภูมิแสดงสัญลักษณ์จังหวะเพลง Clementine
3. แผนภูมิโน้ตเพลง Clementine
4. กระดาน
5. เปียโน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้เรียนร้องโน้ตเพลง Clementine ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนตีกลองตามอัตราจังหวะ $\frac{3}{4}$ เพลง Clementine ได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะตบและจังหวะทำนองเพลง Clementine ได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนอ่านสัญลักษณ์จังหวะเพลง Clementine ได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนร้องโน้ตเพลง Clementine แบบซอล-ฟาได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนอ่านสัญญาณมือประกอบเพลง Clementine ได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนบอกความหมายและค่าความยาวของโน้ตตัวเข้บัตหนึ่งชั้น (♩) ได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคคตาย

แผนการสอนเรื่อง ค่าของโน้ตตัวดำประจุด (♩) และโน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♪) แผนการสอนที่ 5
ตัวหยุดของตัวขาว (-) และตัวหยุดของตัวกลม (●)
โน้ตชั้นคู่ 2 และชั้นคู่ 3

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวคิด

1. โน้ตตัวดำประจุด (♩) และโน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♪) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล
2. จังหวะหยุด เป็นความเงียบของเสียงดนตรีชั่วขณะ ซึ่งกำหนดความสั้นยาวของอัตราจังหวะโดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า ตัวหยุด
3. ตัวหยุดของตัวขาว (-) และตัวหยุดของตัวกลม (●) เป็นสัญลักษณ์แทนความเงียบของเสียงดนตรีชั่วขณะหนึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวขาว (♪) และโน้ตตัวกลม (●)
4. ทิศทางของทำนองอาจจะเคลื่อนที่ไปในหลายทิศทาง เช่น ขึ้น ลง หรืออยู่กับที่
5. โน้ตชั้นคู่เป็นโน้ต 2 เสียงที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นทีละเสียงซึ่งเป็นพื้นฐานในแนวทำนองและแนวประสาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถร้องเพลง Alouette ได้
2. ผู้เรียนสามารถปรบมือตามจังหวะตบเพลง Alouette ได้
3. ผู้เรียนสามารถอ่านสัญลักษณ์จังหวะทำนองเพลง Alouette ได้
4. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Alouette แบบซอล-ฟา ได้
5. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Alouette ประกอบสัญญาณมือได้
6. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวดำประจุด (♩) และตัวหยุดของตัวขาว (-) และตัวหยุดของตัวกลม (●) ได้ถูกต้อง
7. ผู้เรียนสามารถบอกทิศทางของทำนองเพลง Alouette ได้
8. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และเล่นโน้ตชั้นคู่ 2 และชั้นคู่ 3 แบบเมโลดิกได้ถูกต้องตรงตามจังหวะ

เนื้อหา

ประวัติเพลง Alouette

เพลง **Alouette** เป็นเพลงสำหรับเด็กเป็นภาษาฝรั่งเศส และเป็นที่ยอมรับของฝรั่งเศสที่มีต้นกำเนิดในประเทศฝรั่งเศส แม้ว่าจะเป็นเพลงภาษาฝรั่งเศสแต่เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่ผู้พูดภาษาอื่น ทหารอเมริกันและพันธมิตรอื่นๆ จำนวนมาก ได้เรียนรู้เพลงนี้ในขณะที่ทำงานอยู่ในฝรั่งเศสในช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่งและได้นำเพลงนี้กลับบ้านไปให้เด็กและลูกหลานได้ร้อง

เพลง Alouette

ทำนอง Gilbert DeBenedetti

เนื้อร้อง French Folksong

1 A - lou - et te, pret - ty A - lou et te, A - lou - et - te, all dress up to - day! What a love - ly hat u've got,

6 I do like it such a lot. What a hat, what a dress, Oh,

9 A - lou - et te, pret - ty A - lou et te, A - lou - et - te, all dress up to - day!

สัญญาณมือ

เพลง Alouette มีการใช้สัญญาณมือควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต (โด, เร, ,มี, ฟา และซอล) ดังต่อไปนี้

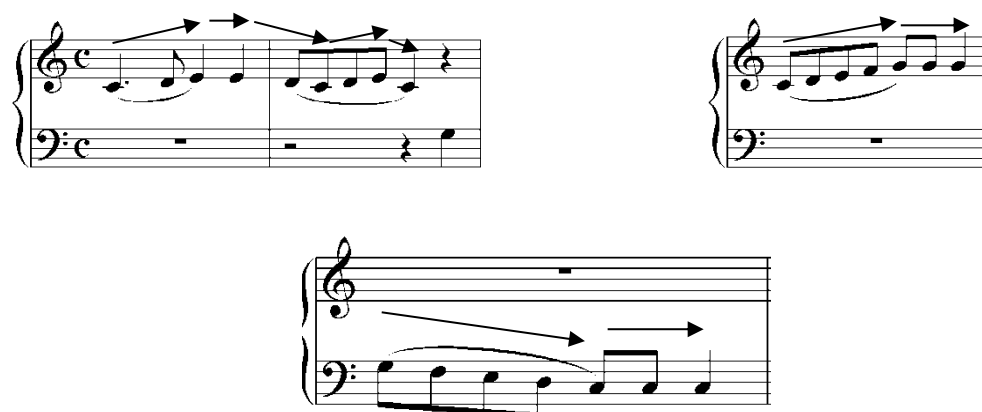
สัญลักษณ์ของจังหวะ

โคดาวยังได้กำหนดเสียงที่ใช้ในการเรียกสัญลักษณ์ต่างๆไว้ เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการทบมือได้ด้วยในเพลง Alouette ได้นำเอาสัญลักษณ์ต่างๆ แทนจังหวะมาใช้ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ของโคดาวย	การออกเสียง	ตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น
	ทา	
♪	บู	
∩	ที - ที	
∩	ทาย - ที	

ทิศทางของทำนอง

การดำเนินทำนองจากโน้ตตัวหนึ่งไปยังโน้ตตัวถัดไป มีอยู่ 3 ทิศทาง คือ ทิศทางขึ้น ถ้าโน้ตตัวหลังมีระดับเสียงสูงกว่า หรือทิศทางลง ถ้าโน้ตตัวหลังมีระดับเสียงต่ำกว่า แต่ถ้าโน้ตซ้ำอยู่ที่ระดับเสียงเดิม ก็เรียกว่า ทิศทางคงที่ ในเพลง Alouette มีทิศทางของทำนองทั้งขึ้น ลง และคงที่ที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

ตัวโน้ต

โน้ตตัวดำประจุด (♣) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากลที่ใช้แทนเสียงดนตรี หากไม่ประจุดเป็นโน้ตตัวดำ ในอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ เลข 4 อยู่ล่างหมายถึงตัวดำมีค่า 1 จังหวะ แต่เมื่อประจุดแล้ว เพิ่มค่าขึ้นอีกครั้งของตัวหน้า ในที่นี้ครึ่งของตัวหน้าคือ ครึ่งจังหวะ หรือ $\frac{1}{2}$ จังหวะ ฉะนั้นโน้ตตัวดำมีค่า 1 จังหวะ เมื่อประจุดจะได้ ♣+ ♣ หรือ 1 จังหวะครึ่ง

โน้ตตัวเข้บตหนึ่งซ้ัน (♩) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากลที่ใช้แทนเสียงดนตรี ถ้ากำหนดให้โน้ตตัวดำมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ โน้ตตัวเข้บตหนึ่งซ้ัน (♩) จะมีค่าเท่ากับ $\frac{1}{2}$ จังหวะ หรือ โน้ตตัวเข้บตหนึ่งซ้ัน (♪) 2 ตัว จะมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ

ตัวหยุด

จังหวะหยุด เป็นความเงีบของเสียงดนตรีซ้ัวขณะ ซึ่งกำหนดความสั้นยาวของอัตราจังหวะ โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า ตัวหยุด และมีความยาวหรือมีค่าเท่ากับค่าของตัวโน้ตนั้นด้วย

ตัวหยุดของโน้ตตัวขาว (—) เป็นสัญลักษณ์แทนความเงีบของเสียงดนตรีซ้ัวขณะ ซึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวขาว (♩)

ตัวหยุดของโน้ตตัวกลม (◐) เป็นสัญลักษณ์แทนความเงีบของเสียงดนตรีซ้ัวขณะ ซึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวกลม (♣)

ซ้ันคู้

ซ้ันคู้ (Interval) คือ ระยะห่างระหว่างโน้ต 2 ตัว เป็นความสัมพันธ์ระหว่างโน้ตทั้งสองที่บ่งบอกระยะทั้งระยะและลักษณะเสียงซึ่งโน้ตซ้ันคู้ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน เรียกว่า ซ้ันคู้แบบฮาร์โมนิก (Harmonic Interval) และโน้ตซ้ันคู้ที่เกิดขึ้นทีละตัวเรียกว่าซ้ันคู้แบบเมโลดิก (Melodic Interval) นอกจากนี้โน้ตซ้ันคู้ยังเป็นพื้นฐานของการประสานเสียง

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ผู้สอนทบทวนบทเรียนจากการเรียนครั้งก่อน
- 1.2 ผู้สอนเล่าประวัติเพลง Alouette ให้ผู้เรียนฟัง

2. การเรียนเนื้อหาสาระ

- 2.1 ผู้สอนร้องเนื้อเพลง Alouette และให้ผู้เรียนร้องตามที่ละวรรค โดยผู้สอนคอยแนะนำในเรื่องเนื้อเพลงและระดับเสียงให้ถูกต้อง
- 2.1 ผู้เรียนร้องโน้ตเพลง Alouette (โด, เร, มี, ฟาและซอล) ตามสัญญาณมือที่ผู้สอนทำ
- 2.2 ผู้สอนร้องเพลง Alouette พร้อมกับปรบมือในรูปแบบจังหวะตบใน 2 วรรคแรก โดยให้ผู้เรียนฟังและสังเกตพร้อมกับปรบมือและร้องเพลงตามใน 2 วรรคแรก
- 2.3 ผู้สอนให้ผู้เรียนสังเกตดูจังหวะของทำนองว่ามีจังหวะตบกี่ครั้งและมีการออกเสียงอย่างไรใน 2 วรรคแรก
- 2.4 ผู้เรียนสรุปจังหวะตบและการออกเสียงของทำนองใน 2 วรรคแรก โดยผู้สอนให้เนื้อเพลง Alouette และให้ผู้เรียนเขียนสัญลักษณ์ “ ” ใต้เนื้อเพลงที่ตรงกับจังหวะตบ และเขียนสัญลักษณ์ “ □ ” ใต้เนื้อเพลงตรงจังหวะตบที่ออกเสียง 2 ครั้ง
- 2.5 ผู้สอนอธิบายว่าใน 2 วรรคแรกสามารถเขียนสัญลักษณ์แทนจังหวะได้ดังนี้ |. ๓ || □ □ || โดยครูกำหนดให้ “|.” อ่านว่า ทาย “ ๓ ” อ่านว่า ที และ “ □ ” อ่านว่า ที-ที
- 2.6 ผู้สอนนำแผนภูมิเพลง Alouette ให้ผู้เรียนดู แล้วให้ผู้เรียนบอกว่าช่วงใดที่มีรูปแบบจังหวะเหมือนกับรูปแบบจังหวะในวรรคแรก
- 2.7 ผู้เรียนฝึกอ่านสัญลักษณ์จังหวะเพลง Alouette จากแผนภูมิแสดงสัญลักษณ์จังหวะ พร้อมกับปรบมือตามจังหวะตบ เพื่อสังเกตอัตราจังหวะของทำนอง ผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือ
- 2.8 ผู้เรียนร้องเพลง Alouette โดยระบบซอล-ฟา จากแผนภูมิแสดงสัญลักษณ์เสียงเพลง
- 2.9 ผู้สอนอธิบายลักษณะของสัญลักษณ์ |. พอสังเขปว่าสามารถเขียนแทนตัวโน้ตสากลได้คือ ♩. โดย ♩ มีค่าเท่ากับ ♪. แต่มีการประจุดเพื่อเพิ่มความยาวอีกครั้งหนึ่งของตัวมันเอง ค่าโน้ตตัวเข้บัตหนึ่งชั้น (♪) อ่านว่า ที อัตราจังหวะ ½ จังหวะ หรือโน้ตตัวเข้บัตหนึ่งชั้น 2 ตัว (♩) มีอัตราจังหวะ 1 จังหวะ
- 2.10 ผู้สอนตีกลองในอัตราจังหวะ 4 ตามจังหวะของบทเพลงและให้ผู้เรียนฟังและวิเคราะห์ว่าบทเพลงอยู่ในอัตราจังหวะใด
- 2.11 ผู้สอนทบทวนเรื่องอัตราจังหวะ 4 และอธิบายว่าสามารถเขียนแทนได้โดยใช้สัญลักษณ์ C

- 2.12 ผู้เรียนดูแผนภูมิเพลง Alouette แล้ววิเคราะห์ว่าจากบทเพลงจะต้องอ่านโน้ตที่กุญแจประจำหลักใดบ้าง (กุญแจซอลและกุญแจฟา) และให้สังเกตทิศทางการขึ้นลงของทำนองเพลง
- 2.13 ผู้เรียนอธิบายทิศทางการขึ้นลงของทำนอง จากแผนภูมิเพลง Alouette โดยมีผู้สอนคอยช่วยเหลือแนะนำความถูกต้อง
- 2.14 ผู้สอนแบ่งร้องโน้ตเพลง Alouette ร่วมกับผู้เรียนโดยผู้สอนร้องทำนองระดับเสียงโน้ตในกุญแจประจำหลักฟา และผู้เรียนร้องทำนองโน้ตในกุญแจประจำหลักซอล โดยผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนสังเกตถึงเสียงและตำแหน่งที่หยุดเสียงในแต่ละวรรค
- 2.15 ผู้สอนอธิบายให้ผู้เรียนฟังในการร้องข้างต้นว่าช่วงระหว่างที่ผู้เรียนร้องทำนองผู้สอนก็จะหยุดร้องและช่วงระหว่างที่ครูร้องนั้น ผู้เรียนก็จะหยุดร้อง โดยให้ผู้เรียนดูแผนภูมิเพลงประกอบเพื่อสังเกตสัญลักษณ์ตัวหยุดที่ปรากฏ (จากบทเพลงจะพบว่ามีสัญลักษณ์ ♯, ♮ และ ♭)
- 2.16 ผู้สอนอธิบายลักษณะของจังหวะหยุดว่าเป็นความเงียบของเสียงดนตรีชั่วคราวและมีความสั้นยาวของอัตราจังหวะ โดยให้ผู้เรียนเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์กับอัตราจังหวะของบทเพลงและค่าของตัวโน้ตลักษณะ ต่าง ๆ โดยสังเกตว่าตำแหน่งใดที่หยุดเสียง 1 จังหวะ ตำแหน่งนั้นคือตัวหยุดของโน้ตตัวดำ (♩) ซึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวดำ (♩) ตำแหน่งใดที่หยุดเสียง 2 จังหวะ ตำแหน่งนั้นคือตัวหยุดของโน้ตตัวขาว (♫) ซึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับ โน้ตตัวขาว (♫) ตำแหน่งใดที่หยุดเสียง 4 จังหวะ ตำแหน่งนั้นคือตัวหยุดของโน้ตตัวกลม (♩) ซึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับ โน้ตตัวกลม (♩)
- 2.17 ผู้สอนถามผู้เรียนว่าโน้ต โด-เร เร-มิ เร-โด และ มิ-โด ห่างกันเป็นขั้นคู่ใด (คู่ 2 และคู่ 3)
- 2.18 ผู้สอนสรุปและอธิบายเรื่องโน้ตคู่ 2 และคู่ 3 โดยใช้คีย์เปียโนกดให้ผู้เรียนเห็นถึงระยะห่างของโน้ตคู่ 2 และคู่ 3 ซึ่งห่างกันถัดไป 1 คีย์ และ 2 คีย์ ตามลำดับ โดยอาจจะเลื่อนขึ้นและลงตามระดับเสียงของโน้ต และให้ผู้เรียนสังเกตจากแผนภูมิเพลง Clementine ที่มีการบินที่โน้ตไว้บนบรรทัด 5 เส้น
- 2.19 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Alouette โดยผู้สอนคอยช่วยเหลือแนะนำ
3. ขั้นสรุป
- 3.1 ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันร้องเพลง Alouette แบบซอล-ฟา
- 3.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปชื่อและค่าความยาวของโน้ตตัวดำประจุ (♩) โน้ตตัวเข้บ์หนึ่งขั้น (♫) และตัวหยุดตัวดำ (♩) ตัวหยุดตัวขาว (♫) และตัวหยุดตัวกลม (♩)
- 3.3 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมอภิปรายและสรุปลักษณะของโน้ตคู่ 2 และคู่ 3 ในบทเพลง Clementine

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง Alouette
2. แผนภูมิแสดงสัญลักษณ์เสียงเพลง Alouette
3. แผนภูมิแสดงสัญลักษณ์จังหวะเพลง Alouette
4. กลอง
5. เปียโน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้เรียนร้องเพลง Alouette ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนปรบมือจังหวะตามเพลง Alouette ได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนอ่านสัญลักษณ์จังหวะทำนองเพลง Alouette ได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนอ่านโน้ตเพลง Alouette แบบซอล-ฟา ได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนอ่านโน้ตเพลง Alouette ประกอบสัญลักษณ์มือได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวดำประจุด (♩) ตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♪) ตัวหยุดของตัวขาว (-) และตัวหยุดของตัวกลม (-) ได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนสามารถบอกทิศทางของทำนองเพลง Alouette ได้อย่างถูกต้อง
8. ผู้เรียนวิเคราะห์และเล่นโน้ตขั้นคู่ 2 และขั้นคู่ 3 จากบทเพลง Alouette ได้อย่างถูกต้องตรงตามจังหวะ

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคคาย

แผนการสอนเรื่อง ระดับเสียง $G^3 - C^4$ (กัญแจฟ้า)

แผนการสอนที่ 6

โน้ตขั้นคู่ 4

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวคิด

1. ระดับเสียง ซอล ลา ที โด เป็นระดับเสียงทางดนตรี
2. ระดับเสียงทางดนตรีสามารถเขียนแทนได้โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า โน้ตสากล ซึ่งสามารถอ่านได้จากบรรทัด 5 เส้น โดยมีกัญแจประจำหลักกำกับอยู่หน้าสุดของบรรทัด 5 เส้น
3. โน้ตขั้นคู่เป็นโน้ต 2 เสียงที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นทีละเสียงซึ่งเป็นพื้นฐานในแนวทำนองและแนวประสาน

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถร้องเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้
2. ผู้เรียนสามารถตีกลองตามจังหวะ $\frac{3}{4}$ จากบทเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้
3. ผู้เรียนสามารถอ่านสัญลักษณ์จังหวะของเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้
4. ผู้เรียนสามารถอ่านสัญญาณมือเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้
5. ผู้เรียนสามารถร้องเพลง We Wish You a Merry Christmas แบบซอล-ฟา ได้
6. ผู้เรียนสามารถอ่านและเล่นโน้ตสากล G A B C บนบรรทัด 5 เส้น ในกัญแจประจำหลักฟาได้
7. ผู้เรียนสามารถบันทึกโน้ตสากลในระดับเสียง G A B C ลงในบรรทัด 5 เส้นได้
8. ผู้เรียนสามารถผู้เรียนสามารถวิเคราะห์โน้ตขั้นคู่ 4 ในเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้
9. ผู้เรียนสามารถอ่านและเล่นโน้ตขั้นคู่ 4 แบบเมโลดิกได้

เนื้อหา

ประวัติเพลง We Wish You a Merry Christmas

เพลง We Wish You a Merry Christmas เป็นเพลงพื้นเมืองของประเทศอังกฤษ ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง คริสต์มาส เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ Christmas ซึ่งมาจากภาษาอังกฤษ โบราณว่า Christes Maesse ที่แปลว่า บูชามิสซาของพระคริสตเจ้า เพราะการร่วมพิธีมิสซาเป็นประเพณีสำคัญที่สุดที่ชาวคริสต์ ถือปฏิบัติกันในวันคริสต์มาส คำว่า Christes Maesse พบครั้งแรก ในเอกสารโบราณ เป็นภาษาอังกฤษ ในปี ค.ศ. 1038 และคำนี้ก็แปรเปลี่ยนมาเป็นคำว่า Christmas คำที่ทักทายที่เราได้ฟังบ่อยๆ ในเทศกาลนี้คือ Merry Christmas คำว่า Merry ในภาษาอังกฤษโบราณ แปลว่า สันติสุข และความสงบทางใจ

เพลง We wish you a merry Christmas

ขั้นคู่ 4

We wish you a mer-ry Christmas, we wish you a mer-ry, Christ-mas, we

ขั้นคู่ 4

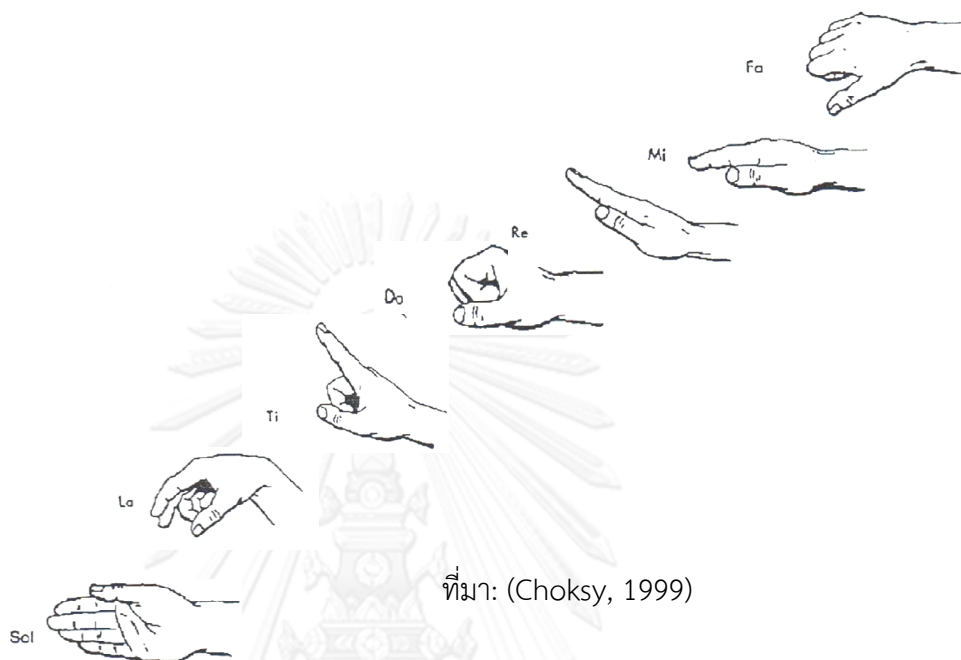
5

Wish you a mer-ry Christ-mas and a hap-py New Year.

จากการวิเคราะห์ขั้นคู่ที่มีในเพลง We Wish You a Merry Christmas พบว่ามีขั้นคู่ 4 (G - C) และ (A - D)

สัญญาณมือ

เพลง We wish you a merry Christmas มีการใช้สัญญาณมือควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต (ซอล-ลา-ที-โด-เร-มี-ฟา)

พยางค์จังหวะ

ในเพลง We wish you a merry Christmas ได้นำเอาสัญลักษณ์ของจังหวะมาใช้ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ของโคตาย	การออกเสียง	ตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น
	ทา	♪
♪	ทุ	♪
┌	ที - ที	♪

โน้ตขึ้นคู่

โน้ตขึ้นคู่ คือ โน้ต 2 ตัวที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นทีละตัวก็ได้ซึ่งโน้ตขึ้นคู่ที่เกิดขึ้นพร้อมกันเรียกว่า ขึ้นคู่แบบฮาร์โมนิก (Harmonic Interval) และขึ้นคู่ที่เกิดขึ้นทีละตัวเรียกว่า ขึ้นคู่แบบเมโลดิก (Melodic Interval) นอกจากนี้โน้ตขึ้นคู่ยังเป็นพื้นฐานของเสียงประสาน

ในเพลง We wish you a merry christmas มีโน้ตขึ้นคู่แบบเมโลดิกเกิดขึ้นหลายตำแหน่งด้วยกัน การใช้ตัวเลขแบ่งชนิดของขึ้นคู่โน้ตนั้นให้นับระยะห่างระหว่างโน้ตตัวบนและโน้ตตัวล่างโดยที่โน้ตตัวบนและโน้ตตัวล่างจะต้องถูกนับด้วย เช่น

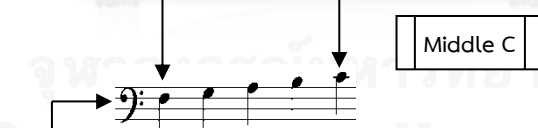
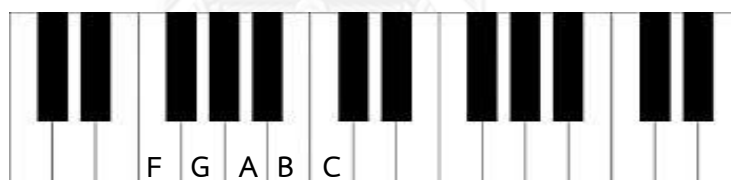

กุญแจประจำหลัก (Clef) เป็นเครื่องหมายพื้นฐานทางดนตรี ที่ใช้กำหนดชื่อระดับเสียงลงในบรรทัดห้าเส้น โดยจะกำหนดระดับเสียงแตกต่างกันออกไป

F - Clef หรือ Bass Clef เรียกว่า กุญแจประจำหลัก F เพราะเป็นเครื่องหมายที่บ่งชี้โน้ตเนื่องจากศูนย์กลางของกุญแจประจำหลักคาบอยู่บนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ซึ่งเป็นตำแหน่งของโน้ต F

กุญแจประจำหลัก F (F - Clef) \Rightarrow

กุญแจประจำหลัก Bass Clef เป็นกุญแจที่ใช้กับเครื่องดนตรีที่มีเสียงต่ำ เสียงร้องในระดับเสียงต่ำ และใช้เขียนโน้ตเปียโนสำหรับเล่นด้วยมือซ้าย

รูปแสดงตำแหน่งโน้ตต่างๆ บนบรรทัด 5 เส้นในกุญแจประจำหลักฟาที่อยู่บนลิมนิ้วเปียโน

ตัวโน้ต เป็นสัญลักษณ์แทนเสียง และเป็นเครื่องหมายที่สามารถปฏิบัติโดยการออกเสียง ในที่นี้คือ ความยาวในการออกเสียง โน้ตแต่ละลักษณะมีความยาวในการออกเสียงแตกต่างกัน

ระดับเสียง หมายถึง ความสูง-ต่ำ ของเสียงดนตรี ซึ่งมีชื่อเรียกเรียงตามลำดับ จากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงดังนี้ ชื่อระดับเสียง (โด เร มิ ฟา ซอล ลา ที) ชื่อตัวอักษร (C D E F G A B)

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน
 - 1.1 ผู้สอนทบทวนเนื้อหาจากบทเรียนครั้งก่อน
 - 1.2 ผู้สอนเล่าประวัติเพลงและผู้แต่งเพลง We Wish You a Merry Christmas ให้ผู้เรียนฟัง
2. การเรียนเนื้อหาสาระ
 - 2.1 ผู้เรียนร้องเพลง We Wish You a Merry Christmas จากบทเพลงที่ผู้สอนให้ โดยผู้สอนคอยแนะนำในเรื่องระดับเสียงให้ถูกต้อง
 - 2.2 ผู้สอนร้องเพลง We Wish You a Merry Christmas และตีกลองจังหวะตบในอัตราจังหวะ $\frac{3}{4}$ ให้ผู้เรียนฟังและสังเกตการตีกลองของผู้สอนว่ามีอัตราจังหวะเท่าใด และมีลักษณะเสียงเป็นอย่างไร (หนัก-เบา-เบา)
 - 2.3 ผู้เรียนฟังเพลงที่ครูร้อง และตีกลองจังหวะ หนัก-เบา-เบา ตามอัตราจังหวะ $\frac{3}{4}$ ของบทเพลง
 - 2.4 ผู้เรียนร้องเพลง We Wish You a Merry Christmas ตามสัญญาณมือที่ผู้สอนทำ
 - 2.5 ผู้เรียนอ่านสัญลักษณ์จังหวะเพลง We Wish You a Merry Christmas จากแผนภูมิเพลง
 - 2.6 ผู้เรียนร้องเพลง We Wish You a Merry Christmas โดยระบบซอล-ฟา จากแผนภูมิโน้ตเพลง
 - 2.7 ผู้เรียนร้องเพลง We Wish You a Merry Christmas โดยระบบซอล-ฟา บนบรรทัด 5 เส้น
 - 2.8 ผู้สอนถามผู้เรียนว่าโน้ต ซอล-โด ห่างกันเป็นขั้นคู่ใด (ขั้นคู่ 4)
 - 2.9 ผู้เรียนวิเคราะห์โน้ตคู่ 4 ในแผนภูมิเพลง We Wish You a Merry Christmas และอธิบาย
 - 2.10 ผู้สอนสรุปและอธิบายเรื่องโน้ตขั้นคู่ 4 โดยใช้คีย์เปียโน และการอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น พร้อมทั้งให้ฝึกบันทึกโน้ตสากลในระดับเสียง F G A B C ลงในบรรทัด 5 เส้น ในกุญแจประจำหลักฟา
 - 2.11 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง We Wish You a Merry Christmas โดยผู้สอนให้ผู้เรียนหาตำแหน่งการวางมือบนคีย์เปียโนว่าอยู่ในช่วงตำแหน่งใด ครูคอยช่วยเหลือและแนะนำการเล่น
3. ขั้นสรุป
 - 3.1 ผู้สอนและนักเรียนร่วมอภิปรายและสรุปลักษณะของโน้ตขั้นคู่ 4
 - 3.2 ผู้เรียนร้องเพลง We Wish You a Merry Christmas ด้วยระบบซอล-ฟา จากแผนภูมิโน้ตเพลง

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง We Wish You a Merry Christmas
2. แผนภูมิโน้ตเพลง We Wish You a Merry Christmas
3. กลอง
4. เปียโน

การวัดผลและการประเมินผล

1. ผู้เรียนร้องเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนตีกลองตามจังหวะ $\frac{3}{4}$ จากบทเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนการอ่านสัญลักษณ์จังหวะเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนอ่านสัญญาณมือเพลง We Wish You a Merry Christmas ตามที่ผู้สอนทำได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนร้องเพลง We Wish You a Merry Christmas แบบซอล-ฟา ได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนสามารถอ่านและเล่นโน้ต G A B C บนบรรทัด 5 เส้น ในกุญแจประจำหลักฟาได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนสามารถบันทึกโน้ตสากลในระดับเสียง G A B C ลงในบรรทัด 5 เส้นได้อย่างถูกต้อง
8. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์โน้ตขั้นคู่ 4 ในเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้อย่างถูกต้อง
9. ผู้เรียนอ่านและเล่นโน้ตขั้นคู่ 4 แบบเมโลดิกได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคคาย

แผนการสอนเรื่อง คำของโน้ตตัวขาวประจุด (♩.)

แผนการสอนที่ 7

Articulation โน้ตชั้นคู่ 5

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวคิด

1. โน้ตตัวขาวประจุด (♩.) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล
2. โน้ตชั้นคู่เป็นโน้ต 2 เสียงที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นทีละเสียงซึ่งเป็นพื้นฐานในแนวทำนองและแนวประสาน
3. Articulations เป็นลักษณะเสียงที่ทำให้เกิดบทเพลงเกิดความไพเราะ
4. ตัวหยุดของตัวเข้บัตหนึ่งชั้น (๗) เป็นสัญลักษณ์แทนความเจ็บของเสียงดนตรีชั่วขณะซึ่งมีความยาว ของอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวเข้บัตหนึ่งชั้น (♩.)

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถร้องเพลง Spring แบบซอล-ฟาได้
2. ผู้เรียนสามารถปรบมือตามจังหวะตบเพลง Spring ได้
3. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวขาวประจุด (♩.) ได้
4. ผู้เรียนสามารถอ่านสัญลักษณ์จังหวะของเพลง Spring ได้
5. ผู้เรียนสามารถร้องโน้ตเพลง Spring ตามสัญญาณมือได้
6. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Spring บนบรรทัด 5 เส้นได้
7. ผู้เรียนสามารถร้องเพลงโดยมี Articulations อย่างเหมาะสมกับเพลง
8. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของตัวหยุดเข้บัตหนึ่งชั้น (๗) ได้
9. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์โน้ตชั้นคู่ 5 ในเพลง Spring ได้
10. ผู้เรียนสามารถอ่านและเล่นโน้ตชั้นคู่ 5 แบบเมโลดิกได้ถูกต้อง

เนื้อหา

เพลง Spring

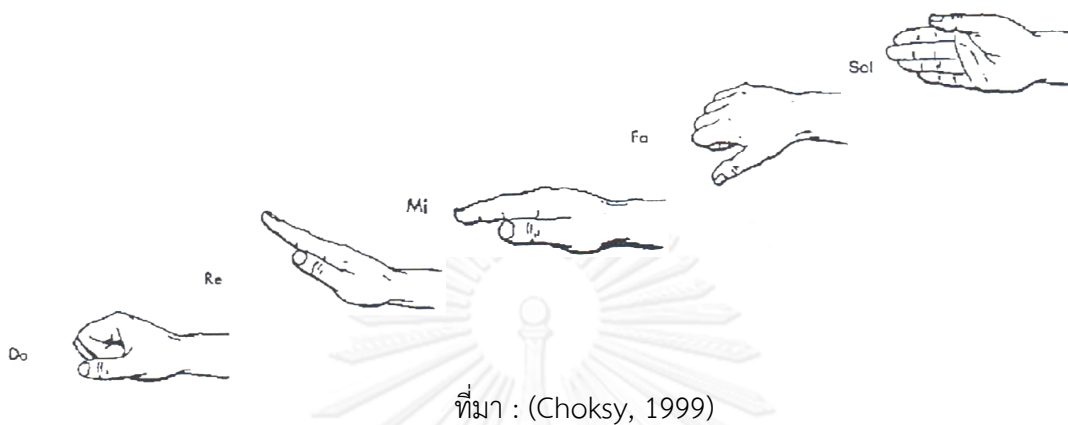
เพลง Spring เป็นหนึ่งในบทเพลงที่อยู่ในบทประพันธ์ชุด “The Four Seasons” บทประพันธ์นี้ได้บรรยายถึงฤดูทั้งสี่ ได้แก่ ใบไม้ผลิ, ฤดูร้อน, ฤดูใบไม้ร่วง และฤดูหนาว เป็นสุดยอดผลงานของ แอนโทนิโอ วิวัลดี (Antonio Vivaldi : ค.ศ.1678 - ค.ศ.1741) ศิลปินดุริยางค์ชาวอิตาลีในยุคคลาโรค เป็นนักประพันธ์เพลงในยุคคลาโรค (Baroque) และบทประพันธ์ฤดูทั้งสี่ (The Four Seasons) จัดเป็นเพลงคอนแชร์โต้สำหรับไวโอลินที่มีชื่อเสียงมากที่สุดของวิวัลดีอีกด้วย

Spring
from THE FOUR SEASONS

Antonio Vivaldi (1678-1741)

สัญญาณมือ

เพลง Spring มีการใช้สัญญาณมือควบคู่ไปกับการอ่านโน้ต (โด, เร, มี, ฟา, ซอล) ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ของจังหวะ

โคตตายังได้กำหนดเสียงใช้ในการเรียกสัญลักษณ์ต่างๆไว้ เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการตบมือได้ด้วย ในเพลง Spring ได้นำเอาสัญลักษณ์ของจังหวะมาใช้ในรูปแบบดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ของโคตตาย	การออกเสียง	ตัวโน้ตบรรทัด 5 เส้น
	ทา	♪
♪	ทู	♪
┌┐	ที - ที	♪♪
♪.	โท	♪.

โน้ตขั้นคู่

โน้ตขั้นคู่ คือ โน้ต 2 ตัวที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นทีละตัวก็ได้ซึ่งโน้ตขั้นคู่ที่เกิดขึ้นพร้อมกันเรียกว่า ขั้นคู่แบบฮาร์โมนิก (Harmonic Interval) และขั้นคู่ที่เกิดขึ้นทีละตัวเรียกว่า ขั้นคู่แบบเมโลดิก (Melodic Interval) นอกจากนี้โน้ตขั้นคู่มักเป็นพื้นฐานของเสียงประสาน

ในเพลง Spring มีโน้ตขั้นคู่แบบเมโลดิกเกิดขึ้นหลายตำแหน่งด้วยกัน การใช้ตัวเลขแบ่งชนิดของขั้นคู่นั้นให้บ่งระยะห่างระหว่างโน้ตตัวบนและโน้ตตัวล่างโดยที่โน้ตตัวบนและโน้ตตัวล่างจะต้องถูกนับด้วย เช่น

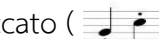

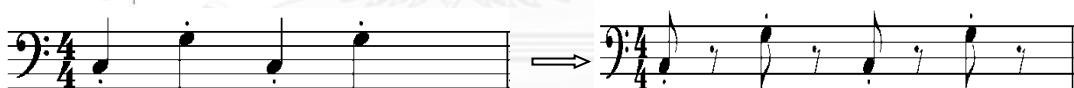
โน้ตขั้นคู่ 5 คือระยะห่างระหว่างตัวโน้ต 2 ตัว ซึ่งเป็นโน้ตช่อง (Line note) กับโน้ตเส้น (Line note) ดังแผนภาพโน้ตขั้นคู่ 5

โน้ตตัวขาวประจุด ♩) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากลที่ใช้แทนเสียงดนตรี หากไม่ประจุดเป็นโน้ตตัวขาว แต่เมื่อประจุดแล้ว เพิ่มค่าขึ้นอีกครั้งของตัวหน้า ในที่นี้ครึ่งของตัวหน้า คือ 1 จังหวะ ฉะนั้นโน้ตตัวขาวมีค่า 2 จังหวะ เมื่อประจุด จะได้ ♩ + ♩ หรือ 3 จังหวะ

การควบคุมลักษณะเสียง (Articulations)

ในการเล่นดนตรีนั้นหากนักดนตรีมีเทคนิคการเล่นที่แพรวพราวแต่ขาดการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของบทเพลงก็เปรียบเหมือนคนพูดไม่รู้เรื่อง ดังนั้นในการเล่นดนตรีนอกจากต้องมีเทคนิค การอ่านโน้ตที่แม่นยำแล้วยังต้องสามารถสื่อสารอารมณ์เพลงออกมาได้ด้วย

ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องของ Articulation ซึ่งเป็นลักษณะของเสียงโน้ตซึ่งทำให้นักดนตรีถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างไพเราะซึ่งมักจะมีเครื่องหมายกำกับไว้ที่ตัวโน้ต ในบทเรียนนี้ ผู้เรียนควรได้รู้จักเครื่องหมาย Slur () เป็นการเล่นหรือร้องให้เสียงต่อเนื่องและ Staccato () เป็นการเล่นให้เสียงแยกจากกัน ลักษณะการเล่นของ Staccato มีดังนี้

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน
 - 1.1 ผู้สอนทบทวนบทเรียนจากเนื้อหาครั้งก่อน
 - 1.2 ผู้สอนถามผู้เรียนว่าเคยฟังเพลง Spring จากบทประพันธ์เพลงชุด The Four Seasons หรือไม่
 - 1.3 ผู้สอนเล่าประวัติและผู้แต่งเพลง Spring ให้ผู้เรียนฟัง
2. การเรียนเนื้อหาสาระ
 - 2.1 ผู้สอนร้องโน้ตในเพลง Spring ให้ผู้เรียนร้องตามโดยผู้สอนแนะนำในเรื่องระดับเสียงให้ถูกต้อง

- 2.2 ผู้สอนร้องเพลงและปรบจังหวะในรูปแบบจังหวะตบในวรรคแรก โดยให้ผู้เรียนปรบมือตามและสังเกตลักษณะจังหวะตบว่ามีจังหวะของทำนองเพลงเป็นเช่นไร (จังหวะตบ 1 จังหวะมีค่าเท่ากับจังหวะทำนอง 3 จังหวะ)
- 2.3 ผู้สอนอธิบายค่าของโน้ตตัวขาวประจุด (♩) ว่ามีค่าเท่ากับ (♩) แต่มีการประจุดเพื่อเพิ่มความยาวอีกครั้งหนึ่งของตัวมันเอง จึงทำให้ค่าของโน้ตตัวขาวประจุด (♩.) มีอัตราจังหวะ 3 จังหวะ อ่านออกเสียงว่า โท-โอ-โอ
- 2.4 ผู้สอนปรบจังหวะในรูปแบบจังหวะเดิมและให้ผู้เรียนออกเสียงสัญลักษณ์จังหวะแบบทาที่-ที โท-โอ-โอ
- 2.5 ผู้สอนนำแผนภูมิเพลง Spring ให้ผู้เรียนดู แล้วให้ผู้เรียนบอกว่าช่วงใดที่มีรูปแบบจังหวะเหมือนกับรูปแบบจังหวะที่ออกเสียงข้างต้น
- 2.6 ผู้เรียนอ่านสัญลักษณ์จังหวะ จากแผนภูมิแสดงสัญลักษณ์จังหวะทำนองเพลง Spring
- 2.7 ผู้สอนทบทวนสัญญาณมือ (โด – ซอล)
- 2.7 ผู้สอนทำสัญญาณมือเพลง Spring ให้ผู้เรียนร้องตามจนคล่อง
- 2.8 ผู้สอนถามผู้เรียนว่าในบทเพลง Spring ประกอบด้วยทั้งหมดกี่ระดับเสียง (5 ระดับเสียง ได้แก่ โด, เร, มี, ฟา, ซอล)
- 2.9 ผู้เรียนร้องเพลง Spring โดยระบบซอล-ฟา จากแผนภูมิเพลงบนบรรทัด 5 เส้น
- 2.10 ผู้สอนร้องโน้ตเพลง Spring ให้ผู้เรียนฟัง 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ผู้สอนร้องเพลงโดยไม่มี Articulation (Slur) และครั้งที่ 2 ผู้สอนเพิ่ม Articulation (Slur) จากนั้นให้ผู้เรียนสังเกตความแตกต่างและอธิบายเปรียบเทียบความไพเราะระหว่างครั้งที่ 1 และ 2
- 2.11 ผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของ Articulation เครื่องหมาย Slur และ Staccato
- 2.12 ผู้เรียนร้องเพลง Spring แบบซอล-ฟา โดยร้องแบบมีการใส่ Articulation เข้าไป
- 2.13 ผู้สอนถามผู้เรียนว่าโน้ตโด-ซอล ห่างกันเท่าใด
- 2.14 ผู้สอนสรุปและอธิบายเรื่องการอ่านโน้ตขั้นคู่ 5 (ซอล-โด) โดยให้ผู้เรียนสังเกตจากแผนภูมิเพลง Spring ที่มีการบันทึกโน้ตไว้บนบรรทัด 5 เส้น โดยผู้สอนอธิบายให้ผู้เรียนเห็นว่าลักษณะของโน้ตคู่ 5 จะมีการบันทึกในลักษณะคือ คาบเส้น-คาบเส้น ระหว่างเส้น-ระหว่างเส้น ทั้งขึ้นและลง และใช้คีย์เปียโนกดให้ผู้เรียนเห็นถึงระยะห่างของโน้ตคู่ 5 ซึ่งห่างกันถัดไป 4 คีย์
- 2.15 ผู้เรียนวิเคราะห์โน้ตขั้นคู่ 5 ในแผนภูมิเพลง Spring
- 2.16 ผู้สอนเล่นเปียโนเพลง Spring ให้ผู้เรียนฟังและให้ผู้เรียนเขียนเครื่องหมาย Slur () ลงในโน้ตเพลงที่ครูมีการเล่น และให้ผู้เรียนสังเกตการเล่นทำนองในมือซ้าย (กุญแจประจำหลักฟา) ของครูว่ามีความแตกต่างจากการเล่นทำนองในมือขวาอย่างไร

(เล่นเสียงสั้น เสียงแยกออกจากกัน เสียงของโน้ตไม่เต็มเสียงเท่ากับความยาวของ จังหวะโน้ตที่แท้จริง)

- 2.17 ผู้เรียนนำเสนอคำตอบ โดยครูเป็นผู้แนะนำและแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง
- 2.18 ผู้สอนอธิบายถึงลักษณะของเสียงโน้ตที่เล่นในกฎประจำหลักฟา ว่าเป็นการเล่นเสียง แยกออกจากกันหรือลักษณะการเล่นเสียงสั้นคล้ายการกระโดดโดยให้ผู้เรียนดูจาก แผนภูมิเพลง Spring จะเห็นว่าไม้เครื่องหมายจุดดำเล็กๆ อยู่ที่ด้านบนหรือด้านล่างของ หัวโน้ตของโน้ตตัวดำ (♩) เราเรียกเครื่องหมายนี้ว่า Staccato ลักษณะการเล่นมีดังนี้
-
- 2.19 ผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันถึงลักษณะเสียงของตัวโน้ตที่มีเครื่องหมาย Staccato ติด อยู่เห็นได้ว่าโน้ตจะมีค่าความยาวเหลือเพียงแค่ 1/2 ของโน้ตตัวดำ (♩) เพราะ (♩) มีค่า เท่ากับ 1/2 จังหวะดังนั้น ตัวหยุดเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♯) จึงเป็นสัญลักษณ์แทนความเงียบ ซึ่ง มีค่าความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับตัวโน้ตเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♩)
- 2.20 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Spring โดยผู้สอนถามผู้เรียนถึงตำแหน่งการวางมือบนคีย์ เปียโนว่าการเล่นโน้ตเพลง Spring ต้องวางมืออยู่ตำแหน่งใด (ตำแหน่ง Position C ทั้ง สองมือ) โดยผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือ

3. ชั้นสรุป

- 3.1 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเครื่องหมาย Slur และ Staccato และ เชื่อมโยงกับเจตคติของผู้เรียนโดยการให้ผู้เรียนเสนอความคิดเห็นระหว่างการร้องหรือ เล่นเพลงโดยมี Articulations กับการร้องหรือเล่นเพลงโดยไม่ Articulations
- 3.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปชื่อและค่าของตัวหยุดเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♯)
- 3.3 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความหมายและค่าของโน้ตตัวขาวประจุด (♩.)
- 3.4 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปลักษณะของโน้ตคู่ 5
- 3.5 ผู้เรียนร้องเพลง Spring โดยระบบซอล-ฟา แบบมี Articulations

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง Spring
2. แผนภูมิแสดงสัญลักษณ์จังหวะเพลง Spring
2. เปียโน

การวัดผลและการประเมินผล

1. ผู้เรียนร้องเพลง Spring แบบซอล-ฟาได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะตบเพลง Spring ได้ถูกต้อง
3. ผู้เรียนบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวขาวประจุด (♩) ได้ถูกต้อง
4. ผู้เรียนอ่านสัญลักษณ์จังหวะของเพลง Spring ได้ถูกต้อง
5. ผู้เรียนร้องโน้ตเพลง Spring ตามสัญญาณมือได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Spring บนบรรทัด 5 เส้นได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนร้องเพลงโดยมี Articulations อย่างไร้ความเหมาะสมกับเพลงได้อย่างถูกต้อง
8. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของตัวหยุดเข้บิตหนึ่งชั้น (๗) ได้ถูกต้อง
9. ผู้เรียนวิเคราะห์โน้ตชั้นคู่ 5 ในเพลง Spring ได้ถูกต้อง
10. ผู้เรียนอ่านและเล่นโน้ตชั้นคู่ 5 แบบเมโลดิกได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านโน้ตแบบปกติ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการสอนเรื่อง จังหวะตบ จังหวะทำนอง

แผนการสอนที่ 1

ค่าของโน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และตัวกลม (♫)

ทำนองและการวางมือในการเล่นเปียโน

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวคิด

1. การเริ่มต้นด้วยทำนองและการวางมือที่ถูกต้องจะช่วยให้สามารถเล่นเปียโนได้ง่ายและสามารถควบคุมการเล่นเปียโนได้ดีขึ้น
2. จังหวะตบ หมายถึง จังหวะพื้นฐานที่สม่ำเสมอเท่ากันตลอดทั้งเพลงคล้ายกับจังหวะการเต้นของหัวใจ
3. จังหวะทำนอง เป็นจังหวะของเสียงทุกเสียงของแนวทำนอง อาจจะสั้น-ยาว หรือเท่ากับจังหวะตบและอาจเป็นรูปแบบที่สม่ำเสมอหรือไม่สม่ำเสมอก็ได้
4. โน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และตัวกลม (♫) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถนั่งเล่นเปียโนด้วยท่าทางและการวางมือที่ถูกต้อง
2. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และตัวกลม (♫) ได้
3. ผู้เรียนสามารถระบุความแตกต่างระหว่างจังหวะตบกับจังหวะทำนองได้
4. ผู้เรียนสามารถปรบมือและนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลงหนูมาลีได้
5. ผู้เรียนสามารถปรบมือจังหวะทำนองพร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตเพลงหนูมาลีแบบ C D E ได้
6. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลงหนูมาลีพร้อมกับการนับจังหวะได้

เนื้อหา

1. ทำนองและการวางมือในการเล่นเปียโน เนื่องจากการบรรเลงเปียโนอยู่ในทำนอง จึงควรจัดทำนองให้มีความเหมาะสม ดังนี้

1.1 การวางเก้าอี้เปียโน ควรขนานกับเครื่องเปียโนและอยู่ในระยะที่สามารถนั่งและวางแขนได้สะดวก

1.2 การนั่ง ควรนั่งหลังตรงโดยหันหน้าไปทางศูนย์กลางของเปียโน เนื่องจากขณะเล่นต้องอาศัยการเคลื่อนไหวทั้งทางซ้ายและขวาไปตามโน้ตเพลงและไม่นั่งชิดหรือห่างกับเปียโนมากเกินไป เพื่ออยู่ในระยะที่สามารถมองโน้ตดนตรีได้อย่างชัดเจน

1.3 การวางเท้า ควรวางให้ราบกับพื้นห่างกันเล็กน้อยโดยไม่ไขว้ขา

1.4 การวางนิ้วมือ ข้อมือไม่หล่นและวางให้สูงกว่าแป้นเปียโน พร้อมกับการวางนิ้วมือบนแป้นให้โค้งเป็นธรรมชาติ ปล่อยให้ปลายนิ้วสัมผัสกับแป้นเปียโนเท่านั้น ส่วนแขนควรอยู่ในระยะที่รู้สึกสบายต่อการเล่น ไม่เกร็งหรือออกแรงยกให้สูง หัวไหล่และข้อศอกให้ปล่อยลงมาโดยไม่ยกขึ้น

จังหวะ

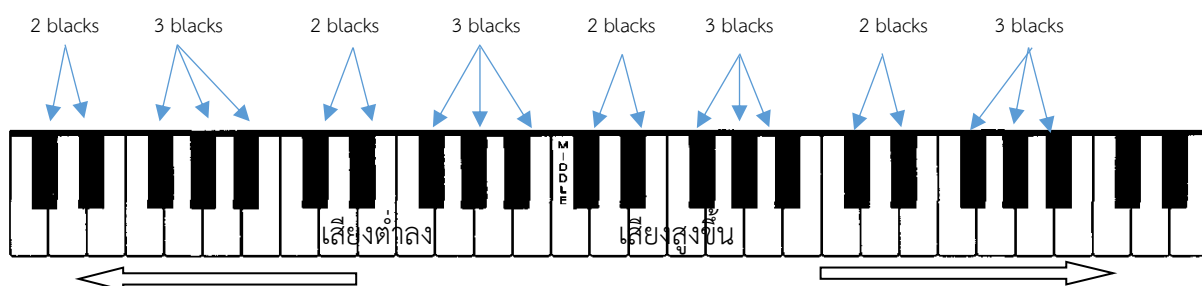
จังหวะ หมายถึง ช่วงเวลาที่ดำเนินอยู่ในขณะบรรเลงดนตรี มีหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงและแนวประสานเสียงต่างๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน จังหวะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. จังหวะตบหรือจังหวะเคาะ (Beat) เป็นจังหวะพื้นฐานที่เท่ากันโดยตลอด ไม่ว่าจังหวะดนตรีจะมีความยาว สั้น หรือหยุด จังหวะตบจะดำเนินไปเรื่อยๆ อย่างสม่ำเสมอ คล้ายกับจังหวะการเต้นของหัวใจ

2. จังหวะทำนอง (Rhythm of the Melody) เป็นจังหวะของเสียงทุกเสียงของแนวทำนอง อาจจะมีเสียงสั้นบ้างยาวบ้างสลับกันไป หรือเท่ากับจังหวะตบ และอาจเป็นรูปแบบที่สม่ำเสมอหรือไม่สม่ำเสมอก็ได้

คีย์บนเปียโน

คีย์บอร์ดของเปียโนจะประกอบด้วยคีย์สีขาวและคีย์สีดำวางสลับกันเป็นชุด คีย์สีขาวจะวางเรียงชิดกันตลอด ส่วนคีย์สีดำจะวางแทรกสลับช่วง ซึ่งมี 2 กลุ่มคือ กลุ่มของคีย์สีดำ 2 อันและกลุ่มของคีย์สีดำ 3 อัน โดยจะอยู่สลับกันไปเรื่อยๆ คีย์ที่อยู่ด้านขวามือจะเป็นเสียงสูงและถ้าย้ายมือมาทางซ้ายมือจะเห็นว่าเสียงต่ำลง

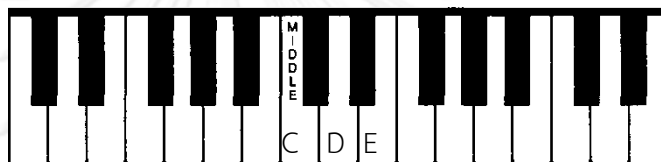

บนคีย์เปียโน จะใช้ตัวอักษรแทนชื่อระดับเสียง โดยเริ่มต้นไล่จาก A ไป G แล้ววนกลับมาซ้ำ ชุดเดิมอีกจนเสียงสูงขึ้นไปเรื่อยๆ ซึ่งชื่อเรียกจากตัวอักษรทั้ง 7 ตัว คือ A B C D E F และ G

รูปแสดงชื่อของแต่ละคีย์สีขาว และแสดงให้เห็นว่ามีการใช้ชื่อคีย์วนซ้ำไปเรื่อยๆ บนคีย์บอร์ดเปียโน

จากบทเพลงหนูมาลีจุดเริ่มต้นที่ผู้เรียนจะต้องรู้จัก คือ โน้ตเสียง C โน้ตเสียง D และโน้ตเสียง E ซึ่งเมื่อดูจากคีย์บอร์ดแล้วเราจะหาตำแหน่งโน้ต จากภาพได้ดังนี้

จากภาพด้านบนตำแหน่งของเสียง “C” จะเป็นตำแหน่งของคีย์สีขาวอยู่ทางซ้ายของกลุ่มคีย์สีดำชุด 2 อัน และตำแหน่งคีย์เสียง C ที่อยู่ใกล้กึ่งกลางของคีย์บอร์ดที่สุดเรียกว่า “C ตัวกลาง” หรือ “Middle C” โดยการเล่นโน้ตทางขวามือที่อยู่เหนือ C ตัวกลางขึ้นมามักจะใช้มือขวาเล่น และการเล่นโน้ตทางซ้ายมือที่ต่ำกว่า C ลงมามักจะใช้มือซ้ายเล่น

ชื่อและค่าของตัวโน้ต

โน้ตตัวดำ

โน้ตตัวขาว

โน้ตตัวกลม

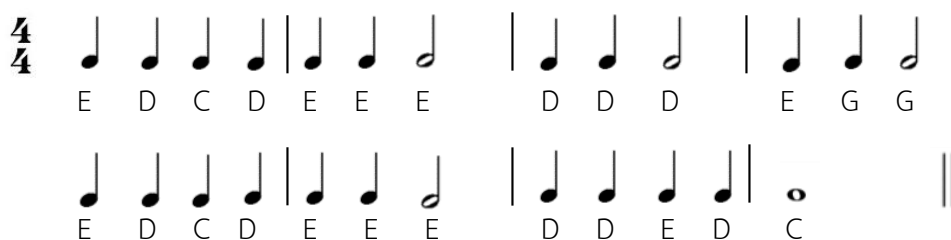
นับ: 1

นับ: “1 - 2”

นับ: “1-2-3-4”

เพลงหนูมาลี

ทำนอง: Sarah Josepha Buell Hale

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ผู้สอนอธิบายท่าทางการนั่งและการวางนิ้วมือบนเปียโนที่ถูกต้อง รวมถึงแนะนำคีย์บอร์ดและตำแหน่งระดับเสียงบนเปียโน

2. การเรียนเนื้อหาสาระ

- 2.1 ผู้สอนอธิบายเรื่องจังหวะตบและจังหวะทำนองให้ผู้เรียนฟัง
- 2.2 ผู้สอนกดเปียโนด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ แล้วให้ผู้เรียนตอบว่าเป็นลักษณะจังหวะแบบใด
- 2.3 ผู้สอนกดเปียโนด้วยจังหวะที่ไม่สม่ำเสมอ แล้วให้ผู้เรียนตอบว่าเป็นลักษณะจังหวะแบบใด
- 2.4 ผู้สอนอธิบายเรื่องชื่อและค่าของโน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และตัวกลม (♩)
- 2.5 ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับนับจังหวะให้ถูกต้องตามค่าของตัวโน้ตจากกลุ่มของตัวโน้ตที่

ผู้สอนกำหนดให้ 1 1 1 1 1 1 1 2 1 1 1 1 1 2 3 4

- 2.6 ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลงหนูมาลี
- 2.7 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองพร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตเพลงหนูมาลีแบบ C D E
- 2.8 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลงหนูมาลีพร้อมกับการนับจังหวะ
- 2.9 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลงหนูมาลีพร้อมกับการอ่านชื่อโน้ต

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องการเล่นเปียโนด้วยท่าทางและการวางมือที่ถูกต้อง
- 3.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมอภิปรายและสรุปลักษณะของจังหวะตบและจังหวะทำนอง
- 3.3 ผู้สอนกับผู้เรียนสนทนากันถึงลักษณะ ความหมายและค่าโน้ตของโน้ตตัวดำ (♩) โน้ตตัวขาว (♪) และโน้ตตัวกลม (♩)

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลงหนูมาลี
2. รูปภาพท่าทางและการวางมือในการเล่นเปียโน
3. เปียโน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้เรียนนั่งเล่นเปียโนด้วยท่าทางและการวางมือได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้เรียนบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และตัวกลม (♩) ได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนระบุความแตกต่างระหว่างจังหวะตบกับจังหวะทำนองได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนปรบมือและนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลงหนูมาลีได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนปรบมือจังหวะทำนองพร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตเพลงหนูมาลีแบบ C D E ได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลงหนูมาลีพร้อมกับการนับจังหวะได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลงหนูมาลีพร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการสอนเรื่อง ระดับเสียง $C^4 - G^4$ (กัญแจซอล)

แผนการสอนที่ 2

อัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$

1 คน / 1 คาบ/ 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวคิด

1. C D E F G เป็นชื่อเรียกแทนระดับเสียงทางดนตรี
2. โน้ตตัวดำ (♩) โน้ตตัวขาว (♪) และโน้ตตัวกลม (♫) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล
3. ระดับเสียงทางดนตรีสามารถเขียนแทนได้โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่าโน้ตดนตรีซึ่งสามารถอ่านได้จากบรรทัด 5 เส้น โดยมีกัญแจประจำหลักกำกับอยู่หน้าสุดของบรรทัด 5 เส้น
4. บรรทัดห้าเส้นเป็นเครื่องหมายพื้นฐานที่สำคัญในการบันทึกโน้ตดนตรีและบอกตำแหน่งความสูง-ต่ำของระดับเสียง
5. กัญแจประจำหลัก เป็นเครื่องหมายที่ใช้กำหนดชื่อระดับเสียงลงในบรรทัด 5 เส้น โดยจะกำหนดเสียงแตกต่างกันออกไป
6. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{4}{4}$ หมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 4 จังหวะ และให้โน้ตตัวดำ (♩) เป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถปรบมือและนับจังหวะตามค่าโน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และโน้ตตัวกลม (♫) ได้
2. ผู้เรียนสามารถปรบมือและนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Jingle Bells ได้
3. ผู้เรียนสามารถปรบมือจังหวะทำนองเพลง Jingle Bells พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตแบบ C D E F G ได้
4. ผู้เรียนสามารถปรบมือตามอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ เพลง Jingle Bells ได้
5. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Jingle Bells บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้กัญแจประจำหลัก G ได้
6. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการนับจังหวะได้
7. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้

เนื้อหา

ชื่อและค่าของตัวโน้ต

โน้ตตัวดำ

นับ: 1

โน้ตตัวขาว

นับ: “1 - 2”

โน้ตตัวกลม

นับ: “1-2-3-4”

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ เป็นเครื่องหมายที่กำหนดว่ามีอัตราจังหวะกี่จังหวะในหนึ่งห้องเพลงและใช้ตัวโน้ตใดเป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะประกอบด้วย ตัวเลข 2 ตัวซ้อนกัน บนทีกไว้ตอนต้นของบทเพลง หลังกุญแจประจำหลัก

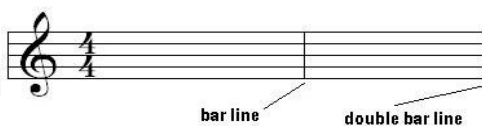
เลขตัวบน หมายถึง จำนวนจังหวะในหนึ่งห้องเพลง

เลขตัวล่าง หมายถึง เลขประจำตัวโน้ตที่ใช้เป็นเกณฑ์ตัวละหนึ่งจังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{4}{4}$ หมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 4 จังหวะ และใช้โน้ตตัวดำเป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

เส้นกันห้อง

เส้นกันห้อง (Bar Line) เส้นกันห้องใช้สำหรับแบ่งบรรทัด 5 เส้นออกเป็นส่วนๆ เท่าๆกันเพื่อใช้สำหรับกำหนดอัตราจังหวะของดนตรี และแบ่งดนตรีออกเป็นท่อนๆ ส่วนเส้นจบ (Double Bar Lines) สำหรับบอกท่อนจบเพลง

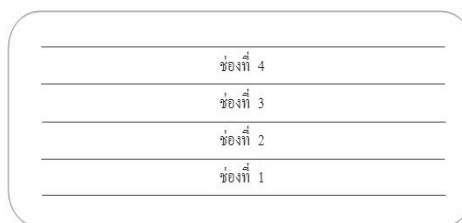

บรรทัดห้าเส้น (Staff) ใช้สำหรับการบันทึกตัวโน้ตเพื่อให้รู้ว่าโน้ตที่กำหนดให้นั้นมีระดับเสียงสูงหรือต่ำระดับใด ทำให้โน้ตแต่ละตัวมีความแตกต่างกัน การบันทึกโน้ตลงในบรรทัด 5 เส้นจะใช้ทุกเส้นและทุกช่องของบรรทัด 5 เส้น และการกำหนดตำแหน่งเส้นของบรรทัด 5 เส้น จะกำหนดให้เส้นที่อยู่ด้านล่างสุดเป็นเส้นที่ 1 โดยเส้นที่ 2, 3, 4 และ 5 จะอยู่ถัดขึ้นไปตามลำดับ ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 ตำแหน่งเส้นของบรรทัด 5 เส้น

การกำหนดตำแหน่งช่องในบรรทัด 5 เส้น จะกำหนดให้ช่องที่อยู่ด้านล่างสุดเป็นช่องที่ 1 ดังรูปที่ 2

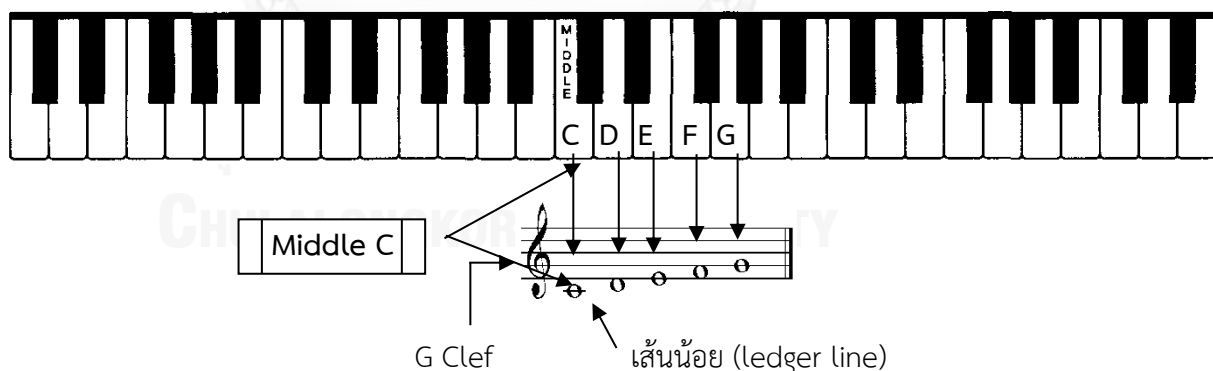
รูปที่ 2 ตำแหน่งช่องในบรรทัด 5 เส้น

กุญแจประจำหลัก (Clef) เป็นเครื่องหมายพื้นฐานทางดนตรี ที่ใช้กำหนดชื่อระดับเสียงลงในบรรทัดห้าเส้น โดยจะกำหนดระดับเสียงแตกต่างกันออกไป

G – Clef หรือ Treble Clef เรียกว่า กุญแจประจำหลัก G เพราะเป็นเครื่องหมายที่บ่งชี้โน้ตเนื่องจากศูนย์กลางของกุญแจประจำหลักคาบอยู่บนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น ซึ่งเป็นตำแหน่งของโน้ต G

กุญแจประจำหลัก G (G – Clef) ⇨

กุญแจประจำหลัก Treble Clef เป็นกุญแจที่ใช้กับเครื่องดนตรีที่มีเสียงสูงๆ เสียงร้องในระดับสูง และใช้เขียนโน้ตเปียโนสำหรับเล่นด้วยมือขวา

ระดับเสียง หมายถึง ความสูง-ต่ำ ของเสียงดนตรี ซึ่งมีชื่อเรียกเรียงตามลำดับ จากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง ตามชื่อตัวอักษร ดังนี้ C D E F G

Jingle Bells

ทำนอง Gillbert DeBenedetti

เนื้อร้อง James Lord Pierpont

Jin gle bells, Jin - gle, bells, Jin gle all the way,

5 Oh, what fun it is to ride a one horse o - pen sleigh,

9 Jin gle, bells, Jin gle, bells, Jin - gle all the way,

13 Oh, what fun it is to ride a one horse o - pen sleigh.

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน
 - 1.1 ผู้สอนทบทวนบทเรียนจากการเรียนครั้งก่อน
2. การเรียนเนื้อหาสาระ
 - 2.1 ผู้สอนอธิบายเรื่องบรรทัดห้าเส้น ทุญแจประจำหลัก G และการอ่านโน้ตบนบรรทัดห้าเส้น
 - 2.2 ผู้สอนอธิบายเรื่องอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ และเส้นกั้นห้อง จากบทเพลง Jingle bells
 - 2.3 ผู้เรียนฝึกปรบมือพร้อมกับการนับจังหวะให้ถูกต้องตามค่าของตัวโน้ตที่ผู้สอนกำหนดให้
 - 2.4 ผู้เรียนฝึกปรบมือพร้อมกับการอ่านโน้ตให้ถูกต้องตามค่าของตัวโน้ตที่ผู้สอนกำหนดให้
 - 2.5 ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับการนับจังหวะโน้ตจากบทเพลง Jingle bells
 - 2.6 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองเพลง Jingle bells
 - 2.7 ผู้เรียนฝึกการอ่านโน้ตเพลง Jingle bells จากบรรทัดห้าเส้น ภายใต้ทุญแจประจำหลัก G
 - 2.8 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองพร้อมกับการอ่านโน้ตเพลง Jingle bells (ปฏิบัติจนคล่อง)
 - 2.9 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle bells พร้อมกับการนับจังหวะ
 - 2.10 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle bells พร้อมกับการอ่านหรือร้องชื่อโน้ต

3. ชั้นสรุป

- 3.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปเรื่องบรรทัดห้าเส้น ญูญแจประจำหลัก และ การอ่านโน้ตบนบรรทัดห้าเส้น เส้นกั้นห้อง และอัตราจังหวะแบบ $\frac{4}{4}$

สื่อการเรียนการสอน

1. โน้ตเพลง Jingle Bells
2. แบบฝึกหัด
3. เปียโน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้เรียนปรบมือและนับจังหวะตามค่าโน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และโน้ตตัวกลม (♫) ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนปรบมือและนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Jingle Bells ได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนปรบมือจังหวะทำนองเพลง Jingle Bells พร้อมกับอ่านชื่อโน้ตแบบ C D E F G ได้ อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนปรบมือตามอัตราจังหวะเพลง Jingle Bells ได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนอ่านโน้ตเพลง Jingle Bells บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้ญูญแจประจำหลัก G ได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการนับจังหวะได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการสอนเรื่อง ระดับเสียงโน้ต C³ - G³ (กุญแจฟา)

แผนการสอนที่ 3

ทิศทางการสอน

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวคิด

1. C D E F G เป็นชื่อเรียกแทนระดับเสียงทางดนตรี
2. โน้ตตัวดำ (♩) โน้ตตัวขาว (♪) และโน้ตตัวกลม (♩) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล
3. กุญแจประจำหลัก เป็นเครื่องหมายที่ใช้กำหนดชื่อระดับเสียงลงในบรรทัด 5 เส้น โดยจะกำหนดเสียงแตกต่างกันออกไป
4. ระดับเสียงทางดนตรีสามารถเขียนแทนได้โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า โน้ตดนตรีสามารถอ่านและบันทึกได้จากบรรทัด 5 เส้น โดยมีกุญแจประจำหลักกำกับอยู่หน้าสุดของบรรทัดห้าเส้น
5. บรรทัดห้าเส้นเป็นเครื่องหมายพื้นฐานที่สำคัญในการบันทึกโน้ตดนตรีและบอกตำแหน่งความสูง-ต่ำของระดับเสียง
6. ทิศทางการสอนอาจจะเคลื่อนที่ไปในหลายทิศทาง เช่น ขึ้น ลง หรืออยู่กับที่

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถปรบมือและนับจังหวะตามค่าโน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และโน้ตตัวกลม (♩) ได้
2. ผู้เรียนสามารถปรบมือและนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Jingle Bells ได้
3. ผู้เรียนสามารถปรบมือจังหวะทำนองเพลง Jingle Bells พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตแบบ C D E F G ได้
4. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Jingle Bells บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้กุญแจประจำหลัก F
5. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ทิศทางของทำนองเพลง Jingle Bells ได้
6. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการนับจังหวะได้
7. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้

เนื้อหา

ชื่อและค่าของตัวโน้ต

โน้ตตัวดำ

นับ: 1

โน้ตตัวขาว

นับ: “1 - 2”

โน้ตตัวกลม

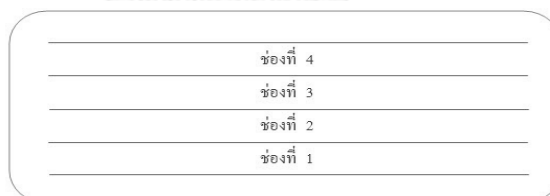

นับ: “1-2-3-4”

บรรทัดห้าเส้น (Staff) ใช้สำหรับการบันทึกตัวโน้ตเพื่อให้รู้ว่าโน้ตที่กำหนดให้นั้นมีระดับเสียงสูงหรือต่ำระดับใด ทำให้โน้ตแต่ละตัวมีความแตกต่างกัน การบันทึกโน้ตลงในบรรทัด 5 เส้นจะใช้ทุกเส้นและทุกช่องของบรรทัด 5 เส้น และการกำหนดตำแหน่งเส้นของบรรทัด 5 เส้น จะกำหนดให้เส้นที่อยู่ด้านล่างสุดเป็นเส้นที่ 1 โดยเส้นที่ 2, 3, 4 และ 5 จะอยู่ถัดขึ้นไปตามลำดับ ดังรูปที่ 1

การกำหนดตำแหน่งช่องในบรรทัด 5 เส้น จะกำหนดให้ช่องที่อยู่ด้านล่างสุดเป็นช่องที่ 1 ดังรูปที่ 2

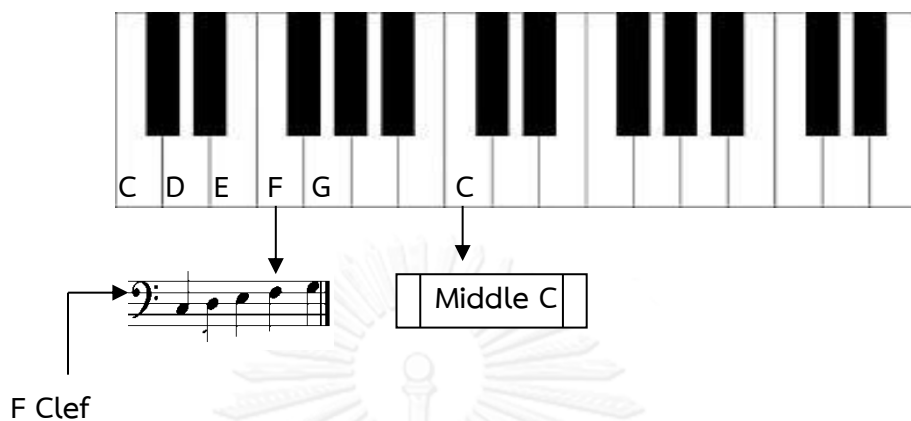
รูปที่ 2 ตำแหน่งช่องในบรรทัด 5 เส้น

กุญแจประจำหลัก (Clef) เป็นเครื่องหมายพื้นฐานทางดนตรี ที่ใช้กำหนดชื่อระดับเสียงลงในบรรทัดห้าเส้น โดยจะกำหนดระดับเสียงแตกต่างกันออกไป

F - Clef หรือ Bass Clef เรียกว่า กุญแจประจำหลัก F เพราะเป็นเครื่องหมายที่บ่งชี้โน้ตเนื่องจากศูนย์กลางของกุญแจประจำหลักคาบอยู่บนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ซึ่งเป็นตำแหน่งของโน้ต F

กุญแจประจำหลัก F (F - Clef) \Rightarrow

กุญแจประจำหลัก Bass Clef เป็นกุญแจที่ใช้กับเครื่องดนตรีที่มีเสียงต่ำ เสียงร้องในระดับเสียงต่ำ และใช้เขียนโน้ตเปียโนสำหรับเล่นด้วยมือซ้าย

รูปแสดงตำแหน่งโน้ตต่างๆ บนบรรทัด 5 เส้นในกุญแจประจำหลักฟาที่อยู่บนลิ่มนิ้วเปียโนระดับเสียง หมายถึง ความสูง-ต่ำ ของเสียงดนตรี ซึ่งมีชื่อเรียกเรียงตามลำดับ จากเสียงต่ำ ไปหาเสียงสูงดังนี้ ชื่อตัวอักษร (C D E F G A B) โดยสามารถเขียนแทนได้โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า โน้ตดนตรี

ทิศทางของทำนอง

การดำเนินทำนองจากโน้ตตัวหนึ่งไปยังโน้ตตัวถัดไป มีอยู่ 3 ทิศทาง คือ ทิศทางขึ้น ถ้าโน้ตตัวหลังมีระดับเสียงสูงกว่า หรือทิศทางลง ถ้าโน้ตตัวหลังมีระดับเสียงต่ำกว่า แต่ถ้าโน้ตซ้ำอยู่ที่ระดับเสียงเดิม ก็เรียกว่า ทิศทางคงที่ ในเพลง Jingle bells มีทิศทางของทำนองทั้งขึ้น ลง และคงที่ที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

Jingle Bells

ทำนอง *Gilbert DeBenedetti*

เนื้อร้อง *James Lord Pierpont*

Jin gle, bells, Jin - gle, bells, Jin - gle all the way,

5
Oh, what fun it is to ride a one horse o - pen sleigh,

9
Jin gle, bells, Jin - glr, bells, Jin - gle all the way,

13
Oh, what fun it is to ride a one horse o - pen sleigh.

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ผู้สอนทบทวนเนื้อหาและบทเพลง Jingle Bells จากการเรียนครั้งก่อน

2. การเรียนเนื้อหาสาระ

2.1 ผู้สอนอธิบายเรื่องอ่านโน้ตบนบรรทัดห้าเส้นภายใต้กุญแจประจำหลัก F

2.2 ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับนับจังหวะโน้ตจากบทเพลง Jingle bells

2.3 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองเพลง Jingle bells

2.4 ผู้เรียนฝึกการอ่านโน้ตเพลง Jingle bells จากบรรทัดห้าเส้นภายใต้กุญแจประจำหลัก F

2.5 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองพร้อมกับการอ่านโน้ตเพลง Jingle bells (ปฏิบัติจนคล่อง)

2.6 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle bells พร้อมกับการนับจังหวะ

2.7 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle bells พร้อมกับการอ่านหรือร้องชื่อโน้ตจากบรรทัดห้าเส้น

2.8 ผู้สอนอธิบายและสรุปถึงการใช้กุญแจ “ซอล” กับกุญแจ “ฟา”

2.9 ผู้สอนกดโน้ตห้องที่ 1 และ 2 ในเพลง Jingle Bells บนเปียโนให้ผู้เรียนฟัง โดยให้ผู้เรียนสังเกตทิศทางการขึ้นลงของเสียง แล้วอภิปราย

2.10 ผู้สอนอธิบายทิศทางการขึ้นลงของระดับเสียงโน้ตจากเพลง Jingle Bells ดังแผนภาพทิศทางการขึ้นลง

2.11 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells ด้วยมือซ้าย พร้อมกับการนับจังหวะทำนอง

2.12 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการอ่านโน้ต

3. ชั้นสรุป

3.1 ผู้สอนทบทวนเรื่องการอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น ระดับเสียง (C D E F G) ในกุญแจ
ประจำหลัก F

3.2 ผู้เรียนอ่านโน้ตเพลง Jingle Bells แบบระบบตัวอักษร จากบรรทัดห้าเส้น (C D E F G)

3.3 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ทิศทางทำนองเพลง Jingle Bells

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง Jingle Bells
2. แผนภูมิทิศทางทำนองเพลง Jingle Bells
3. เปียโน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้เรียนปรบมือและนับจังหวะตามค่าโน้ตตัวดำ (♩) ตัวขาว (♪) และโน้ตตัวกลม (♫) ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนปรบมือและนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Jingle Bells ได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนปรบมือจังหวะทำนองเพลง Jingle Bells พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตแบบ C D E F G ได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนอ่านโน้ตเพลง Jingle Bells บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้กุญแจประจำหลัก F ได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนวิเคราะห์ทิศทางของทำนองเพลง Jingle Bells ได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการนับจังหวะได้
7. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการสอนเรื่อง โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♩) ตัวหยุดของตัวดำ (♩)

แผนการสอนที่ 4

อัตราจังหวะ ๓

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

.....

แนวคิด

1. โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♩) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล
2. ตัวหยุดของตัวดำ (♩) เป็นสัญลักษณ์แทนความเจ็บของเสียงดนตรีชั่วขณะหนึ่ง ซึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวดำ (♩)
3. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ ๓ หมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 3 จังหวะ และให้โน้ตตัวดำ (♩) เป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถปรบมือและนับจังหวะตามค่าของโน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♩) และตัวหยุดของตัวดำ (♩) ได้
2. ผู้เรียนสามารถปรบมือตามจังหวะ ๓ เพลง Clementine ได้ผู้เรียนสามารถปรบมือพร้อมกับการนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Clementine ได้
3. ผู้เรียนสามารถปรบมือจังหวะทำนองเพลง Clementine พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตแบบ C D E F G ได้
4. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Clementine บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้กุญแจประจำหลัก F และ G ได้
5. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการนับจังหวะได้
6. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลง Jingle Bells พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้

เนื้อหา

ชื่อและค่าของตัวโน้ตและตัวหยุด

โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น

ตัวหยุดของตัวดำ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ เป็นเครื่องหมายที่กำหนดว่ามีอัตราจังหวะกี่จังหวะในหนึ่งห้องเพลงและใช้ตัวโน้ตใดเป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะประกอบด้วย ตัวเลข 2 ตัวซ้อนกัน บนทีกไว้ตอนต้นของบทเพลง หลังกุญแจประจำหลัก

เลขตัวบน หมายถึง จำนวนจังหวะในหนึ่งห้องเพลง

เลขตัวล่าง หมายถึง เลขประจำตัวโน้ตที่ใช้เป็นเกณฑ์ตัวละหนึ่งจังหวะ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{3}{4}$ หมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 3 จังหวะและใช้โน้ตตัวดำเป็นเกณฑ์ตัวละ 1 จังหวะ

โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♩) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากลที่ใช้แทนเสียงดนตรี ถ้ากำหนดให้โน้ตตัวดำมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♩) จะมีค่าเท่ากับ $\frac{1}{2}$ จังหวะ หรือ โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♪) 2 ตัว จะมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ

จังหวะหยุด เป็นความเงียบของเสียงดนตรีชั่วขณะ ซึ่งกำหนดความสั้นยาวของอัตราจังหวะโดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า ตัวหยุด และมีความยาวหรือมีค่าเท่ากับค่าของตัวโน้ตนั้นด้วย

ตัวหยุดของโน้ตตัวดำ (♯) เป็นสัญลักษณ์แทนความเงียบของเสียงดนตรีชั่วขณะ ซึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวดำ (♩)

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน
 - 1.1 ผู้สอนทบทวนเนื้อหาจากบทเรียนในครั้งก่อน
2. การเรียนเนื้อหาสาระ
 - 2.1 ผู้สอนอธิบายค่าของโน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♩) มีอัตราจังหวะ $\frac{1}{2}$ จังหวะ หรือโน้ตตัวหนึ่งชั้น 2 ตัว (♪) มีอัตราจังหวะเท่ากับ 1 จังหวะหรือเท่ากับค่าของโน้ตตัวดำ (♩) เท่ากับ 1 ตัว
 - 2.2 ผู้สอนสรุปและอธิบายเรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{3}{4}$ ในเพลง Clementine
 - 2.3 ผู้สอนให้ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับน้บ้จ้หวะตามค่าโน้ตที่กำหนดให้
 - 2.4 ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับน้บ้จ้หวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Clementine
 - 2.5 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองพร้อมกัอ่านชื่อโน้ตเพลง Clementine แบบ C D E F G
 - 2.6 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Clementine พร้อมกัการน้บ้จ้หวะ
 - 2.7 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Clementine พร้อมกัการอ่านหรือร้องชื่อโน้ต
3. ขั้นสรุป
 - 3.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมอภิปรายและสรุปลักษณะอัตราจังหวะ $\frac{3}{4}$
 - 3.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความหมายและค่าของโน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♩) ตัวหยุดของตัวดำ (♩)
 - 3.3 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอ่านโน้ตเพลง Clementine

สื่อการเรียนการสอน

1. โน้ตเพลง Clementine
2. กระดาน
3. เปียโน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้เรียนปรบมือและน้บ้จ้หวะตามค่าของโน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♩) และตัวหยุดของตัวดำ (♩) ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะ $\frac{3}{4}$ เพลง Clementine ได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนปรบมือพร้อมกัการน้บ้จ้หวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Clementine ได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนปรบมือจังหวะทำนองเพลง Clementine พร้อมกัการอ่านชื่อโน้ตแบบ C D E F G ได้อย่างถูกต้อง

5. ผู้เรียนอ่านโน้ตเพลง Clementine บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้กุญแจประจำหลัก F และ G ได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Clementine พร้อมกับการนับจังหวะได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Clementine พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการสอนเรื่อง ค่าของโน้ตตัวดำประจุด (♩) และโน้ตตัวเข้บ็ตหนึ่งชั้น (♪) แผนการสอนที่ 5
 ตัวหยุดของตัวขาว (—) และตัวหยุดของตัวกลม (●)
 โน้ตชั้นคู่ 2 และชั้นคู่ 3

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

.....

แนวคิด

1. โน้ตตัวดำประจุด (♩) และโน้ตตัวเข้บ็ตหนึ่งชั้น (♪) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล
2. จังหวะหยุด เป็นความเงียบของเสียงดนตรีชั่วขณะ ซึ่งกำหนดความสั้นยาวของอัตราจังหวะโดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า ตัวหยุด
3. ตัวหยุดของตัวขาว (—) และตัวหยุดของตัวกลม (●) เป็นสัญลักษณ์แทนความเงียบของเสียงดนตรีชั่วขณะหนึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวขาว (○) และโน้ตตัวกลม (♩)
4. ทิศทางของทำนองอาจจะเคลื่อนที่ไปในหลายทิศทาง เช่น ขึ้น ลง หรืออยู่กับที่
5. โน้ตชั้นคู่เป็นโน้ต 2 เสียงที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นทีละเสียงซึ่งเป็นพื้นฐานในแนวทำนองและแนวประสาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถปรบมือและนับจังหวะตามค่าโน้ตตัวดำประจุด (♩) และโน้ตตัวเข้บ็ตหนึ่งชั้น (♪) ได้
2. ผู้เรียนสามารถปรบมือพร้อมกับการนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Alouette ได้
3. ผู้เรียนสามารถปรบมือจังหวะทำนองเพลง Alouette พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตแบบ C D E F G ได้
4. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Alouette บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้กุญแจประจำหลัก F และ G ได้
5. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลง Alouette พร้อมกับการนับจังหวะได้
6. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลง Alouette พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้

7. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวดำประจุด (♣) โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♤) ตัวหยุดของตัวขาว (-) และตัวหยุดของตัวกลม (-) ได้ถูกต้อง
8. ผู้เรียนสามารถบอกทิศทางของทำนองเพลง Alouette ได้
9. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และเล่นโน้ตขั้นคู่ 2 และขั้นคู่ 3 แบบเมโลดิกได้ถูกต้องตรงตามจังหวะ

เนื้อหา

ชื่อและค่าของตัวโน้ตและตัวหยุด

โน้ตตัวดำประจุด

โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น

ตัวหยุดของโน้ตตัวกลม

ตัวหยุดของโน้ตตัวขาว

หยุด: "1-2-3-4"

หยุด: "1-2"

อัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ สามารถเขียนในรูปแบบของสัญลักษณ์ได้คือ **C**

ตัวโน้ต

โน้ตตัวดำประจุด (♣) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากลที่ใช้แทนเสียงดนตรี หากไม่ประจุดเป็นโน้ตตัวดำ ในอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ เลข 4 อยู่ล่่างหมายถึงตัวดำมีค่า 1 จังหวะ แต่เมื่อประจุดแล้ว เพิ่มค่าขึ้นอีกครั้งของตัวหน้า ในที่นี้ครั้งของตัวหน้าคือ ครั้งจังหวะ หรือ $\frac{1}{2}$ จังหวะ ฉะนั้นโน้ตตัวดำมีค่า 1 จังหวะ เมื่อประจุด จะได้ ♣ + ♣ หรือ 1 จังหวะครึ่ง

โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งซ้ัน (♩) เป็นสัณญัลัษณ์แทนอ้ตรารัจหะของโน้ตสากลที่ซ้แทนสัยงดนตรี ถ้าก้หนดให้โน้ตตัวด้ามีค้ค่าเท้กับ 1 จังหะ โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งซ้ัน (♩) จะม้ค่าเท้กับ ½ จังหะ หรือ โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งซ้ัน (♪) 2 ตัว จะม้ค่าเท้กับ 1 จังหะ

ตัวหยุด

จังหะหยุด เป็นความเจ็ยบของสัยงดนตรีซ้่วขณะ ซ้ื่งก้หนดความสั้นยาวของอ้ตรารัจหะ โดยซ้่สัณญัลัษณ์ที่เร็ยกว่า ตัวหยุด และม้ความยาวหรือม้ค่าเท้กับค่าของตัวโน้ตนั้นด้วย

ตัวหยุดของโน้ตตัวขาว (◡) เป็นสัณญัลัษณ์แทนความเจ็ยบของสัยงดนตรีซ้่วขณะ ซ้ื่งม้ความยาวของอ้ตรารัจหะเท้กับโน้ตตัวขาว (◡)

ตัวหยุดของโน้ตตัวกลม (◐) เป็นสัณญัลัษณ์แทนความเจ็ยบของสัยงดนตรีซ้่วขณะ ซ้ื่งม้ความยาวของอ้ตรารัจหะเท้กับโน้ตตัวกลม (◐)

ซ้ันคู้

ซ้ันคู้ (Interval) ค้ือ ระยะห่างระหว่างโน้ต 2 ตัว เป็นความสัมพันธ์ระหว่างโน้ตท้ังสองที่บ่งบอกระยะท้ังระยะและลัษณะสัยงซ้ื่งโน้ตซ้ันคู้ที่เกิดซ้ันพร้อมกัน เร็ยกว่า ซ้ันคู้แบบฮาร์โมนิก (Harmonic Interval) และโน้ตซ้ันคู้ที่เกิดซ้ันทีละตัวเร็ยกว่าซ้ันคู้แบบเมโลดิก (Melodic Interval) นอกจากนี้โน้ตซ้ันคู้ยังเป็นพ้ืนฐานของการประสานสัยง

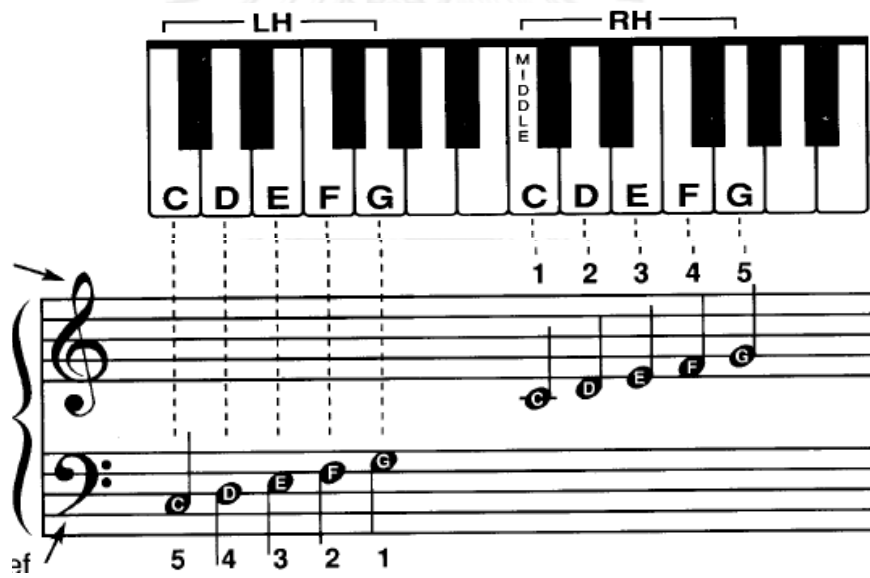
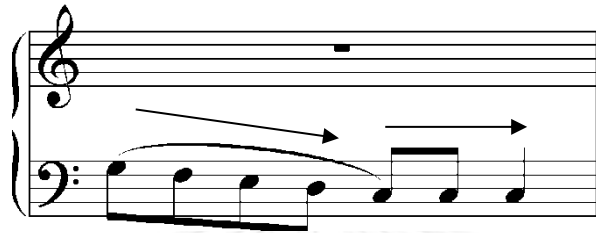
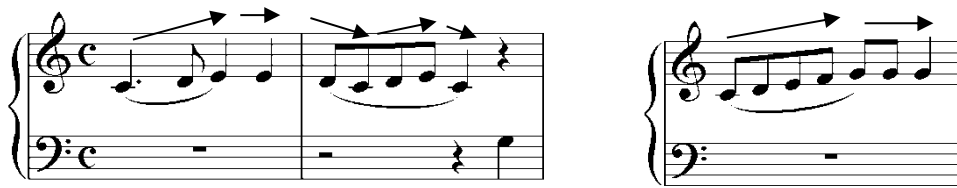

โน้ตซ้ันคู้ 2 ค้ือระยะห่างระหว่างตัวโน้ต 2 ตัว ซ้ื่งเป็นโน้ตซ้อง (Space note) กับโน้ตซ้อง (Line note) ดัังแผนภาพโน้ตซ้ันคู้ 2

โน้ตซ้ันคู้ 3 ค้ือระยะห่างระหว่างตัวโน้ต 2 ตัว ซ้ื่งเป็นโน้ตเส้น (Line note) กับโน้ตเส้น (Line note) ดัังแผนภาพโน้ตซ้ันคู้ 3

ทิศทางของทำนอง

การดำเนนทำนองจากโน้ตตัวหนึ่งไปยังโน้ตตัวถัดไป ม้ืออยู่ 3 ทิศทาง ค้ือ ทิศทางซ้ัน ถ้าโน้ตตัวหลังม้ระดับสัยงสูงกว่า หรือทิศทางลง ถ้าโน้ตตัวหลังม้ระดับสัยงต่ำกว่า แต่ถ้าโน้ตซ้้าอยู่ทีระดับสัยงเดิม ก็เร็ยกว่า ทิศทางคงที่ ในเพลง Alouette ม้ิศทางของทำนองท้ังซ้ัน ลง และคงที่ที่เกิดซ้ัน ดัังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงตำแหน่งนิ้วและการวางมือในการเล่นบทเพลง Alouette

เพลง Alouette

ทำนอง Gilbert DeBenedetti

ทิศทางของทำนอง

การดำเนินทำนองจากโน้ตตัวหนึ่งไปยังโน้ตตัวถัดไป มีอยู่ 3 ทิศทาง คือ ทิศทางขึ้น ถ้าโน้ตตัวหลังมีระดับเสียงสูงกว่า หรือทิศทางลง ถ้าโน้ตตัวหลังมีระดับเสียงต่ำกว่า แต่ถ้าโน้ตซ้ำอยู่ที่ระดับเสียงเดิม ก็เรียกว่า ทิศทางคงที่ ในเพลง Alouette มีทิศทางของทำนองทั้งขึ้น ลง และคงที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ผู้สอนทบทวนบทเรียนจากการเรียนครั้งก่อนและทบทวนเรื่องอัตราจังหวะ⁴ และอธิบายว่าสามารถเขียน C แทนได้โดยใช้สัญลักษณ์

2. การเรียนเนื้อหาสาระ

- 2.1 ผู้สอนอธิบายค่าและความหมายของโน้ตตัวดำประจุด (♩) ตัวเข้ตหนึ่งชั้น (♪) ตัวหยุดของตัวขาว (—) และตัวหยุดของตัวกลม (—) และอธิบายถึงลักษณะของจังหวะหยุด
 - 2.2 ผู้สอนให้ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับนับจังหวะตามค่าโน้ตที่กำหนดให้
 - 2.3 ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Alouette
 - 2.4 ผู้เรียนดูโน้ตเพลง Alouette พร้อมกับสังเกตทิศทางการขึ้นลงของทำนองเพลงพร้อมกับผู้สอน
 - 2.5 ผู้สอนให้ผู้เรียนดูโน้ต C- D D-E D-C และ E-C ใน 2 ห้องแรกของเพลง Alouette แล้วอธิบายถึงลักษณะของโน้ตขั้นคู่ 2 และคู่ 3 และโดยใช้คีย์เปียโนกดให้ผู้เรียนเห็นถึงระยะห่างของโน้ตขั้นคู่ และให้ผู้เรียนสังเกตจากแผนภูมิเพลง Clementine ที่มีการบันทึกโน้ตไว้บนบรรทัด 5 เส้น
 - 2.6 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองพร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตเพลง Alouette แบบ C D E F G
 - 2.7 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Alouette พร้อมกับการนับจังหวะ
 - 2.8 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Alouette พร้อมกับการอ่านหรือร้องชื่อโน้ต
- ### 3. ขั้นสรุป
- 3.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปชื่อและค่าความยาวของโน้ตตัวดำประจุด (♩) โน้ตตัวเข้ตหนึ่งชั้น (♪) ตัวหยุดตัวขาว (—) และตัวหยุดตัวกลม (—)
 - 3.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมอภิปรายและสรุปลักษณะของโน้ตคู่ 2 และคู่ 3 ในบทเพลง Alouette

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง Alouette
2. เปียโน

การวัดและการประเมินผล

1. ผู้เรียนปรบมือและนับจังหวะตามค่าโน้ตตัวดำประจุด (♩) และตามด้วยโน้ตตัวเข้ตหนึ่งชั้น (♪) ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับการนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Alouette ได้อย่างถูกต้อง

3. ผู้เรียนปรบมือจังหวะทำนองเพลง Alouette พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตแบบ C D E F G ได้
อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนอ่านโน้ตเพลง Alouette บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้กุญแจประจำหลัก F และ G ได้
อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Alouette พร้อมกับการนับจังหวะได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Alouette พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวดำประจุก (♩) โน้ตตัวเข้บ้ตหนึ่งชั้น (♪) ตัวหยุด
ของตัวขาว (-) และตัวหยุดของตัวกลม (-) ได้อย่างถูกต้อง
8. ผู้เรียนบอกทิศทางของทำนองเพลง Alouette ได้อย่างถูกต้อง
9. ผู้เรียนวิเคราะห์และเล่นโน้ตขั้นคู่ 2 และขั้นคู่ 3 แบบเมโลดิกได้อย่างถูกต้องตรงตามจังหวะ

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการสอนเรื่อง ระดับเสียง $G^3 - C^4$ (กุญแจฟา)

แผนการสอนที่ 6

โน้ตขั้นคู่ 4

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

.....

แนวคิด

1. G A B C เป็นชื่อเรียกแทนระดับเสียงทางดนตรี
2. ระดับเสียงทางดนตรีสามารถเขียนแทนได้โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า โน้ตสากล ซึ่งสามารถอ่านได้จากบรรทัด 5 เส้น โดยมีกุญแจประจำหลักกำกับอยู่หน้าสุดของบรรทัด 5 เส้น
3. โน้ตขั้นคู่เป็นโน้ต 2 เสียงที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นทีละเสียงซึ่งเป็นพื้นฐานในแนวทำนองและแนวประสาน

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถปรบมือตามจังหวะ $\frac{3}{4}$ เพลง We Wish You a Merry Christmas ได้
2. ผู้เรียนสามารถปรบมือพร้อมกับการนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้
3. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง We Wish You a Merry Christmas บนบรรทัด 5 เส้น ภายใต้อุญแจประจำหลัก F และ G ได้
4. ผู้เรียนสามารถปรบมือจังหวะทำนองเพลง We Wish You a Merry Christmas พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนวิเคราะห์โน้ตขั้นคู่ 4 ในเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนอ่านและเล่นโน้ตขั้นคู่ 4 แบบเมโลดิกได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง We Wish You a Merry Christmas พร้อมกับการนับจังหวะได้
8. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง We Wish You a Merry Christmas พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้

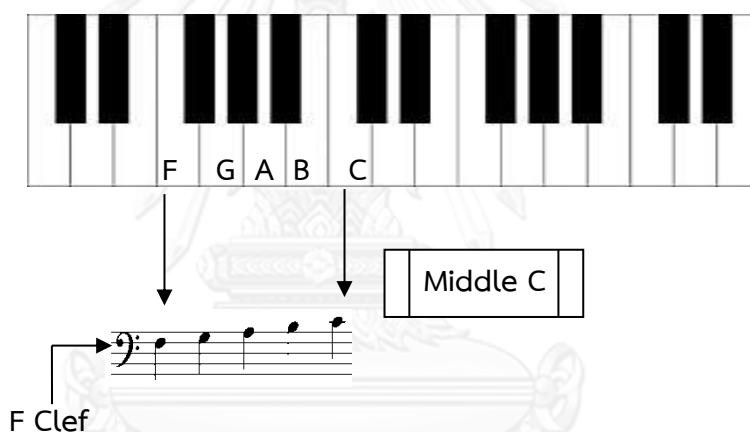
เนื้อหา

กุญแจประจำหลัก (Clef) เป็นเครื่องหมายพื้นฐานทางดนตรี ที่ใช้กำหนดชื่อระดับเสียงลงในบรรทัดห้าเส้น โดยจะกำหนดระดับเสียงแตกต่างกันออกไป

F - Clef หรือ Bass Clef เรียกว่า กุญแจประจำหลัก F เพราะเป็นเครื่องหมายที่บ่งชี้โน้ตเนื่องจากศูนย์กลางของกุญแจประจำหลักคาบอยู่บนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ซึ่งเป็นตำแหน่งของโน้ต F

กุญแจประจำหลัก F (F - Clef) \Rightarrow

กุญแจประจำหลัก Bass Clef เป็นกุญแจที่ใช้กับเครื่องดนตรีที่มีเสียงต่ำ เสียงร้องในระดับเสียงต่ำ และใช้เขียนโน้ตเปียโนสำหรับเล่นด้วยมือซ้าย

รูปแสดงตำแหน่งโน้ตต่างๆ บนบรรทัด 5 เส้นในกุญแจประจำหลักฟาที่อยู่บนลิมนิ้วเปียโน

ระดับเสียง หมายถึง ความสูง-ต่ำ ของเสียงดนตรี ซึ่งมีชื่อเรียกเรียงตามลำดับ จากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงดังนี้ ชื่อระดับเสียง (โด เร มี ฟา ซอล ลา ที) ชื่อตัวอักษร (C D E F G A B)

โน้ตขึ้นคู่

โน้ตขึ้นคู่ คือ โน้ต 2 ตัวที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นทีละตัวก็ได้ซึ่งโน้ตขึ้นคู่ที่เกิดขึ้นพร้อมกันเรียกว่า ขึ้นคู่แบบฮาร์โมนิก (Harmonic Interval) และขึ้นคู่ที่เกิดขึ้นทีละตัวเรียกว่า ขึ้นคู่แบบเมโลดิก (Melodic Interval) นอกจากนี้โน้ตขึ้นคู่ยังเป็นพื้นฐานของเสียงประสาน

ในเพลง We wish you a merry christmas มีโน้ตขึ้นคู่แบบเมโลดิกเกิดขึ้นหลายตำแหน่งด้วยกัน การใช้ตัวเลขแบ่งชนิดของขึ้นคู่นั้นให้นั้บระยะห่างระหว่างโน้ตตัวบนและโน้ตตัวล่างโดยที่โน้ตตัวบนและโน้ตตัวล่างจะต้องถูกนับด้วย เช่น

โน้ตขั้นคู่ 4 คือระยะห่างระหว่างตัวโน้ต 2 ตัว ซึ่งเป็นโน้ตเส้น (Line note) กับโน้ตช่อง (Space note) ดังแผนภาพโน้ตขั้นคู่ 4 จากการวิเคราะห์ห้วงขั้นคู่ที่มีในเพลง We Wish You a Merry Christmas พบว่ามีขั้นคู่ 4 (G - C) และ (A - D)

เพลง We Wish You a Merry Christmas

ทำนอง Gilbert DeBenedetti

จากการวิเคราะห์ห้วงขั้นคู่ที่มีในเพลง We Wish You a Merry Christmas พบว่ามีขั้นคู่ 4 (G - C) และ (A - D)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ผู้สอนทบทวนเนื้อหาจากบทเรียนครั้งก่อน อัตราจังหวะ $\frac{3}{4}$ ค่าโน้ตตัวเข้บ็ตหนึ่งขั้น 2 ตัว (♩) ค่าโน้ตตัวดำ (♩) และค่าโน้ตตัวขาว (♩)

2. การเรียนเนื้อหาสาระ

- 2.1 ผู้สอนอธิบายการอ่านโน้ต (G - C) บนบรรทัด 5 เส้น ในกุญแจประจำหลัก F
- 2.2 ผู้เรียนฝึกอ่านโน้ตในกุญแจประจำหลัก F ที่ผู้สอนกำหนด พร้อมกับการเล่นบนเปียโน
- 2.3 ผู้สอนอธิบายโน้ตขั้นคู่ 4 และยกตัวอย่างให้ผู้เรียนฟัง

- 2.4 ผู้เรียนและครูผู้สอนร่วมกันวิเคราะห์โน้ตคู่ 4 ในบทเพลง We Wish You a Merry Christmas
 - 2.5 ผู้สอนสรุปและอธิบายเรื่องโน้ตขั้นคู่ 4 โดยใช้คีย์เปียโน และการอ่านโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น ในระดับเสียง F G A B C ลงในบรรทัด 5 เส้น ในกัญแจประจำหลักฟา
 - 2.6 ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง We Wish You a Merry Christmas
 - 2.7 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองพร้อมกับอ่านชื่อโน้ตเพลง We Wish You a Merry Christmas แบบตัวอักษร (A B C)
 - 2.8 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง We Wish You a Merry Christmas พร้อมกับการนับจังหวะ
 - 2.9 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง We Wish You a Merry Christmas พร้อมกับการอ่านหรือร้องชื่อโน้ต
3. ชั้นสรุป
- 3.1 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปการอ่านโน้ตระดับเสียง $G^3 - C^4$ (กัญแจฟา) และโน้ตขั้นคู่ 4 จากบรรทัด 5 เส้น และการเล่นบนตำแหน่งเปียโน

สื่อการเรียนการสอน

1. โน้ตเพลง We Wish You a Merry Christmas
2. เปียโน

การวัดผลและการประเมินผล

1. ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะ $\frac{3}{4}$ เพลง We Wish You a Merry Christmas ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับการนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนอ่านโน้ตเพลง We Wish You a Merry Christmas บนบรรทัด 5 เส้นภายใต้กัญแจประจำหลัก F และ G ได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนปรบมือจังหวะทำนองเพลง We Wish You a Merry Christmas พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนวิเคราะห์โน้ตขั้นคู่ 4 ในเพลง We Wish You a Merry Christmas ได้อย่างถูกต้อง
6. ผู้เรียนอ่านและเล่นโน้ตขั้นคู่ 4 แบบเมโลดิกได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง We Wish You a Merry Christmas พร้อมกับการนับจังหวะได้อย่างถูกต้อง

8. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง We Wish You a Merry Christmas พร้อมกับการอ่านชื่อน้ต
กำกับได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการสอนเรื่อง ค่าของโน้ตตัวขาวประจุด (♩)

แผนการสอนที่ 7

โน้ตขั้นคู่ 5 Articulation

1 คน/ 1 คาบ / 60 นาที

ชื่อผู้เรียน

วัน.....เวลา.....

แนวคิด

1. โน้ตตัวขาวประจุด (♩) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากล
2. โน้ตขั้นคู่เป็นโน้ต 2 เสียงที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นทีละเสียงซึ่งเป็นพื้นฐานในแนวทำนองและแนวประสาน
3. Articulations เป็นลักษณะเสียงที่ทำให้เกิดบทเพลงเกิดความไพเราะ
4. ตัวหยุดของตัวเข้บต์หนึ่งขั้น (♯) เป็นสัญลักษณ์แทนความเจ็บของเสียงดนตรีชั่วขณะ ซึ่งมีความยาวของอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวเข้บต์หนึ่งขั้น (♩)

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวขาวประจุด (♩) และตัวหยุดโน้ตเข้บต์หนึ่งขั้น (♯) ได้
2. ผู้เรียนสามารถปรบมือพร้อมกับการนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Spring ได้
3. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลง Spring บนบรรทัด 5 เส้นได้
4. ผู้เรียนสามารถปรบมือจังหวะทำนองเพลง Clementine พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตแบบ C D E F G ได้
5. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลงโดยมี Articulations อย่างเหมาะสมกับเพลง
6. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์โน้ตขั้นคู่ 5 ในเพลง Spring ได้
7. ผู้เรียนสามารถอ่านและเล่นโน้ตขั้นคู่ 5 แบบเมโลดิกได้ถูกต้อง
8. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลง Spring พร้อมกับการนับจังหวะได้
9. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเปียโนเพลง Spring พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้

เนื้อหา

ชื่อและค่าของตัวโน้ต

โน้ตตัวขาว

นับ: 1 2 3

โน้ตตัวขาวประจุด (♩) เป็นสัญลักษณ์แทนอัตราจังหวะของโน้ตสากลที่ใช้แทนเสียงดนตรี หากไม่ประจุดเป็นโน้ตตัวขาว แต่เมื่อประจุดแล้ว เพิ่มค่าขึ้นอีกครั้งของตัวหน้า ในที่นี้ครึ่งของตัวหน้า คือ 1 จังหวะ ฉะนั้น โน้ตตัวขาวมีค่า 2 จังหวะ เมื่อประจุด จะได้ ♩ + ♩ หรือ 3 จังหวะ

โน้ตขั้นคู่

โน้ตขั้นคู่ คือ โน้ต 2 ตัวที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นทีละตัวก็ได้ซึ่งโน้ตขั้นคู่ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน เรียกว่า ขั้นคู่แบบฮาร์โมนิก (Harmonic Interval) และขั้นคู่ที่เกิดขึ้นทีละตัวเรียกว่า ขั้นคู่แบบเมโลดิก (Melodic Interval) นอกจากนี้โน้ตขั้นคู่ยังเป็นพื้นฐานของเสียงประสาน

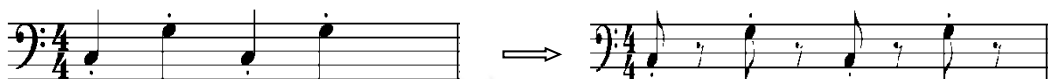
ในเพลง Spring มีโน้ตขั้นคู่แบบเมโลดิกเกิดขึ้นหลายตำแหน่งด้วยกัน การใช้ตัวเลขแบ่งชนิดของขั้นคู่นั้นให้บ่งชี้ระยะห่างระหว่างโน้ตตัวบนและโน้ตตัวล่างโดยที่โน้ตตัวบนและโน้ตตัวล่างจะต้องถูกนับด้วย เช่น

โน้ตขั้นคู่ 5 คือระยะห่างระหว่างตัวโน้ต 2 ตัว ซึ่งเป็นโน้ตเส้น (Line note) กับโน้ตเส้น (Line note) ดังแผนภาพโน้ตขั้นคู่ 5

การควบคุมลักษณะเสียง (Articulations)

Articulation ซึ่งเป็นลักษณะของเสียงโน้ตซึ่งทำให้นักดนตรีถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างไพเราะซึ่งมักจะมีเครื่องหมายกำกับไว้ที่ตัวโน้ต ในบทเรียนนี้ผู้เรียนควรได้รู้จักเครื่องหมาย Slur () เป็นการเล่นหรือร้องให้เสียงต่อเนื่องและ Staccato () เป็นการเล่นให้เสียงแยกจากกัน ลักษณะการเล่นของ Staccato มีดังนี้

Spring

from THE FOUR SEASONS

Antonio Vivaldi (1678-1741)

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ผู้สอนทบทวนบทเรียนจากเนื้อหาครั้งก่อน

2. การเรียนเนื้อหาสาระ

2.1 ผู้สอนอธิบายค่าของโน้ตตัวขาวประจุด (♩.)

2.2 ผู้สอนให้ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับนับจังหวะตามค่าโน้ตที่กำหนดให้

- 2.3 ผู้สอนอธิบายเรื่องการอ่านโน้ตขั้นคู่ 5 โดยให้ผู้เรียนสังเกตจากโน้ตเพลง Spring ที่มีการบันทึกโน้ตไว้บนบรรทัด 5 เส้น
- 2.4 ผู้เรียนวิเคราะห์โน้ตขั้นคู่ 5 ในแผนภูมิเพลง Spring
- 2.5 ครูอธิบายลักษณะของ Articulation ได้แก่ เครื่องหมาย Slur และ Staccato
- 2.6 ผู้สอนปฏิบัติเปียโนเพลง Spring ให้ผู้เรียนฟังและให้ผู้เรียน สังเกตการเล่นทำนองในมือซ้ายและการเล่นทำนองในมือขวา เพื่อฟังความแตกต่าง
- 2.7 ผู้สอนอธิบายถึงลักษณะของเสียงโน้ตที่เล่นในมือซ้าย ว่าเป็นการเล่นเสียงแยกออกจากกันหรือลักษณะการเล่นเสียงสั้นคล้ายการกระโดดโดยให้ผู้เรียนดูจากโน้ตเพลง Spring
- 2.8 ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Spring
- 2.9 ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะทำนองพร้อมทั้งอ่านชื่อโน้ตเพลง Spring แบบ C D E แบบมี Articulation
- 2.10 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Spring พร้อมกับการนับจังหวะ
- 2.11 ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Spring พร้อมกับการอ่านหรือร้องชื่อโน้ต

3. ชั้นสรุป

- 3.1 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเครื่องหมาย Slur และ Staccato
- 3.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปชื่อและค่าของตัวหยุดเข้บ็ตหนึ่งขั้น() ค่าของโน้ตตัวขาว ประจูด (๘)
- 3.3 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปลักษณะของโน้ตคู่ 5

สื่อการเรียนการสอน

1. โน้ตเพลง Spring
2. เปียโน

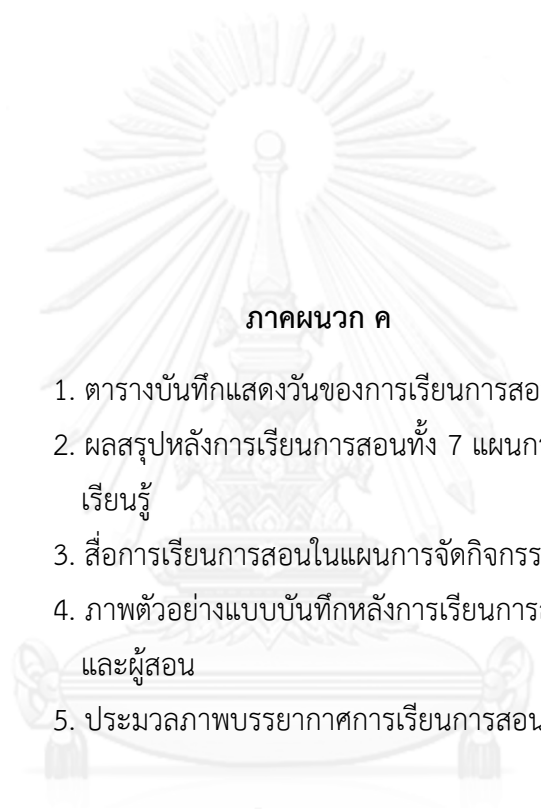
การวัดผลและการประเมินผล

1. ผู้เรียนบอกความหมายและค่าของโน้ตตัวขาวประจูด (๘) และตัวหยุดโน้ตเข้บ็ตหนึ่งขั้น (๗) ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนปรบมือพร้อมกับการนับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตเพลง Spring ได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนอ่านโน้ตเพลง Spring บนบรรทัด 5 เส้น ได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้เรียนปรบมือจังหวะทำนองเพลง Spring พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตแบบ C D E F G ได้อย่างถูกต้อง
5. ผู้เรียนอ่านโน้ตเพลงโดยมี Articulations อย่างเหมาะสมกับเพลง ได้อย่างถูกต้อง

6. ผู้เรียนวิเคราะห์โน้ตชิ้นคู่ 5 ในเพลง Spring ได้อย่างถูกต้อง
7. ผู้เรียนอ่านและเล่นโน้ตชิ้นคู่ 5 แบบเมโลดิกได้อย่างถูกต้อง
8. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Spring พร้อมกับการนับจังหวะได้อย่างถูกต้อง
9. ผู้เรียนปฏิบัติเปียโนเพลง Spring พร้อมกับการอ่านชื่อโน้ตกำกับได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ

1. ปัญหา
 - 1.1 ผู้เรียน.....
 - 1.2 ผู้สอน.....
 2. วิธีการแก้ปัญหา
 - 2.1 ผู้เรียน.....
 - 2.2 ผู้สอน.....
-

ภาคผนวก ค

1. ตารางบันทึกแสดงวันของการเรียนการสอน
2. ผลสรุปหลังการเรียนการสอนทั้ง 7 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. สื่อการเรียนการสอนในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ภาพตัวอย่างแบบบันทึกหลังการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอน
5. ประมวลภาพบรรยากาศการเรียนการสอน

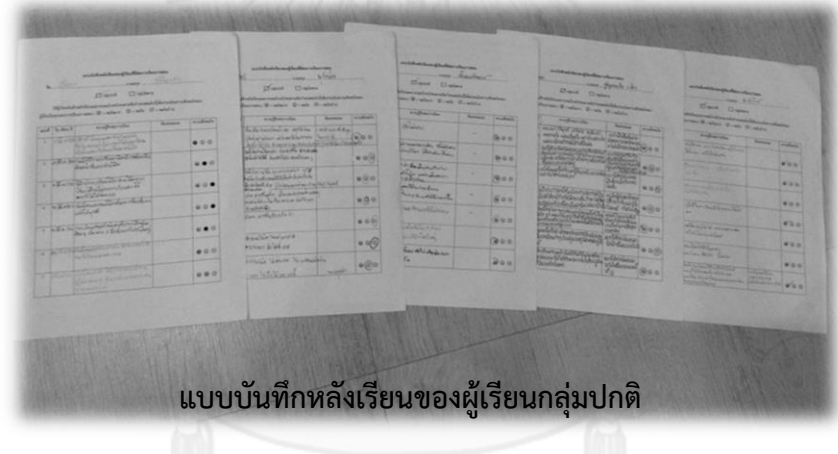
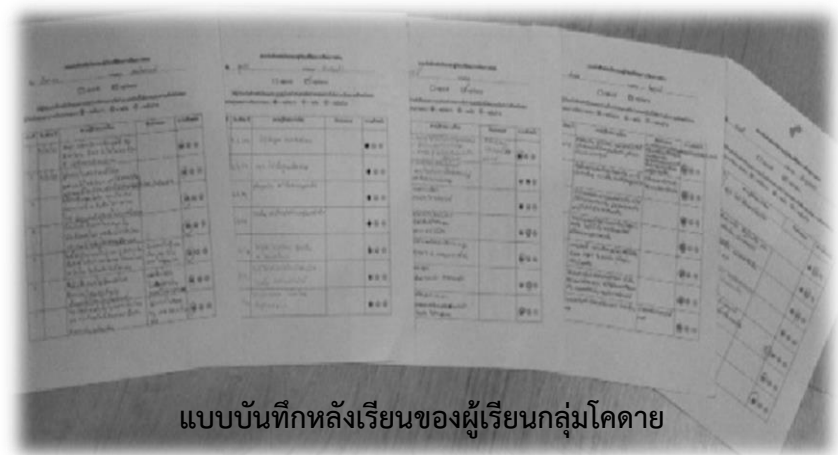
ตารางบันทึกแสดงวันของการเรียนการสอน

คนที่ แผนที่	กลุ่มทดลอง					กลุ่มควบคุม				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	2-3-57	1-3-57	4-3-57	2-3-57	7-3-57	4-3-57	1-3-57	1-3-57	1-3-57	3-3-57
2	6-3-57	5-3-57	8-3-57	6-3-57	11-3-57	9-3-57	6-3-57	4-3-57	4-3-57	7-3-57
3	10-3-57	9-3-57	12-3-57	12-3-57	15-3-57	13-3-57	11-3-57	8-3-57	8-3-57	11-3-57
4	14-3-57	14-3-57	16-3-57	16-3-57	19-3-57	17-3-57	16-3-57	12-3-57	12-3-57	14-3-57
5	18-3-57	19-3-57	20-3-57	20-3-57	23-3-57	23-3-57	20-3-57	17-3-57	17-3-57	18-3-57
6	24-3-57	23-3-57	25-3-57	25-3-57	27-3-57	27-3-57	25-3-57	22-3-57	22-3-57	21-3-57
7	26-3-57	28-3-57	29-3-57	30-3-57	30-3-57	30-3-57	31-3-57	28-3-57	28-3-57	25-3-57

ผลสรุปหลังการเรียนรู้การสอนทั้ง 7 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนที่	กลุ่มผู้เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโคคาย	กลุ่มผู้เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
1	ผู้เรียนส่วนใหญ่มีอาการเขินอายเมื่อต้องทำการร้องเพลงในช่วงแรก ครูจึงต้องสร้างบรรยากาศเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นกันเอง มีการให้ความร่วมมือในกิจกรรมดี มีความเข้าใจและสนุกสนานในการเรียน	ผู้เรียนมีอาการตื่นเต้นและรู้สึกเกร็งเป็นบางครั้ง ยังไม่กล้าที่จะแสดงออกหรือซักถามอย่างเต็มที่ มีความเข้าใจในบทเรียนที่ดี มีความสนุกในการเรียน
2	ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนบทเพลงใหม่ สามารถเชื่อมโยงกับความรู้เดิมได้ดี ได้ฝึกการร้องและเขียนโน้ต ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการอ่านโน้ต และสามารถปฏิบัติการเล่นได้ดี	เริ่มการอ่านโน้ตบนบรรทัดห้าเส้น ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความรู้สึกลัวการอ่านโน้ตเริ่มทำให้สับสนเนื่องจากยังไม่คุ้นเคย เมื่อต้องปฏิบัติการเล่นไปพร้อมกับการเล่นด้วยจึงทำให้ผู้เรียนยังขาดความมั่นใจในการอ่าน
3	ผู้เรียนปฏิบัติได้ดีเนื่องจากเป็นบทเพลงเดิมสามารถจดจำบทเพลงและทำนองได้ ทั้งยังได้ฝึกเขียนโน้ต ทำให้ง่ายต่อการอ่านโน้ตและมีความเข้าใจที่ดี สามารถปฏิบัติการเล่นได้ดี	ผู้เรียนเริ่มรู้สึกสับสนกับการอ่านโน้ต เนื่องจากการอ่านโน้ต จากแผนที่แล้วยังไม่มีความแม่นยำดีและขาดการทบทวน ผู้สอนจึงต้องทำการทบทวนบทเรียนก่อนเรียนในเรื่องใหม่แม้ว่าการเรียนจะเป็นบทเพลงเดิมก็ตาม
4	ผู้เรียนมีความสุขจากการได้เรียนบทเพลงใหม่ๆ และรู้จักสัญลักษณ์จังหวะที่หลากหลาย และมีความตื่นตัวกับการเล่นปฏิบัติ 2 มือ แต่ก็ยังทำให้ผู้เรียนได้รู้สึกเปลี่ยนบรรยากาศในการเล่น แม้ว่าบทเรียนจะยากขึ้น แต่ก็สามารถที่จะปฏิบัติได้ดี	ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านโน้ตมากยิ่งขึ้น เพราะการเรียนในแผนนี้เป็นการเล่นทบทวนการอ่านโน้ตเหมือนบทเรียนที่ผ่านมา มีความสนุกท้าทายกับการเรียนรู้จังหวะใหม่ๆ และการเล่น 2 มือ ทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน
5	ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานท้าทายกับการเรียน ทั้งยังชื่นชอบในบทเพลงที่มีความไพเราะและหลากหลายของจังหวะ ที่จะต้องนำความรู้เดิมมาประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ๆ ซึ่งสร้างความท้าทายให้กับผู้เรียนมาก สามารถปฏิบัติได้ดี	ผู้เรียนมีความชื่นชอบในบทเพลงเป็นเพราะในแผนนี้มีเนื้อหาในบทเรียนที่ผ่านมาทำให้ผู้เรียนได้ทบทวนการอ่านโน้ตและเล่นซ้ำๆ การอ่านโน้ตจึงดีขึ้นตามลำดับ ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานและมีกำลังใจในการเรียนและการเล่นมากขึ้น
6	ผู้เรียนชื่นชอบในบทเพลงเนื่องจากเป็นเพลงที่คุ้นเคย สามารถร้องได้ดี ทำให้มีความสุข สนุกสนานในการปฏิบัติและง่ายต่อการอ่าน ผู้เรียนมักจะขอเพิ่มบทเพลงอื่นๆ ในการเล่นเพิ่มเติม	มีความแม่นยำในเรื่องจังหวะมากขึ้น เพราะบทเรียนนี้เป็นการได้ทบทวนความรู้เดิมและเป็นบทเพลงที่คุ้นเคย ผู้เรียนบางคนยังรู้สึกว่าอ่านโน้ตยังไม่ดีนัก โดยผู้สอนจะพยายามช่วยอ่านพร้อมไปกับขณะที่ผู้เรียนเล่นไปด้วย
7	ผู้เรียนสนุกสนานกับการร้อง เล่น และเรียนเพราะบทเพลงมีความไพเราะ เป็นเนื้อหาเดิม ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจดี และเป็นการเล่นที่ได้ฝึกทบทวนสร้างความมั่นใจในการเล่นได้ดียิ่งขึ้น	ผู้เรียนอ่านโน้ตได้ดี มีความแม่นยำมากขึ้น บางคนอาจมีการหลงลืมบ้าง ผู้สอนอาจต้องทบทวนเล็กน้อย สามารถปฏิบัติได้ดี มีความมั่นใจในการเล่นมากขึ้น สนุกสนานกับการเรียน

ตัวอย่างแบบบันทึกหลังการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอน

4. คุณที่เป็นโดย... (Handwritten text at the top of the table)

คุณลักษณะ	1	2	3	4	5	6	7
10	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)
16	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)
7	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)
000	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)
100	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)	... (Handwritten notes)

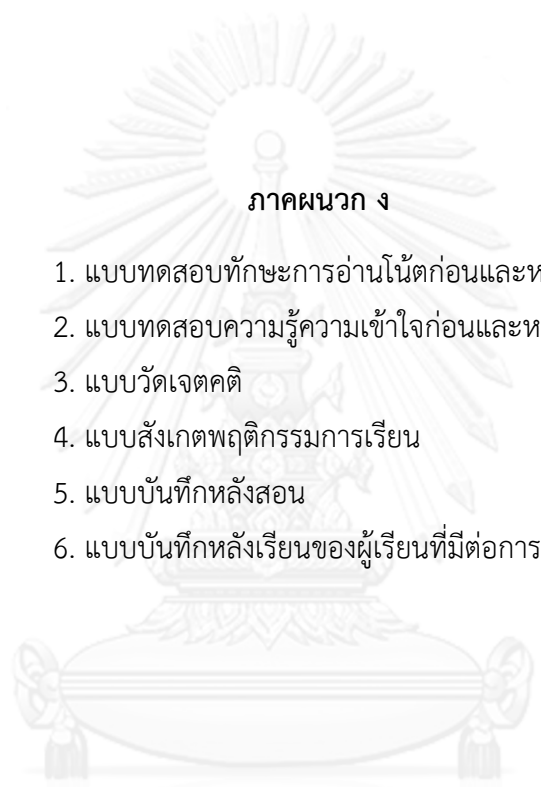
5. (Handwritten text at the bottom of the table)

แบบบันทึกหลังการเรียนการสอนของผู้สอน

ประมวลภาพบรรยากาศการเรียนการสอน

การอ่านสัญลักษณ์แทนจังหวะ

ภาคผนวก ง

1. แบบทดสอบทักษะการอ่านไต่ก่อนและหลังการทดลอง
2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการทดลอง
3. แบบวัดเจตคติ
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
5. แบบบันทึกหลังสอน
6. แบบบันทึกหลังเรียนของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน

แบบวัดทักษะการอ่านโน้ตก่อนและหลังการทดลอง

คำชี้แจง

1. แบบวัดทักษะการอ่านโน้ตใช้วัดก่อนและหลังการทดลอง
2. แบบวัดทักษะการอ่านโน้ตที่กำหนดให้ 2 ข้อ
3. รายละเอียดการให้คะแนน มีดังนี้
 - 3.1 ทักษะการอ่าน คะแนนรวม 15 คะแนน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้
 - 3.1.1 ความถูกต้อง 10 คะแนน
โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้
 - 3.1.1.1 ชื่อโน้ต 5 คะแนน
 - 3.1.1.2 จังหวะ 5 คะแนน
 - 3.1.2 ความไพเราะ 5 คะแนน
4. ใน 1 มี 15 คะแนน รวม 2 ข้อ ทั้งหมด 30 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ความถูกต้อง

1.1 ชื่อนิต

สามารถอ่านชื่อของตัวนิตได้อย่างถูกต้อง

ระดับ 5 คือ ดีมาก	มีข้อผิดพลาดไม่เกิน	3	ตัว
ระดับ 4 คือ ดี	มีข้อผิดพลาดไม่เกิน	6	ตัว
ระดับ 3 คือ ปานกลาง	มีข้อผิดพลาดไม่เกิน	9	ตัว
ระดับ 2 คือ พอใช้ได้	มีข้อผิดพลาดไม่เกิน	12	ตัว
ระดับ 1 คือ ควรปรับปรุง	มีข้อผิดพลาดมากกว่า	12	ตัว

1.2 จังหวะ

สามารถอ่านตัวนิตและตัวหยุดได้ถูกต้องตามความสั้น-ยาว ของจังหวะตรงตามทีบันทึกไว้

ระดับ 5 คือ ดีมาก	มีข้อผิดพลาดไม่เกิน	3	ตัว
ระดับ 4 คือ ดี	มีข้อผิดพลาดไม่เกิน	6	ตัว
ระดับ 3 คือ ปานกลาง	มีข้อผิดพลาดไม่เกิน	9	ตัว
ระดับ 2 คือ พอใช้ได้	มีข้อผิดพลาดไม่เกิน	12	ตัว
ระดับ 1 คือ ควรปรับปรุง	มีข้อผิดพลาดมากกว่า	12	ตัว

2. ความไพเราะ

อ่านออกเสียงตัวนิตได้เต็มเสียง

มีความหนักแน่นหรือนุ่มนวล

เสียงไม่ตะโกนหรือเสียงแผ่วเบาเกินไป

สามารถสื่ออารมณ์ของตัวนิตหรือร้องตัวนิตออกมาได้ไพเราะตามเครื่องหมายที่กำหนดไว้

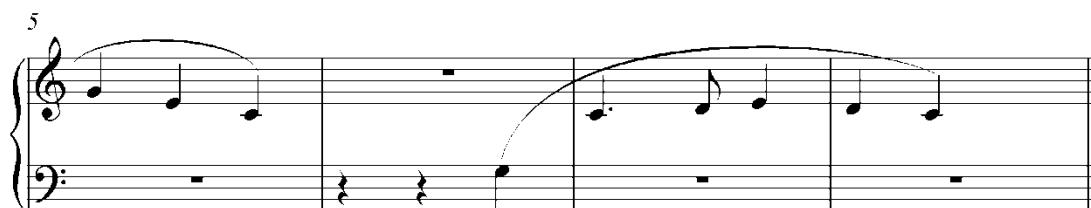
ระดับ 5 คือ ดีมาก	อ่านนิตได้ครบถ้วนตรงตามคุณสมบัติทุกข้อ		
ระดับ 4 คือ ดี	อ่านนิตได้โดยขาดคุณสมบัติ	1	ข้อ
ระดับ 3 คือ ปานกลาง	อ่านนิตได้โดยขาดคุณสมบัติ	2	ข้อ
ระดับ 2 คือ พอใช้ได้	อ่านนิตได้โดยขาดคุณสมบัติ	3	ข้อ
ระดับ 1 คือ ควรปรับปรุง	อ่านนิตได้โดยขาดคุณสมบัติมากกว่า	3	ข้อ

การวัดทักษะการอ่านโน้ต

ลำดับ	ชื่อ	กลุ่ม	การประเมินทักษะการอ่านโน้ต															หมายเหตุ	
			ชื่อโน้ต					จังหวะ					ความไพเราะ						รวม
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		
																		
																		
																		
1.		ข้อที่ 1.																	
		ข้อที่ 2.																	
2.		ข้อที่ 1																	
		ข้อที่ 2.																	
3.		ข้อที่ 1																	
		ข้อที่ 2.																	
4.		ข้อที่ 1																	
		ข้อที่ 2.																	
5.		ข้อที่ 1																	
		ข้อที่ 2.																	

แบบทดสอบทักษะการอ่านโน้ต

ข้อที่ 1

ข้อที่ 2

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการทดลอง

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบความรู้ด้านการอ่านโน้ตใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง
2. แบบวัดความรู้ด้านการอ่านโน้ตแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ให้ผู้เรียนเขียนคำตอบให้ถูกต้องลงในช่องว่าง	6	ข้อ
ตอนที่ 2 ให้ผู้เรียนวงกลมล้อมรอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว	15	ข้อ
3. ความถูกต้องคิดเป็นคะแนน ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวน 6 ข้อ	25	คะแนน
ตอนที่ 2 จำนวน 15 ข้อ	15	คะแนน
รวม	40	คะแนน

ตอนที่ 1 จงเขียนคำตอบที่ถูกต้องลงในช่องว่าง

1. จงเขียนโน้ตให้ถูกต้องตามตำแหน่งบนคีย์บอร์ดที่ระบุสัญลักษณ์ X (5 คะแนน)

2. เรียงลำดับของตัวโน้ตต่อไปนี้ใหม่ โดยเริ่มจากตัวโน้ตที่มีระดับเสียงสูงไปหาต่ำ และเขียนชื่อโน้ตกำกับ (5 คะแนน)

3. เรียงลำดับของตัวโน้ตต่อไปนี้ใหม่ โดยเริ่มจากตัวโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำไปหาสูง และเขียนชื่อโน้ตกำกับ (5 คะแนน)

4. ดูภาพจากด้านล่างแล้วตอบคำถามข้อ 4.1 - 4.2 (2 คะแนน)

4.1 อัตราจังหวะใดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับใส่ทำนองด้านบน คือ

4.2 ระยะห่างระหว่างโน้ตเป็นขั้นคู่ใด

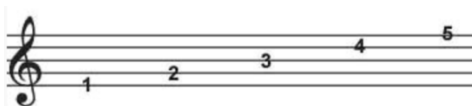
5. จงเติมตัวโน้ตลงในช่องว่างให้เหมาะสม (5 คะแนน)

6. จงใส่เส้นกันห้องให้ถูกต้องตามอัตราจังหวะที่กำหนดให้ (3 คะแนน)

ตอนที่ 2 ให้ผู้เรียนวงกลมล้อมรอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดคือระดับเสียง C F G A D

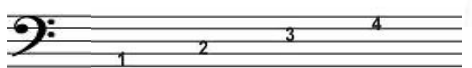
2. โน้ตในตำแหน่งที่ 1 มีชื่อว่าอะไร

ก. E

ข. F

ค. G

ง. D

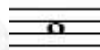
3. โน้ตในตำแหน่งที่ 3 มีชื่อว่าอะไร

ก. B

ข. G

ค. C

ง. E

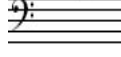
4. กุญแจใดทำให้น้ตตัวนี้เป็นเสียง E

ก. กุญแจทรเบิ้ล

ข. กุญแจซอล

ค. กุญแจฟา

ง. ถูกทั้งข้อ ก และ ข้อ ข

5. โน้ตตัวนี้ มีระดับเสียงเดียวกับโน้ตตัวใด?

6. ข้อใดเรียงลำดับเสียงโน้ตจากต่ำไปสูงได้ถูกต้อง

ก. C D F E G

ข. G F E D C

ค. G E F D C

ง. C D E F G

7. โน้ตตัวขาว 2 ตัว มีค่าเท่ากับโน้ตตัวกลมกี่ตัว

ก. 1 ตัว

ข. 2 ตัว

ค. 3 ตัว

ง. 4 ตัว

แบบวัดเจตคติ

คำชี้แจง

1. แบบวัดเจตคติใช้วัดหลังการทดลอง

2. แบบวัดเจตคติแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

2.1 เจตคติด้านการเรียนรู้	3	ข้อ
2.2 เจตคติด้านความรักคนตรี	11	ข้อ
2.3 เจตคติด้านการอ่าน	6	ข้อ
รวม	20	ข้อ

3. ใน 1 ข้อ มี 5 คะแนน รวมทั้งหมด 60 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	5	คะแนน
ระดับมาก	4	คะแนน
ระดับปานกลาง	3	คะแนน
ระดับน้อย	2	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	1	คะแนน

แบบวัดเจตคติ

ชื่อ.....วัน.....เวลา.....กลุ่ม.....

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของผู้เรียนเพียงข้อเดียว

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ส่วนที่ 1 เจตคติด้านการเรียนรู้					
1	ผู้เรียนคิดว่าภารกิจเป็นการช่วยพัฒนาด้านทักษะการอ่านโน้ต					
2	ผู้เรียนคิดว่าทักษะการอ่านโน้ตจะช่วยพัฒนาทักษะทางดนตรีด้านอื่น					
3	ผู้เรียนคิดว่าการอ่านโน้ตถือเป็นการฝึกใช้ความคิด					
	ส่วนที่ 2 เจตคติด้านความรักดนตรี					
	2.1 ความรู้สึกต่อการอ่านโน้ต					
1	ผู้เรียนมีความสุขเมื่อเรียนการอ่านโน้ต					
2	ผู้เรียนรู้สึกมั่นใจในการอ่านโน้ตขณะเล่นบทเพลง					
3	การอ่านโน้ตช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจทางด้านดนตรี					
4	ผู้เรียนสนใจและตั้งใจเรียนการอ่านโน้ตมากกว่าเรียนกิจกรรมอื่นๆ					
	2.2 ความรู้สึกต่อการเรียนเปียโน					
5	ผู้เรียนมีความสุขเมื่อได้เรียนเปียโน					
6	ผู้เรียนต้องการให้เวลาผ่านไปช้าๆ ในชั่วโมงเรียนเปียโน					
7	เมื่อใกล้ถึงเวลาเรียนผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน					
8	ผู้เรียนชอบบทเพลงที่ใช้ในการเรียนการสอน					
9	ผู้เรียนรู้สึกมีส่วนร่วมทุกครั้งในการเรียน					
10	ผู้เรียนเห็นว่าเวลาในการสอนเปียโนมีความเหมาะสม					
11	ผู้เรียนชอบวิธีการสอนเปียโนของครู					
	ส่วนที่ 3 เจตคติด้านการอ่าน					
1	ผู้เรียนมักจะหาความรู้เพิ่มเติมในบทเรียนที่เรียน					
2	ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนเสมอ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3	ถ้าผู้เรียนไม่สามารถตอบคำถามของครูได้ ผู้เรียนจะตั้งใจและพยายามค้นหาคำตอบมากขึ้น					
4	ผู้เรียนพยายามฝึกอ่านหรือร้องเมื่อรู้สึกว่ายากหรือแบบฝึกหัดนั้นยาก					
5	ผู้เรียนชอบที่จะซักถามครูผู้สอนเมื่อตนเองเกิดปัญหา					
6	ผู้เรียนมีการทบทวนความรู้หลังการเรียน					

แบบสังเกตพฤติกรรม

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมใช้ระหว่างการทดลองเพื่อช่วยวัดเจตคติ
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบ่งการวัดออกเป็น 3 ส่วน คือ

2.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ	3	ข้อ
2.2 ด้านความพอใจในการเรียน	3	ข้อ
2.3 ด้านความพร้อมในการเรียน	3	ข้อ
รวม	9	ข้อ
3. ใน 1 ข้อ มี 3 คะแนน รวมทั้งหมด 9 ข้อ 27 คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ชื่อ.....วัน.....เวลา.....แผนที่.....กลุ่ม.....

ให้ใส่เครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนเพียงช่องเดียว

ข้อ	พฤติกรรม	3	2	1
1	ด้านความรู้ ความเข้าใจ ความเข้าใจใน เนื้อหา	☐ เข้าใจเนื้อหาที่ สอน สามารถ เชื่อมโยงกับความรู้ เดิมได้	☐ เข้าใจเนื้อหาที่ สอน แต่ไม่สามารถ เชื่อมโยงกับความรู้ เดิมได้	☐ ไม่เข้าใจเนื้อหาที่ สอน และไม่สามารถ เชื่อมโยงกับความรู้เดิม ได้
2	การตอบ คำถาม	☐ สามารถตอบ คำถามได้อย่าง ถูกต้องตรงตาม เนื้อหา และสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ เรียนมาได้	☐ สามารถตอบ คำถามได้อย่าง ถูกต้องตรงตาม เนื้อหา แต่ไม่สามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ เรียนมาได้	☐ ไม่สามารถตอบ คำถามได้ถูกต้องตรง ตามเนื้อหา และ ไม่สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้ที่เรียนมาได้
3	ความสามารถ ในการอ่าน	☐ อ่านโน้ตได้ถูกต้อง และลงจังหวะตลอด ทั้งเพลง	☐ อ่านโน้ตได้ถูกต้อง และลงจังหวะ 50%	☐ อ่านโน้ตถูกต้องและ ลงจังหวะน้อยกว่า 50%
1	ด้านความ พอใจในการ เรียน มีความสุขใน การเรียนรู้	☐ สิ้นห้ายิ้มแย้มเกิน 15 นาที และมี ปฏิริยาโต้ตอบกับ ครู	☐ สิ้นห้ายิ้มแย้มไม่ เกิน 15 นาที และมี ปฏิริยาโต้ตอบกับ ครูเล็กน้อย	☐ สิ้นห้ายิ้มแย้มไม่เกิน 5 นาที และไม่มี ปฏิริยาโต้ตอบกับครู
2	ความรู้สึกต่อ บทเพลง	☐ สิ้นหน้าแจ่มใสเมื่อ ได้เล่นบทเพลง มี ความมั่นใจในการ อ่าน หรือ ร้อง โน้ตเพลง	☐ สิ้นหน้าแจ่มใส เล็กน้อย เมื่อได้เล่น บทเพลง ไม่ค่อย มั่นใจที่จะอ่านหรือ ร้องโน้ตเพลง	☐ สิ้นหน้าเคร่งเครียด เมื่อได้เล่นบทเพลง ไม่ มั่นใจที่จะอ่านหรือร้อง โน้ต เพลง
3	ความรู้สึกต่อ ครู	☐ สิ้นหน้าแจ่มใสเมื่อ สนทนากับครูและมี การโต้ตอบกับครู อย่างเต็มที่	☐ สิ้นหน้าแจ่มใส เล็กน้อยเมื่อสนทนา กับครูและมีการตอบ โต้กับครูบาง ครั้ง	☐ หน้าเคร่งเครียดมี การโต้ตอบกับครู เล็กน้อยหรือไม่มีการ โต้ตอบเลย

1	ด้านความพร้อมในการเรียน ด้านการเรียน	☐ มีสมาธิขณะเรียนและตั้งใจ	☐ มีสมาธิขณะเรียนชั่วขณะและมีอาการเหม่อลอยขณะเรียนในบางครั้ง	☐ ไม่มีสมาธิขณะเรียนและไม่ตั้งใจเรียน
2	การให้ความร่วมมือในกิจกรรม	☐ ร่วมทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ตลอดการเรียน	☐ ร่วมทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ไม่เกิน 30 นาที	☐ ร่วมทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ไม่เกิน 15 นาที
3	การแก้ไขปัญหา	☐ พยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะเรียน และซักถามผู้สอนเมื่อเกิดปัญหาทุกครั้ง	☐ พยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะเรียนในบางครั้ง และซักถามผู้สอนเมื่อเกิดปัญหาในบางครั้ง	☐ ไม่พยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะเรียน และไม่ซักถามผู้สอนเมื่อเกิดปัญหา

แบบบันทึกหลังสอน

กลุ่ม แผนที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

แบบบันทึกหลังเรียนของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน

ชื่อ..... นามสกุล.....

กลุ่มปกติ กลุ่มโคตาย

ให้ผู้เรียนบันทึกหลังเรียนและวงกลมใบหน้าคนตามข้อกำหนดต่อไปนี้เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในทุกแผนการเรียนการสอน (😄 = พอใจมาก 😊 = พอใจ 😐 = พอใจบ้าง)

แผนที่	วัน เดือน ปี	ความรู้สึกต่อการเรียน	ข้อเสนอแนะ	ความพึงพอใจ
1				😊 😊 😊
2				😊 😊 😊
3				😊 😊 😊
4				😊 😊 😊
5				😊 😊 😊
6				😊 😊 😊
7				😊 😊 😊

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวมารีญา ปิ่นณะกิจการ เกิดเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2530 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีสากล) จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อปีการศึกษา 2553 และในปี พ.ศ. 2555 ได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY